112-3.

700.

Jul 215
w 145

PLANTAE SELECTAE

QVARVM IMAGINES

AD EXEMPLARIA NATVRALIA

LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA

MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET

GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT

NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT

ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV

MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT

ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID

PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *

* *

*

DECVRIA I

A.R.S. MDCCL.

LECTORI BENEVOLO
S. & O.
D. CHRISTOPHORVS JACOBVS TREVV.

Uæ a teneris ſumma voluptate animum affecit meum plantarum cognitio, eam pro virium & temporis ratione nunquam non augere ſtudui, eademque poſtea me officii publici curis defatigatum ſæpius recreavit & adhuc dum recreat. Quamdiu vitæ generis conditio id permittebat, itineraque præcipue favebant, nullam prætermiſi occaſionem, ex campis & hortis innumerabilis ferme horum naturæ productorum copiæ tantam acquirendi notitiam, quantam circumſtantiæ offerebant. Pedem denique Norimbergæ figens, cura ægrotorum demandata, impeditus quidem fui, quo minus fertiliſſimi agri noſtri divitias ulterius ſcrutari poſſem; ſed exoptata mihi contigit occaſio varias multasque raras in hortulo domeſtico quotannis plantas alendi. Et quemadmodum ſemper curam geſſi, plantarum acquiſitarum memoriam exemplaribus naturæ ſiccatis conſervare: ita etiam poſtmodum conceſſis a DEO propitio viribus, ad earundem vivam faciem, quæ alias facta exſiccatione evaneſcit, picturis idoneis ſupplendam animum applicui. Peropportune primum ad manus mihi fuit pictor ex Bohemia ortus & hic locorum per plures annos commoratus, D. ANDREAS IGNATIVS MAIERVS, qui mira facilitate & promtitudine plantarum imagines adeo ſaltem naturæ ſimiles effingendi artem callebat, ut citra errorem cognoſci & a congeneribus diſtingui poſſent. Paullo poſt occaſio mihi nata eſt commercium, ejusdem ſcopi obtinendi cauſa, cum D. GEORGIO DIONYSIO EHRET ineundi. Hic a patre, Sereniſſ. Electoris & Comitis Palatini Rheni hortulano aulico, topiariæ arti pariter deſtinatus & informationi D. AVGVSTI GVILIELMI SIEVERTI, celeberrimi horti principalis Carlsruhenſis olim præpoſiti, traditus ab hoc ſimul plantas pingere in parergum a ſcopo primario non alienum didicit, hocque ſtudium poſtea omni induſtria excoluit, occaſione præſertim ſingulari favente, dum forte fortuna a. 1730. Ratisbonam venit. Hic namque locorum a D. WEINMANNO, tunc temporis iconum pro edendo opere ſuo botanico colligendarum ſtudioſiſſimo, mercede conducebatur, ut per integrum annum his pingendis ſolummodo animum adjungeret; ibidemque deinde easdem occupationes per ſesquiannum adhuc continuabat, D. LOESCHENKOHLIO, mercatori & horti florentiſſimi poſſeſſori, eadem officia præſtans. Interea temporis & horis ſucciſivis ſibi ipſi quoque confecit plures plantarum, tum indigenarum tum hortenſium, imagines vivas &, quum earum collectio ad numerum 600. iam accederet, eam amicorum cuidam meorum æſtumatiſſimo vendidit, cujus benevola conceſſione obtenta, eandem ut ſupra memoratus MAIERVS imitaretur, curavi; qua facta acceſſione numerus picturarum Maierianarum mihi comparatarum ad 1700. excrevit. Sed de præſtantia laudati FHRETI certior factus, petii inſuper ab eo, ut meum etiam in uſum rariores plantas ſibi obviam factas ad ipſa naturæ exemplaria ſuper charta majore & nitidiore pingeret: cui deſiderio quum per tres ferme annos ſatisfeciſſet, atque præterea, itinere per Helvetiam, Provinciam Galliamque inſtituto, ſubinde aliquas icones, plurimas autem, Londini denique pedem figens, quotannis mittere continuaret & adhuc continuat, numerus earum 300. iam excedit. Quilibet autem facile prævidet, poſteriores Londino acceptas, & indicati numeri duas tertias ferme partes conſtituentes, reliquis longe eſſe præferendas, tum ob plantarum, quas repræſentant, raritatem, tum ob artificis, qui perpetua & indefeſſa induſtria per tot annos huic exercitio ſoli ſe denique conſecravit, perfectionem. Ad eam porro haud exiguum contulit, quod celeberrimo LINNAEO interea familiaris factus fuit ab eodemque characteres plantarum genuinos ad normam Botanicorum ſyſtematicorum repræſentare didicit: id quod ipſæ delicatiſſimæ HORTI CLIFFORTIANI figuræ plurimæ, ut & omnes hujus generis, quæ utrique tomo ſplendidiſſimi itinerarii RICHARDI POCOCKE additæ ſunt, EHRETI nomine ſubſcripto abunde iam teſtatum fecerunt; omnium autem maximæ illæ, quas ipſemet aeri incidere (nam artem hanc pari ſucceſſu felici ſimul iam diu exercet) & vivis coloribus illuſtrare ab aliquot iam annis cœpit, nunc autem continuare atque præterea junctis concinna copula in una eademque tabula pluribus plantis additisque papilionibus rarioribus exornare denuo agreſſus eſt; ceu earum tabularum octo ad meas iam pervenerunt manus. Ne autem viva facies earum quoque rariorum plantarum, quas ex ſeminibus ab amicis benevole mecum communicatis in horto domeſtico educare contigit, memoria excideret, pictorem hujus loci, D. NICOLAVM FRIDERICVM EISENBERGERVM excitavi, ut vires in hoc picturæ genere pariter exerceret, id quod eo uſque feliciter ceſſit, ut nunc in eo ſolo occupatus meam collectionem ad 150. icones adaugeret, non computatis floribus ita dictis coronariis, tulipis nempe, hyacinthis, narciſſis, ranunculis, anemonis ſimilibusque anthophilorum potiſſimum deliciis, quorum imagines ſigillatim ultra numerum 200. aſcendunt, ex quibus plurimæ ſunt imitationes earum, quas ſupra laudatus SIEVERTVS ad naturæ normam in horto Carlsruhenſi, ejusmodi quoque plantarum generibus inſtructiſſimo, olim elaboravit & amicus quidam, poſſeſſor illarum factus, mecum communicavit, nonnullæ etiam factæ ſunt ad exemplaria, quæ iam ſatis ubique celebris Virgo noſtras, BARBARA REGINA DIEZSCHIA, pinxit. Quum

autem EISENBERGERVS in imitando & amplificando opere Blackvvelliano nunc potiſſimum deſudet, & propter ea non ſemper ipſi otium ſit, meis ultra curis ſatisfaciendi, excitavi porro alios hujus loci pictores, nimirum D. MAGNVM MELCHIOREM PAYERLEIN & D. CEORGIVM GVILIELMVM BAVRENFEIND, adeo felici ſucceſſu, ut hi quoque eidem ſtudio ſe nunc dicarent & venuſtas plantarum imagines pro mea collectione augenda iam pararent, ſpes vero haud vana ex ſpeciminibus plus quam 50. iam elaboratis naſceretur, ambos egregios futuros eſſe in hoc picturæ genere artifices, cumprimis quia ſatis iam comprobarunt, ſe non tam panis lucrandi quam laudis obtinendæ gratia vires ſuas intendere, idque etiam fortunæ eorum conditio permittit. Tandem duplici ex capite ſilentio præterire nequeo alium adhuc ex noſtratibus eidem ſtudio præcipue deditum pictorem, nempe D. NICOLAVM GABLERVM. Primum namque hujus dotes ſingularem attentionem merentur non ſolum propterea, quod omnino totum plantarum habitum æque, ac characteres partium fructificationis, accurate repræſentare valet, verum etiam ideo, quod huic occupationi reliquum ejus vitæ genus plane contrarium videtur, dum coriarii filius unicus eidem opificio tanquam primario ſcopo exercendo addictus eſt; deinde cum hoc quoque nunc commercium ineundi occaſio mihi facta eſt, adeoque ſpes affulget, collectionis hactenus indicatæ augmentum hujus adminiculo, Deo volente, pariter futurum eſſe.

Hæc omnia, Lector benevole, non vanæ oſtentationis gratia, ſed eum tantum in finem paullo prolixius expoſui, ut de propoſito mox indicando æquum ferre poſſis judicium. Hanc enim oculorum mentisque oblectationem, æque jucundam ac utilem, mihi ſoli comparare vel reſervare nunquam cogitavi; in votis potius ſemper habui, ut aliquando communis fieret. Jam dudum ergo plurimas harum imaginum, easque præcipue, quæ telluris noſtræ vel etiam hortorum vulgares alumnas repræſentant, illis deſtinavi, quibus operi WEINMANNIANO ſupplementum haud ſupervacaneum addere forſan placeret; reliquas vero atque illas imagines, quæ plantas rariores atque ex his multas haud pridem ex remotiſſimis orbis terrarum regionibus in Europam translatas, ſingulari præterea artificio pictas ſiſtunt, condendo opere peculiari dignas cenſui. Accidit igitur a. 1748., ut celebris Auguſtanorum pictor atque chalcographus, D. JOANNES JACOBVS HAID, ex voto Norimbergam veniret & harum imaginum collectionem attentus perluſtraret, tandemque de pulchritudine earum certior factus conſilium caperet, ex iisdem illas, quæ vel raritate vel formoſa ſpecie præ reliquis ſeſe commendant, omnes vero laudati EHRETI manu artificioſiſſime pictæ ſunt, omni ſtudio & accuratione in aes incidendi, vivis coloribus ſuper charta maxima nitidiſſimaque repræſentandi & ſingulis ſemeſtribus intervallis decuriam in publicum edendi, hacque ratione, ſi Deus vitam ac vires conceſſerit, tamdiu continuandi, quam id ipſi ex emtorum numero commodum erit.

Ne autem ſuſpicio oriatur, hoc opus cum illo, quod D. EHRETVS ipſe modo ſupra indicato evulgare cœpit, eſſe unum idemque, monendum duxi, ſi vel etiam quædam plantæ in utroque compariturae ſint, non una tamen eademque ratione id futurum eſſe, de quo tabulæ ejus iam editæ ſatis teſtantur; id quod pariter valet de nonnullis, quarum ſimiles iam proſtant in ſplendidis operibus IOANNIS MARTYN, MARCI CATESBY & Societatis Hortulanorum Londinenſium: omnes enim, qui hæcce opera cum noſtro collaturi ſint, facile deprehendent, illas etiam imagines, quas denuo & plerumque magis completas publicamus, haud eſſe ſupervacaneas; ut taceam, multa opera per Angliam publicata noſtris in regionibus ignota manere, vel ſaltem pretio multo majori redimenda eſſe.

Hiſce præmiſſis iungendæ nunc porro ſunt rationes, quibus hujus operis editionem, divino aſpirante auxilio, proſequi conſtitutum eſt.

I. Quum forma & magnitudo naturalis in plantarum imaginibus ſervata notionem perfectiorem reddat: ea in noſtris ſemper conſpicienda erit vel circa integram plantam, ſi chartæ normam non excedat, vel circa ejus partes, ſi contrarium obſtet.

II. Ordinem certum, ſive alphabethicum ſive ſyſtematicum, nemo expectabit, utpote in ejusmodi collectionibus nec neceſſarium, nec jucundum, nec poſſibilem, nec denique commodum. Non neceſſarius quippe eſt, quoniam, ſi per Dei gratiam noſtra collectio ad eam molem pervenerit, ut juvandæ memoriæ cauſſa alphabeti ordinem expoſcat, hic indicis adminiculo facile ſuppeditari poteſt, ſyſtematicus vero ordo ab aliis ad cujusvis lubitum jam concinnatus proſtat; non jucundus, quia & generum & ſpecierum imagines ſæpiſſime longa ſerie jungendæ eſſent minus formoſæ; non poſſibilis, quia ejusdem generis ſpecierum imaginibus poſt priorum evulgationem paratis locus præcluderetur; non commodus denique eſt, quia auctores atque emtores legibus adſtringit ſorti & voluntati humanæ mutabili contrariis. Quamvis autem omnem ordinem ſtudio negleturus ſim, eum tamen obſervabo, ut rariores & haud ita pridem noſtris in regionibus viſæ, aut accuratius ſaltem examinatæ, reliquas præcedant, magis jam notæ vero, ceterum tamen ſingulari formoſitate ſeſe commendantes, non niſi parcius & quaſi ornamenti vel oblectationis tantum gratia compareant.

III. Characteres partium fructificationis genericos omnibus jungere plantis, ſcopus præfixus haud magis requirit. Hic namque in eo tantum verſatur, ut plantarum, quas repræſentare contigit, facies habitusque ſiſtatur naturali adeo ſimilis, ut non ſolum iis, qui miris & infinitis ferme naturæ in hiſce productis variationibus ſe delectare amant, verum etiam illis, qui de ſpeciebus generi cuidam vel iam adſcriptis vel adhuc adſcribendis certiores fieri cupiunt, ſufficere queat. Ceterum, mea quidem ſententia, labor ſupervacaneus haud eſt, ſingulis ſpeciebus characteres, ex quibus de genere earum judicium ferri ſolet, appingere: ſed quamvis lubenter iſta, majoris utilitatis gratia, in opere hoc ſemper præſtitiſſem; obſtat tamen, quod non omnes alienigenæ plantæ ſingulas fructificationis partes ubique ad perfectionem perducunt, & quod præterea earum repræſentatio in his, quas nunc producimus, ab artificis voluntate dependet. Nihilominus tamen ejusmodi characteres ſæpius reperientur, quarum delineatio ab aliis hucusque nondum facta eſt.

IV. Hiſtoria

IV. Hiſtoria ſingulis plantis commentarii inſtar addenda eandem ob rationem pariter in opere noſtro abſolute neceſſaria non eſt: & ſi etiam talem conficere voluiſſem, una tamen ex parte graviores inſtantioresque occupationes impedimento ſunt, quo minus illi debitas curas impendere valeam, & altera ex parte ad ejusmodi laborem ſnſcipiendum is tantum idoneus eſt, cui ipſas plantas vivas obſervandi & examinandi occaſio eontigit, qua careo circa plerasque in opere hoc comparituras, utpote quas noſtra tellus nondum aluit.

V. Omne ergo, quod me ſingulis imaginibus additurum, divina fretus gratia, ſpondere poſſum, eſt nominis adſcriptio. Quum vero plantas, quas repræſentant, claſſici auctores vel jam recenſeant, vel adhuc taceant, hæc etiam nomina vel jam approbata vel ulteriori ſcrutinio demum approbanda aut corrigenda ſunt. Ex illis, quæ pluribus claſſicis auctoribus iam in uſu ſunt, elegi brevitatis cauſſa ea tantum, quæ ſufficere videbantur ad indicandos auctores reliqua ſynonyma jam recenſentes, vel integram plantæ hiſtoriam, vel characteres ſaltem ejus generis exponentes, ut ſimul illis, qui plura ſcire deſiderant, fontes, unde ea haurire queant, indicarem. Quod ad nomina mihi ipſi nondum ſatis probata attinet, iis tamdiu uti liceat, usque dum accuratius plantæ examen meliora & aptiora doceat. Huc pertinent illa, quibus indicantur plantæ quædam, quarum characteres generici a nemine, quantum mihi ſaltem conſtat, hucuſque ſatis examinati ſunt, itemque illæ, de quibus dubius adhuc hæreo, num ullo nomine jam indicatæ ſint: de omnibus enim quo minus certior fieri queam, obſtant otii huic ſtudio dicati limites perquam anguſti, licet fontes forſan ad manus eſſent. Ceterum ex nominibus genericis approbatis illud ſemper primo loco poſui, quod mihi aptiſſimum videtur. Vt autem hujus delectus rationem reddam, meam opinionem de nominibus plantarum in genere brevibus declarare liceat. Singula genera, ſecundum regulas cujusvis ſyſtematis formanda, peculiari nomine diſtinguenda, & omnes plantas iisdem characteribus gaudentes ejusdem generis nomine appellandas eſſe, nemo de commodis ejusmodi ſyſtematis informatus amplius dubitat, neque eorum conatum reprobat, qui nomina a veteribus, imo etiam recentioribus, botanicis uſurpata in alia novaque mutant, quoties ipſorum regulis contraria ſunt. Id unicum tamen mihi perſuadere nequeo, diſcentium commodo fieri, ut more nunc invaleſcente plura genera, quibusdam fructificationis partium notis ſatis diſtincta, ob reliquarum ſimilitudinem indeque derivandam naturalem affinitatem ad unum idemque genus reducantur, unico propterea nomine generico comprehendantur, tanquam ſpecies vero notis ab iisdem partibus derivatis diſtinguantur. Eſt namque hæcce affinitatis inquiſitio quidem laudanda & ad methodum quandam naturalem ſtruendam neceſſaria; ſed ejusmodi methodum non niſi ſummos & exercitatiſſimos viros ex crebra attentaque generum comparatione aſſequi, recte jam monuit cl. LVDWIGIVS. Methodi ergo artificiales, quas vocant & quales ſunt omnes hucusque expoſitæ diſcentiumque præcipue cauſſa excogitatæ, a naturali diſtinguendæ ſunt; propterea vero in illis minus opportune formantur regulæ in hac tantummodo obſervandæ. Quum autem in methodis artificialibus, præcipue illis noſtro ævo approbatis, iisque ipſiſſimis, quæ ſæpius memoratam affinitatem commendant obſervandam, præcipiatur, generum notas a ſolis fructificationis partibus deſumendas, ab iisdem vero reliqui habitus notas excludendas hasque ſolummodo ad ſpecierum diſtinctionem adhibendas eſſe: ſequitur, metuendam eſſe tyronum confuſionem, niſi a notis ſpecificis viciſſim excludantur omnes illæ, a quibus genericæ deduci ſolent. Porro, ſi hæcce affinitatis norma circa omnia genera obſervanda eſſet, nonnullæ claſſes ampliſſimæ, e. gr. plantarum umbelliferarum, flore cruciato, papilionaceo, liliaceo &c. ad perpauca eſſent reducenda genera; ſed multa nomina accurate definita diſtinctæ & perfectæ notioni formandæ minus obſtant, quam pauca amplioris ſignificationis, ut propterea hic quoque valeat antiquus canon: qui bene diſtinguit, bene docet. Quoniam ergo cujuslibet methodi uſus primarius ille eſt, ut diſcentes ad facilem plantarum nondum cognitarum notitiam manu ducantur, illa ſane difficilis redditur, quæ in definitione notarum genericarum exceptiones & limitationes reſpectu fructificationis partium obſervandas injungit, ut taceam injuriam quæ nominibus accurate jam definitis eorum deletione ſine cauſſa urgente ſuſcepta infertur. Puto autem, nullam cauſſam urgere, ut plantæ nominibus genericis jam diſtinctæ fructificationis partibus differentes propterea uno nomine generico jungantur & reliqua nomina recepta deleantur, quia nonnullæ harum partium inter ſe conveniunt, ideoque mutuam affinitatem indicant: quum, licet nominibus diſtinguantur, nihilominus, manuductionis ad methodum naturalem cauſſa, maior minorve earum affinitas indicari queat, quando in ſyſtematico ordine unum genus affine proxime ſequitur alterum ſimulque affinitatis nota additur, vel claſſes ſecundum hanc affinitatem in ordines, hi autem denique in genera dividuntur. Quod ad nova nomina generica formanda attinet, ea tanto majori pretio habenda eſſe, quanto magis ſimplicia & linguæ eruditorum accommodata ſunt, omni dubio caret; ſed nomen alicujus generis diſtinctum & a claſſico quodam auctore jam receptum, præterea latinæ linguæ flexioni non penitus contrarium, propterea tantum eſſe mutandum, quia compoſitum ſit, vel linguæ hujus puritati non reſpondeat aut etymon ejus lateat, pariter nondum convictus ſum: nomina namque barbara notioni formandæ non magis obſtant, quam illa, quæ a nomine proprio celebrium botanicorum uſu approbato derivantur, vel quorum, ut ut puriſſimorum, etymon aliis commune eſt. Vt taceam latinam linguam etiam indeclinabilia non penitus abhorrere. Nomina denique compoſita, quandoque etiam hybrida, præcipue ſi cognationem cum alio genere affini indicant, potius conſervanda quam reprobanda eſſe, autumo: quia omnium nominum primarius uſus conſiſtit in ſublevanda memoria, omnes autem eorum innovationes præcipue eo in caſu, ubi priſtina nomina hiſtoriæ cauſſa nihilominus conſervari neceſſum eſt, eandem aggravant. Iisdem ex rationibus eandem quoque ſententiam teneo de nominibus ſpecificis. Si novæ occurrunt cujusdam generis ſpecies, vel etiam jam cognitæ alii generi adſcribendæ, ſpecifica nomina rectius omnino a propria qualitate vel forma, quam comparatione cum aliis, aut circumſtantiis accidentalibus, deſumuntur; ceterum vero, ut memoriæ parcamus, recepta jam nomina, niſi omni ex parte imperfecta ſint, haud excludenda multoque minus ob levem tantum notam corrigenda aut mutanda eſſe, puto: alias namque nominum horum formatio perpetuæ ferme obnoxia eſſet mutationi. Species, quæ colere aut magnitudine partium ſolummodo differunt, vel ordinariam faciem ex cauſſis occaſionalibus mutant, licet mutatam retineant, imo interdum pro-

pagent, varietates omnino ſunt: &, ſi ſpecies, quæ multis totius habitus partibus inter ſe conveniunt, uno eodemque nomine ſpecifico conjunguntur, memoria multum levatur, præcipue iis in generibus, quæ ſpecierum copiam habent; ſi vero differentia unius vel alterius partis in ſingulis his plantis non ſimul notetur & reliquis nominibus ſigillatim addatur, ſed omnes ſolo varietatis nomine indicentur, confuſio facile oriri poteſt, & diſtinctum nomen varietatis citandæ deficit, ut taceam, normam, ad ſpecies a varietatibus diſtinguendas unam eandemque, omnibus vix applicabilem & proinde incertam eſſe. Nomina veteribus medicis & hodie adhuc pharmacopolis uſitata eſſe conſervanda, illis quidem concedo, qui hoc non ſine ratione urgent; propterea tamen regulas ſyſtematicorum botanicorum communes negligere, neceſſarium mihi ſaltem non videtur: nam, conſervato etiam nomine medicis & pharmacopolis noto, nondum tamen notio plantæ hoc nomine intelligendæ conſervatur, nec error omnis evitatur illis in generibus, quæ plures hodie comprehendunt ſpecies, niſi illa medicinalis hac nota ſigillatim diſtinguatur. Quis e. gr. inter tot Veronicæ ſpecies cognoſcet illam a pharmacopolis aſſervari ſolitam propterea, quod toti generi nomen hoc conſervatum eſt? Omnibus hinc ſatis fieri poſſe, puto, ſi plantæ iisdem fructificationis partibus gaudentes eodem quidem nomine generico appellarentur, medicinalis vero ſimul a reliquis nomine ſuo antiquo & ſimplici diſtingueretur: referantur ergo a botanicis omnes e. gr. Veronicæ & Becabungæ ſpecies ad unum Veronicæ genus, diſtinguantur etiam ſpecies medicinales æque ac reliquæ, notis ſuis ſpecificis, v. gr. ſecundum LINNAEVM H. Clif. p. 8. ita, ut altera nominetur **Veronica caule repente, ſcapis ſpicatis, foliis ovatis ſerratis ſtrigoſis**; altera **Veronica foliis oppoſitis lævibus crenatis, floribus laxe ſpicatis ex alis**: addatur tantum his notis ſimul, quod prior ſit **Veronica**, poſterior vero **Becabunga officinarum.** Hoc eodem facili & nulli ſyſtemati contrario modo conſervari etiam poſſunt alia nomina plantarum celebria: recenſentur quidem illa inter ſynonyma ab iis, qui eadem novis ſuis nominibus delent; ſed hac methodo longe difficilius memoriæ mandantur, præſertim ab iſtis, qui non, ut ajunt, ex profeſſo rei herbariæ operam navant. Hæc autem ad normæ, quam in hiſce elegi, rationem reddendam ſufficiant.

VI. In ſelectione terminorum, approbatis auctoribus receptorum & a vaga ſignificatione liberatorum, minus ſcrupuloſus fui, quum accuratam diſtinctionem ſyſtemata tantum requirant. Neminem ergo offendat, rogo, quod floris maſculini & ſtaminei, feminini & piſtillati, hermaphroditi ſeu androgyni & perfecti ſeu completi i. e. ſtaminibus & piſtillo ſimul inſtructi, piſtilli & ſtyli, calycis & perianthii, corollæ & petali, fructus & pericarpii &c. nominibus, ceu omnibus rite definitis, promiſce uſus fuerim. Vt calycis & corollæ diſtinctio ſæpius dubia evitetur, lubens quidem utrumque ſimplici perianthii nomine ſalutaſſem ſecundum normam & rationes, quas in Commercio litterar. phyſico-thechnico medico Norimb. a 1744. p. 358. ſeqq. fuſius expoſui, præcipue quum poſtea cognovi, cl. WACHENDORFFIVM in horti Ultrajectini indice a 1747. publicato eosdem terminos ad condendum novum ſyſtema ſuum in uſum vocaſſe: ſed quum omnes innovationes abſolute haud neceſſarias, tanquam a ſcopo præfixo alienas, ſtudio præterii, hanc quoque neglexi. Ubi neceſſitas urgebat, novas ſpecierum definitiones proponere, cl. LINNAEVM preſſius ſequutus ſum, præcipue in foliorum figuris nominandis, vel ſaltem propterea, quod nomen ab omni dubio liberant figuræ ab ipſo additæ.

VII. Quæ ſub nominum collectione quandoque ſigillatim monenda in mentem venerunt, quæque de nonnullis plantis ſingularia accepi relata, aut ipſemet obſervavi, ea notis adjectis indicare haud ſupervacaneum duxi. Ubi & in his reliquis ab aliorum ſententia diſſentio, id neutiquam contradicendi pruritu omnibus merito exoſo, ſed ſolummodo cogitationes libere exponendi animo nemini infenſo factum, omniaque proinde rectius ſentientium judicio ſubjecta eſſe, moneo.

VIII. Ubi denique mentionem feci auctorum noſtro ævo meritis ſuis celebrium, nuda tantum eorum nomina ſufficere propterea ratus ſum, quod illa ipſa omnibus encomiis ſuperiora habeam.

Jam vero nil reliquum eſt, quam ut huncce conatum de publica utilitate merendi cupidum ſincero voto comiter. Faxit DEVS T. O. M. ut ille in ipſius gloriam amplificandam cedat, hujus ſtudii cultoribus gratus utiliſque exiſtat, eorumque applauſu ulterius provehatur.

Dabam Norimbergæ pridie Nonas Martii A. R. S. cIↃIↃccL.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

CEDRVS foliis rigidis acuminatis non deciduis, conis subrotundis erectis.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

ANANAS aculeatus, fructu ovato, carne albida Plumerii, Tournef. Inst. p. 650. Plum. Cat. Spec. p. 20.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

ANANAS *folio vix serrato. Boerh. Ind. alt. P. II. p. 83. Rand. Hort. Chelf. p. 16. Mill. Gard. dict.*

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

a. totus flos nondum apertus, b. b. calycis duo folia caduca, c. c. stamina, quæ, calyce delapso, sponte sua deorsum inflectuntur, d. ovarium, e. stylus, f. stigma duplex, g. capsula seminalis, quæ, maturo semine, in duas valvas ovales concavas h. resolvitur et annulum ovalem i. relinquit cum stylo persistente k. continuum, qui continet unicum semen nigrum splendens l. substantiæ molli succulentæ rubræ m. innixum et, solutis valvis, ex annulo propendens n.

BOCCONIA *racemosa sphondylii folio tomentoso* Plum. N. G. p. 35. tab. 25.

UNIVERSITARIA · SEVILLA

ANONA *fructu lutescente, lævi, scrotum arietis referente* Catesb. T. II. tab. 85.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

a. Flos cum calyce nondum apertus, b. flos pentapetalus expansus a facie anteriori, c. idem a facie posteriori cum calyce, d. pistillum cum ovario; e. fructg imaturus, f. idem maturus ex Catesby opere mutuatus, g. radix recens effossa, h. flos alterius speciei in magnitudine aucta, i. bina semina unius baccae matura, x. unum a latere cum altero contiguo.

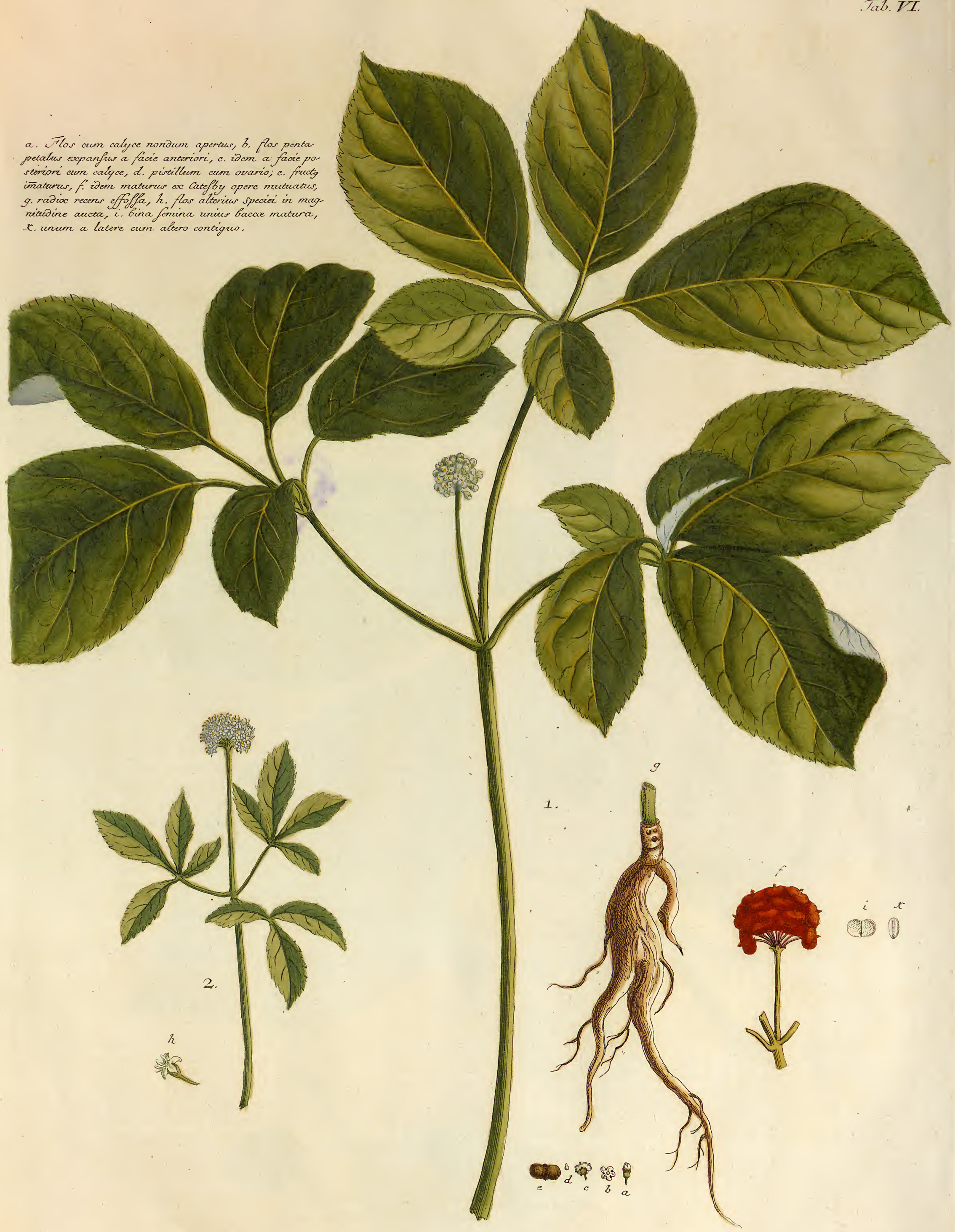

1. ARALIASTRVM foliis ternis quinquepartitis, Ginseng et Ninzin officinarum.

2. ARALIASTRVM foliis ternis tripartitis et quadripartitis.

PLANTARVM HVIVS OPERIS BREVIS RECENSIO.

TABVLA I.

CEDRVS foliis rigidis acuminatis non deciduis, conis ſubrotundis erectis.

Cedrus magna ſive Libani conifera *I. Bauh. Hiſt. I. Libr. IX. p.* 277.

Cedrus conifera foliis Laricis *C. Bauh. pin. p.* 490.

Larix Orientalis, fructu rotundiori obtuſo *Tournef. Inſt. p.* 586.

Abies foliis faſciculatis acuminatis *Linn. Hort. Cliff. p.* 449. *Wachend. H. Ultraj. p.* 279.

Nota. Cedrus & Larix iisdem characteribus gaudent, quos vide apud LVDWIGIVM *defin. gen. plant. emend. n.* 884. ergo uno eodemque nomine appellantur; ſed Cedrus eſt nomen antiquiſſimum & celeberrimum: rectius ergo Larix adſcribitur ſpeciebus Cedri; Cedrus TOVRNEFORTII autem hoc nomine præter meritum exaltata eſt & Iuniperi ſpeciebus recte adnumeratur a LINNÆO *Gen. plant. Ed. I. no.* 764. *Ed. II. no.* 917. van ROYEN *Flor. Leyd. Prodr. p.* 89. LVDWIGIO *l. c. no.* 919. *Wachend. Hort. Ultraj. p.* 295.

TAB. II.

ANANAS aculeatus, fructu ovato, carne albida Plumerii *Tournef. Inſt. p.* 650. *Plum. Cat. ſpec. p.* 20.

Bromelia foliis ſpinoſis, fructibus coalitis caulem cingentibus *Linn. Hort. Cliff. p.* 129. *van Royen Pr. Fl. Leyd. p.* 24. *Wachend. Hort. Ultraj. p.* 310.

Nota. Coronæ fructuum folioſæ maiores minoresve non ſunt conſtantes, ſed pro varia caldarii temperatura calida humidaque variant: eas apud nos latius, quam in Indiis, excreſcere, annotavit DILLENIVS *Hort. Elth. p.* 26. ſed noſtris quoque in regionibus easdem ſæpius parvas manere, in maioribus præcipue fructibus, ipſimet obſervavimus.

TAB. III.

ANANAS folio vix ſerrato *Boerh. Ind. alt. P. II. p.* 83. *Rand. Hort. Chelſ. p.* 16. *Mill. Gard. Dict.*

Nota. Ananas lucide virens, folio vix ſerrato *Dill. Hort. Elth. p.* 25. *tab.* 21. & 22. ſecundum deſcriptionem multum convenit cum noſtra; ſed RANDIVS & MILLERVS utramque ſigillatim recenſent. Colorem cinnabarinum fructu augmentum capiente in viridem, & tandem eodem matureſcente in aureum mutatum fuiſſe, de ſua planta annotavit DILLENIVS. Ex MARGGRAVIO *Hiſt. rer. nat. Braſil. L. I. cap. XVI. p.* 33. & PISONE *de re Indiæ utriusque natural. & med. L. IV. cap. XXXVII. p.* 195. diſcimus, colorem hunc primo cinnabarinum, tandem flaveſcentem, pluribus ſpeciebus eſſe communem: unde colligere licet, illum accidentalem tantum eſſe.

TAB. IV

BOCCONIA racemoſa Sphondylii ſolio tomentoſo *Plum. N. Gen. p.* 35. *tab.* 25.

Bocconia *Linn. Gen. Ed. I. n.* 88. *Ed. II. n.* 500. *Hort. Cliff. p.* 202. *Wachend. H. Ultraj. p.* 102.

Chelidonium maius arboreum foliis quercinis *Sloan. Cat. Iamaic. p.* 82. *Itiner. I. p.* 196. *tab.* 125. ſed absque fructu.

Cocoxihuitl ſeu Herba acris *Hernand. Mexic. p.* 158.

Character. a. totus flos nondum apertus, *b. b.* calycis duo folia caduca, *c. c.* ſtamina, quæ calyce delapſo ſponte ſua deorſum inflectuntur, *d.* ovarium, *e.* ſtylus, *f.* ſtigma duplex, *g.* capſula ſeminalis, quæ, maturo ſemine, in duas valvas ovales concavas *h.* reſolvitur & annulum ovalem *i.* relinquit cum ſtylo perſiſtente *k.* continuum, qui continet unicum ſemen nigrum ſplendens *l.* ſubſtantiæ molli ſucculentæ rubræ *m.* innixum, &, ſolutis valvis, ex annulo propendens *n.*

Nota. PLVMERII figuræ citatæ noſtris non accurate reſpondent. Secundum illas indicavit characteres LINNÆVS *Gen. Pl. Edit. I.*, eosdem quoad floris partes correxit. *Edit. II.* ſed inter hos numerat petala quatuor anguſtiſſima, quorum in noſtris figuris veſtigium nullum reperitur, & ſtamina plurima (circiter duodecim) quorum hic ſex tantum indicantur: an error obſervatoris, an varietas naturæ?

TAB. V.

ANONA fructu luteſcente lævi ſcrotum arietis referente *Catesb. T. II. tab.* 85.

Nota. Alium, præter citatum auctorem, huius ſpeciei mentionem feciſſe, nos latet. Imaginem hanc non ad vivum exemplar, ſed ad illud, quod in ſpiritu vini aſſervatum D. CATESBY ex America Londinum ſecum attulit, ſe pinxiſſe, D. EHRETVS ipſe monuit; Catesbyanam vero figuram ad eundem quoque ductum factam eſſe, ex formæ ſimilitudine facile patet: differt tamen hæc petiolo florigero & fructifero ex uno eodemque ramo ſimul prodeunte, floribus paullo minoribus, fructibus e contrario longioribus, ſuperius craſſioribus, inferius anguſtioribus, itemque colore eorum paullo viridiori (quem ante plenam maturitatem, teſte deſcriptione, oſtendunt) nec non ſeminis figura. Ceterum interna quoque fructus facies ſeminumque diſpoſitio noſtræ imagini adpicta eſt.

TAB. VI.

Fig. I. ARALIASTRVM foliis ternis quinquepartitis, Ginſeng & Ninzin officinarum.

Araliaſtrum Quinquefolii folio maius, Ninzin vocatum, D. Sarraſin *Vaill. Serm. de ſtruct. flor. p.* 43. *no.* 1.

Aureliana Canadenſis R. P. Lafiteau, Ginſeng Chinenſium *Catesb. App. p.* 16.

Panax foliis ternis quinatis *Gronov. Flor. Virginic. Clayt. P. II. p.* 147. *Wachend. H. Ultraj. p.* 14.

Character. a. flos cum calyce nondum apertus, *b.* flos pentapetalus expanſus a facie anteriori, *c.* idem a facie poſteriori cum calyce, *d.* piſtillum cum ovario, *e.* fructus immaturus, *f.* idem maturus ex CATESBY opere mutuatus, *g.* radix recens effoſſa, *i.* bina ſemina unius baccæ matura, *k.* unum a latere cum altero contiguo.

Nota. *Panax nominatum eſt hoc genus a LINNÆO Pl. Gen. Edit. II. no.* 246., unde GRONOVIVS nominis novi rationem petiit. Radix huius ſpeciei, ob virtutem medicam in Europa quoque noſtro ævo celebratiſſima, Ginſeng & Ninzin vel Niſy nomine in officinis pharmacopolarum proſtat. Quemadmodum autem Ginſeng eſt nomen Chinenſe, Ninzin ſeu Nindſin & Nisji vero Iaponicum: ita etiam plantæ, quæ hoc nomine in China & Japonica notæ ſunt, penitus inter ſe differunt. Radicis Chinenſis ſeu Coreanæ & Japonicæ differentiam ſolide iam expoſuit BREYNIVS *diſſ. de radice Ginſem ſeu Niſi &c.*; ipſas autem plantas porro etiam ut ſpecies non ſolum unius, verum etiam diverſi generis, diſtinguendas eſſe, tunc demum innotuit, quum P. IARTOUX plantæ Chinenſis (*Lettres édifiantes & curieuſes &c. X. Recueil p.* 159. *& dans la deſcription de l' Empire de la Chine &c. par le P. du* HALDE *p.* 150.) Japonicæ vero KÆMPFERVS (*Amœnit. exoticar. faſc. V. p.* 818.) exactam deſcriptionem & figuram cum publico communicarunt: conf. cum his, quæ leguntur in *Commerc. litt. Norimb. A.* 1742. *p.* 388. & locis ibidem citatis. His demonſtratis, ulteriori probatione haud opus eſt, Gin-ſeng Chinenſium & Nindſin Japonenſium virtute quoque differre, adeoque conſultum eſſe, utriusque radicem, in officinis promiſcue haud raro occurrentem, ſecundum characterem, citatis locis ſufficienter expoſitum, ſollicite explorare. Noſtra effigies eſt illa planta Chinenſis, ſed ſecundum plantam ex Penſylvania Londinum in hortum celeberrimum PETRI COLLINSON delatam ibique cultam facta, de qua iterum conf. *Commerc. litt. Norimb. l. c. p.* 391. GRONOVII *Flor. Virginic.* CLAYTON *P. II. p.* 147. & CATESBY *l. c.*

Fig. II. ARALIASTRVM foliis ternis tripartitis & quadripartitis.

Araliaſtrum Fragariæ folio minus *Vaill. Serm. de ſtruct. flor. p.* 43. *no.* 3.

Aralia foliis ternis ternatis *Gronov. Flor. Virginic. Clayt. P. I. p.* 35.

Panax foliis ternis ternatis *Eiusd. P. II. p.* 147. *Wachend. H. Ultraj. p.* 14.

b. flos eius in magnitudine aucta.

TAB. VII.

PAPAYA fructu oblongo Melonis effigie *Tournef. instit. p. 659. Plum. Cat. spec. p. 20.*

Character. *a.* flos androgynus, *b.* flos femininus, *c.* fructus rudimentum discissum, *d.* calyx exiguus, *e.* semen pelliculæ suæ candidæ adhuc inclusum.

Nota. Hoc plantarum genus a LINNÆO vocatur Carica *Gen. Pl. Ed. I. no. 719. Ed. II. no. 913.*, cuius speciem recenset in *Horto Cliffort. p. 461.* illam, quæ, ut ipsemet inter synonyma indicat, est Papaya fructu Melopeponis effigie *Plum. & Tournef. l. c.*, & reliquorum consensu eadem, quam figuris repræsentarunt CLVSIVS *Cur. post. p. 42.* MARGGRAVIVS *Hist. rer. nat. Bras. p. 103.* PISO *de Indiæ utriusque re nat. p. 159.* BONTIVS *hist. nat. & med. utriusque Indiæ p. 96.* BOYM *Fl. Sinens. lit. A.* PLVKENET *Phytogr. tab.* CCLXXVIII. *fig. I.* HORT. MALABARICVS *T. I. tab. 15.* MERIAN *Insect. Surin. tab. 40. 62. 64.* & RVMPHIVS *Herb. Amboin. T. I. tab. 50. 51* Quemadmodum autem horum omnium figuræ earumque descriptiones in eo conveniunt, quod sint hujus speciei 1.) folia frequentius & profundius divisa, eorumque singuli lobi multo angustiores atque præterea per totum ambitum insigniter serræ in modum incisi, 2.) fructus rotundiores seu ovati atque præterea coloris flavi vel ex flavo virentis, 3.) floris figura quidem eadem, sed color flavus notante MARGGRAVIO & PISONE, imo prorsus albus, monente BOYM & H. Malab. Auctore: ita ex hisce nostræ speciei differentia satis superque patet, cum qua sola PLUKENETI *fig. 2. tab. cit.* aliquam similitudinem, quoad foliorum saltem figuram, habet. Ceterum flos eius androgynus lit. a., hoc in plantarum genere a nemine hucusque observatus, peculiarem adhuc meretur attentionem.

TAB. VIII.

CORALLODENDRON triphyllum Americanum non spinosum, foliis magis acuminatis, flore pallide rubente Houstoun Cat. MSST. *Mill. Gard. Dict.*

An Corallodendron Americanum, foliis acutioribus Houstoun Cat. MSST. *Rand. Hort. Chels. p. 59. no. 8?*

Nota. Hoc plantarum genus a DILLENIO appellatur Coral *Hort. Elth. p. 20.*, a LINNÆO vero Erythrina *Gen. plant. Ed. I. no. 571. Ed. II. no. 688.* cuius plures species, non autem nostram, recenset *Hort. Cliff. p. 354.*

TAB. IX.

MAGNOLIA Lauri folio subtus albicante *Catesb. T. I. p. 39. Dill. H. Elth. p. 207. Mill. Gard. Dict.*

Magnolia foliis ovato-lanceolatis *Linn. Hort. Cliff. pag. 222. Gronov. Flor. Virg. Clayt. P. I. p. 61. van Roy. Pr. Fl. Leyd. p. 493. Wachend. H. Ultraj. p. 110.*

TAB. X.

LIRIODENDRVM foliis angulatis truncatis.

Liriodendrum *Linn. Hort. Cliff. p. 223. Gen. Plant. Ed. I. Corollar. no. 960. Ed. II. no. 545. Gronov. Flor. Virg. Clayt. P. I. p. 60. van Roy. Pr. Fl. Leyd. p. 494. Wachend. H. Ultraj. p. 110.*

Tulipifera arbor Virginiana *Herm. Ind. Hort. Lugd. Bat. p. 612.*

Tulipifera Virginiana, tripartito Aceris folio, media laciniata, velut abscissa, *Pluck. Almag. p. 379. Phytogr. tab. CXVII. fig. 5. CCXLVIII. fig. 7. Catesb. T. I. p. 48.*

TAB. XI.

LILIVM foliis sparsis, multiflorum, floribus reflexis, fundo aureo, limbo aurantio, punctis nigricantibus, pedunculis singulis unico folio instructis.

Lilium foliis sparsis, floribus reflexis, pedunculo floris uno folio notato *Gronov.*

Nota. Convenit hæc species floris magnitudine, figura & colore cum illa, cuius effigies ad manus quoque iam est & vocatur Lilium-Martagon Canadense maius maculatum, foliis longioribus *Mill.* Sed illius pedunculi binis foliis gaudent, atque hanc præterea florum numerus, scapi altitudo, pedunculi in pyramidem digesti speciosissimam reddunt. Pro ulteriori explicatione EHRETVS ipse sequentia retulit: Hoc Lilium primum floruit mense Augusto a. 1738. in horto instructissimo PETRI COLLINSON, Botanophili egregii, ubi ipsum delineavi. Excreverat in altitudinem 6. pedum cum dimidio, caule pereleganti purpureo coniformi, a basi ima ad verticem usque circumcirca folia emittente. Planta hæc, quantum scio, necdum descripta, nec delineata est. Natale eius solum est Pensylvania, ut mihi indicavit celeberrimus GRONOVIVS, qui & rogatus datam descriptionem concessit.

TAB. XII.

MEADIA foliis oblongis serratis, floribus reflexis purpureis.

Meadia *Catesb. App. p. 1. tab. 1.*

Character. *a.* flos integer, *b.* unum segmentorum separatum, *c.* tubus cylindraceus, *d.* locus, cui segmenta corollæ adhærent, *e.* stamina conniventia, *f.* eadem diducta cum tubo concreta, *g.* filamentum breve, *h.* anthera lanceolata, *i.* ovarium e tubo protractum, *k.* stylus cum stigmate simplici, *l.* staminibus longior, *m.* persistens & augmentum capiens, *n.* calyx semiquinquefidus persistens, *o.* capsula ovata unilocularis, *p.* horizontaliter, *q.* verticaliter dissecta, *r.* placenta libera cum seminibus adhærentibus, *s.* semina.

Nota. Elegans hæc planta pariter floruit in laudato horto Collinsoniano a. 1744. mense Septembri, nata ex seminibus ex Virginia acceptis. CATESBY *l. c.* iam eius effigiem descriptionemque suppeditavit, novam inde genus constituit & a RICHARDO MEAD, Archiatro Regio & Viro de orbe litterato dudum iam optime merito, Meadiam salutavit, simulque anonymus characteres eiusdem, sed ex sicco tantum exemplari desumtos, & absque figuris, fusius exposuit. Secundum hos antheræ sunt didymæ, stylus staminum longitudine, capsula bivalvis apice dehiscens; num autem tubus sit staminum coalitus, an ad corollam pertineat, in dubio relinquitur propterea, quod in aliis deprehensa est corolla a tubo separata & diversa, in aliis cum illo arcte connexa. Secundum nostras figuras antherarum quidem structura satis distingui nequit, stylus autem staminibus longior est, & capsula in ipsa CATESBY descriptione dicitur membranacea quadrifariam in apice dehiscens, cui etiam nostra figura respondet. Quod ad tubum attinet, is omnino ex staminum coalitu producitur & corollæ segmentis fulcrum præbet. Cum hac planta penitus convenit Auricula Vrsi Virginiana, floribus albis, Borraginis instar rostratis, Cyclaminum more reflexis D. Bannisteri *Pluck. Almagest. p 62. Phytograph. tab.* CXXIX. *fig. 6.* quum vero flores dicuntur albi & folium figuræ additum delineatur integrum: si non pro specie distincta, pro varietate saltem agnoscenda erit. Ceterum cum his conferri quoque meretur Auricula Vrsi Myconi seu Verbascum humile Alpinum villosum Borraginis flore & folio *Tournef. Inst. p. 147. H. L. Bat. p. 619. Boerh. Ind. alt. I. p. 228. n. 10.*, cujus historia atque effigies, sed imperfecta, prostat apud LVGDVNENSES *p. 837. I. B. III. p. 689.* & cujus mentionem, sed pariter imperfectam, etiam fecit CLVSIVS *App. alt. Auct. p. 7.*, ut & HALLERVS *Stirp. Helv. p. 512. n. 6.* nec non HIST. OX. *III. p. 558.*, ubi vero *sect. V. tab. 24.* falsa plane substituitur icon; naturæ propius accedit effigies MVNTINGII *Beschr. der Aardgevv. p. 382. Phytogr. fig. 113.* & bona reperitur in PARKINSONI *Paradis. terrestr. p. 237. fig. 3.*, melior in PIERRE VALLET *Jardin du Roy &c. fol. 14.* cujus viliores imitationes sunt illæ SWERTII *Florileg. P. II. tab. 4.*, de BRY *Antholog. seu Florileg.* & MERIAN *Florileg. renov. tab. 38.*) optima &, si floris fructusque analysin omissam excipias, perfecta nomine Saniculæ Alpinæ foliis Borraginis villosæ inter icones egregias, quas NIC. ROBERTVS & LVD. CHATILLON pararunt (de quibus vid. SEGVIERII *Biblioth. bot. p. 167.*) quarum aliquot specimina ad nostras pervenerunt manus, & citata toto habitu, flore fructuque Meadiæ characteres externa facie adprime repræsentat.

a. Flos hermaphroditus, b. flos femininus, c. fructus rudimentum discissum, d. calyx exiguus, e. semen pellicula sua candida adhuc inclusum.

PAPAYA
fructu oblongo Melonis effigie
Tournef. Instit. p. 659. Plum. Cat. Specier. p. 20.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

CORALLODENDRON *triphyllum Americanum non spinosum, foliis magis acuminatis, flore pallide rubente. Houstoun Cat. MSSt. Mill. Gard. dict.*

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

MAGNOLIA *Lauri folio subtus albicante*, Cateſb. T. I. p. 39. Dill. H. Elth. p. 207. Mill. Gard. dict.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA · SEVILLA

LIRIODENDRVM foliis angulatis truncatis.

LILIVM foliis sparsis, multiflorum, floribus reflexis, fundo aureo, limbo aurantio, punctis nigricantibus, pedunculis singulis unico folio instructis.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

MEADIA *foliis oblongis serratis, floribus reflexis purpureis.*

a. flos integer, b. unum segmentorum, c. tubus, d. locus cui corollæ segmenta adhærent, e. stamina conniventia, f. eadem diducta, g. filamentum, h. anthera, i. ovarium, k. stylus, l. staminibus longior, m. persistens, n. calyx persistens, o. capsula, p. transverse, q. verticaliter dissecta, r. placenta cum seminibus adhærentibus, s. semina.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA •

PLANTAE SELECTAE

QVARVM IMAGINES

AD EXEMPLARIA NATVRALIA

LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA

MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET

GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT

NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT

ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV

MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT

ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID

PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *

* *

*

DECVRIA II.

A.R.S. MDCCLI.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

LILIO-NARCISSVS Africanus scillæ foliis, flore niveo linea purpurea striato Mill.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

a. Semen maturum, b. in magnitudine aucta.

CEREVS *altissimus gracilior, fructu extus luteo intus niveo, seminibus nigris pleno Sloā. Cat. Jam. p. 197. Itinerar. T. II. p. 158. Raii Hist. T. III. dendrol. p. 22. Mill. Gard. dict.*

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PAVIA Boerh. Ind. alt. P. II. p. 260.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

Fig. 1. **BLATTARIA** *flore ferrugineo. H. R. Paris. p. 31.*

Fig. 2. **BLATTARIA** *flore obsoleto flavescente colore. H. L. Bat. p. 90.*

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

MESPILVS Caroliniana, apii folio vulgari similis, maior, fructu luteo Miller.

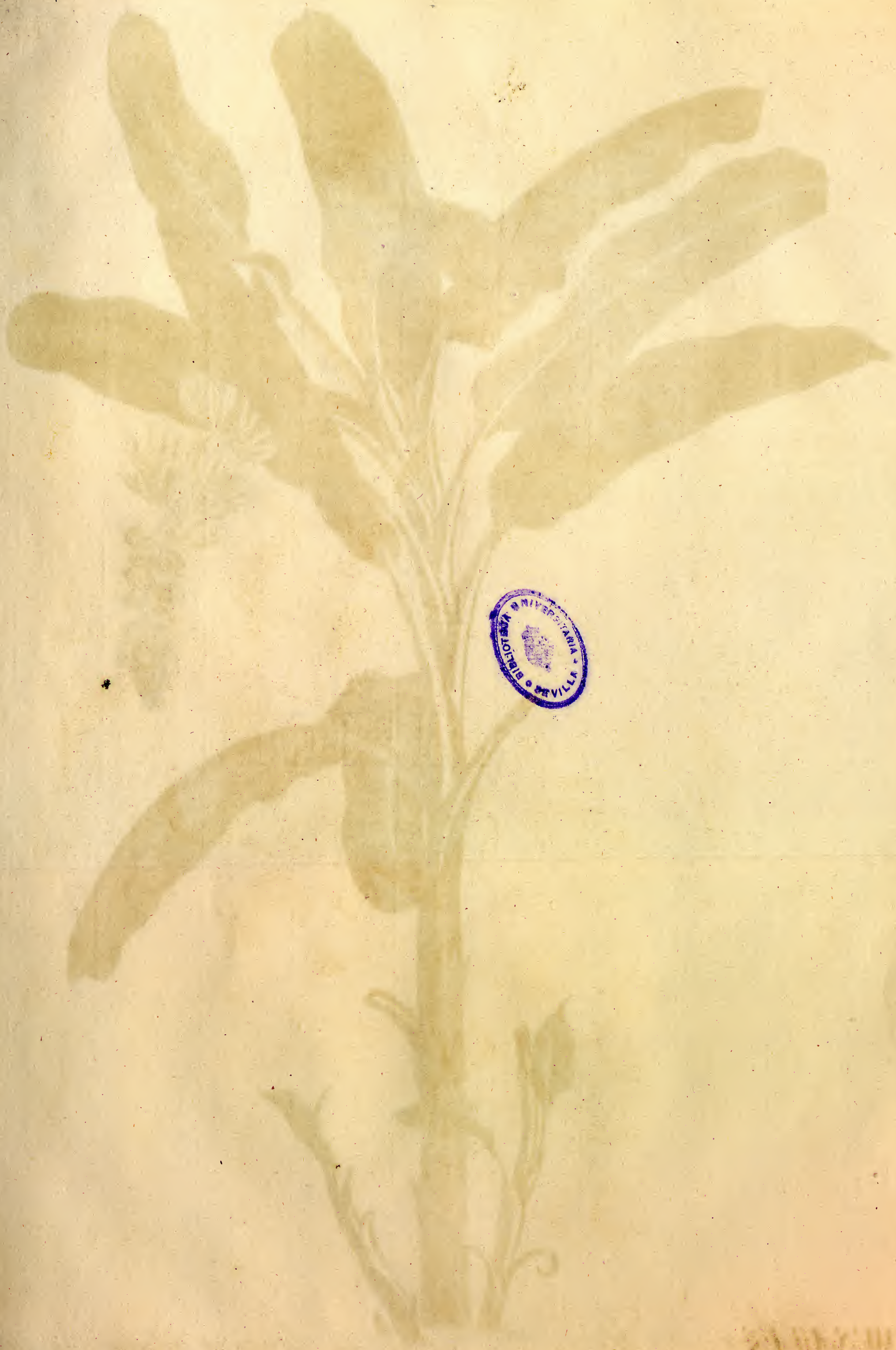

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

MVSA caudice viridi, fructu longiore falcato angulofo

Sloan. Cat. plant. Jamaic. p. 189. Itinerar. T. II. p. 141.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

MVSÆ fructu longiori spadicis fructiferi verticillus primus et ex parte secundus tertiusque in naturali magnitudine.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

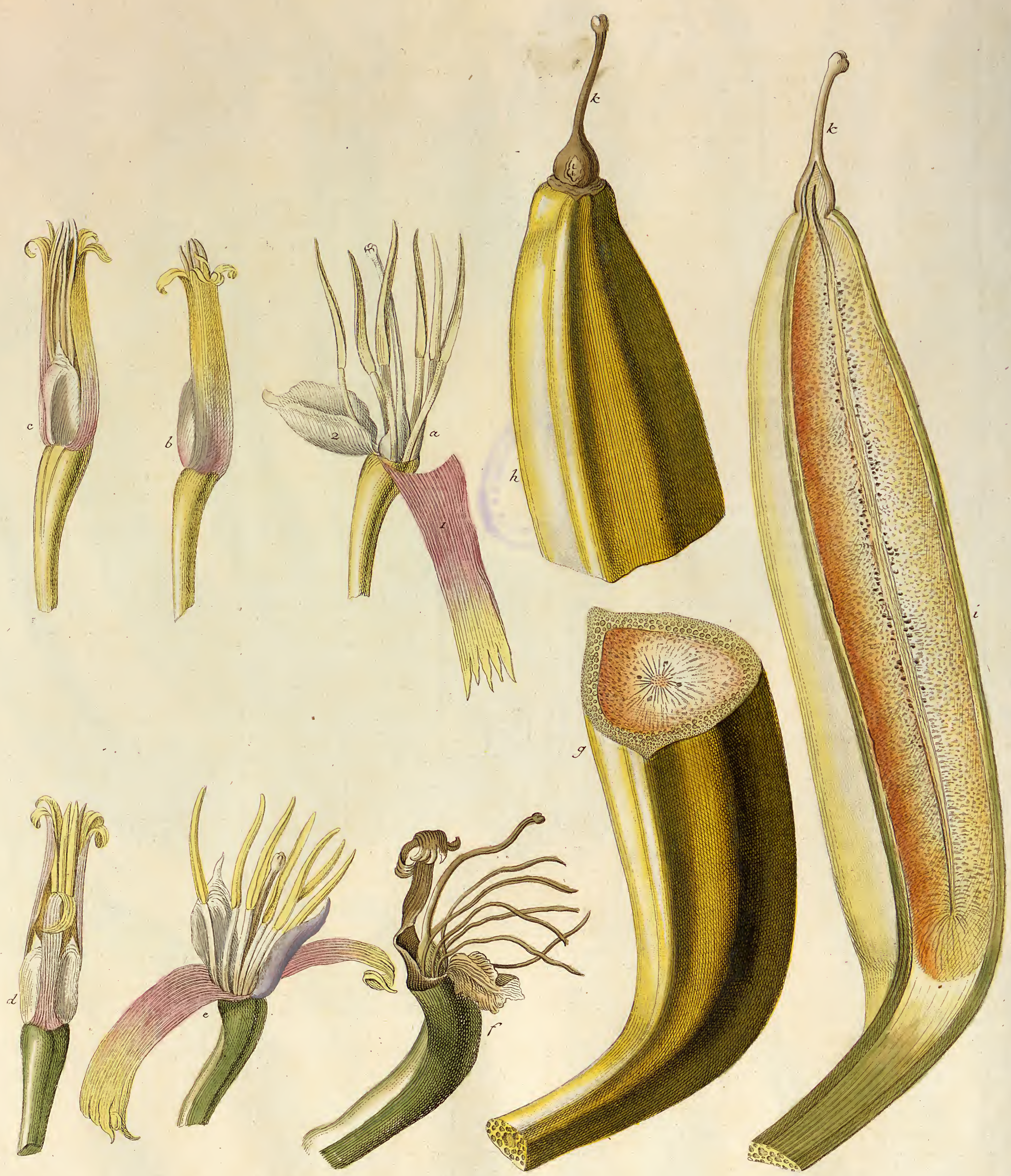

MVSÆ *fructu longiori flores et fructus in naturali magnitudine.*

a. flos fœcundus (1. petalum exterius ab ovario separatum ut stamina ad receptaculum usque appareant, 2. petalum interius seu nectarium) b. flos sterilis a facie exteriori, c. idem a facie interiori seu spadicem versus, d. flos sterilis monstrosus, e. idem explicatus geminatis petalis et nectariis, f. fructus ex verticillis florum sterilium decerptus ad perfectionem non perveniens, g. fructus perfecti et maturi transverse dissecti pars inferior, h. pars superior, i. dimidium fructus per longitudinem dissecti, k. Stylus persistens.

TAB. XIII.

LILIO - NARCISSVS Africanus Scillæ foliis, flore niveo linea purpurea ſtriato Milleri *Ehret. tab. V. fig.* 2.

An Lilio-Narciſſus Zeylanicus latifolius, flore niveo externe linea purpurea ſtriato *Commel. H. Amſt. I. p.* 70. *tab.* 37. *Tournef. Inſt. p.* 386. *Bœrh. Ind. alt. II. p.* 147. *Burm. Theſ. Zeyl. p.* 142. *Mill. Gard. Dict.* ſeu Amaryllis ſpatha multiflora, corollis campanulatis æqualibus, ſcapo tereti ancipiti; *van Royen Prodr. Flor. Leyd. p.* 36. *van Wachend. H. Ultraj. Ind. p.* 321.

Nota. Lilio - Narciſſus nominatur Amaryllis a LINNÆO *Plant. Gen. Ed. I. no.* 289. *II. no.* 321. In quibus plantæ indicatæ, nempe EHRETI Africana & COMMELINI Ceylanica, quoad imagines valde ſibi ſimiles, conſtanter conveniant an differant, iudicent illi, quibus utramque vivam examinandi occaſio ſuppetit. EHRETI tabula foliis caret noſtræ adpictis ſed magnitudine imminuta, ex qua iudicanda etiam eſt proportio craſſitudinis ſcapi flores ſuſtinentes, eiusque partis prope foliorum ortum prodeuntis, qui præterea ex anguſta & compreſſa baſi mox valde craſſeſcit & teres fit. Ceterum monemus, unum ex bulbis, quos hoc nomine ipſe EHRETVS communicavit cum D. IOAN. GVSTAVO SILBERRAD, J. U. D. Reip. Norimb. Advocato & curioſo Botanophilo, anno ſuperiori protuliſſe ſcapum florigerum, nosque hac occaſione obſervaſſe, floris ſtructuram plane recedere a Lilio-Narciſſi charactere, dum ex ovario, ſpathæ fundo immediate adhærente, provenit tubus longiſſimus (quem manifeſte etiam delineat COMMELINI figura citata) ſtylum ſolum continens & in amplam corollam demum ſe explicans, cuius ſegmentorum baſi, non autem ovarii receptaculo, implantantur ſtamina, quo ordine ſane hic flos convenit cum Crino Linnæi, cuius floris ſtructuram delineatam dedimus in Commercio Litterar. Norimb. a. 1744. tab. V. fig. 1, 2. Sed de his alia forſan occaſione plura.

TAB. XIV.

CEREVS altiſſimus gracilior, fructu extus luteo intus niveo, ſeminibus nigris pleno *Sloan. Cat. Iamaic. p.* 197. *Itiner. II. p.* 158. *Raii Hiſt. III. dendrol. p.* 22. *Mill. Gard. Dict.*

a. ſemen maturum, *b.* in magnitudine aucta.

Nota. Melocacti, Cerei & Opuntiæ ſpecies ſolo Cacti nomine comprehendit LINNÆVS *Gen. Edit. I. no.* 390. *II. no.* 466. *H. Cliff. p.* 181. *H. Uſſ. p.* 119.; ſed non omnium applauſu. Planta, quam in horto domeſtico per aliquot annos colimus, quatuor pollices alta pariter oſtendit articulum, deinde ad ſesquipedem recta aſcendit, caſu autem in vertice læſa tum ibidem, tum ex angulis infra articulum, plures emiſit ramos ſeu ſtolones recta itidem aſcendentes. Diameter trunci craſſiſſimi ſesquipollicem vix ſuperat; angulorum numerantur ſeptem, octo & novem, ſuntque depreſſi & a recta via haud parum plerumque deflectunt; lanugo ſpinæque ſunt flavæ, quæ ſatis rigidæ ætate nigreſcunt; pellicula glauco illo pulvere, quo plures aliæ ſpecies adhuc teneræ teguntur, caret hincque ſalignea viriditate ſemper nitet. Nondum noſtra planta florem excluſit.

TAB. XV.

PAVIA *Bœrh. Ind. alt. P. II. p.* 260. *Linn. H. Cliff. p.* 43.

Nota. Elegantem huius ſtirpis iconem & characteris definitionem primus exhibuit BOERHAAVIVS l. c. Effigies picta, ſed vilior & absque fructu, proſtat etiam in Catalogo plantarum, quem Hortulanorum Societas Londini vernacula lingua a. 1730. edidit tab. 19. An Arbor pentaphyllos Virginiana floribus ſpicatis monopetalis *Raii Hiſt. II. p.* 1800. & Saamo'una *Piſ. Ind. utriusque Hiſt. p.* 175. *Pluck. Phytogr. tab. LVI. fig.* 4. ſit eadem planta, omni dubio nondum caret.

TAB. XVI.

Fig. I. VERBASCVM caule ramoſo, ſpica laxa, foliis inferioribus petiolatis oblongo-acutis, denticulatis glabris, flore obſolete fuſco.

Blattaria folio lato vix laciniato, flore obſolete fuſco, apice piſtilli purpureo *Boerh. Ind. alt. I. p.* 226.

Blattaria flore ferrugineo *H. R. Pariſ. p.* 31.

Fig. II. VERBASCVM caule ramoſo, ſpica laxa, foliis inferioribus petiolatis oblongo-acutis dentatis glabris, flore obſolete flavo venis purpureis variegato.

Blattaria folio lato vix laciniato, flore obſolete flavo, apice piſtilli purpureo *Boerh. Ind. alt. I. p.* 226.

Blattaria obſolete flaveſcente colore *H. L. Bat. p.* 90.

Nota. Blattaria differt quidem a Verbaſco præter habitum peculiarem fructu rotundiori; nihilominus tamen, ob reliquam fructus & floris conformationem penitus eandem, a recentioribus ad Verbaſci genus recte refertur. Figuram ſecundam nomine Blattariæ flore ferrugineo miſit EHRETVS; ſed floris picti color cum nominato non conveniebat, & huius nominis genuinæ planæ imaginem nobiſcum benevole communicavit HEISTERVS ab Ehretiana non niſi florum colore differentem, quare eius ſpicam florentem illuſtrationis gratia fig. I. addimus. Utraque ergo planta eſt varietas tantum unius ſpeciei, quæ foliis etiam propius ad Verbaſci quam ad Blattariæ ſpecies accedit, adeoque externo iam habitu ſuo harum limites excedit.

TAB. XVII.

MESPILVS Caroliniana Apii folio, vulgari ſimilis, maior, fructu luteo *Miller.*

Nota. Europeæ vulgaris ſtirpis varietas fructu luteo videtur hæc Caroliniana, quam neque inter Carolinas CATESBY plantas, neque alibi, indicatam reperimus, ſi excipias ramuli imaginem ad hanc EHRETI ipſam factam, quam eodem nomine propoſitam ſiſtit opus illud precioſiſſimum, quod variorum curis papiliones Anglicos collectos ſtirpiumque iconibus decoratos exponit & a pictore BENI WILKES editum proſtat Londini hoc titulo: *the English Moths and Butterflies* 4 *reg. p.* 40. *no. VII. tab.* 83. ſeu *L. I. cap II. Claſſ. I. ſect. b. tab.* 7.

TAB. XVIII.

MVSA caudice viridi, fructu longiore falcato anguloſo *Sloan. Cat. pl. Iamaic. p.* 189. *Itinerar. II. p.* 141.

Muſa fructu cucumerino longiori *Plum. Nov. Gen. p.* 24.

Muſa racemo ſimpliciſſimo *Linn. H. Cliff. p.* 467. *van Roy. Pr. Fl. Leyd. p.* 10. *van Wachend. H. Ultraj. p.* 322.

Muſa Serapionis *Lob. Hiſt. p.* 639. Muſa Seraphionis ſeu Ficus Indica *Herm. Muſ. Zeyl. p.* 70. *Burm. Theſ. Zeyl. p.* 164.

Dudaim *Ludolph Hiſt. Aethiop. L. I. cap.* 9. §. 21. *eiusd. commentar. p.* 139. §. 72. *Scheuchz. Phyſ. ſacr. T. I. p.* 108. *tab.* 89 --- 91.

Piſang & Pyſan *Meiſters oriental. Gärtn. p.* 80. Piſſang. *Rumph. Herb. Amboin. Part. V. L. VIII. cap. I. ſeqq.* quæ omnino conferri merentur.

TAB. XIX.

MVSÆ fructu longiori ſpadicis ſeu racemi fructiferi verticillus primus & ex parte ſecundus tertiusque in naturali magnitudine.

TAB. XX.

MVSÆ fructu longiori flores & fructus in magnitudine naturali.

Explic. a. flos fœcundus, 1. petalum exterius ab ovario ſeparatum, ut ſtamina ad receptaculum usque appareant, 2. petalum interius ſeu nectarium. *b.* flos ſterilis a facie exteriori, *c.* idem a facie interiori ſeu ſpadicem verſus

ſus, *d.* flos ſterilis monſtroſus, *e.* idem explicatus geminatis petalis & nectariis, cuiusmodi flores plures inter verticillos florum ſterilium reperiebantur, *f.* fructus ex verticillis ſterilium florum decerptus, quales ad perfectionem non perveniunt, *g.* fructus perfecti & maturi transverſe diſſecti pars inferior, *h.* pars ſuperior, *i.* dimidium fructus per longitudinem diſſecti, *k.* ſtylus perſiſtens.

Nota. Planta, ad cuius exemplar naturale hæ effigies factæ ſunt, floruit a. 1736. Londini in caldario Domini Baronetti IOSEPHI AYLOFFE, ubi ad ſummam perfectionem pervenit fructusque LXI. maturos protulit. Eodem anno Hartecampi prope Harlemum floruit eadem ſpecies, quam LINNÆVS ſub nomine Muſæ Cliffortianæ in peculiari libello delineatam & deſcriptam in publicum edidit, ſimulque accuratam huius vegetabilis hiſtoriam exhibuit, quam poſtea in Horto Cliffortiano pag. 467. ſupplevit. Quæ nos ipſi obſervavimus, cumprimis circa floris ſtructuram variam, in Commerc. Litterar. Norimbergenſi a. 1739. p. 42. 49. 106, & a. 1741. pag. 385. 393. expoſuimus & figuris illuſtravimus. Hucusque annotata ad examen revocavit BREYNIVS Act. Ac. Cæſ. N. C. Vol. VIII. app. p. 180.

TAB. XXI.

MVSA caudice maculato, fructu recto rotundo breviore odorato *Sloan. Cat. pl. Iam. p.* 192. *Itinerar. II. p.* 147.

Muſa fructu cucumerino breviori *Plum. N. G. p.* 24.

Cenorins Luſitanorum *Acoſt. cap. IX. p.* 57. *Cluſ. exot. L. IX. cap. XLII. p.* 283. *Rumph. Herb. Amboin. Part. V. L. VIII. cap. II. p.* 130.

TAB. XXII.

MVSÆ fructu breviori ſpadix floriger in magnitudine naturali.

Expoſ. a. a. pedunculus folii, *b.* ſpadix, *c. c.* involucrum ſpathas una cum floribus coërcens vi illorum disruptum & decidens, *d. d. d.* ſpathæ revolutæ a facie interiori, *e. e.* ſpathæ flores involventes a facie exteriori, *f. f. f.* florum verticilli.

TAB. XXIII.

MVSÆ fructu breviori ſpadicis fructiferi verticilli tres priores in magnitudine naturali, *cum fructibus nonnullis ex maturitate dehiſcentibus.*

Nota. Hæc ſpecies a. 1739. primum in Anglia floruit in caldario Ducis de RICHMOND, ut & in horto Chelſeano eodem anno. Flores ſteriles ſeu maſculini, qui in altera ſpecie perſtiterunt, in hac deciderunt.

TAB. XXIV.

Fig. I. LYCIVM foliis linearibus, flore fructuque minore.

Lycium foliis linearibus *Linn. H. Cliff. p.* 57.

Hauſegi anguſtiſſimo folio, flore purpureo *Vaill. Cat. H. R. Pariſ. MSt.*

Rhamnus ſecundus *Weinm. p.* 216. *tab.* 864. *b.*

Rhamnus alter foliis ſalſis, flore purpureo *C. B. pin. p.* 477.

Rhamni I. ſpecies altera *Cluſ. Hiſp. p.* 66. 68. *Hiſt. p.* 109. 110. *I. B. I. p.* 32.

An Iasminoides Africanum Iasmini aculeati foliis & facie *Niſſole Ac. Reg. Sc. Pariſ. a.* 1711. *p. m.* 317. *tab.* 12. *fig. I. Dill. nov. pl. gen. p.* 159. *Mill. Gard. Dict.*, *Mich. nov. pl. gen. p.* 224. *no.* 3.

Expoſ. a. flos integer, *b.* corollæ particula cum adhærente ſtamine, *c.* quinque ſtamina ſeparata, *d.* ovarium cum ſtylo, *e.* calyx, *f.* fructus maturus integer cum umbilico depreſſo & baccam quaſi duplicem referente, *g.* bacca a facie ſuperiori cum umbilico integro *b* in magnitudine aucta, *i.* eadem transverſe diſſecta, *k.* ſemen magnitudine auctum.

Nota. Hunc fruticem primus deſcripſit eiusque iconem exhibuit CLVSIVS l. c.; ſed fructus nullam mentionem fecit. Quæ LOBELIVS *obſ. p.* 598. *ic.* 180. DODONÆVS *p.* 754. LVGDVNENSES *pag.* 141. & IO. BAVHINVS *l. c.* de hoc frutice protulerunt, ea a CLVSIO mutuati ſunt. COLVMNA ἐκφ. *p.* 38. eundem Spinæ ſanctæ nomine deſcribens fructum rotundum parvum piſo parem definit. Effigiem noſtram ab EHRETO iam 1732. Ratisbona accepimus, ſed absque fructu, quem nos in ſeminario aſſervatum adpingi curavimus COLVMNÆ deſcriptioni omnino reſpondentem. Icon fruticis eiusque floris, quam NISSOLE l. c. accurate delineatam exhibuit, cum noſtra ſatis convenit, ſi excipias fructus ſeminisque magnitudinem maiorem, conf. *Dillen. l. c. tab.* 12.; ſed ipſe non niſi dubius affirmat, ſuam ſpeciem eſſe Rhamni prioris alteram Cluſii. Ceterum tam exiguam magnitudinis differentiam clima ſolummodo vel fruticis vigor producere poteſt.

Fig. II. LYCIVM foliis linearibus, flore fructuque maiore.

Rhamnus Afer ſpinis longis, cortice albo, fructu cœruleo *Boerh. Ind. p.* 246. *Ind. alt. II. p.* 212.

Rhamnus primus *Weinm. p.* 216. *tab.* 864. *a.*

Expoſ. a. corollæ diſſectæ & explanatæ interiora cum quinque ſtaminibus tubo adhærentibus, *b.* ſtamen ſeparatum, *c.* ovarium cum ſtylo filiformi eiusque ſtigmate bifido, *d.* fructus cum umbilico prominente, *e.* idem transverſe diſſectus, *f.* idem maturus & exſiccatus cum calyce perſiſtente, *g.* axis ſeu placenta, cui ſemina adhærent, *h.* ſemen maturum, *i.* idem in magnitudine aucta

Nota. Hanc effigiem EHRETVS Londini paravit adſcripto nomine BOERHAVII iam allegato. Ex colore fructus adpicti primum quidem ſuſpicio nobis orta eſt, num ſit potius Iasminoides aculeatum, humile, Halimi minoris folio, flore maiori violaceo, fructu craſſiori per maturitatem flaveſcente *Mich. p.* 224. *tab.* 105. *fig.* 2.; ſed non ſolum huius corollæ tubus adhuc amplior & magis flexus, verum etiam fructus pentagonus eiusque umbilicus depreſſus pingitur. Omne præterea dubium movit fructus maturus a laudato EHRETO communicatus, quem omnino ex cœruleo purpuraſcentem & poſt macerationem in aqua fuſcum (fig. f. g. quas nos addidimus) deprehendimus, indeque concludimus, eius picturam eſſe factam ante plenam maturitatem, coloris differentis cauſſam. Ceterum ipſe BOERHAAVIVS dubius fuiſſe videtur, num hæc ut ſpecies, an ſaltem ut varietas, a priori didiſtinguenda ſit. Poſtquam enim l. c. no. 3. Rhamni primi alteram ſpeciem CLVSII recenſuit & addidit, huic eundem vel ſane quam ſimillimum adeſſe, qui in Africa creſcit: no. 8. ſigillatim indicat eundem Afrum, *eidemque idem CLVSII nomen allegarum, ut ſynonymum*, iungit monens tamen, huic folia longiora floremque atro-purpureum eſſe. WEINMANNI figuræ noſtris apprime ſimiles ſunt.

TAB. XXV.

EHRETIA foliis alternis oblongis acuminatis, ſpica florum ſparſa, petalis reflexis albis.

Calaba folio Citri ſplendente Plumerii *Rand. H. Chelſ. p.* 38. *Mill. Gard. Dict.*, *van Royen Prodr. Fl. Leyd. p.* 476. *van Wachend. Ind. H. Ultraj. p.* 103.

Expoſ. a. flos adhuc clauſus, *b.* idem expanſus a facie laterali *c.* poſteriori *d.* ſuperiori *e.* quinque ſtamina & piſtillum, *f.* calyx, *g.* fructus *h.* transverſe diſſectus, *i.* ſemen.

Nota. Elegantis huius ſtirpis effigiem a 1746. accepimus Calabæ nomine ſupra indicato, ſed character eius adpictus & cum illo Calabæ *Plum. nov. gen. p.* 39. *& tab.* 18. expoſito collatus ſtatim declarabat huius nominis errorem. PLVMIER namque, qui non niſi unicam novit huius generis ſpeciem, citato nomine ſpecifico indicatam, characteris delineatione repræſentat *calycem quadrifidum; petala quatuor, duo maiora & duo minora alternatim poſita, ex anguſta baſi ſubrotunda & ob reflexos margines excavata; ſtamina plurima; fructum pollicem craſſum, ſphæricum carnoſum, oſſiculum unicum cum ſimplici nucleo includentem.* VAILLANT *Acad. R. Sc. Pariſ. a.* 1722. *p. m.* 207. idem genus, ſed novo Kalophyllodendri nomine, deſcribens eundem characterem confirmat atque præterea addit, *ex nervo, folia in duas partes per longitudinis medium dividente, ad latera excurrere nervos ſimplices pinnis ſimiles*, ex qua eleganti compage nominis rationem petiit, quam etiam, atque ſimul *folia ex adverſo bina ſeu oppoſita*, omnino manifeſtant omnes figuræ, quas ut ſpecies huius generis citat, quarum tres recenſet: prima ipſi audit

Kalo-

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

MVSA caudice maculato, fructu recto rotundo breviore odorato Sloan. Cat. Jam. p. 192. Itinerar. T. II. p. 147.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

MVSÆ fructu breviore spadiæ floriger in magnitudine naturali.

a.a. pedunculus folii, b. spadix, c.c. involucrum spathas unacum floribus coercens disruptum, d.d.d. spathæ revolutæ a facie interiori, e.e. spathæ flores involventes a facie exteriori, f.f.f. florum verticilli.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • XALAPA

MVSÆ fructu breviori spadicis fructiferi verticilli tres priores in magnitudine naturali, cum fructib, nonnullis ex maturitate dehiscentibus.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

Fig. 1. **LYCIVM** foliis linearibus, flore fructuque minori.

a. flos integer, b. corollæ particula cum adhærente stamine, c. quinque stamina separata, d. ovarium cum stylo, e. calyx, f. fructus maturus integer, g. a facie superiori, h. in magnitudine aucta, i. transverse dissectus, k. semen in magnitudine aucta.

Fig. 2. **LYCIVM** foliis linearibus, flore fructuque majori.

a. corollæ dissectæ et explanatæ interiora cum quinque staminibus, b. stamen separatum, c. ovarium cum stylo, d. fructus, e. idem transverse dissectus, f. idem maturus et exsiccatus, g. placenta cui semina adhærent, h. semen maturum, i. idem in magnitudine aucta.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

EHRETIA *foliis alternis oblongis acuminatis, spica florum sparsa, petalis reflexis albis.*

a. flos adhuc clausus, b. explicatus a facie superiori, c. a tergo, d. explanatus, e. stamina cum pistillo, f. calyce, g. fructus, h. transverse dissectus, i. semen.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PLANTAE SELECTAE

QVARVM IMAGINES

AD EXEMPLARIA NATVRALIA

LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA

MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET

GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT

NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT

ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV

MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT

ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID

PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *

* *

*

DECVRIA III.

A.R.S. MDCCLII.

BIBLIOTECA SEVILLA

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA •

PALMIFOLIA *fructu clavato polypyreno.*

a. clava seu spica feminæ per axis longitudinem dissecta, b. flos femineus separatus cum semine utrimque adhærente, c. clava seu spica maris pari modo divisa, d. flos masculinus cum squamis utrinque pluribus adhærentibus in magnitudine naturali, e. aucta, f. squama separata.

Kalophyllodendron Americanum folio oblongo, cui, tanquam ſynonymum, iungit non ſolum Calabam folio Citri ſplendente *Plum. l. c.* (quam plantam ſine dubio ex plantis Plumerianis ſiccis recognovit) ſed etiam Anonam Americanam foliis oblongis ex adverſo binis, plurimis conſpicuis venis in parallelos ſecundum latitudinem venuſte diſcurrentibus *Pluk. Phytogr. tab. CXXXV. fig.* 3. Secundam ſpeciem nominat Kalophyllodendron Indicum folio ſubrotundo, cuius ſynonymum facit Punnam *H. Malab. T. IV. fig.* 38. & tertiam appellat Kalophyllodendrum Indicum folio & fructu minori, quod ipſi idem eſt cum Tsjerou-Punna *H. Malab. T. IV. fig.* 39. Hunc foliorum textum peculiarem, tanquam characterem huius generis æque, ac fructificationis partium reliquos, communem etiam conſideravit BVRMANNVS *Theſ. Zeyl. p.* 130. dum a ſimilitudine cum fibris cuiusdam muſculi per longitudinem diſſecti idem genus Inophyllum ſalutavit: cuius duas recenſet ſpecies: prima eſt Inophyllum flore quadrifido, quam eleganter delineat, & non ſolum cum tertia Vaillantii ſpecie & Tsjeru - Punna *H. Malab.*, verum etiam cum Calaba Plumerii eandem declarat, licet eius figuræ tum folia ab illis figuræ PLVKENETII a VAILLANT citatæ, tum floris magnitudo & ab hac H. Malabarici & ab illa PLVMERII longe recedant, ut taceam calycem, quem hic exacte delineat BVRMANNVS vero in deſcriptione expreſſis verbis negat. Altera ſpecies eſt Inophyllum flore octifido, quam Vaillantii ſecundam ſpeciem, Punnam *H. Malab.* (ubi etiam octo petala & depinguntur & in deſcriptione numerantur) itemque Arborem indicam Mali medicæ amplioribus foliis Maderaſpatanam *Pluk. Phyt. tab. CXLVII. f.* 3. & Bintangor maritimam *Rumph. Herb. Amb. P. II. L. III. c. XXVI.* (ubi elegans eius icon tab. 71. reperitur, ſed, ut docet deſcriptio, & florum & foliorum magnitudine imminuta, ſola fructus ſigillatim adpicti magnitudine naturali ſervata) eſſe aſſerit. LINNAEVS *Pl. Gen. Edit. I. no.* 436. *II. no.* 511. huius generis nomen, a VAILLANTIO excogitatum, in Calophyllum mutavit & eius characterem exponens definit; *calycem quadripartitum deciduum, petala quatuor, ſtamina plurima; ſtylum ſimplicem cum ſtigmate capitato & fructum unilocularem*, cuius unicam ſpeciem, nomine Calophylli foliis ovatis obtuſis, ſtriis parallelis transverſalibus *H. Cliff.* 206. recenſet, & cum ſpecie tertia Vaillantii, prima Burmanni & ab his citata figura H. Malab. coniungit, in Flora eius Zeylanica vero no. 202. Calabam Plumerii etiam ut ſynonymum addit, ibidemque no. 201. ſpeciem ſecundam Vaillantii & Burmanni ſeu Punnam H. Malab. nomine Calophylli foliis ovalibus recenſens, huius quoque florem tetrapetalum, calycem vero magnitudine petalorum eſſe monet: conf. RVMPHIVS l. c., qui p. 211. ſeq. *flores* non ſolum illis *malorum Europæarum maiores*, verum etiam ita deſcribit, quod *compoſiti ſint ex* 9. *vel* 10. *albis, ſubrotundis, ſemicavatis & integris petalis, formam minoris roſæ retinentibus, quorum bina externa maxima ſint, his vero oppoſita bina alia cruciata inque horum medio quinque vel ſex alia minora extrorſum flexa* (ex quibus octo procul dubio ſunt ordinaria, reliqua vero extraordinaria, qualis plures ſtirpes luxurioſæ excludunt) *quorum cavitas iterum erigatur &c.* quæ de ſtaminibus, piſtillo & fructu addit a communi Calabæ deſcriptione non recedunt. Calophylli generis definitionem retinet porro VAN ROYEN *Flor. Leyd. Prodr. p.* 476. VAN WACHENDORFF *H. Ultraj. Ind. XIII.* 103. & LVDWIGIVS *Defin. G. Pl. emend. no.* 455. qui vero Calabæ nomen revocavit.

Ut ut autem recentiores hi auctores ſyſtematici in definiendo huius generis charactere & diſtinguendis eius ſpeciebus non omnes penitus conſentiant: nihilominus tamen ex iisdem ſatis intelligitur, noſtram effigiem & toto ſuo habitu & charactere generico ab omnibus indicatis & hucusque notis penitus differre, quo excitati ex EHRETO quæſivimus, annon in nomine adſcripto error commiſſus fuerit? Sed reſpondit, hoc ipſo nomine eam, non aliam, ſtirpem in horto Chelſeano coli: unde certiores etiam facti ſumus, nec illam, quam RANDIVS *Hort. Chelſ. Ind.* & MILLERVS in *Gardeners Dictionary* eodem nomine recenſent, aliam eſſe, licet hic characteris de finitionem ex PLVMERIO addiderit, procul dubio antequam illum ipſe obſervare potuerit: quare & reliqua, quæ idem de eius propagatione per nuces ex Americæ partibus calidioribus venientes, de cultura in caldariis uti arboris Coffeæ perpetua, & de gummi maſtichis ſimili (unde Anglorum vernacula *Maſtick-tree* appellatur) ex hac ſtirpe colligendo monet, de genuina Plumerii Calaba intelligenda eſſe, conſtat. Eſſe autem noſtram ſtirpem omnino aliam, obſervarunt iam VAN ROYEN & VAN WACHENDORFF, utpote qui, licet Calophylli ſpeciem H. Cliff. locis citatis indicaverint, nihilominus Calabam Citri folio ſplendente Plumerii ſigillatim recenſent, & quidem hic p. 387. inter plantas nondum definitas, ille p. 534. inter ſtirpes vagas, claro teſtimonio, eandem hanc ſtirpem eodem nomine falſo ipſis quoque oblatam eſſe. Quum ergo huius ſtirpis character nec cum illo Calabæ PLVMERII & LVDWIGII, ſeu Kalophyllodendri VAILLANTII, aut Calophylli LINNAEI & Inophylli BVRMANNI, neque cum alio, quantum ego quidem reperire potui, conveniat: illa novum genus novo nomine diſtinguendum conſtituit. Et quum laudatus EHRETVS eius non ſolum effigiem, verum etiam characterem primus in publicum produxerit, atque præterea ſingulari ſua induſtria atque virtute botanicorum ſcholæ ſe diu iam commendaverit: ab eius nomine generis huius appellationem derivare minus dubitavimus. Sit ergo eius nomen EHRETIA, hoc charactere ab aliis ſtirpibus diſtinguenda:

CALIX: Perianthium regulare, monophyllum, ſemiſexfidum, ſegmentis acutis *a. f.* perſiſtens *g. h.*

COROLLA: regularis, hexapetala; petala oblongo - lanceolata *d.* reflexa *b. c.*

STAMINA: filamenta ſex, petalorum longitudine, antheræ oblongæ *b. c. d. e.*

PISTILLVM: Ovarium globoſum *d. e.* ſtylus ſimplex *b. c. d. e.* perſiſtens g., ſtigma bifidum, *d. e.*

RECEPTACVLVM: ad baſin ovarii, *d. e.*

PERICARPIVM: bacca globoſa *g.* carnoſa, tetrapyrena *h.*

SEMINA: quatuor exigua, oblonga *i.*

Ut autem plenior huius ſtirpis hiſtoria exſtet & characteris nonnulla ab omni dubio liberentur, ſequentia idem EHRETVS, a nobis interrogatus, ſuppeditavit. Flos eſt vere hexapetalus. Styli extremum ſeu ſtigma, microſcopio præcipue conſideratum, eſt duplex. Fructus deprehenditur carnoſus, talis etiam permanet & non dehiſcit: ille, quem delineavi, ad plenam maturitatem non pervenit. De numero ſeminum ſemper quaterno e multiplici examine certus ſum. Lineam, quam per medium ductam indicat imago *b.* talem etiam ſiſtunt naturæ exemplaria. Stirps ipſa in fruticem excreſcit 4. ad 7. pedes altum, cuius habitum imminutum figura adiecta declarat; viret ſemper, & folia iunioris rami talem obtinent magnitudinem, ſtructuram & colorem, qualem a facie eorum ſuperiori & inferiori adpinxi. Per æſtatem libero aeri exponitur & menſe Maio floret; quandoque vero iam Martio menſe in caldario, in quod brumali tempore transfertur, ibidemque fovetur eo caloris gradu, quo Aloës ſpecies conſervantur. Educatus eſt hic frutex ex fructu, quem beatus nunc MILLAR, Chirurgus, Carthagine nova miſit nomine Calabæ indicato, quo hucusque hic locorum gaudet. Ceterum frutex hic nullum fundit gummi, neque etiam cortex eius foliaque maſticata ullum produnt peculiarem ſaporem vel odorem, quo pariter flores, quantum memini, carent.

TAB. XXVI.

PALMIFOLIA femina.

Palmæ folio planta acaulos, fructu clavato polypyreno *Houſt.*

Expoſ. a. clava ſeu ſpica feminæ per axis longitudinem diſſecta, ubi diviſio & inſertio fructificationis partium feminearum conſpicitur; *b.* eiusmodi pars ſeparata, cuius petiolus tegitur capitulo oblongo - quadrato & (ut videtur) fungoſo, utrinque grano ſeminifero fœto, introrſum ſeu interiori eius ſuperficiei adnato; *c.* clava ſeu ſpica maris pariter per axis longitudinem diſſecta, ubi diviſio & inſertio fructificationis partium maſculinarum apparet; *d.* una ex his partibus ſeparata in magnitudine naturali *e.* aucta, ubi capitulo fungoſo, pyramidali inverſo utrinque adhærent plures ſquamulæ, procul dubio maſculino polline refertæ; *f.* eiusmodi ſquamula ſeparata.

Nota. Rariſſimam hanc & novi generis plantam alibi iam deſcriptam vel depictam eſſe, nondum reperire licuit. Mas & femina, ſeparatam conſtituit plantam, quæ utraque educata & ad fructificationis partium perfectionem perducta eſt Londini in Domini

Baronis PETRI (Lord PETERS) horto; ſed quum hic peregrinis plantis refertiſſimus & ad easdem alendas inſtructiſſimus, poſt obitum Perilluſtris huius Viri præmaturum, triſte ulterioris culturæ fatum expertus ſit, hæc quoque planta periit, nec amplius nunc Londini reperitur, quare ex D. EHRETO momenta characteris plura, quam quæ figurarum harum ope nobiscum communicavit, expiſcari haud potuimus.

TAB. XXVII.

PANCRATIVM foliis enſiformibus, ſpatha multiflora, floribus magnis candidis fragrantibus.

Pancratium Americanum floribus albis, odore balſami Gileadenſis *Rand. H. Chelſ. p.* 150.

Nota. Huius plantæ effigies valde ſimilis eſt illi, quæ vocatur Narciſſus totus albus, latifolius, polyanthos maior, odoratus, ſtaminibus ſex e tubi ampli margine extantibus *Sloan. Cat. pl. Jamaic. p.* 115. *Itinerar. l. p.* 244. ſeu Narciſſus Americanus, flore albo multiplici, odore balſami Peruviani *Tournef. Inſtit. p.* 358. & Pancratium Americanum floribus niveis odore balſami Peruviani *Mill. Gard. Dict.* cuius imago proſtat apud *Martyn. Plant. rar. hiſt. p.* 27. ſed foliorum florumque figura & magnitudine multum differt.

TAB. XXVIII.

PANCRATIVM foliis amplis ovatis acutis petiolatis, ſpatha multiflora floribus minoribus candidis fragrantibus.

Pancratium Americanum, folio latiſſimo, floribus albis odoratis *Rand. Hort. Chelſ. p.* 150.

An Narciſſus Amboinenſis folio latiſſimo rotundo, floribus niveis inodoris *H. Amſtel. I. p.* 77.?

Nota. Horti Amſtelodamenſis icon foliis multum convenit cum noſtra, floris autem figura & odoris abſentia minus: forſan in naturæ exemplaribus differentia tanta non occurrit. Recenſetur a MILLERO l. c. Pancratium Americanum foliis latiſſimis, floribus niveis maioribus, odore balſami Peruviani, quod idem cum noſtro erit, ſi nulla differentia in floris magnitudine reperiatur.

TAB. XXIX.

PODOPHYLLVM lobis foliorum truncatis & laciniatis, flore expanſo polypetalo.

Anapodophyllum Canadenſe *Catesb. T. I. p.* 24.

An Podophyllum *Linn. H. Cliff. p.* 202. *Gronov. Flor. Virg. Clayt. I. p.* 57.

Anapodophyllum Canadenſe Morini *Tournef. Inſt. p.* 239. *Bœrh. Ind. alt. II. p.* 72. *Rand H. Chelſ. p.* 16. *Mill. dict.*

Dentaria monophyllos, Anapodophyllon Pariſienſibus *Moriſ. H. R. Bleſ. auct. p.* 258.

Aconitum humile bifolium, ſive Aconitifolia flore albo unico Levcoii campanulato, fructu Cynosbati *Menz. pugill. pl. rar.*

Aconitifolia humilis flore albo unico campanulato, fructu Cynosbati *Eiusd. tab.* 11.

Herbæ Paris affinis bifolia, Pomum maiale Londinenſibus *Raii Hiſt. I. p.* 671.

Papaveri affinis montana Aconitifolia, Ranunculi nemorenſis radice *H. L. Bat. p.* 478.

Ranunculi facie planta peregrina *H. R. Pariſ. p.* 153.

Nymphææ congener Alpina, Anapodophyllum Canadenſe Morini *Pluk. Almag. p.* 267.

Solanum pomiferum monophyllon umbilicifolium in ſex plus minus profundas lacinias diviſum Baniſteri Cat. MSt. *Pluk. l. c.*

Solano congener monophyllum aut diphyllum, Aconiti folio, flore albo *Hiſt. Ox. III. p.* 533.

Expoſ. a. flos integer a facie poſteriori, *b.* fructus integer maturitati proximus *c.* transverſe *d.* ſecundum longitudinem diſſectus cum placenta, cui adhærent ſeminum rudimenta, *e.* ſemen maturum a facie laterali *f. g. a facie* utraque lata.

Nota. P. MORIN in libello, cui titulus: *Remarques neceſſaires pour la culture de Fleurs &c. à Paris* 1667. 12. huius plantæ non niſi nudo Anapodophylli nomine mentionem facit *p.* 33. & 52. Num eius patriam alio in opere idem indicaverit vel deſcriptionem eiusdem dederit, nos latet. Primam eius, ſed adhuc mancam, deſcriptionem invenimus in MORISONI *H. R. Bleſ. l. c.*, accuratiorem vero poſtea, unacum integræ plantæ primi, ſecundi & tertii anni (ubi demum florere incipit) omniumque fructificationis partium effigie exhibuit MENZELIVS *l. c.* ſecundum quem flos pendulus ſeu nutans eſt, campanulatus & hexapetalus (quem numerum nec reliquorum auctorum deſcriptio ſuperat) duodecim ſtaminibus præditus, fructus vero per maturitatem flaveſcit parumque rubeſcit. Ab hoc hiſtoriam eiusdem plantæ mutuati ſunt RAIVS & BOBARTVS, Partis III. Hiſt. Ox. auctor, quibus adhuc accedit brevis BANISTERI deſcriptio a PLVKENET *l. c.* evulgata. Figuræ floris fructusque, quas TOVRNEFORT *Inſt. tab.* 122. deinde produxit, cum Menzelianis proxime conveniunt, ceterum autem maiori induſtria elaboratæ ſunt. Demum iterum comparuit huius plantæ effigies in opere Catesbiano cum breviſſima & mutila eius deſcriptione, cui figuræ, bina tantum folia cum flore a facie anteriori ex ſinu eorum prodeunte repræſentanti, prorſus ſimilis eſt noſtra; differt autem a Menzeliana & Tournefortiana foliorum lobis non bifidis, fructu maiori, flore pariter maiori expanſo & polypetalo, itemque ſtaminum numero, quorum 20. ſæpe numeravit LINNAEVS *Gen. Pl. Ed. I. no.* 426. *II. no.* 498. Ceterum aliam ſpeciem recenſet TOVRNEFORT l. c. p. 665. nomine Anapodophylli Canadenſis Ricini folio Saraceni; ſed hæc cum altera eadem eſt, teſte VAILLANT a BOERHAVIO l. c. allegato. Quum ergo flos, fructus & folia Catesbianæ & noſtræ figuræ nonnihil differant ab illa Menzeliana & Tournefortiana, dubii ſumus, numne conſtans varietas huius plantæ reperiunda, & ſecundum illam ſynonyma ſupra indicata diſtinguenda ſint. Id unicum adhuc monendum eſt, florem ante expanſionem involutum eſſe calyce ſpathiformi caduco, monente LINNAEO l. c., quem etiam, imperfecte tamen, iam adumbravit MENZELIVS tab. cit. in flore nondum aperto: huius involucri delapſi veſtigium repræſentare videtur noſtra *fig. a.* pone petalorum inſertionem.

TAB. XXX.

CEREVS teres multangularis ſpinoſiſſimus articulatus ramoſus ſerpens, flore purpuraſcente diu noctuque aperto, fructu exiguo rubente.

Cereus minimus ſcandens polygonus, ſpinoſiſſimus flore purpureo Milleri *Ehret. tab. II. fig.* 3.

Cereus minimus, articulatus, polygonus, ſpinoſus *Bœrh. Ind. Alt. I. p.* 294. *no.* 12. *H. Carlsruh. a.* 1747. *edit. p.* 15. *no.* 173.

Expoſ. a. flos integer, *b.* idem per longitudinem diſſectus, *c. c.* ovarium, *d. d.* perianthii ſeu calycis ſegmenta ima piloſa, *e.* ſtylus ſtaminibus multo brevior, *f.* eius capitulum in magnitudine aucta antherarum pulvere obſitum, *f*.* idem ab hoc pulvere purgatum in naturali & aucta magnitudine, *g. h.* idem alius conformationis in naturali & aucta magnitudine, *i. i.* aliquot ſtamina eorumque nexus cum corolla, *k.* ſtaminis apex ſeu anthera in magnitudine aucta, *l.* caulis craſſitudo, *m.* novus caulis propullulans, *n.* fructus immaturus, *o.* maturus in magnitudine naturali, *p.* transverſe ſectus cum ſeminum ordine, *q.* ſemen ſeparatum, *r.* in magnitudine aucta.

Nota. Quamprimum hanc Cerei ſpeciem pinxit EHRETVS, illam etiam ipſe æri incidit & vivis coloribus illuſtratam publicavit, a tribus vero annis eandem tabulam, additis aliis more poſtea cœpto plantis, operi ſuo continuando no. II. inſeruit hac ſubiuncta hiſtoria ex Anglico idiomate traducta: *curioſis digna hæc planta ex horto regio Pariſienſi cum horto medico Chelſeano a.* 1740. *communicata elegantiſſimum ſuum florem produxit menſe Aprili a.* 1745. *Perianthium compoſitum eſt ex ſegmentis variis ac irregularibus, flos autem conſtat ex duodecim petalis regularibus externe & interne egregii coloris purpurei. Ex centro floris ſurgit ſtylus pariter purpureus, copioſiſſimis ſtaminibus circumdatus, quorum fila iterum purpurea, apices vero lutei ſunt. Hic flos interdiu ſe explicat & per tres quatuorve dies apertus manet, quo a reliquis huius generis ſpeciebus ſe diſtinguit, quarum omnium flores non niſi noctu ſe aperiunt & nunquam ultra octo vel decem horas vigorem ſuum conſervant.* Hactenus illè. Ceterum quum idem ſingulis tribus operis ſui tabulis addat aliam, qua floris fructusque partes characteriſticas repræſentat, harum loco tab. IV. tres tantum huius ſtirpis alabaſtros ſeu floris nondum explicati globos ætatis magnitudine & figura differentes ſiſtit. Effigies, quam nos producimus, facta eſt ad exemplar authenticum, ut loquuntur, ſeu primum picturæ, quam laudatus Auctor ſuper membrana nitidiſſime repræſentavit & paullo poſt nobiscum communicavit, cui deinde, occaſione favente, manu PAYERLINI addendas

cura-

PANCRATIVM *foliis ensiformibus, spatha multiflora, floribus magnis candidis fragrantibus.*

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PANCRATIUM *foliis amplis ovatis acuminatis petiolatis, spatha multiflora, floribus minoribus candidis fragrantibus.*

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PODOPHYLLVM *labis foliorum truncatis et laciniatis, flore expanso polypetalo.*

a. flos integer a facie posteriori, b. fructus integer, c. idem transverse d. secundum longitudinem dissectus cum placenta, cui adhærent seminum rudimenta, e. semen maturum a facie laterali, f. exteriori, g. interiori.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA VALLADOLID

CEREUS *minimus scandens polygonus spinosissimus, flore purpureo* Milleri Ehret Tab. II. fig. 3.

a. flos integer, b. idem per longitudinem dissectus, c.c. ovarium, d.d. calycis segmenta prima pilosa, e. stylus, f. ejus capitulum in magnitudine aucta, g. idem alius conformationis, h. in magnitudine aucta, i i. stamina, x. staminis apex in magnitudine aucta, l. caulis crassitudo, m. novus caulis propullulans, n. fructus immaturus, o. idem maturus, p. transverse dissectus, q. semen, r. idem in magnitudine aucta.

BIBLIOTHECA UNIVERSITARIA MALACITANA

Fig. 1. flos penitus expansus a facie anteriori, Fig. 2. idem jam marcescens dissectus, a. ovarium, b.b. receptaculum, c.c. ovarii tubercula, d. ejus cavum, e.e.e.e. tubi foliola, f.f. calycis segmenta abscissa, g.g. corollae petala, h.h.i.i. stamina, k. stylus, l. ejus fimbriae, Fig. 3. eadem expansae, Fig. 4. fructus maturus integer, Fig. 5. idem dissectus, Fig. 6.7. semina matura, Fig. 8.9. semen jam germinans, Fig. 10.11. germinis plantula, singula in magnitudine naturali et aucta.

CEREVS gracilis scandentis &c: flos et fructus maturus.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • VALLADOLID

CEREVS *gracilis scandens ramosus plerumqꝫ sexangularis, flore ingenti atqꝫ fragranti, calyce aureo corolla argentea, fructu e carneo lutescente.*

ſuavimus reliquas figuras ſuperius explicatas, Ehretianam, characteris præcipue intuitu, illuſtrantes. Coluit namque D. D. SILBERRAD, in expoſitione Tab. XIII. iam laudatus, Cerei ſpeciem, ex horto Carolsruhano acceptam, tam optato ſucceſſu, ut iteratis iam vicibus non ſolum flores excluſerit, ſed etiam fructus maturos produxerit. Hanc ſtirpem eiusque florem non ſolum cum pictura EHRETI, verum etiam cum viva planta (cuius ſobolem ipſe unacum effigie transmiſit, quamque hucusque vegetam conſervavimus) conferentes deprehendimus, utramque in eſſentialibus penitus inter ſe convenire, in accidentalibus vero paullulum differre. Stirps namque Londino accepta ſibique relicta ex uno quaſi caudice plurimos interea produxit caules cylindraceos infirmos, quorum longiſſimi pedem nondum ſuperarunt, ita præterea quaſi articulatos, ut ad palmæ circiter diſtantiam, ſingulis annis productam, digiti minimi craſſitudinem acquirerent, deinde vero ad breve ſpatium calamum ſtramineum vix ſuperarent, atque præterea ex ipſis his intervallis haud raro ramos laterales emitterent. Color illorum ſplendens, ſeu nullo polline obfuſcatus, & nunc intenſius viridis nunc magis flavus eſt. Superficies inæqualis redditur a plurimis (9--12) angulis recta excurrentibus, ſed leviſſime tantum elevatis, qui ſinguli, alterno tamen ordine, ad minima intervalla exaſperati ſunt exiguis ſpinarum ex flavo rubentium & flexibilium faſciculis ſeu ſtellulis ita, ut tota ſtirps iisdem obſita quaſi appareat. Ceterum nullum huc usque excluſit florem. Huic ſtirpi in omnibus annotatis reſpondet illa Carolsruhana, ſi excipias ſpinas magis flaventes, caulis craſſitudinem *l.* & longitudinem: hæc namque quinque pedibus iam maior eſt, illa pollicem facile æquat. Notandum autem, cultorem ramos eius omnes radicales & laterales, ad floris excluſionem juvandum, ſollicite ſemper removiſſe, hocque modo etiam voti ſui compotem factum fuiſſe adeo, ut una ſtirps 10. & plures flores pedetentim verno tempore, imo æſtate vergente novos adhuc, produceret, fructusque altero anno perficeret. His exploratis & cum Ehretiana effigie collatis, obſervavimus ſequentia: 1) flores hi omnes illis Ehretianæ effigiei paullo minores erant; 2) color eorundem, tum in caldario tum ſub dio provenientium, deprehendebatur magis dilutus, ceterum ex cæruleſcente tam amœne purpuraſcens nitensque, ut omni arti impoſſibile fuerit, eundem perfecte repræſentare; 3) color, ſitus & figura ſegmentorum corollæ & perianthii ægre a ſe invicem diſtingui poterant, ut taceamus huius infima ſegmenta piloſa in figura Ehretiana non obſervanda; 4) ſtaminum filamenta *i. i.* non purpurea ſed pallida apparebant; 5) ſtylus *e.* ſtaminibus brevior erat; 6) eius extremum longe aliter deprehendebatur conformatum, quam in reliquis huius generis ſpeciebus; quarum flores hucusque depicti reperiuntur: in illis namque multifidum & radiorum inſtar expanſum eſt (conf. tab. noſtra XIV. XXXI. & XXXII.) in hac format capitulum ſimplex oblongum & obſcure trigonum, *f. f**, cuius veſtigium in Ehretiana quoque figura apparet, ut taceamus, idem capitulum in nonnullis floribus ſolummodo oblongum *g. h.* repertum fuiſſe; 7) ovarium *c.* magis pallebat; 8) flores quoque diu noctuque per aliquot dies explicati perſiſtebant, tandemque cadentes, ad unum omnes, relinquebant ovarium vegetum viridiorem colorem *n.* induens, quod altero demum vere, mole interea parum auctum, nova coloris viridis in flavo-rubellum *o.* mutatione maturitatem indicabat & diſſectum *p.* ſemina perfecta *q. r.* exhibebat fuſca. Leves hæ differentiæ, dummodo vel ipſæ ſub circumſtantiis variis conſtantes ſint, monent, ambas has ſtirpes non ut ſpecies, ſed ut varietates maxime affines, eſſe conſiderandas: licet namque Bœrhaviana ſpecies in RANDII Horti Chelſeani indice atque MILLERI dictionario iam recenſita reperiatur, antequam altera Pariſienſis ut nova ibidem recipiebatur & ſpecifico nomine diſtinguebatur; noſtra tamen opinio confirmatur ex eo, quod in nova Horti Carolsruhani catalogi editione ſupra indicata citato nomini Bœrhaviano ut ſynonymum iungitur Cereus ſcandens minimus polygonus ſpinoſus ex H. R. Pariſienſi. Omne autem dubium tandem ſuſtulit obſervatio ſuperiori anno 1751. contingens. Coluit namque interea temporis laudatus D. D. SILBERRAD ſobolem ſtirpis Londino acceptæ eodem modo, quo antea illam ex Horto Carolsruhano miſſam tractavit, qua ratione non ſolum illa huic & longitudine & craſſitudine immo toto habitu caulium valde ſimilis reddebatur, verum etiam flores protrudebat omnibus notis ſupra fuſius deſcriptis reſpondentes adeo, ut utramque ſtirpem ſimul floribus ornatam ſollicite examinentes ne minimam quidem differentiam in omnibus eius partibus deprehendere potuerimus, ex quo liquido conſtat, differentias ſeu varietates inter utramque ſtirpem, ſi quæ contingant, nonniſi ab ætate, vel cultura, vel etiam tempeſtate varia produci.

TAB. XXXI.

CEREVS gracilis ſcandens ramoſus plerumque ſexangularis, flore ingenti atque fraganti, calice aureo, corolla argentea, fructu ex carneo flaveſcente.

Cereus ſcandens minor polygonus articulatus. *Herm. Parad. Bat. p.* 120. *Bœrh. Ind. p.* 181. *no.* 8. *Ind. alt. I. p.* 293. *no.* 11. *Tilli H. Piſ. p.* 37. *Rand. H. Chelſ. p.* 84. *no.* 10. *Mill. Dict.*

Cereus Americanus maior articulatus, flore maximo noctu ſe aperiente & ſuaviſſimum odorem ſpirante *Volck. Heſp. I. edit. Germ. & Lat. p.* 233. *tab.* 234.

Cactus ſcandens, angulis quinque *Linn. H. Uſp. p.* 121. *no.* 11. pluribusve obtuſis *H. Cliff. p.* 182. *no.* 10.

TAB. XXXII.

CEREI gracilis ſcandentis &c. flos & maturus fructus.

Expoſ. *Fig. I.* flos penitus expanſus a facie anteriori 2. idem iam marceſcens per longitudinis medium diſſectus, *a.* ovarium ſeu fructus rudimentum, *b. b.* receptaculum ſeu locus, ubi ovarium cum flore iungitur, *c. c.* ovarii tubercula piloſa & folioſa, *d.* eius cavum, *e. e. e. e.* tubi calycis foliola, *f. f.* eius ſegmenta abſciſſa, *g. g.* corollæ petala, *h. h. i. i,* ſtamina, quorum maxima pars *h. h.* ex tubi lateribus oritur, reliqua *i. i.* eius faucibus adnata eſt, *k. k.* ſtylus ex ovarii vertice proveniens & inclinato ſitu ad corollæ oras ferme pertingens, *l.* eius extremum in plures fimbrias ſeu ſtigmata diviſum, fig. 3. eiusdem extremi fimbriæ expanſæ cum ſtyli cavitatis orificio, 4. fructus maturus integer cum floris tubi aridi reliquiis, 5. idem fructus per longitudinis medium diſſectus, ubi ſemina matura plurima in gelatina albicante & viſcoſiſſima nidulantia apparent, 6. 7. ſemina matura, 8. 9. quoddam eorum iam germinans, 10. 11. ejusmodi germinis plantula cum duobus cotyledonibus ſeu foliis ſeminalibus, ſingula in magnitudine naturali & aucta.

Nota. Viliſſimæ huius ſtirpis flos ex eo tempore, quo primum in Europa ſe conſpiciendum præbuit, non ſolum ob ſingularem ſuum ſplendorem & fragrantiſſimum odorem, verum etiam ob plures alias rationes omnibus ſemper admirationi fuit. Nec defuerunt, qui eundem & deſcripſerunt & depinxerunt. Unica adhuc huius ſtirpis pars ad perfectionem perducta pro abſolvenda eius hiſtoria deſiderabatur, fructus nimirum maturus. Felici tandem ſidere contigit, ut Gedani in horto D. D. IO. PHIL. BREYNII talis enaſceretur. Is namque per 25. annos coluit eiusmodi ſtirpem quotannis ferme flores excludentem, ſed omnes poſt octiduum unacum fructus rudimento cadentes; anno vero 1748. d. 27. Julii horum quidam prodiit, qui marceſcens ſingulari fato reliquit fructum integro poſt anno plenam demum maturitatem conſequutum. Quamprimum laudatus Vir pro amicitia ultra duo iam luſtra humaniſſime conſervata de eodem nos certiores reddidit, accuratam eius deſcriptionem & imaginem ut nobiscum benevole communicet, petivimus, quarum etiam paullo poſt nos participes fecit, quare imagines vivis coloribus repræſentatas ipſo annuente huius tabulæ XXXII. fig. 4--11. in publicum producimus. Imago, quam tab. XXXI. ſiſtit, a D. EHRETO Londini anno 1746. facta eſt atque repræſentat tres huius ſtirpis caules unacum radicibus vel claviculis in libero aëre prorumpentibus: unus horum caulium florem perfecte explicatum, ſecundus expanſioni proximum, tertius alium adhuc imperfectiorem ſuſtinet. Accepimus autem ab eodem iam a. 1734. menſe Septembri, dum Pariſiis adhuc degebat, aliam huius ſtirpis florentis imaginem, ſuper charta huius norma ampliore repræſentatam, cum fructu ſimul adpicto, cuius imaginem Londinenſi imagini adpingendam curavimus. Reliquit autem nos incertos, num hæcce imago ſecundum fructum maturum facta fuerit (quia neque litteris hoc teſtatum fecit, neque interioris ſtructuræ imaginem addidit) usque dum ex collatione cum Breynianis imaginibus hæc cognoſcere liceret. Quoniam ergo hæ Breynianæ imagines non ſolum externam faciem, verum etiam internam compagem ſeminumque maturorum & ex parte iam vegetantium figuram ſimul exhibent: huic laudato viro plenam nunc omnium Cerei generis characterum cognitionem debemus. Vt autem floris huius venuſtiſſimi interior etiam ſtructura magis cognoſci queat, tabulæ XXXII. iunximus figuras 1. 2. 3. quas ad naturæ exemplaria depingendas curavimus: coluimus namque pariter in horto domeſtico eiusmodi ſtirpem & plures eius ſoboles per 20. iam annos, unde nobis harum parandarum occaſio enata eſt. Qui plura de hac ſtirpe ſcire avet, adeat Academiæ Cæſareæ N. C. Actorum Vol. IX. Append. p. 175. ſeqq. ubi non ſolum ſæpius laudatus BREYNIVS fructus maturi, verum etiam nos totius ſtirpis eiusque floris hiſtoriam & deſcriptionem

variis obſervationibus & neceſſariis figuris illuſtratam, itemque huius generis characteres, fuſius expoſuimus.

TAB. XXXIII.

MAGNOLIA foliis oblongis ſubtus ferrugineis, flore ampliſſimo candido, baccis rubellis.

Magnolia maximo flore, foliis ſubtus ferrugineis *Rand Hort. Chelſ. p.* 123.

Magnolia altiſſima Lauro - Ceraſi folio flore ingenti candido *Catesb. Tom. II. p.* 61.

TAB. XXXIV.

HVRA *Linn. H. Cliff. p.* 486. *tab.* 34. *van Roy Prodr. Fl. Leyd. p.* 232. *Van Wachend. Ind. H. Ultrai. p.* 383.

Hura, the Sand - box tree, *Hughes natural hiſtory of Barbados p.* 114.

Hura, the Sand - box tree, Iamaica Walnuts, Warnelia, Havelia *Mill. Gard. Dict. app. ſecund. edit. Germ. edit. p.* 410.

Hura Americana Abutili Indici folio *Commel. H. Amſt. II. p.* 131. *tab.* 66. *Rand. H. Cliff. p.* 98.

Baruce ex Hura celſa arbore *Cluſ. exot. p.* 47.

Baruce fructus ex pluribus nucibus arboris Huræ *I. Bauh. Hiſt. T. I. p.* 333. *Sloan. Cat. Pl. Iamaic. p.* 214. *Itinerar. Vol. II. p.* 186. *n. VIII.*

Qvavhtlatlatzin ſeu arbor crepitans *Hernand. Hiſt. Mex. p.* 88.

TAB. XXXV.

Fig. I. HVRAE Tab. XXXIV. floris fructusque partes.

Expoſ. a. floris maſculi ſeu ſtaminei iulus coniformis & ſquamoſus cum ſuo petiolo in naturali magnitudine & forma, qua primum prope florem femineum in conſpectum venit; *b.* idem iulus adultior cum ſquamis magis iam diſtinctis atque cum veſtigiis coccineorum corpuſculorum prorumpentium; *c.* idem iulus integer, ex cuius parte ſuperiori ſub ſquamis magis evolutis iam prodierunt hæc corpuſcula; *d.* idem iulus per longitudinis medium diſſectus, ubi ſquamarum & corpuſculorum nexus cum petiolo, ſeu potius receptaculo, apparet; *e.* ſquama cum adhærente corpuſculo ſeparata in magnitudine naturali; *f.* eadem lentis ope aucta, ut clarius appareat fabrica corpuſculi ex ſingulis ſquamis orientis cylindracei ſeu potius ovalis, duobus apicum ſeu antherarum ordinibus onuſti & in extremo bifurcati; *g.* ſquama reflexa auctæ magnitudinis interius concava; *h.* eadem ab exteriori facie viſa cum ſitu apicum in magnitudine aucta *i.* naturali; *k.* eadem ab interiori facie viſa; *l.* flos femininus integer a facie ſuperiori *m.* laterali *n.* per longitudinem diſſectus; *o.* pedunculus cum calyce; *p.* ovarium a calyce denudatum, *q.* pedunculus & calyx, remoto ovario, per longitudinem diſſectus, *. locus, ubi ovarium adhæret, *r.* ovarium transverſe *s.* longitudinaliter diſſectum, *t.* fructus maturus ex multis capſulis compoſitus a facie ſuperiori cum eius umbone perforato, *u.* capſula ſeparata a facie interiori in duas valvas dehiſcens, 1. una valva a facie interna, 2. altera a facie externa, 3. huius ſuperficies plana vicinæ capſulæ contigua, 4. margo elevatus, 5. pars libera quadantenus convexa & involucro membranaceo adhuc tecta, 6. foramen. *x.* eadem valva ſeparata, 7. eius pars convexa denudata, 8. involucrum membranaceum ſeparatum, 9. inciſura pro formando foramine ſuperiori. *y.* eadem valva a facie interna, 10. inciſura, 11. margo planus, qui cum altera valva committitur, 12. nucleus in ſitu, *z.* utraque valva adhuc conjuncta transverſe diſſecta, 13. craſſitudo partis convexæ, 14. margo elevatus, 15. latera contingentia, 16. foramen ſupremum, *α.* vaſa ſeu inſignes fibræ involucri externi ad valvarum commiſſuras, *β.* fulcrum capſularum, 1. eius corona ſuperior foramina obtegens, 2. axis, cui capſulæ adhærent, 3. corona inferior capſulis ſubiecta, 4. pedunculus, *γ.* nucleus ſeparatus, 5. eius corticis margo compreſſus, *δ.* nucleus transverſe diſſectus.

Nota. Stirpis huius rariſſimæ fructus Baruce nomine diu iam Europæis notus & a CLVSIO atque ex hoc a IO. BAVHINO ſatis apte deſcriptus atque delineatus eſt; ipſius autem ſtirpis primam deſcriptionem, ſed imperfectam, ſuppeditavit, & rami ſimul figuram, ſed valde imminutam, exhibuit HERNANDEZ absque tamen flore & fructu: hunc quidem ſatis clare deſcripſit, illius vero ne quidem mentionem fecit, gemmas tamen in icone leviter indicavit. In Europa ex nucleo enatam ſtirdem vidit, deſcripſit & delineavit CASP. COMMELINVS, ubi etiam fructus integri, utriusque putaminis capſulæ & nuclei ſatis laudabilem figuram & exactam deſcriptionem addidit. Poſtea huius arboris eiusdemque fructus mentionem etiam fecit SLOANE, ſed ſine deſcriptione & icone. PHIL. MILLERVS unicam vidit ſtirpem florentem in horto D. Baron PETERS alibi iam laudato, ex qua procul dubio deſumſit floris feminini deſcriptionem in characteris explicatione; ſed maſculini nullam adhuc fecit mentionem. Addit porro in deſcriptione, arborem adſurgere ad 14. 16. pedum altitudinem, folia æque ac iuniores ramos ſucco lacteo turgere, patriam eius novam Hiſpaniam, inde ſemina in inſulam Barbados delata, & ex his arbores prognatas in curioſorum hortis poſtea cultas eſſe. Anno 1737. accurata eius delineatio comparuit curante LINNAEO in H. Cliffortiano, ubi etiam delineati ſunt flores feminini eodem anno in arbore 6. pedum menſe Octobri primum obſervati: additur, hanc ſtirpem ætatis provectioris aculeos aſſumere, quos etiam icon indicat. Secundum hos flores generis huius characteres definivit idem *Gen. Pl. Ed. I. no.* 933. *II. n.* 1013. ex hoc *van Royen Pr. Fl. Leyd. p.* 232. *Ludvv. no.* 1045. ſed adhuc imperfectos. Anno ſequente Londini in horto Chelſeano idem flos menſe Novembri provenit, quo ipſo anno noſtram imaginem EHRETVS paravit & nobiscum communicavit. Quum hæc, præter flores hos nullis ſtaminibus nulloque ſtylo præditos, peculiarem adhuc iulum indicaret, ſtatim nos ſuſpicati ſumus, flores hactenus obſervatos femininis aſſecuros, iulum autem maſculinos producturum eſſe, id quod etiam D. EHRETO ſignificavimus, eumque ſimul excitavimus, ut in hos æque, ac illorum ſtylum, ulterius ſollicite inquireret. Feliciter accidit, ut eadem horti Chelſeani ſtirps anno 1745. jam menſe Auguſto flores excluſerit, propterea facilius perfecerit & expectationi ſatisfecerit eousque, ut iuli flores omnino maſculinos ad perfectionem quoque perduxerit, quos pariter ab eodem depictos paullo poſt accepimus, utrosque ipſe vero ſimul in tabula Operis ſui XII. publico iam expoſuit. Tandem huius ſtirpis icon & deſcriptio inſerta reperitur operi illi, quod ſuperiori demum anno Londini in folio maiori prodiit hoc titulo: *the natural hiſtory of Barbadas by* M. GRIFFIT HVGHES, *p.* 114. *tab.* 5., quæ continet iconem rami cum unico flore feminino & iulo maſculino, ut & fructus integri pariter a noſtro EHRETO, ut ſubſcriptio docet, delineatam & ſculptam, quid? quod ſecundum exemplar ab ipſo publicatum factam, omiſſa analyſi fructus & utriusque floris; cuius deſcriptio brevis pariter ex EHRETI potius quam propria obſervatione deſumta videtur. Singulare autem eſt, quod colorem floris maſculini rubeolum (*reddish*) feminini vero rubrum (*red*) definiat. Memorabile porro eſt, quod idem de celeri & ingenti augmento craſſitudinis & altitudinis huius arboris, præcipue ad locum umbroſum & udoſum plantatæ, refert & tribus exemplis illuſtrat, ceterum etiam brevium, attamen craſſorum aculeorum, quibus truncus copioſe obſitus eſt, meminit. Quod porro ad noſtram imaginem attinet, folia eius teneriora & in ambitu minus criſpa apparent, quam in tabula Ehretiana citata, procul dubio ob ætatem iuniorem, quare etiam totus caulis viridis adhuc eſt, cuius maxima pars ibidem fuſco iam cortice obducta & a reliqua herbacea parte diſtincta conſpicitur: aculei autem in neutro exemplari apparent, quos tamen Commeliniana figura ſtirpis unius anni iam depinxit, præcipue ad ſingulos petiolos foliorum, quæ in iſta figura laciniata potius quam inciſa repræſentantur. An corpuſculum, cui adhærent antheræ, primum viride ſit, ut monſtrat fig. *h. k.* deinde vero rubrum evadat ſecundum imaginem *e. f.*, ab EHRETO explicatum haud accepimus. Tres antherarum ordines indicat EHRETVS in deſcriptione, duos tantum in ipſa imagine, quot etiam numerat HVGHES, qui addit, has antheras continere farinam albidam. Femininus flos, referente EHRETO, ſolitarius provenit ex rami vertice, & prope hunc iulus, ambo absque involucro, capituli aciculæ magnitudine; gemmæ vero foliorum obductæ ſunt ſtipulis dilute ferrugineis, quarum duas prope pedunculum floris feminini provenientes indicat tab. XXXIV. Femininum florem omnes pro corolla monopetala declarant; quum vero is nullo plane ſtylo inſtructus ſit, ut certiores nos reddidit EHRETVS iterum iterumque interrogatus: tubus hic infundibuliformis, ſeu potius ſecundum TOVRNEFORTIVM hypocrateriformis, nil aliud eſt quam ipſe ſtylus, adeoque femininus hic flos apetalus. Oras eius in 12. ſegmenta diviſas definit LINNAEVS, 13. indicant figuræ Ehretianæ & 15. vel 16. numerat HVGHES in deſcriptione. Fructus capſularum numerus pariter varius videtur: MILLERVS & LINNAEVS 12. deſcribunt, 12. & plures HERNANDEZ, 13. COMMELINVS, 14. EHRETVS, cuius imago a facie ſuperiori, demta receptaculi corona ſuperiori, Commeliniana vero cum hac corona repræſentata eſt. Quum nobis

MAGNOLIA maximo flore, folius subtus ferrugineis Rand. Hort. Chelf. p. 132.

HVRA *Linn. Hort. Cliff. p. 486. tab. 34.*

Fig. 1. **HVRÆ** Tab. XXXIV floris fructusque partes.

a. floris masculini iulus, b. idem adultior, c. idem cum staminum corpusculis, d. idem longitudinaliter dissectus, e. squama separata cum adhærente corpusculo in magnit. naturali, f. aucta, cum tribus antherarum ordinibus, g. squama interius concava, h. exterius visa cum situ antherarum in magnit. aucta, i. naturali, k. eadem interius visa, l. flos femininus integer a facie superiori, m. lateraali, n. longitudinaliter dissectus, o. pedunculo et calyce, p. ovarium, q. pedunculus et calyx longitudinaliter dissectus, receptaculum ovarii, r. ovarium transverse, s. longitudinaliter dissectum, t. fructus maturus, u. capsula, 1. una valva a facie interna, 2. altera valva a facie externa, 3. superficies plana, 4. margo elevatus, 5. pars convexa involucro adhuc tecta, 6. foramen, x. eadem valva a facie externa separata, 7. pars convexa nuda, 8. involucrum detractum, 9. incisura, y. eadem valva a facie interna, 10. incisura, 11. margo planus, 12. nucleus in situ, z. utraq3 valva transverse dissecta, 13. crassitudo partis convexæ, 14. margo elevatus, 15. latera contingentia, 16. foramen supremum, α. fibræ involucri ad comissuras valvarum, β. filerum capsularum, 1. ejus corona superior, 2. axis, 3. corona inferior, 4. pedunculus, γ. nucleus separatus, 5. ejus margo, δ. nucleus transverse dissectus.

Fig. 2. **MAGNOLIÆ** Tab. XXXIII floris fructusque partes.

1. alabastri gema, 2. involucrum comune, 3. alabastri adultioris spatha, 4. alabastrus expansioni proximus cum spatha fissa, 5. spatha separata a facie interna, 6. alabastrus denudatus, 7. ovarium cum stylis singulorum loculorum, d. receptaculum staminum, 8. stamen a facie interna, 9. externa, 10. strobilus cum aliquot baccis maturis, 11. loculus separatus cum bacca ex fibra pendente, 12. loculus baccam continens, c. an stylus persistens, f. ejus insertio, g. cavitatis pellicula, 13. bacca semen ab utraq3 facie.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

ACACIA non spinosa, flore albo, foliorum pinnis latiusculis glabris, siliquis longis planis

Houst. Cat. Mst. Hort. Chels. Mill. dict.

BIBLIOTECA

YVCCA foliis lanceolatis acuminatis integerrimis margine filamentosis. Gronov. Flor. Virg. P. II. p. 152.

nobis ad manus ſit eiusmodi fructus capſulis ſuis tamen iam ſolutis, complementi gratia adpingendam curavimus fig. z. utramque valvam transverſe diſſectam, nec non petiolum β unacum axi huiusque corona ſuperiori & inferiori, quibus comprehenduntur & firmantur capſulæ. Harum putamina craſſa & vere lignea fig. z. 13. 13. colligantur mebranaceo involucro eadem obducente fig. t, u. 5, x. 8, quæ, ubi contiguæ inter ſe ſunt capſulæ, fibris nervoſis & craſſioribus gaudent, quarum unam pariter depictam, fig. α. addidimus.

Secundum omnes fructificationis partes nunc obſervatas characterem huius plantarum generis integrum hiſce definimus:

Flos maſculinus & femininus in eadem ſtirpe prope ſe invicem proveniens.

Flos ſtamineus ſeu maſculinus.

CALYX: *Julus* conicus ſquamatus, *ſquamæ* imbricatæ concavæ ſubrotundæ, unifloræ.

COROLLA nulla.

STAM. Sub ſingulis ſquamis prodit *corpuſculum* ovatum in extremo bifidum coloratum, duobus vel tribus antherarum ordinibus ornatum: *Antheræ* minutiſſimæ.

Flos piſtillatus ſeu femininus.

CALYX: *Perianthium* breve monophyllum canaliculatum truncatum integerrimum.

COROL. nulla, niſi ſtylum pro corolla agnoſcas.

PIST. *Ovarium* ſubrotundum ſulcatum, *ſtylus* magnus infundibuli-ſeu hypocrateriformis coloratus, corollam referens: *Tubus* oblongus cylindraceus, ſtigmata plura (12-16) foliacea obtuſa æqualia brevia plano-convexa, in limbum orbiculatum collecta.

PERIC. *Nux* globoſa depreſſa anguloſa, compoſita ex multis capſulis (12-14,) communi involucro membranaceo colligatis & ad utrumque apicem coronatis; *capſulæ* totæ ligneæ, lunulatæ, extrorſum convexo-obtuſæ, introrſum compreſſæ uniloculares, ſuperius foramine pertuſæ, inferius elaſtice diſſilientes in duas valvas.

SEMEN: *Nucleus* ſolitarius, fere orbicularis magnus compreſſus marginatus.

Fig. II. MAGNOLIAE TAB. XXXIII. floris fructusque partes.

Expoſ. 1. Floris gemma, 2. involucrum commune totam gemmam involvens cum peculiari lingula, 3. alabaſtrus poſt incrementum captum ſpatha ſua adhuc tectus, 4. idem expanſioni proximus cum ſpatha iam fiſſa, *a.* rami extremum, quod terminat floris pedunculus, *b.* foliorum petioli abſciſſi, 5. eadem ſpatha ſeparata a facie interna, 6. alabaſtrus penitus denudatus, *a. b. b.* eadem indicant ac in 4. figura, 7. ovarium ſeu fructus rudimentum cum ſtylis ſingulorum loculorum & ſtaminum axe *d.* ſeu receptaculo, 8. ſtamen ſeparatum a facie interna cum duobus loculis farinaceis luteis, antherarum vices præſtantibus, 9. idem a facie externa, 10. fructus maturus ſeu ſtrobilus multilocularis cum aliquot baccis maturis adhærentibus & ſtylis *c.* perſiſtentibus *d* receptaculo ſtaminum & *e.* petalorum ac perianthii, 11. loculus ſeparatus & iam hiulcus ſimplicem baccam continens, 12. alius loculus cum bacca ex filo ſuo pendente, *c.* ſtylus perſiſtens, *f.* eius inſertio ad baſin loculi, *g.* cavitatis pellicula, 13. baccæ ſemen ab utraque facie.

Nota. Elegantem imaginem ſpecioſiſſimi huius floris unacum deſcriptione exhibuit CATESBY l. c., ſed absque partium anatome, hac vero auctiorem & totam emendatam ærique pariter inciſam & vivis coloribus illuſtratam anno 1737. publicavit ipſe noſter EHRETVS, *vid. Commerc. litterar. Norimb.* a. 1738. *p.* 225. quæ ob magnitudinem inter tabulas ſuas collectas non extat. Noſtram imaginem propterea tamen non eſſe ſupervacaneam ex collatione ſatis patebit. Facta autem eſt ad naturale exemplar, quod D. CAROLI WAGERI hortus in *Parſons Green* prope *Fulham* anno 1737. aluit & cuius mentionem etiam fecit MILLERVS l. c. Floris diametri amplitudinem EHRETVS comparavit undecim pollicibus, & petalorum numeravit decem: CATESBY reperit quandoque undecim & duodecim. Ceterum ſilentio præterire haud poſſumus, in illa ſpecie, quam nos tab. IX. iam repræſentavimus, DILLENIVM *H. Elth. p.* 207. *tab. CLXVIII* accurate depinxiſſe & deſcripſiſſe præter petala (octo plerumque) calycem trifolium a petalis hoc potiſſimum differentem, quod eius partes pallide virides ſint & poſt ſecundam floris expanſionem cadant, dum petala perſiſtunt & areſcunt LINNAEVS *Gen. Pl. Ed. II. n.* 546. huic reſpondet, excepto petalorum numero, quorum novem definit, CATESBY *T. I. pag. & tab.* 39. eiusmodi calycem pariter, ipſa vero petala clauſa depingit & in deſcriptione eorum caducorum ſex numerat, calycis vero nullam mentionem facit. Hæc ergo calycis tria folia in noſtra citata imagine iam ante delineationem delapſa & propterea non indicata, eorum tamen, ſeu potius receptaculi, veſtigia infra petala conſpicienda ſunt. Præterea CATESBY *T. II. pag. & tab.* 8. ſiſtit aliam ſpeciem nomine Magnoliæ ampliſſimo flore albo, fructu coccineo, cui petala decem vel undecim tribuit, ex his vero tria exteriora ita diſtinguit, quod ſint pallide viridia & reliqua ante floris expanſionem tegant, poſt eam vero ultra longitudinis dimidium ſe reflectant atque deorſum pendeant. Num ergo huius tabulæ XXXIII. ſpecies petalorum parem ex colore, ſitu, magnitudine, & duratione cognoſcendam diſtinctionem expoſcat, affirmare haud poſſumus, quum neque ex hac neque ex Catesbyana figura, utraque ab anteriori tantum facie repræſentata, id cognoſci queat, hic etiam eiusmodi differentiam in deſcriptione haud indicet. Manifeſtat autem noſtra imago e contrario quasdam partes, involucrum nempe illud gemmæ commune fig. 1. 2. & ſpatham floris propriam 3. 4. 5., quas auctores citati ſilentio prætereunt, niſi quod DILLENIVS l. c. thecæ membranaceæ mentionem faciat, quæ ab initio albicans, dein ubi abſcedit fuſca, tam folia quam flores, ubi primum prodeunt, obvolvit, quacum comparanda erit noſtra fig. 1. 2. atque etiam gemma ferruginea ſuprema tabulæ antecedentis XXXIII. folia tantum, uti videtur, includens. Quid ſit fibra iſta ex loculo fig. 11. 12. *c.* ſurſum porrecta atque etiam ad ſingulos loculos fig. 10. conſpicienda, dubii ſumus: ſi ſtylus perſiſtens ſit, uti primo aſpectu videtur, figuræ hæ docent, eam imo loculi fundo *f.* inplantatam eſſe & cum fructu, qui peculiari filo alligatus ex loculo ſuo, relicta hac fibra, tandem cadit, non cohærere. Illuſtrationis cauſſa examinavimus duos ſtrobilos ſiccos, quos ad manus habemus, atque invenimus non ſolum has fibras pari modo in omnibus loculis præſentes, verum etiam easdem duras rigidas & omnino ligneas, paullulum tamen flexiles, ceterum autem non tam ex loculis, quam ex ipſo eorum receptaculo ſeu axe provenientes & hinc vere continuas, id quod ſtyli officio neutiquam reſpondet: an ergo potius pro loculi valvarum fibula habendæ? Dolendum ſane, D. EHRETVM non examinaſſe & depinxiſſe ſtylorum loculorumque adhuc tenerorum conditionem, quam ab externa tantum facie & in nexu inter ſe fig. 7. repræſentavit. Addimus his, examen hoc præterea nos edocuiſſe, loculorum ſubſtantiam duram quidem, ſed potius fungoſam & ſuberis cortici ſimilem, quam ligneam, ipſam vero eorum cavitatem pellicula dura polita ſplendente & facile ſeparabili veſtitam eſſe, quam fig. 11. 12. *g.* indicat. Baccam ſiccam pariter examinantes reperimus in illa contentum ſemen unicum durum & cortice polita atque ſplendente veſtitum ea magnitudine & forma, quam fig. 13. 14. ab utraque facie ſiſtit. Tandem ex CATESBY huius ſtirpis deſcriptione monemus, folia adultiora tantum ſubtus ferruginea reddi, iuniora vero ab utraque facie viridia eſſe.

TAB. XXXVI.

ACACIA non ſpinoſa, flore albo, foliorum pinnis latiuſculis glabris, ſiliquis longis glabris Houſt. Cat. Mſcript. *Hort. Chelſ. p.* 3. *n.* 11. *Mill. Gard. dict.*

Nota. Ab aliis iam depictam aut deſcriptam eſſe hanc ſtirpem, nos latet.

TAB. XXXVII.

YVCCA foliis lanceolatis acuminatis integerrimis margine filamentoſis *Gronov. Flor. Virg. P. II. p.* 152.

Yucca flore albo, foliorum marginibus filamentoſis. Silkgraſs *Clayt. ibid.*

Yucca foliis ſerrato-filamentoſis *Linn. Spec. plant. p.* 319. *n.* 4.

Yucca Virginiana foliis per ambitum apprime filatis *Pluk. Almag. p.* 396.

Yuca foliis filamentoſis *Moriſ. Hiſt. Ox. T. II. p.* 419. *ſect. IV. tab.* 23. *Mill. Gard. dict.*

Yuca Americana filamentoſa *Munt. Beſchr. der Aardgevv. p.* 663.

Nota. Scapum florigerum quinque ferme pedes altum produxit hæc ſtirps in ſæpius celebrato horto Collinſoniano. Flos decerptus & ſigillatim in magnitudine naturali depictus ſtudio expanſus, alias, ut in reliquis ſpeciebus, cymbali inſtar ſemi-apertus eſt.

TAB. XXXVIII.

LEDVM floribus bullatis confertim in ſummis caulibus naſcentibus, foliis ex oblongo lanceolatis integerrimis glabris.

Chamædaphne foliis Tini, floribus bullatis umbellatis *Catesb. II.* 98.

Ciſtus ſemper virens laurifolia, floribus eleganter bullatis D. Baniſt. *Pluk Alm. p.* 106. *Phytogr. T. CLXI. fig.* 3.

Ciſtus-Ledon ſeu Andromeda laurifolia ſemper virens, floribus dilute carneis, purpureis maculis notatis, extra eleganter bullatis ad infundibuli formam proxime accedentibus, inodoris, confertim naſcentibus, capſula ſicca quinquefariam diviſa *Clayt. Flor. Virg. I.* 21.

Azalea foliis lanceolatis integerrimis non nervoſis glabris, corymbis terminatricibus *Gronov. ibid.*

Expoſ. *a.* Corolla a facie poſteriore; *b.* calyx profunde quinquepartitus ſegmentis acutis erectis; *c. c.* ſtamina longitudine ferme corollæ decem, ex baſi ovarii orientia eo in ſitu, quo corollæ latera occupant, duplicis ordinis, quinque longiora, totidem breviora; *d.* ſtylus ſtaminibus longior oblique flexus, cum ſtigmate obtuſo; *e.* idem cum ovario; *f.* idem & calyx perſiſtens cum ovario iam adaucto; *g.* pericarpium ex quinque capſulis membrana communi obvolutis compoſitum a facie ſuperiori *h.* inferiori *i.* laterali cum calyce *k.* transverſe ſectum; *l.* capſula ſeparata a facie interiori, ubi dehiſcit, ſeminibus adhuc plena; *m.* eadem vacua; *n.* involucrum ſeminum proprium, in ſicco exemplari a capſulæ lateribus ſponte ſua ſecedens & rugoſum a facie interiori ſeu capſulæ rimæ reſpondente *o* laterali & exteriori; *p.* unum ex ſeminibus perexiguis; *q. r. s.* eædem partes in magnitudine aucta.

Nota. Stirpis huius ramulum florentem eleganter quidem iam delineavit PLVKENET; ſed eius imago & foliorum petiolos & florum pedunculos, immo flores ipſos repræſentat villoſos: fructus deficit. Speciosiorem eius imaginem exhibuit CATESBY, quæ pariter, ac deſcriptio, uti noſtra quoque pictura, horum villorum nullum veſtigium manifeſtat. Addidit hic quoque ramulum fructiferum; ſed fructus & floris partes ſigillatim non indicavit, unde character huius ſtirpis imperfectus relinquebatur. Floris ſtructuram adiunxit EHRETVS, & quum æſtumatiſſimus COLLINSONIVS aliquando nobiscum communicavit capſulas maturas, curavimus, ut hæ earumque partes manu BAVRNFEINDII exacte ſimul repræſententur. Quod ad nomen genericum attinet, notum eſt, Ledum *Michelii nov. plant. gen. p.* 224. *tab.* 106., Chamædaphnen *Buxbaumii Commentar. Ac. Petrop. T. I. p.* 241. *tab.* 8. *fig. I.* Poliifolium *Eiusd. ibid. T. II. p.* 345. *tab.* 21. Chamærhododendron *Tournef. inſt. p.* 604. *tab.* 373. ut & quasdam Ericæ ſpecies *Eiusd.* a LINNAEO *Pl. Gen. Ed. II. n.* 426. ad unum genus Andromedæ nomine reduci, procul dubio quia numerus ſtaminum & ſtylorum ut & fructus partium conformatio non differt, licet, ut ipſe monet, corollæ figura varia ſit. Atque omnino Ledum, notante LVDWIGIO *Def. gen. pl. n.* 139. præter calycem pentaphyllum (dummodo vere pentaphyllus eſt, quia icon Micheliana duas capſulas cum calyce perſiſtente repræſentat) & ſtigma emarginatum, obtinet corollam rotatam profunde quinquefidam, Chamædaphne globoſam oris conniventibus, Poliifolia campanulatam ſegmentis leviter reflexis, & Chamærhododendron Tournefortii ſeu Ledum Halleri *Stirp. Helv. p.* 417. tubulatam ſegmentis profundis patentibus, a quibus figuris omnibus differt noſtræ ſtirpis corolla, utpote quæ non ſolum ex anguſto tubo ſubito in amplam campanam ſegmentis erectis deſinit, verum etiam, docente CATESBY deſcriptione, tubum interius in decem ſulcos, ſingulos ſtamina ſingula recondentes, excavatum atque præterea exterius totidem tuberculis ſeu bullulis, in noſtra etiam imagine conſpicuis, a limbo diſtinctum offert: quæ notabilis differentia iis certe, qui corollæ figuram in definiendis generibus non negligunt, pro peculiari genere conſtituendo ſufficere valet, id quod tamen aliis committimus. Nos interea cum ſpeciebus Ledi Halleri (quod genus ab Andromeda Linnæi ſeparavit eique antiquum Ledi nomen reſtituit) coniunximus hanc ſtirpem, quia inter huius & illius corollam minor differentia intercedit. Ceterum monemus, ſpecierum Andromedæ omnium a LINNAEO tum in *Flora Lapponica n.* 163 - 166. tum in *H. Cliff. p.* 162. *ſequ.* recenſitarum, corollam vel cum Chamædaphnes Buxbaumii vel cum Chamærhododendri Tournefortii corolla convenire, quantum quidem ex ſynonymis citatis colligi poteſt; Azaleæ vero genus tum LINNAI *Gen. Pl. ed. I. no.* 151. *II. no.* 154. *Flor. Lapp. n.* 89. 90. *H. Cliff. p.* 69. tum HALLERI *l. c. p.* 416. ob ſtaminum numerum altero tanto minorem differre.

Fig. II. LEDVM floribus bullatis faſciculatim ex alis foliorum oppoſitis naſcentibus, foliis lanceolatis integerrimis glabris.

Chamædaphne ſemper virens, foliis oblongis anguſtis, florum faſciculis oppoſitis e foliorum alis *Catesby App. pag. & tab.* 17.

Nota. Hæc ſtirps cum præcedenti penitus convenit floris ſtructura; differt autem florum foliorumque magnitudine, & ſitu. Imago hæc facta eſt ad exemplar arbuſculæ ſesquipedes altæ, quæ in horto Collinſoniano anno 1744. flores produxit, cuius imaginis Catesbyana quoque imitatio eſt.

His iam conſignatis & prelo commiſſis ad manus noſtras pervenit *Vol. I. Specier. Plant.* LINNAEI, ubi *p.* 391. & *Gen. nov. n.* 1079. hæ ambæ ſtirpes novum genus conſtituunt, quod huic celeberrimo auctori KALMIA audit, eſtque prior: Kalmia foliis ovatis, corymbis terminalibus, poſterior: Kalmia foliis lanceolatis corymbis lateralibus. Inter Synonyma utriusque ſpeciei adducit nomen Catesbyanum a nobis citatum, in reliquis diſſentit: nomen ſcilicet Gronovianum & Plukenetianum ipſi ſynonyma ſunt poſterioris ſpeciei, prioris vero hæc, Andromeda foliis ovatis obtuſis, corollis corymboſis infundibuliformibus, genitalibus declinatis *Gronov. Fl. Virg. II. p.* 160. & Cyſtus chamærhododendros Mariana laurifolia, floribus expanſis, ſummo ramulo in umbellam plurimis *Pluk. Mantiſſ. p.* 49. *Phytogr. t. CCCLXXIX. n.* 6. His denuo inter ſe collatis reperimus, hanc modo citatam figuram Plukenetianam valde eſſe imperfectam, alteram vero omnino florum faſciculum ex ala cuiusdam folii potius prodeuntem, quam caulem terminantem ſiſtere, adeoque hac ſaltem nota ad poſteriorem ſpeciem propius accedere, ceterum vero nec huius habitum, ſecundum noſtram & Catesbianam imaginem, eſſe villoſum. Si Gronovianum nomen huc pertinet, genitalia potius inclinata, quam declinata, dicenda erunt, ſiquidem ſtamina utriusque ſpeciei corollæ ambitum internum regulari ſitu occupantia & non declinata, ſed ſolummodo ſtylum verſus inclinata, repræſentantur.

TAB. XXXIX.

LILIO-GLADIOLVS bifolius & biflorus, foliis quadrangulis.

Expoſ. *a.* Corolla diſſecta & explanata a facie interna, *b.* eius ſegmentum ſupremum maximum, *c. c.* duo ſegmenta lateralia, *d. d. d.* tria inferiora, *e.* tria ſtamina, *f.* ſtylus ſimplex, *g.* ſtigmata tria foliacea, *h. h.* ſpatha herbacea duplex, *i.* pericarpium obſcure hexagonum, *k.* idem maturum in tres valvas reſolutum, *l.* ſemen planum & alatum, *m.* folii quatuor anguli, *n.* bulbus valde prolifer.

Nota. Elegans hæc planta, naturali magnitudine depicta, patriam agnoſcit Caput bonæ ſpei & floruit anno 1745. & 1750. in horto Chelſeano. Mira deprehendebatur bulborum multiplicatio; duo tantum protrudebat folia longiſſima, anguſtiſſima & ſingularis ſtructuræ quadrangulæ; caulis teres & pariter prælongus itidem duos tantum proferebat flores intervallo ſatis magno &, ut videtur, ex geniculis. Absque nomine accepimus hanc imaginem: num planta ab aliis iam deſcripta vel delineata proſtet, nos latet: characteribus peculiaris generis eam gaudere, ſequentia indicant:

CALYX: ſpatha herbacea, anguſta, lanceolata, perſiſtens duplex ad ſingulos flores.

COROLLA monopetala, liliacea, irregularis; tubus inæqualis, inflexus, ad dimidium inferius anguſtus, deinde multo amplior & ventricoſus; limbus patens, in ſex ſegmenta inæqualia ex oblongo acuminata diviſus: ſupremum latiſſimum, profundius inciſum & repandum; duo lateralia anguſtiora, omnia macula faſciali purpurea ſuper medio internæ ſuperficiei diſtincta; reliqua tria inferiora minus profunde inciſa minusque repanda, infimum minimum, omnia faſcia virideſcente notata.

STAMINA tria, corollæ fauces parum ſuperantia; filamenta craſſa ampliato tubi ventri accreta; Antheræ longæ, erectæ, biloculares.

PISTIL-

Fig. 1. **LEDVM** floribus bullatis confertim in sumis caulibus nascentibus, foliis ex oblongo lanceolatis integerrimis glabris.

a. Corolla a facie posteriore, b. calyx, c. stamina decem duplicis ordinis, d. stylus cum stigmate obtuso, e. idem cum ovario, f. idem et calyx persistens cum ovario jam adaucto, g. pericarpium ex quinq; capsulis compositum a facie superiore, h. inferiore, i. laterali cum calyce, x. transverse sectum, l. capsula separata a facie interiore ubi dehiscit seminibus referta, m. vacua, n. involucrum seminum proprium a facie interiore, o. laterali et exteriore, p. unum ex seminibus perexiguis, q. r. s. eædem partes in magnitudine auctæ.

Fig. 2. **LEDVM** floribus bullatis fasciculatim ex alis foliorum oppositis nascentibus, foliis lanceolatis integerrimis glabris.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • VILLA

LILIO-GLADIOLVS *bifolius et biflorus, foliis quadrangulis.*

a. Corolla dissecta et explanata a facie interna, b. ejus segmentum supremum maximum, c. c. duo lateralia, d. d. d. tria inferiora, e. tria stamina, f. stylus simplex, g. stigmata tria foliacea, h. h. Spatha herbacea duplex, i. pericarpium obscure hexagonum, x. idem maturum in tres valvas solatum, l. semen planum et alatum, m. folii quatuor anguli, n. bulbus valde prolifer.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PLANTAE SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT
NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA IV.

A.R.S. MDCCLIV.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

MERIANA flore rubello.

a. Corolla dissecta ab interna facie, b. b. ejus sex segmenta, c. c. c. tria stamina, d. ovarium, e. stylus, f. ejus extremum trifidum, g. stigma singularum divisionum bifidum et reflexum, h. spatha anduplex, i. x. l. m. n. eadem partes in magnitudine aucta, o. ovarium transverse sectum cum tribus loculis, p. bulbus, q. novus bulbus ex caule propullulans.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PLVMERIA flore roſeo odoratiſſimo Tournef. inſt. pag. 659.

a. flos adhuc clauſus, b. explicatus, c.c. calyx, d. ſiliqua matura externo in latere dehiſcens, e.e. axis ſeu receptaculum ſeminis, f.f.f.f. ſemina, g.g.g.g. eorundem alæ.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PVLMONARIA *foliis ovatis glabris, scapo laxo, calycibus brevissimis profunde quinquefidis, corollæ limbo campaniformi quinquepartito.*

a. corollæ tubus a facie laterali, b. idem cum limbo quinquepartito, c.c. calyx, d. corolla dissecta ab interna facie cum quinque staminibus adcretis, e.e. stylus filiformis cum stigmate globoso, f. calyx quinquedentatus g. quatuor ovula, h.i. eadem in magnitudine aucta, k. stylus l. calyx persistens cum quatuor seminibus, m. semina denudata, n. unum in nexu cum stylo.

PISTILLVM: ſtylus ſimplex ſtaminum longitudine; ſtigma triplex foliaceum; ovarium oblongum, obſcure hexagonum.

RECEPTAC. floris ad verticem ovarii.

PERICARP. Capſula trivalvis, ad ſingulas valvas duplex ſeminum ſeries.

SEMINA oblonga plana, alata.

Patet ex his, cum Gladiolo convenire huius plantæ floris corollam numero & inæquali magnitudine ſegmentorum, ut & horum maculis, ita tamen, ut ſegmenta peculiari macula ſignata in Gladiolo inferius, in hac planta ſuperius limbi dimidium conſtituant; in hac ſegmenta maiora in illo minora hanc maculam exhibeant: conveniunt porro ambo ſtaminum, ſtyli ſtigmatum, & ſpathæ foliorum numero & conformatione, itemque radicis figura; differunt vero inter ſe non ſolum totius plantæ habitu, verum etiam corollæ tali ſtructura liliaceam formam referente, unde nominis generici compoſitionem petivimus. Quibus eiusmodi nomina compoſita non arrident, illis aliud excogitandum relinquitur: & quibus nec totius plantæ habitus nec corollæ facies differens pro generis peculiaris charactere ſufficit, illis hæc planta ipſius Gladioli ſpecies & forſan Gladiolus biflorus & bifolius, flore tubulato, foliis quadrangulis dicendus veniet.

TAB. XL.

MERIANA flore rubello.

Expoſ. *a.* corolla diſſecta ab interiore facie, *b. b.* eius ſex ſegmenta ferme æqualia, *c. c. c.* tria ſtamina, *d.* ovarium, *e.* ſtylus, *f. f.* eius extremum trifidum, *g.* ſtigma ſingularum diviſionum bifidum reflexum, *h.* ſpatha. *i. k. l. m. n.* eædem partes in magnitudine aucta, *o.* ovarium transverſe ſectum cum tribus loculis, *p.* bulbus, *q.* iunior bulbus ex caule propullulans.

Nota. Hæc planta elegantiſſima ex ſemine pariter a Capite bonæ ſpei miſſo educata eſt in horto Chelſeano & flores primum ſpectandos exhibuit anno 1750. ſed fructum maturum non perfecit. Bulbus & folia iterum Gladiolo ſunt ſimilia, caulis firmus ramoſus, ex quo alterno ordine proveniunt flores copioſi. Et hæc planta recedit a generibus, nobis ſaltem notis, characteribus ſequentibus.

CALYX: Spatha herbacea oblonga duplex ad ſingulos flores.

COROLL. monopetala tubulata regularis: tubus inæqualis, leviter flexus, ad dimidium inferius anguſtus, deinde paullo amplior: limbus patens, in ſex ſegmenta ſatis æqualia & obtuſa diviſus.

STAMIN. tria longitudine corollæ: filamenta longa, parum inflexa, ex inferiori tubi parte enaſcentia: Antheræ longæ, verſatiles, biloculares, bicornes.

PISTILL. ovarium ſubrotundum, hexagonum: ſtylus inflexus, ſtaminibus longior, ad extremum trifidus: ſtigma ad ſingulas diviſiones duplex, reflexum.

RECEPT. Corollæ ad baſin ovarii.

PERICARP. capſula trilocularis - - - - -

SEMINA - - - - - - - - -

Bulbus ex caule proveniens forte ne ad characterem quidem ſpecificum pertinet, ſed extraordinarie productus eſt, quemadmodum id in pluribus plantis bulboſis quandoque contingit, cuius exempla in Tulipa & Lilio albo obſervata, deſcripta & depicta reperiuntur in *Commerc. litter. Norimb. a* 1735. *p.* 212. *&* 410. *a.* 1741. *p.* 347. Hæc quoque planta nondum, quantum ſcimus, depicta vel deſcripta, immo ne quidem nominata eſt: nos propterea æquum duximus, ea conſervare memoriam MARIAE SIBYLLAE MERIAN, quæ ob picturas in lucem evulgatas non ſolum inſectorum, verum etiam plantarum, ſatis celebris eſt.

TAB. XLI.

PLVMERIA flore roſeo odoratiſſimo *Tournef. inſt.* 659. *Plum. cat. pl. Amer. p.* 20. *Mill. Gard. dict. Rand. H. Chelſ.* 160. *Hort. Carlsruh.* 48. *Bœrh. Ind. alt. I.* 315. *Ehret. tab. XI.*

Plumeria foliis ovato oblongis *Linn. H. Cliff.* 76. *van Roy.* 412. *Wachend.* 51.

Nerium arboreum, folio maximo obtuſiore, flore incarnato *Sloane Cat. pl. Iam.* 154. *Itiner. II.* 61. *t.* 185. *&* 186. *f. I. Ex hoc Raj. Hiſt. III. dendr.* 114.

Nerio affinis Barbadenſis arbor latifolia, flore purpureo, Iaſmini odore *Pluck. Phytol. t.* 207. *f.* 2.

Clematis arborea Americana laurinis ampliſſimis foliis, flore laccæ colore odoratiſſimo *Pluck. Almag.* 109. *Mantiſſ.* 50.

Iasminum indicum *Merian Surin. p. & t.* 8.

Quauthlepatli *Hern. Mex.* 67.

Tree Ieſſamin *Hughes Hiſt. Barbad.* 189.

Expoſ. *a.* flos adhuc clauſus, *b.* explicatus, *c c.* calyx, *d.* ſiliqua matura externo in latere dehiſcens, *e. e.* axis, ſeu receptaculum ſeminum, *f. f. f. f.* ſemina, *g. g. g. g.* eorundem alæ.

Nota. Huius ſpecioſiſſimæ ſtirpis deſcriptionem & iconem primus, procul dubio, exhibuit HERNANDEZ, ſed valde ieiunam. PLVKENET delineavit folium artificioſe ſculptum, ut & unicum florem & ſemen; ſed omnia noſtris figuris multo minora ſunt & floris figura inſuper alia eſt. Imago, quam publicavit SLOANE, ſiſtit in naturali magnitudine ramum florentem & ſiliquam duplicem adhuc in connexione, ſed absque manifeſto geniculo, nec etiam apertam, cuius magnitudo duplo fere maior eſt noſtra. Addit etiam priori tabulæ exiguam, quaſi pinnatam, figuram; ſed ſine explicatione: forſan ſeminis ala eſt. Huius relatione conſtat, ſtirpem hanc malo arbori magnitudine parem eſſe. Ipſi olim vidimus eam florentem Pariſiis in horto regio in vaſe & caldario cultam, quæ vero exiguam fruticem magnitudine vix æquabat, an ex ætatis vel potius culturæ differentia. Elegantior imago eſt illa SIB. MERIANAE, ſed absque fructus repræſentatione. In deſcriptione floris coloris equidem nulla fit mentio; noſtrum vero exemplar eius manu pictum omnino roſeum, inſuper lutearum macularum veſtigia indicat. TOVRNEFORT tab. 439. exactam fructus imaginem addidit, cuius ambæ ſiliquæ articulo quaſi coniunctæ & pedunculo ſuffultæ, ceterum vero una tertia parte breviores ſunt noſtra; flos etiam paullo minor apparet; unde concludere licet, omnes partes minutas eſſe. Catesbyana imago noſtræ proxime accedit, quæ eadem eſt, quam ipſe EHRETVS in tabulis ſuis iam publicavit; cuius etiam imitatio eſt illa Hugheſiana, EHRETI manu pariter, ut ſubſcriptio docet, delineata, ſed ad chartæ ſpatium multum imminuta: huic addidit ſiliquæ imaginem, cum ea, quam nobiscum rogatus communicavit, penitus convenientem, ſed adhuc clauſam, quum noſtræ & axem & ſemina adpinxit, ſimul vero monuit, exemplar huius ſiliquæ iam diu fuiſſe collectum & læſum: hinc forſan eius nexum cum pedunculo ex ingenio ſupplevit. Propterea etiam haud conſtat, num ad hanc an ad aliam ſpeciem, aut ſi mavis varietatem, pertineat: plures namque dantur, quarum RANDIVS quatuor & MILLERVS ſex iam recenſuit, inter quas ab hoc ſecunda nominatur Plumeria flore maiore, odorato & incarnato, quam præterea in deſcriptione ab altera, cuius ſynonyma collegimus, diſtinguit florum colore dilutiori & copia in maiores faſciculos collecta, quæ procul dubio eadem eſt cum tertia RANDII, ſeu Plumeria latiſſimo folio, flore maiore incarnato. Quum ergo Ehretiana imago huic deſcriptioni magis quam reliquis iconibus reſpondet, forſan hanc ipſam varietatem ſiſtit: quod vero ille tantum, cui utriusque collatio contingit, ab omni dubio liberare poteſt.

TAB. XLII.

PVLMONARIA foliis radicalibus ſubovatis caulinis oblongis glabris, ſcapo laxo, calycibus breviſſimis.

Pulmonaria calyce tubo corollæ breviore, perianthiis quinque partitis *Gron. Virg.* 20. *Mill. Gard. dict. edit. noviſſ. a.* 1752. *append. p. ult.*

Pulmonaria non maculoſa, floribus tubuloſis longis pulcherrimis cæruleis, in panicula pendula congeſtis, foliis teneris glabris latis obtuſis ad margines æqualibus, pediculis dilute purpureis inſidentibus, radice craſſa inſtar Symphyti, Mountain Covvslip *Clayd. ibid.*

Symphytum ſeu Pulmonaria non maculoſa, foliis glabris, Americana, flore patulo cæruleo *Pluk. Phyt. tab. CCXXVII. fig.* 6. *Moriſ. H. Ox. III. p.* 444. *n.* 6. *Rai. H. III.* 266. *n.* 3. *Rand. H. Chelſ.* 164.

Expoſ.

Expoſ. a. Corollæ tubus a facie laterali, *b.* cum limbo quinquepartito, *c. c.* calyx, *d.* corolla diſſecta ab interna facie cum quinque ſtaminibus ad tubi ampliati fauces adcretis, *e.* ſtylus filiformis cum ſtigmate (an, ut in aliis ſpeciebus, emarginato, ut annotavit LINNAEVS) *f.* calyx quinquedentatus, *g.* quatuor ovula, *h.* ſtylus & *i.* ovula in magnitudine aucta, *k.* ſtylus *l.* calyx perſiſtens, & quatuor ſemina fovens, *m.* quatuor ſemina a ſtylo & calyce denudata, *n.* unum ex his in nexu cum ſtylo.

Nota. Perelegantis huius plantæ delineationem reperire potui haud aliam, quam illam PLVKENETI l. c. Habitu externo recedit quidem illa paullulum a noſtra, nihilominus ambas referre unam eandemque plantam, reliquæ notæ nobis perſuadent. Ceterum de genere eiusdem valde dubius fuit hic auctor: nam in Almageſto ſuo p. 359. nomini indicato addit: an Digitali congener, in Amaltheo vero p. 198. hæc ſubiunxit: an forſan Symphytum ſeu Pulmonaria Alpina foliis mollibus ſubrotundis flore cæruleo *H. R. P. ſchol. bot.* 107. quo loco, ut & in *Tournef. Inſtitut.* 136. *n.* 3. & *Mill. Gard. dict. edit. prior.* nomen hoc ſolum occurrit; RAIVS vero l. c. utrumque ſigillatim recenſet, immo ab hac planta noſtram calyce brevi diſtinguit. Satis accuratam eiusdem deſcriptionem iam exhibuit MORISONVS l. c. ſed iconem nullam addidit. Idem nos quoque docet, eam tunc temporis iam in horto Chelſeano cultam & ex Virginia allatam fuiſſe, quam patriam poſtea confirmavit CLAYTON l. c., qui nomine Anglico idiomate addito ſimul indicat, montium incolam eſſe eam; reperiri etiam eandem in extremis Siberiæ oris, annotatum leginmus in LINNAEI *Amœnit. Acad. Vol. II. p.* 337. utramque vero ut ſpecies diſtinctas differre, docet IDEM *Spec. plant. p.* 135. *n.* 3. 4. ubi Plukenetiana & Gronoviana planta ſupra citata vocatur Pulmonaria calycibus abbreviatis foliis lanceolatis obtuſiuſculis, Sibirica vero Pulmonaria calycibus abbreviatis foliis radicalibus ſubcordatis, caulinis ovatis, ut addit deſcriptio p. 136. ſubnexa. Plukenetiana, Moriſoniana, Gronoviana & noſtra planta certo certius eſt una eademque Virginiæ incola, cuius folia lanceolata non ſunt, adeoque definitioni primæ ſpeciei LINNAEI minus reſpondent. Examinavimus præterea ſiccatum huius plantæ exemplar, quod ſæpius iam laudatus BEVRERVS noſtras iamdudum a munifico COLLINSONIO accepit & nobiscum communicavit, cuius folia caulina (radicalia deficiunt) latitudine pollicem Rhenanum & longitudine pollices duos cum dimidio circiter æquant & ex anguſta baſi lateſcunt & deinde in obtuſum mucronem abeunt, adeoque oblonga & Plukenetianæ pariter ac noſtræ imagini ſimilia ſunt. Radicalis folii figuram MORISONVS ita deſcribit, ut a noſtra non differat. Quo usque ergo folia radicalia ſubcordata & ſubovata, itemque caulina ovata & oblonga vel lanceolata inter ſe perpetuo differant, ulteriori examine adhuc opus habet. Iungimus his, EHRETVM hanc imaginem ante aliquot iam annos nobiscum communicaſſe, ſed absque charactere perfecto: rogatus & excitatus ergo hoc anno demum defectus ſupplevit, favente amiciſſimo noſtro COLLINSONO, cuius hortus inſtructiſſimus & hanc ſtirpem colit. Differentia floris figuræ, quæ occurrit in icone integræ plantæ & eius partium, ſecundum citatum exemplar ſiccatum examinata, huius flores, exſiccatione non obſtante, paullo maiores & circa eius limbum paullo magis expanſos, nec in tam profunda & rotunda ſegmenta inciſos, quam figura a. b. oſtendit, ſe ſiſtebant: forte recens & diu iam expanſi floris figura variat.

TAB. XLIII.

CVIAVVS ſurculis & ramis iunioribus quadrangulis.

Cuiavus agreſtis *Rumph. Herbarii Amboin. I. p.* 142. *tab.* 48. *figura bona, ſed naturali minor.*

Cuiavus domeſtica *ib. p.* 140. *t.* 47. *eiusdem præſtantia.*

Guaiaba *Marggr. Hiſt. nat. Braſ.* 104. *Piſ. Hiſt. nat. Braſ.* 75. *Indiæ utriusque* 153. *cum fig, rudi. de Læt. Ind. occid. p.* 1.

Guyabo (Oviedi) pomifera indica *C. B. pin.* 437. *Ionſt. dendrol.* 30. *n.* 3. *t. XIX. ex Cluſio.*

Guaiabum *Aldrov. dendrol. edit. Bon.* 586. *Francof.* 419.

Guaiava *Cluſ. hiſt. app. p. CCLIV. cum fig. vili. Dalech. hiſt. Lugd. II.* 1836. *Tournef. Inſt. p.* 660. *tab.* 443. *fig. emendanda. Bœrh. Ind. alt. II.* 250. *Merian Surinam p. & t.* 19. *ut & p. & t.* 57. *edit. Lat. fig. imperfecta, magis artificioſa, quam naturalis. Hughes nat. hiſt. of Barbad.* 132.

Guaiava indica *Weinm. T. III. p.* 84. *t.* 561. *figura ſecundum Tournefortianam effecta, addito ramulo folioſo.*

Guaiava alba dulcis *Commel. H. Amſt. I. p.* 121. *t.* 63. *figura ſatis bona Mill. Gard dict. Rand. H. Chelſ.* 91.

Guaiava alba dulcis, Pyra indica ſeu Granadenſia vulgo *H. L. Bat.* 305.

Guaiava alba dulcis, fructu longiori *C. Commel. Fl. Malab.* 34. b.

Guaiava alba acida fructu rotundiori *Pluk. Almag.* 181. *Phytogr. t. CXCIII.* f. 4. *ſatis bona ſed imminuta & incompleta.*

Guaiava rubra acida *H. L. Bat.* 305. *H. Amſt. I.* 121. *Bœrh. Ind. alt. II.* 250.

Guaiava rubra acida fructu rotundiori *C. Commel. Fl. Malab.* 34. b. *Mill. Gard. dict. Rand. H. Chelſ.* 91.

Guaiaves *Merian. Sur. p. & t.* 19. *itemque p. & t.* 57. *edit. Bat. figuræ eadem ac in Latina*

Guajavas fructu pallido dulci *Muſ. Zeyl.* 3. *Burm. Theſ. Zeyl.* 112.

Guayava *Ger. emac. app.* 1612. *Parkinſ. theatr.* 1634. *utriusque fig. ex Cluſ. Rai. Hiſt. II.* 1455. *de Læt. Ind. Occid.* 357.

Guayava indica fructu mali facie *I. B. I. p.* 108. *cum fig. ex Cluſ. & imminuta.*

Guayavas (Monardi & Gomaræ) *Cluſ. exot.* 346. *Dalech. Hiſt. Lugd. app.* 17.

Malo Punicæ affinis pomifera, flore pentapetalo albo, fructu nullis diſſepimentis inſtructo, ex toto eſculento rubro maiori *Sloan. Cat. Pl. Iamaic.* 198. *Itinerar. II.* 161.

Malo punicæ affinis &c. fructu &c. minore albo *Eiusd. Catal.* 200. *Itin. II.* 163.

Pſidium *Linn. Spec. pl. p.* 470.

Pſidium caule quadrangulo *Linn. H. Cliff.* 184. *Fl. Zeyl. n.* 192. *van Roy Fl. Lugd. Prodr.* 268. *van Wachend. H. Vltraj. Ind.* 96.

Pſidium ramis tetragonis *Linn. H. Vpſ. p.* 122.

Pſidium ramis quadrangulis *Hill Hiſt. of Plants p.* 450. *t.* 11. *figura floris a tergo ex Tournefortio.*

Xalkochotl i. e. Pomum arenoſum *Hernand.* 84. *fig. viliſſima.*

Xalcocotl ſeu Guyabo Ximenis *Marggr. Hiſt. Braſ.* 105. *de Læt. Ind. occid.* 227. *cum fig. a reliquis differente, ſed pariter vili.*

Cievko ſeu Goyava fructus *Boym. Flor. Sin. lit. E. cum fig. rudi Ionſt. dendrol. mantiſſ.* 475. *no. VI. t. CXXXVI. ex Boym, ſed multum imminuta.*

Pela ſeu Guayabor *van Reede H. Malab. T. III. p.* 31. *t.* 34. *figura magnitudine naturali & ſatis bona.*

Malacka-Pela *ibid. p.* 33. *t.* 35. *pari laude digna.*

Expoſ. Fig. I. ramus cum flore a facie anteriori. *a.* flos a tergo.
Fig. II. ramus adultior cum fructu, *b.* fructus transverſe ſectus, *c.* ſemina.

Nota. Stirpem hanc, ob fructum quem progenerat ſuaviſſimum, Europæis dudum iam commendarunt hiſtoriæ naturalis ſcriptores, ex quibus procul dubio primi fuerunt Hiſpani, nimirum LVDOV. OVIEDVS, NIC. MONARDES, FRANCISC. LOPEZ de GOMARA & FRANCISC. XIMENES, quorum relata referunt CLVSIVS, DALECHAMPIVS, IO. BAVHINVS, MARGGRAVIVS, IO. de LAET & IONSTONVS. Primis auctoribus accenſendus quoque eſt FRANCISCVS HERNANDEZ, licet eius hiſtoria ſingulari fato multo ſerius in publicum prodierit: XIMENIS certe deſcriptio huius ſtirpis eadem eſt cum illa HERNANDESII. Poſt hosce Auctores, præter reliquos ſupra citatos, plures peregrinantes huius ſtirpis, vel ſaltem eius fructus, mentionem quoque fecerunt, quorum præcipuos nominat I. BAVHINVS & SLOANE. Præterea huc etiam pertinere Igbucamici *de Læt.* 560. ut & Agouti-treva & Caoup *Eiusd.* 611. 612, ſuſpicatus eſt PLVKENET *Mantiſſ.* 91.; ſed ex leviſſima horum deſcriprione comparationem inſtituere vix licet. Araca Iba autem, cuius iconem & deſcriptionem exhibet MARGGRAVIVS *Hiſt. Braſ.* 105. & PISO *Hiſt. Ind.* 152. veroſimilius pro Pela *H. Malab.* habetur a RAIO & PLVKENETO; cum qua ſtirpe, icone & deſcriptione valde etiam convenit Araca-iba PISONIS *Hiſt. Braſ.* 74. ſeu Araca-miri EIVSDEM *Hiſt. Ind.* 151 cuius mentionem quoque facit MARGGRAVIVS *l. c.* 62., licet uterque ambas has ſtirpes a Guaiaba diſtinguat. Prioris figuram etiam ſiſtit IONSTONVS *tab XIX*, ſed lepido auſu ex parte eius ſuperiori ab illo fingitur Guaiaba Ximenis, & ex parte inferiori Araca-Iba. Eſt autem ipſius Cuiavi hiſtoria nondum eo usque abſoluta, ut omnes de eadem relationes atque ima-

GVAIABA *foliorum ramis quadrangulis, fructu oblongo, carne rubente.*

Fig. 1. ramus cum flore a facie anteriori, a. flos a tergo.
Fig. 2. ramus adultior cum fructu, b. fructus transverse sectus, c. semina.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • VALLADOLID

imagines ſuppeditatæ tam facile inter ſe comparari vel ex iisdem character genericus, & multo minus ſpecierum indubius, formari queat. Floris petala omnes deſcribunt alba immo candida: ſolus HILL. l. c. in meo exemplari picto eadem repræſentat ſaturate violacea, licet ea, æque ac alii, alba deſcribat. Affirmant porro florem eſſe fragrantem, ſi excipias Horti Malabarici & Amſtelodamenſis nec non Herbarii Amboinenſis auctorem, a quibus inodorus deprehendebatur: omnes etiam numerant eius petala quinque, COMMELINVS vero & HVGHES quatuor, quot etiam noſtra imago ſiſtit; van REEDE in Pelæ deſcriptione quatuor vel quinque (in Malacka-Pelæ deſcriptione flos huius ſimilis ſed maior dicitur, icon vero prioris quatuor, poſterioris quinque repræſentat) & MILLERVS in characteris definitione plerumque quinque annotat, ex quibus concludimus, ordinarie eorum quinque, haud raro tamen quatuor tantum deprehendi. Calycis ſegmenta pariter quinque depingunt & deſcribunt omnes fere; Pelæ tamen imaginis pedunculus quidam quatuor tantum ſiſtit, & HVGHES totidem extus viridia intus alba numerat, RVMPHIVS vero calycem tetra-vel pentaphyllum, atque præterea craſſum & deorſum reflexum definit; EHRETVS me monuit, calycis ſegmentorum numerum haud eſſe conſtantem, ſed eum vario modo dehiſcere, prætereaque ſegmentorum unum vel alterum tantum perſiſtere, id quod etiam fig. a. oſtendit, & pedunculorum altera Pelæ indigitare videtur. Calycem porro perſiſtentem & fructum maturum æque, ac immaturum, coronantem repræſentant plurimæ figuræ citatæ; ſed ex OVIEDO iam annotat MARGGRAVIVS & Auctor commentarii in HERNANDESII relationem, coronæ huius folia facile decidere, quemadmodum etiam coronæ loco lacunam tantum exhibet figura PISONIS illaque maturi fructus & Pelæ & Malacka-Pelæ van REEDE, itemque noſtra, nec non Cuiavi domeſticæ RVMPHII, ubi vero lacuna hæc multifida meſpilorum ferme modo repræſentatur; Cuiavi agreſtis vero fructus maturus perfecte adhuc coronatus ab eo pingitur. Externam fructus ſuperficiem plurimi læuem atque politam deſcribunt; RVMPHIVS contra tuberculis inæqualem, quæ tamen addita figura haud notat, noſtra vero indicat. Fructus odor laudatur quidem ſuavis & aromaticus: nihilominus tamen non ſolum HERNANDEZ, verum etiam SLOANE affirmat, eundem cimices quodammodo olere & guſtantibus primis ingratum eſſe: RVMPHIVS illum cum fœni odore comparat, eumque gravem & ori comedentis diu inhærentem declarat. Colorem eius viridem vel luteum nominat C. BAVHINVS, ex viridi flaveſcentem MARGGRAVIVS, ex viridi albicantem van REEDE, luteum OVIEDVS, (qualem etiam pictum ſiſtit tabula Weinmanniana & Meriana 19.) dilute luteum SLOANE, ſaturate luteum COMMELINVS, aureum GOMARA & MONARDES, croceum nitentem PISO, ex luteo rubentem oſtendit figura BOYMI, rubellum (*reddiſh*) nominat HILL ſubfuſcum deſcribit de LAET & ſimilem (*ruſſet*) cum maculis rubris HVGHES, quæ differentiæ vel ſecundum clima, vel maturitatis gradum differre poſſunt. Notatu dignum tamen eſt, quod RVMPHIVS annotat, nimirum Cuiavi domeſticæ fructum eſſe primo viridem gramineum, dein ſicci inſtar graminis vel pallide citreum, Cuiavi ſilveſtris vero intenſe viridem gramineum & fere nigricantem, quem etiam ſervat. Internam ſubſtantiam in quatuor cameras diviſam deſcribit GOMARA, OVIEDVS & MONARDES, quibus contradicit SLOANE additque, ne membranis quidem, uti in Granato, ſeparata eſſe ſemina, ſed nuda pulpæ immerſa. Axem ſeu ſeminum receptaculum quinquifidum repræſentat noſtra figura *h.*, cuius ſeparationis veſtigium, ſed obſcurius, exhibet quoque figura RVMPHII, PLVKENETI ut & utraque van REEDE, unde forſan cameræ derivatæ ſunt. Omnium difficillime diſtingui poſſunt, quæ de fructus figura, eiusque carnis colore atque ſapore traduntur. Secundum OVIEDVM, MONARDEM & LOPEZ de GOMARA figura aliis eſt longiuscula ſeu piriformis, aliis rotundior ſeu maliformis; pulpa aliis rubra vel punicea, aliis alba vel candida, vid. C. & I. BAVHINVS, DALECHAMPIVS & CLVSIVS. Eodem pene modo has differentias indicant PARKINSONVS, RAIVS, de LAET, & HVGHES, qui ſolus addit, eas valde leves eſſe: cuinam autem ſpeciei vel, ſi mavis, varietati hæc vel illa nota conſtans aut accidentalis ſit, ex his auctoribus haud patet. Neque etiam reliqui, qui diſtinctas Guaiavæ ſpecies propoſuerunt, ita inter ſe conveniunt, ut nullum confuſionis dubium ſuperſit. Quantum ex nominibus ſpecificis, iconibus, & deſcriptionibus colligi poteſt, fructus forma piro mediæ magnitudinis ſimilis eſt ſecundum HILL; carne quandoque rubra, quandoque alba, gaudet ſpecies prima SLOANE; fructu paullo maiori, intus albo, admodum ſucculento, non tamen adeo ſapido eiusdem ſecunda; fructu oblongo, carne rubra & dulci eſt illa MARGGRAVII, PISONIS & BOYMI, alba & dulci Pela van REEDE, COMMELINI *Fl. Malab.*, ſecunda ſpecies *H. Amſtel.* HERMANNI *H. L. B.*, prima ſpecies BOERHAVII, MILLERI, RANDII; fructu primo rotundo deinde oblongo, carne pallide albicante cydoniorum inſtar, dulci ſed in perfecte maturis minus grata, prima ſpecies RVMPHII; fructu rotundo, carne alba acida PLVKENETI, fructu rotundo, carne rubra acida CLVSII, Malaka-Pela van REEDE, COMMELINI *Fl., Malab.* prima ſpecies *eiusd. H. Amſt.*) HERMANNI *H. L. B.*, ſecunda BOERHAAVII, MILLERI, RANDII) fructu multo minori & prunum maiorem vix ſuperante, perfecte rotundo, carne duriori, ſed dulciori, coloris ad margines albi ac plerumque porro læte rubentis, ſed in plene maturis iterum evaneſcentis, ſecunda ſpecies RVMPHII: fructum & oblongum & rotundum uni ramo adhærentem carnemque rubram indicat noſtra figura. Ob hanc nondum accurate definitam differentiam ſynonyma quoque confundunt plerique, quæ nos eadem ex ratione coniunximus: quomodo autem a nonnullis diſtinguantur, vid. SLOANE, LINNÆVS & BVRMANNVS *Theſ. Zeyl.* 112. *Herb. Amboin.* 144. Sunt præterea, qui plurium adhuc ſpecierum mentionem faciunt. HERNANDEZ iam tres indicat, ſed tertiam non deſcribit & ſecundam ſolam depingit; a SLOANE additur tertia ſpecies fructu maiori albo; RVMPHIVS ut varietatem non ſolum p. 141. recenſet aliam domeſticam & p. 144. aliam ſilveſtrem, verum etiam p. 145. addit iconem & deſcriptionem alius ſpeciei, quam Cuiavillum nominat; MILLERVS denique in noviſſima Dictionarii ſui editione tertiam ſpeciem nominat Guaiavam albam fructu parvo odorato. Accuratiori ergo diſquiſitione adhuc opus eſt, quænam differentiæ conſtantes ſint, quæve a cultura vel tempeſtatis aut maturitatis gradu dependeant. HERNANDEZ ſecundam ſpeciem a prima diſtinguit ſola tantum fructus magnitudine & horridi illius gravisque odoris magna ex parte abſentia; MARGGRAVIVS & PISO nos docent, ſaporem fructus maturi, ſed nondum flavi, eſſe auſteriusculum & adſtringentem, deinde gratum & mediæ naturæ, denique dulcem; SLOANE in tribus ſpeciebus recenſitis nullam aliam differentiam invenit, quam fructus magnitudinem eiusque carnem magis vel minus ſucculentam gratamque; RVMPHIVS annotat, Cuiavi domeſticæ alteram ſpeciem differre fructu paullo minori ac magis albenti, glabriori quoque & rotundiori, ſed multo ſuccoſiori delicatiorique & ſilveſtrem cum altera eius ſpecie convenire fructus carne, odore & ſapore, ſed hunc raro mature ſcere atque minorem eſſe: ſilveſtrem præterea producere fructum odoris non adeo gravis, eamque fruticis modo creſcere, cultura in hortis vero accedente arboreſcere & tunc maiores fructus ferre delicatiores mollioresque; ceterum ſilveſtrem cum Americana eandem eſſe, ex collatione aliorum auctorum, præcipue IOSEPHI ACOSTÆ, concludit idem p. 143. MILLERVS denique l. c. in expoſitione addita inter alia hæc, latine reddita, adiungit: „ duæ ſpecies priores proferunt fructus, „ illi Meſpili & magnitudine & figura ſimiles. Caro primæ „ ſpeciei rubra eſt, ſecundæ alba: poſterior dulcior eſt priore, „ quæ auſtera & adſtringens deprehenditur quodammodo Gra- „ nati fructui ſimilis: num vero hæ ſtirpes ſpecifice differant, „ determinare haud valeo. Tertia ſpecies ſponte creſcens „ reperitur in omnibus inſulis Americæ, ubi frequenter inter „ duas priores occurrit. Huius fructus eſt ferme ovalis & „ Groſſulariæ maiori magnitudine par, coloris obſcure albidi, „ maturus vero ſpirat odorem maxime fragrantem: ſiquidem „ unicus fructus odore ſuo amplum conclave replet, id quod „ nunquam obſervavi in ulla reliquarum ſpecierum, quarum „ fructus in Anglia ſæpius ad perfectionem pervenerunt. „ Quousque hæc conveniat cum Cuiavillo Rumphii, in cuius deſcriptione odoris præſtantioris nulla fit mentio, iudicent alii. Vtut autem hactenus recenſitæ differentiæ ex cauſſis accidentalibus variare queant: annotatæ tamen reperiuntur & aliæ, quæ conſtantem & omnino ſpecificam differentiam indicare videntur. Tales ſunt Cuiavi ſilveſtris rami quadranguli, quos non ſolum LINNÆVS pro charactere ſpecifico agnovit (attamen in *Spec. Plant.* iterum dimittit) verum etiam van REEDE æque ac RVMPHIVS ſigillatim indicavit, neuter vero in additis figuris, uti EHRETVS, repræſentavit.

Addit

Addit porro RVMPHIVS, ſilveſtris flores onuſtos eſſe ſtaminibus pluribus & magis extenſis, florum tres plerumque coniunctos ex uno petiolo prodire; ſed huic ultimæ notæ nec noſtra nec H. Malabarici figura reſpondet: an propterea illa RVMPHII iterum diſtinguenda? Tandem monemus, ſecundum OVIEDVM, teſte DALECHAMPIO & utroque BAVHINO, Guaiabo eſſe nomen arboris, Guaiaba vero fructus: ceterum Guaiavæ inſulæ mentionem facit de LÆT l. c. 341. Obſcurum eſt igitur etymon huius vocis, ex qua reliquæ derivatæ videntur: hinc lubenter LINNÆI nomen ſubſtitutum, Pſidium nempe, prætuliſſemus, niſi obſtitiſſet homonymum, ψίδιον enim *Nicandri*, *Virgilii & Columellæ* ſeu Pſithium *Plinii*, vitis & uvæ paſſæ, nimis ſane ab hac ſtirpe differentis, ſpeciem ſignificant.

TAB. XLIV.

HAEMANTHVS Colchici foliis, periantheo herbaceo, *Dill. H. Elth. p.* 167. *t.* 140. *Mill. Gard. Dict. Rand. H. Chelſ. p.* 92.

Hæmanthus Zeylanicus polyphyllos caule maculato Commelini *Tilli H. Piſ. p.* 79.

Hæmanthus foliis lanceolatis *Linn. H. Cliff. p.* 127. *Roy. p.* 42. *Wachend p.* 309. *Hill. Hiſt. of plants p.* 384.

Hæmanthus foliis lanceolatis undulatis *Linn. Spec. pl. p.* 325. *n.* 2.

Dracunculoides *Bœrh. Ind. alt. II. p.* 266.

Expoſ. a. flos integer, *b.* ovarium infra florem, *c.* corolla diſſecta & explanata a facie interna cum ſex ſtaminibus tubo adcretis, *d.* ovarium denudatum, *e.* ſtylus cum ſtigmate obtuſo, *f.* bacca integra, *g.* transverſe ſecta, *h.* ſemen, *i --- p.* idem iam vegetans.

Nota. Plantam hanc accuratiſſime iam delineavit & deſcripſit DILLENIVS, cuius cum deſcriptione conferri poteſt illa MILLERI atque BOERHAAVII. Poſterior baccam declarat monopyrenam, & talem etiam repræſentat noſtra figura *g. h.* Sed DILLENIVS monuit, baccam eſſe tricapſularem & triſpermam (cum quo conſentiunt MILLERVS atque LINNÆVS *Pl. Gen. no.* 347.) in imperfectis manifeſte conſpiciendam (quam etiam delineat) unum vero vel alterum tantum ſemen ad perfectionem pervenire. Eſt autem hoc nil inſoliti in pluribus aliis ſtirpibus ipſisque Europæis bacciferis, in quorum ſeminum numero definiendo haud raro hallucinati ſunt auctores non infimi ſubſellii, maturam tantum baccam examinantes: idem ſæpius quoque contingere in plantis ſic dictis verticillatis & aſperifoliis, notum eſt. Ceterum figura noſtra *f.* angulis ſuis plura loculamenta vacua indicare videtur. Sæpius laudatus MILLERVS præterita æſtate cum pluribus fructibus rariſſimis, ſingulari favore publice deprædicando, miſit etiam huius ſtirpis aliquot baccas ſiccas, omnes monopyrenas, quarum aliquæ chartis adhuc incluſæ vegetare cœperunt, quod iucundum ſpectaculum depictum conſervare haud ſupervacaneum duximus, ſiſtit ergo *i.* baccam ſiccam membranaceam, *k.* eius petiolum, *l.* umbilicum, cum quo adhuc cohærent ſeminis exuviæ corrugatæ *m.*, ex quarum ima parte prodiit radicula *n.* bulbum novum *o.* alens, in quo pro excludendo ſcapo veſtigia *p.* ſatis manifeſte iam diſcerni poſſunt. Num hæc ſtirps & Satyrium e Guinea delatum Robini ſit una eademque planta, ſollicite etiam inquiſivit idem DILLENIVS. Reperitur hæc figura in libro, cui titulus: *le Jardin du Roy tres Chretien Henry IV. &c. par* PIERRE VALLET, *brodeur ordinaire du Roy*, 1608. *tab.* 41. cuius cura, conſentiente IO. ROBINO, Botanico Regio & Iatrici horti curatore (qui etiam brevem aliquot rariorum plantarum, & inter eas huius quoque Satyrii, deſcriptionem addidit) hæ effigies in publicum prodierunt. Eandem ipſam effigiem citatam paullo poſt, nempe 1612. repræſentavit SWERTIVS *Florileg. P. I. t.* 62. absque auctoris nomine, imo in nominum indice addidit, hanc plantam nondum eſſe deſcriptam, quum tamen certo certius eius figura nullatenus ſit alia, ſi excipias tuberis fibras, neſcio quo conſilio, exiguis globulis terminatas. Swertianæ imaginis imitationem A. 1626. iterum publicavit *Anthologia ſeu Florilegium in officina Bryana excuſum t.* 44. (ubi turpi plagio, præter icones, deſcriptiones quoque ROBINI ſine auctoris nomine reperiuntur) ut & MATTH. MERIAN *Florilegium renov. & auctum A.* 1641. ſequutum *t.* 44. nec non A. 1719, VALENTINI *Viridarium reformatum t.* 198., quæ cumilla Meriana & Bryana tabula una eademque eſt. Interea etiam hæc ipſa effigies iterum comparuit A. 1701. in OL. RVDBECKII *Camp. Elyſ. L. II. p.* 210. *t. III.* qui pedunculum cum tubere coniunxit, ſed figuram, uti omnes rariſſimi huius libri, ligno tantum inciſam exhibuit, ſolus vero ingenue faſſus eſt, ſe plantam non vidiſſe. Poſtquam huius plantæ effigiem cum ſua planta curatius comparavit DILLENIVS & differentias haud leves annotavit, tandem concludit: „ ſi figura ſit „ accurata, non poteſt eſſe noſtra planta; accuratam vero „ eſſe vix crediderim & eandem cum noſtra plantam figurari „ ſuſpicor. „ Quanquam autem in reliquis figuris tot tantosque errores haud commiſerit VALLET, id quod aſſertionem hanc dubiam facere poſſet, eandem tamen firmare videtur icon poſtea ab ALB. SEBA *Theſ. I. t. XII.* exhibita & *p.* 20. nominata Hyacintho affinis Africana, tuberoſa caule elegantiſſime maculato, foliis Colchici latiſſimis, floribus coccineis, hexapetalis, umbellatis *Hort. Beaum.* quo nomine indicatam plantam pro ſua agnovit DILLENIVS. Hæc imago differt a Robiniana & convenit cum Dilleniana & noſtra pedunculo florido non ex foliorum gremio, ſed ad eorum latus, prodeunte; florum pediculis non nodoſis aut articulatis, ſed integris; corollæ ſubiecto ovario non adeo tumido; foliorum marginibus undulatis, & radicis tubere magis conico. Differt autem eadem a Dilleniana & noſtra, propius vero convenit cum Robiniana, florum copia multo magis diſperſa, eorum tubo anguſto & cylindrico, limbo in ſegmenta anguſtiora, acutiora & ampliſſime explanata diviſo, ſtaminum filamentis longioribus & magis expanſis: inſuper radicis tuberi non inſidet novum tuber pro pedunculo florigero excludendo, illius vero fibræ multo tenuiores ſunt, quam in Dilleniana & noſtra figura. Ceterum magnitudo totius iconis multum excedit Robinianam & ſpatha penitus omiſſa eſt, quam tamen, licet in anguſtiora & reflexa ſegmenta diviſam, illa indicat. Deſcriptio addita brevis pariter, ac illa Robiniana, ad hæc declaranda minus ſufficit. Ex his omnibus probe ponderatis omnino plusquam probabile videtur, & SEBÆ & ROBINI effigiem potius haud omni accuratione, immo Robinianam nonniſi ad ſiccatum exemplar effictam eſſe, quam aliam ſpeciem indicare. Quod ad reliquas a laudato DILLENIO citatas PETIVERII & LOBELII figuras attinet, illæ tam viles & imperfectæ ſunt, ut earum comparatio difficillima ſemper futura ſit. His ſubiungimus, periantheum equidem in noſtra imagine herbaceum non eſſe; coloris vero differentiam a ſoli ſolisque benignitate dependere, vidimus in planta hic locorum culta, cuius periantheum parum tinctum atque etiam flores coloris multo dilutioris apparebant.

TAB XLV.

HELIOCARPVS *Linn. H. Cliff.* 211. *t. XVI. Roy. Fl. Leyd. Prodr.* 477. *Wachend.* 91. *Hill Hiſt. of Pl.* 481.

Montia arboreſcens, Abutili folio ſerrato, fructu racemoſo Houſt. *Mill. Gard. Dict.*

Expoſ. a. flos ſeparatus a facie antica; *b.* poſtica, *c.* racemus cum capſulis maturis, *d.* capſula ſeparata cum radiis ſuis, *e.* eadem aperta bilocularis, *f.* ſemina, *g. h. i.* eædem partes in magnitudine aucta.

Nota. LINNAEVS *H. Cl. l. c.* propterea mutavit nomen huius ſtirpis ab HOVSTONO ipſi adſcriptum, quia ante hunc Montiæ nomine aliud plantarum genus iam indigitavit MICHELIVS. MILLERVS non ſolum Montiæ nomen retinuit, verum etiam corollæ ſtructuram definit monopetalam infundibuliformem, cuius pars ima tubuloſa, ſuperior expanſa & in quinque partes ſecta eſt, quæ in *Linn. Gen. Pl. edit. I. n.* 444. *II. n.* 530. tetrapetala pronunciatur & in Horto Cliffortiano talis etiam depingitur. Quoniam EHRETVS in noſtra imagine floris analyſin omiſit, hæc plura non declarat, quam quatuor ſegmenta; forſan autem quinarius eorum numerus haud rarior eſt. Staminum numerum LINNAEVS in generis definitione citata ad 14. extendit, proptereaque hanc ſtirpem polyandriis adſcribit, in ſpeciebus Plantar. vero p. 448. dodecandriis adnumerat. HILLIVS characteris definitioni Linnæianæ, Anglice tantum redditæ, nihil addidit. Racemum cum capſulis depingendum nobiscum communicavit iterum laudandus BEVRERVS. qui eius exemplar inter plantas ſiccas aſſervat. Alter loculorum diſpermos obſervabatur, ex quibus binis ſeminibus vero alterum, in ſede ſua relictum, ad perfectionem non pervenit.

TAB.

HÆMANTHVS *Colchici foliis, periantheo herbaceo* Dill. H. Elth. p. 167. t. 140.

a. flos integer, b. ovarium infra florem, c. corolla dissecta et explanata a facie interna cum sex staminibus tubo adcretis, d. ovarium denudatum, e. stylus cum stigmate obtuso, f. bacca integra, g. transverse secta, h. semen, i. – p. idem jam vegetans.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA VALLADOLID

HELIOCARPVS *Linn. H. Cliff. p. 211. t. XVI.*

a. flos a facie antica, b. postica, c. racemus cum capsulis maturis, d. capsula integra cum radiis suis, e. aperta bilocularis, f. semina, g. h. i. partes eadem in magnitudine aucta.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • VALLADOLID

PLANTAE SELECTAE

QVARVM IMAGINES

AD EXEMPLARIA NATVRALIA

LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA

MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET

GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT

NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT

ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV

MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT

ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID

PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * * * * *

DECVRIA V.

A.R.S. MDCCLVI.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

TACAMAHACA *foliis crenatis, Sadelhout P. B. P. 379. Pluck. Phytogr. t. 281. f. 2. Almag. 360. Mill. Gard. dict. app.*

a. Julus seu amentum maris, b. squama, c. eadem a facie interna in magnitudine aucta.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

CROTALARIA *foliis solitariis lanceolatis lanuginosis petiolis sessilibus, caule ramoso striato, flore magno aureo.*

a. vexillum, b.b. duæ alæ, c. carina, d. stamina et pistillum in nexu naturali, e. stamina decem explanata, f. pistillum seu ovarium et stylus recurvus cum stigmate laterali, g. calyx, h. fructus maturus cum calyce persistente.

TAB. XLVI.

POPVLVS foliis longe petiolatis, oblongo lanceolatis, ferratis, ſubtus albicantibus, mas.

Tacamahaca foliis crenatis, Sadelhout, ſeu lignum ad ephippia conficienda aptum *Parad. Bat. Prodr.* 379. *Pluck. Phytogr. t.* 228. *f.* 2. *Almag.* 360. *Miller. Gard. Dict. app.*

Expoſ. a. Iulus ſeu amentum maſculinum; *b.* ſquama ſeparata; *c.* eadem a facie interna, magnitudine aucta.

Nota. Huic effigiei EHRETVS ſubſcripſit hæc: „ Tacamahaca „ vulgo, Populus gemmis balſamum fundentibus. Iulus appa„ rebat hoc anno 1748. ſine foliis, & deinde iterum cum foliis, „ uti hic repraeſentatur.„ MILLERVS l. c. nomine Tacamahacae ſupra indicato deſcribit arborem, quæ ſponte creſcit in terris continentibus Americæ, ubi incolæ verno tempore vulnerant eius truncum, ad eliciendum balſamum a medicis illius regionis maxime celebratum atque etiam catalogo ſimplicium inſertum, cuius vero uſus nunc in Anglia exiguus eſt. Aliquot huius arboris ſoboles ante paucos annos ex Canada in Galliam apportabantur, unde nonnulli curioſi eas in inſulam *Jerſey* introducebant, in hortis propagabant, indeque Angliæ reginæ poſtremæ nomine Arbre de la Reine dono mittebant. Arbor hæc ſatis reſiſtere valet hiemali climatis noſtri frigori libero ſub aere &c. Flagella eius, pariter ac folia, penitus ſimilia ſunt illis populi nigræ, & gemmæ, anno renaſcente, antequam folia excludunt, tectæ ſunt balſamo glutinoſo obſcuri coloris, quod tactum digitis adhæret gravemque ſpirat odorem. Folia circa feſtum Michaelis cadunt, & nova prodeunt ſub finem Februarii aut initium Maii: eſt namque ex arboribus, quæ verno tempore primæ regerminant. Earum plures nunc coluntur in horto Chelſeano, quæ produxerunt flores ſuos maſculinos ſeu iulos, qui valde ſimiles ſunt illis nucis iuglandis aut populi, hincque probabile eſt, eam eſſe ſpeciem poſterioris generis; quoniam vero fructus conditio ignota eſt, & in hortis Angliæ nulla harum arborum eum hucusque produxit, genuinum genus definiri nequit. Arbor vaſtis diſpanſa ramis haud videtur, quantum ex iis in Anglia creſcentibus colligi poteſt, ubi nec ultra 14. vel 16. pedum altitudinem nec in amplos caudices excreſcunt, ex fundo autem ſurſum plures protrudunt ramos laterales ſeu ſtolones. Hactenus ille. Si hac cum deſcriptione comparatur noſtra imago nomenque ab EHRETO adſcriptum: nullum ſupereſt dubium, quin unam eandemque declarent ſtirpem; populi autem eam eſſe ſpeciem genuinam, eo minus dubitamus, quo magis non ſolum huius arboris totus habitus atque balſami ex gemmis profuſio, aliis populi ſpeciebus communis, reſpondet, verum etiam in eo convenit, quod ſolos maſculinos flores ferat, uti populus, quum in iuglande & maſculini & feminini flores in una eademque arbore reperiantur, & naturæ legibus, præſertim in ſtirpibus ſucculentis ad vires ſuas perfectas absque impedimento pervenientibus, non reſpondeat, ut poſt aliquot demum annos feminini flores hosque ſubſequuturi fructus cum maſculinis prodeant: anno nempe 1748. EHRETVS depinxit flores maſculinos & A. 1752. MILLERVS evulgavit nuperrimam Dictionarii ſui editionem, quo tempore feminini nondum comparuerunt. Perſuaſi ergo ſumus, hanc ſtirpem nunquam fructum prolaturam, ſed eius femellam propriam accerſendam eſſe pro notis floris feminei definiendis. Populum nigram folio maximo gemmis balſamum odoratiſſimum fundentibus deſcribit & delineat CATESBY *natural hiſtory of Carolina &c. T. I. tab.* 34. *& Seligmanniana in editione tab.* 68. quæ eſt Populus foliis ſubcordatis oblongis crenatis *Linn. H. Cliff.* 460. *Spec.* 1034. *n.* 4. cuius notæ ſpecificæ ab illis noſtræ valde differunt. An cum noſtra imagine magis conveniant illæ notæ Populi foliis ovatis, acutis, ſerratis *Gmel. Flor. Sibir. I. p.* 152. *t.* 33. quam & Catesbyanam pro una eademque habet LINNAEVS *l. c.* aliis diiudicandum relinquimus: huius certe foliorum figura & totius ſtirpis altitudo magis reſpondet noſtræ ſtirpis deſcriptioni atque imagini, quam Catesbyanæ. Hanc noſtram ſtirpem & Tacamahacam P. B. Pr. & PLVKENETI eſſe unam eandemque, maioribus adhuc premitur difficultatibus. Auctor paradiſi Batavi prodromi dubius quidem addit: an Tecomahaca *Hernandez rer. med. novæ Hiſp. Theſ. p.* 55. & PLVKENET (cuius icon Hernandeſianæ quoad foliorum figuram & coniugationes valde ſimilis eſt; flos vero & fructus neque delineantur, neque deſcribuntur) absque ulla hæſitatione illam pro ſynonymo agnoſcit; ſed HERNANDESII figura æque ac eius deſcriptio ſiſtit fructum in poſtremis ramorum flagellis creſcentem, parvum, obrotundum, fulvum ac ſemine nucleo perſici haud abſimili refertum; folia præterea obrotunda (ſeu potius, ſecundum figuram, ex rotunda baſi oblonga & acuminata) mediocria, ſerrata, &, quod præcipue notandum, non alterno, ut in noſtra imagine, verum coniugato ordine, & quidem ad modum compoſitorum ſine impari. Arboris Tacamahacæ deſcriptiones NIC. MONARDIS *ſimpl. hiſt. p.* 5. & ex hoc CLVSSII *exotic. p.* 298. & IO. FRAGOSI *aromat. hiſt. p.* 97. b. magis adhuc mutilæ & imperfectæ ſunt, nec plura referunt, quam quod arbor magna ſit, ut populus, admodum odorata, & fructus ruber, pœoniæ ſeminis modo. LINSCHOTVS *Ind. Or. P. IV. c. VII. p.* 110. hanc arborem deſcribit altam, eius folia longa anguſtaque, fructus prunis noſtratibus magnitudine ſimiles: quæ deſcriptio a noſtra imagine iterum quam maxime differt. Quæ recentiores auctores, C. BAVHINVS *Pin. p.* 430. *n. I. II.* I. BAVHINVS *Hiſt. I. Libr. IX. c.* 60. *p.* 346. PARKINSONVS *Theatr. bot.* 1608. & RAIVS *Hiſt. II.* 1846. *n.* 11. de arbore hac protulerunt, ex auctoribus hactenus citatis mutuata ſunt. POMET *Traité gen. des drogues* 263. aliam quidem affert deſcriptionem & iconem, ſecundum quam arbor populo pariter quidem ſimilis dicitur; ſed folia viridia cum illis buxi comparantur, & fructus rubri nucis noſtratis magnitudine deſcribuntur, quibus tamen icon minime reſpondet proindeque ficta potius videtur. Quæ IAC. SAVARY *Diction. univ. de Commerce p.* 911. refert, ex POMETO deſumta ſunt. WEINMANNVS *Phytanthoz. t.* 960. *fig. a.* folia repræſentat parva, crenata, & pruno ſilveſtri perſimilia, fructum colore ſanguineo & magnitudine prunis damaſcenis haud inferiorem: ſed ſuſpicionem de hac quoque imagine non genuina habenda auget deſcriptio *p.* 395. *ſequ.* (ubi Tacomaree Braſ. ut ſynonymum perperam additur, quæ arundo ſaccharifera eſt, vid. *Marggr. Hiſt. Braſ.* 82. & *Piſo* 108.) ex auctoribus iam citatis tantum deſumta. Si autem veri quid contineant hæ deſcriptiones, id tantum probant, hanc arborem nil commune habere cum noſtra, & comparationem cum populo ad ſolam magnitudinem, vel ad ſummum etiam ad faciem externam eius, eſſe referendam. Neque tamen recentiſſimi & praeſtantiſſimi auctores, e. c. DALE *Pharmacol. edit. Lugd. Bat.* 1739. 4. *p.* 330. *n.* 4. IO. BOECKLERVS *Comment. ad P. Herm. Cynoſ. mat. med. p.* 657. NEVMANNVS *Chymiæ med. T. II. P. III. a Keſſelio edit. p.* 72. & GEOFFROY *Traité de la matiere medicale T. IV. Sect. I. p.* 104. alia, quam hactenus allata ſunt, nos edocere potuerunt, unde palam eſt, arborem, gummi tacamahacam iam dudum notiſſimum & uſu probatiſſimum fundentem, ſecundum proprios characteres ſuos omnino adhuc incognitam eſſe. IAC. BREYNIVS *Eph. N. C. Dec. I. a. III. p.* 516. deſcribit Tacamahacam liquidam, Guiana ex provincia allatam, ſed arboris, ex qua colligitur, nullam prorſus mentionem facit.

TAB. XLVII.

CROTALARIA foliis ſolitariis lanceolatis, lanuginoſis, petiolis ſeſſilibus, caule ramoſo ſtriato, flore magno aureo.

Expoſ. a. Vexillum; *bb.* duæ alæ; *c.* carina; *d.* ſtamina & piſtillum in nexu naturali; *e.* ſtamina decem connata & explanata, ex quinque filamentis brevibus & antheris longis, & ex quinque filamentis longis & antheris brevibus ſphæricis compoſita; *f.* piſtillum ſeu ovarium cum ſtylo recurvo eiusque ſtigmate laterali; *g.* calyx eiusque labium ſuperius bipartitum a vexillo repando depreſſum, inferius tripartitum connivens, carinam excipiens; *h.* fructus ſeu legumen.

Nota. Noſtræ imaginis absque nomine acceptæ planta, referente EHRETO, Orientem agnoſcit pro patria, & ſex ferme pedum alta atque in tres vel quatuor ramos explicata, A. 1744. in horto Chelſeano floruit. Ex Crotalariæ ſpeciebus hucusque depictis & deſcriptis nulla propius ad noſtram accedit, quam Crotalaria foliis lanceolatis, petiolis ſeſſilibus, caule ſtriato *Linn. H. Cliff.* 357. *n.* 2. ubi ſimul exacte deſcripta reperitur; vexillum tamen noſtræ non flavum

 ſed

ſed aureum, & ſtaminum conformatio peculiaris eſt, quam EHRETVS non ſolum depinxit, verum etiam in nota addita, ſollicito examine repetito, admiratus eſt, LINNAEVS vero non annotavit, qui etiam leguminis figuram non deſcripſit. Quod ad figuras attinet, quas laudatus auctor in ſynonymis l. c. additis citat, illæ omnes parum reſpondent noſtræ, quam procul dubio ob rationem ipſe *Spec. Plant. p.* 714. *n.* 3. unicum tantum ſynonymum ſervavit, ſcilicet Crotalariam Bengalenſem, foliis Geniſtæ hirſutis *Pluk. Almag.* 122. *Phytogr. t.* 169. *f.* 5. ſed huius quoque figura cum noſtra vix comparari poteſt.

TAB. XLVIII.

AZALEA ſcapo nudo, floribus confertis terminatricibus, ſtaminibus declinatis *Linn. H. Cliff.* 69. *Mill. Gard. dict. edit. noviſſ. app.* 5.

Azalea foliis ovatis, corollis piloſis, ſtaminibus longiſſimis *Linn. Spec. Pl. I.* 150. *n.* 3.

Azalea ramis infra flores nudis *Gronov. Fl. Virg. I.* 21.

Ciſtus-Ledon flore monopetalo rubente, caprifolio ſimili, odorato, capſula ſicca longa anguſta, per maturitatem quinquefariam dehiſcente *Clayt. ibid.*

Ciſtus Virginiana, flore & odore Periclymeni D. Banniſteri *Pluk. Almag.* 106. *Phytogr. t. CLXI. f.* 4. *Catesb. I. p. & t.* 57.

Expoſ. a. Flos integer; *b.* calyx breviſſimus; *c.* ſtamina declinata, ſeu deorſum flexa longiſſima; *d.* ſtilus cum ſtigmate globoſo; *e.* corolla diſſecta & explanata; *f.* ovarium, cui ſtilus inſidet & ſtamina adſtant; *g.* ſcapus cum fructu maturo; *h. h.* gemmae foliorum florumque anni ſubſequuturi & per totam hiemem iam conſpicuae; *i.* fructus quinquelocularis & corona quinquifida ornatus; *k.* idem, maturus in quinque loculos facile a ſeminum axi ſecedentes dehiſcens; *l.* calyx perſiſtens; *m.* loculi tegumentum ſecedens; *n.* idem ſeparatum, *o.* transverſe diſſectum quaſi trigonum; *p.* fructus transverſe ſectus cum quinque loculis contiguis; *q. q. q.* ſtyli pars perſiſtens; *r. r.* axis cum ſtylo continuus, cui quinquepartitim adhaerent copioſa ſemina foliacea; *s. s.* ſemen in naturali *t.* aucta magnitudine, *u.* diſſectum tenuitatem indicans.

Nota. Eleganter delineatam hanc ſtirpem iam exhibuit PLVKENETVS, qui effigiem, ab ipſo BANNISTERO factam, accepit communicatam; differt autem a noſtra imagine horum ſuperficie piloſa & foliorum ſitu ex adverſo bino: coloris in flore mentionem nullam facit. Num piloſitas (quam etiam ſupra tab. XXXVIII. p. 10. a. annotavimus) ubique conſtans, an climatis tantum productum ſit, aliis diiudicandum commendamus: certe nec noſtra, nec Catesbiana imago horum veſtigium manifeſtat. Eſt autem hoc Catesbianum exemplar minori cura elaboratum tum floris tum ſeminis capſularum figurae intuitu, cuius inſuper explicatio imperfecta eſt. Ceterum hic atque etiam MILLERVS floris colorem varium indicat ita, ut in aliis albus, in aliis ruber, iterumque in aliis purpureus compareat: Catesbiana imago in exemplari noſtro picto cum noſtra penitus colore convenit. GRONOVIVS ſimplicem varietatem hanc tacet; recenſet vero l. c. Azaleam ramis infra flores folioſis & ex obſervatione CLAYTONI addit, eſſe hanc ſpeciem flore albo glutinoſo odoratiori. Num haec, foliorum ſitu vere differens ſpecies, quae eſt Azalea foliis margine ſcabris, corollis piloſo-glutinoſis *Linn. Spec. Pl.* 151. *n.* 4., alia ſit, quam illa floris tantum colore variante, modo indicata, doceant alii. LINNAEVS in plantar. ſpeciebus omnia immutat. Nomen, in horto Cliffortiano indicatum & noſtram imaginem ſatis apte definiens, hic non ſolum mutat, atque ab eo ſeparat nomen Plukenetianum & Catesbianum ſupra citatum antea cum hac ſpecie coniunctum, nunc autem ad n. 4. demandatum; verum etiam ei iungit Ciſtum Virginianam Periclymeni flore ampliori minus odorato *Pluk. Mant.* 49. & Azaleam erectam, foliis ovatis integris alternis, flore luteo piloſo praecoci *Cold.* 25. Quo iure hoc fecerit, noſtrum non eſt diſquirere: Catesbiana & noſtra ſtirps certe eſt eadem, & Londini Banniſteriano ſub nomine colitur, neque vero colorem floris luteum neque ramos infra flores folioſos habet. Noſtram imaginem iam ante aliquot annos ad nos transmiſit EHRETVS, ſed absque fructus repraeſentatione, quam anno 1753. demum ad exemplar in horto Domini IO. ELLIS maturitatem conſequutum elaboravit & nobiscum communicavit. Characterem huius generis iam expoſuit LINNAEVS *Gener. ed. I. n.* 151. & pauciſſimis mutatis *ed. II. n.* 154. *edit. V. n.* 195. quem iterum ſola interpretatione ſequutus eſt HILL *p.* 268. Ab hoc charactere recedit noſtra ſpecies germinis, capſulae & ſeminum figura. Præter hanc ſpeciem plures adhuc recenſet LINNAEVS *Flor. Lappon. n.* 89. 90. *Fl. Svec. n.* 170. 171. *Spec. Plant, I. p.* 150. *n.* 1---6.

TAB. XLIX.

ANONA foliis ovatis acutis, flore albido ungue purpureo, fructu coniformi tuberoſo nigricante.

AnGuanabanus Perſeae folio, flore intus albo exterius vireſcente, fructu nigricante ſquamato, vulgo Cherimolia *Fevillée Journ. des obſ. phyſ. &c. p.* 24. *t.* 17?

Expoſ. a. Calyx exiguus triphyllus; *b.* flos ab anteriori facie cum ſtaminum breviſſimorum ſeu potius antherarum faſciculo & piſtilli ſtigmate triquetro; *c.* petalum transverſe ſectum, ubi apparet eius unguis excavatus, & compages craſſa triquetra; *d.* fructus ex *Fevillée*; *e.* idem a facie laterali alia, *f.* a facie poſtica; *g.* idem transverſe ſectus; *h.* ſemen; *i.* nucleus denudatus.

Nota. Anon, Anonae & Guanabani nomine dudum iam notae fuerunt nonnullae ſtirpes, teſte C. B. *pin. p.* 434. *a. n.* 8. 9. 10. *p.* 439. *b. n.* 3. ad quas ab aliis etiam referuntur Quautzapotl *Hern. p.* 90. & Ate vel Ahate de panucho (quae omnino huc pertinet) *eiusd. p.* 348. & 454. nec non ex BOYM *Flor. Sin. tab. D. E. M.* & *N.* (absque dubio huc pertinet ultima Ya-ta dicta) a quibus omnibus autem non niſi obſcura incertaque tradebantur. Immortalis memoriae van REEDE *H. Malab. T. III. t.* 29. 30. 31. duas ſpecies deſcribendas & depingendas curavit tam accurate, ut ex his iam floris fructusque character cognoſci poſſit: harum ſynonyma curatius adhuc conquiſivit C. COMMELINVS *Flor. Malab. p.* 5. *a.* Hunc ſequutus eſt PLVKENETVS, qui *Almageſt. p.* 31. *ſeqq.* (*conf. Mantiſſ. p.* 14.) praeter unam varietatem ſeptem ſpecies nominat totidemque figuris delineat, quibus tamen nonniſi folia & ſemina ſtudioſe repraeſentavit. Eodem tempore prodiit SLOANE *Catal. pl. Jamaic.* ubi *p.* 203. *ſeqq.* octo ſpecies producuntur & ſynonymis ſuis illuſtrantur, quae iterum novis curis recenſentur *Itinerar. Vol. II. p.* 166. *ſeqq.* earumque ſex figuris ſeptem quoad ramum folioſum fructumque in magnitudine naturali, nullius vero tum floris figura tum fructus ſtructura interna delineantur, petala tamen fructusque facies externa ac color ſubinde deſcribuntur. Figura atque deſcriptio, quam deinde I. COMMELINVS *H. Amſt. I. t.* 69. *p.* 133. publicavit, imperfecta eſt & in notis adiectis quatuor deſcribuntur fructuum tantum differentiae. Paullo poſt PLVMIER *Pl. Amer. Gen. p.* 43. *& ult.* Guanabani nomine ſex recenſet ſpecies inter SLOANE ſynonyma in Itinerario addita reperiundas, RAIVS vero *Hiſt. T. II. p.* 1650. *ſeqq.* novem collegit ſpecies, & *T. III. Dendrol. p.* 77. *ſeqqu.* quasdam earum notis illuſtrat novemque alias potiſſimum ex SLOANEI recenſione ſuperaddit, quarum tamen aliae charactere huius generis non gaudent, aliae etiam bis alio nomine occurrunt. Haud ita pridem in RVMPHII *Herb. Amb. T. I. t.* 45. *&* 46. iterum comparuerunt duae illae ſpecies ex H. Malab. citatae, (figuris tamen non omni ex parte ſimilibus, ut ipſe iam annotavit BVRMANNVS *ibid. p.* 138.) addita pariter floris & fructus ſtructura, in deſcriptione paullo uberius expoſita. His denique acceſſerunt quinque ſpecierum figurae vivis coloribus a CATESBY *Vol. II. p. & t.* 64. 67. 85. 86. 87. repraeſentatae, ex quibus 85. eſt illa, cuius imaginem accuratiorem tab. V. iam exhibuimus, 87. autem huc non pertinet; neque dubium eſt, quin plures harum ſtirpium, Anonae vel Guanabani nomine hucusque recenſitarum, partim cum huius generis characteribus non conveniant, partim praeter naturam multiplicatæ ſint, de quibus mox plura. Eſt enim hiſtoria huius ſtirpis eiusque ſpecierum adhuc valde obſcura potiſſimum ex eo, quod vix una vel altera earum in Europa educata, & nulla adhuc ad fructum perficiendum perducta eſt, auctores vero, qui eandem in patria ſua obſervarunt, vel in omnibus notis genericis & ſpecificis annotandis aut delineandis minus accurati, vel ſaltem occaſione, omnes ſpecies hucusque recenſitas inter ſe conferendi, deſtituti fuerunt. Accuratus ergo omnium ſpecierum ſynonymorum index nunquam forte exſpectandus eſt, quod conamina PLVKENETI *Almageſt.* & *Mantiſſ.* C. COMELINI *Flor. Malab.* RAII *Hiſt. T. II. & III. Dendrol.* SLOANE *Cat. Pl. Jam.*

&

AZALEA *scapo nudo, floribus confertis terminatricibus, staminibus declinatis Linn. H. Cliff. p. 69.*

a. flos integer, b. calyx brevissimus, c. stamina declinata, d. stylus cum stigmate globoso, e. corolla dissecta et explanata a facie interna, f. ovarium cui stylus insidet et stamina adstant, g. scapus cum fructu maturo, h.h. gemmæ foliorum florumque, i. fructus quinquelocularis, k. idem maturus dehiscens, l. calyx persistens, m. loculi tegumentum secedens, n. idem separatum, o. transverse dissectum, p. fructus transverse sectus, q.q.q. styli pars persistens, r.r. axis cum stylo continuus, s.s. semen in naturali, t.u. in aucta magnitudine.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

GVANABANVS *Perseæ folio, flore intus albo, exterius virescente, fructu nigricante squamato, vulgo Cherimolia Feuillée Vol. II. p. 24. t. XVII.*

a. calyx exiguus triphyllus, b. flos ab anteriori facie cum staminum brevissimorum fasciculo et pistilli stigmate triquetro, c. petalum transverse sectum, ubi apparet eius unguis excavatus et compages crassa triquetra, d. fructus, e. idem a facie laterali alia, f. a facie postica, g. idem transverse sectus, h. semen, i. ejusdem nucleus denudatus, k. folium ab utraque facie ex Feuillee.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

& *Itiner.* BVRMANNI *Thes. Zeyl.* & *Comment. in H. Amboin.* satis iam probant; ex iis tamen speciebus, quarum flores fructusque paullo accuratius descripti vel depicti sunt, id certum colligi potest, florem constare ex calyce triphyllo & corolla tripetala, fructum vero esse multilocularem, singulosque loculos unicum continere nucleum, ea tamen differentia, ut, quod ad florem pertinet, duos constituant ordines. Nimirum ordinis I. calycis folia sunt crassa, cordiformia, petalisque maiora, ipsaque petala satis etiam firma, oblonga & excavata. Ita sane sistitur 1.) Araticu ponhe *Marggr. Hist. Bras. p.* 93. & *Pison. Hist. Ind. p.* 142. ubi male quidem depingitur, sed a MARGGRAVIO sollicite hisce describitur: „ *Hinc inde* „ *provenit flos magnus, egregius, magnitudine superans florem Fri-* „ *tillariae, totus flavus, exterius compositus e tribus foliis cordi-* „ *formibus, sesquidigitum longis, & crassis instar corticis aurantii* „ *mali, erectis, quae in sui medio continent alia tria minora &* „ *dimidiae crassitiei, quorum quodlibet semiglobum excavatum refert,* „ *tria autem haec ita composita & extremitatibus sibi imposita sunt,* „ *ut globum integrum interius cavum & magnitudine iuglandis refe-* „ *rant &c.* „ quae brevius repetit PISO. Eadem MARGGRAVII descriptio exstat quoque in RAII *Hist. T. II. p.* 1651. *n.* 5. ubi comparatur cum Araticu prima seu simpliciter dicta *Franc. Redi Exper. nat. (edit. lat. Amstel.* 1675. 12. *p.* 70. & 75. *edit. Ital. Venet.* 1712. 8. *mai. T. II. p.* 45. *seqq.* utrimque cum figura in nat. magnitudine; sed tantum quoad externam faciem) & cum una eademque MARGGRAVII icone occurrit in WORMII *Mus. p.* 186, cui SLOANE iungit suam Anonam maximam, foliis latis splendentibus, fructu maximo viridi conoide, tuberculis seu spinulis innocentibus aspero *Cat. p.* 203. *Itiner. T. II. p.* 166. *n. XXIX. t.* 225. ubi vero floris delineatio nulla & descriptio non eadem, siquidem trium foliorum viridium & trium petalorum crassorum ex luteo virideſcentium mentionem tantum facit. Haec autem est Annona foliis ovali-lanceolatis glabris nitidis planis, pomis muricatis *Linn. H. Cl.* 222. *Sp. Pl.* 536. *n. I.* 2) Araticu pana *Marggr. ibid. p.* 94. & *Pison l. c. p.* 142. ubi MARGGRAVII descriptio declarat hunc florem eiusdem figurae ac structurae, sed minorem, pariter totum luteum, cum unguibus tamen omnium sex foliorum ad internam partem sanguineis, PISO vero, sed uti videtur oscitanter, eum describit intus luteum, extus sanguineum, qui porro *p.* 306. figuram addit, cuius flos ruditer delineatus descriptioni satis respondet, fructus vero subrotundus & laevis penitus differt a priori conico & spinoso, cui tamen, praeter magnitudinem itidem minorem, similis declaratur a MARGGRAVIO & PISONE in descriptione. Haec Araticu pana ut synonymum iungitur a SLOANE suae Anonae aquaticae foliis laurinis atrovirentibus, fructu minore conoide luteo, cortice glabro in areolas distincto *Cat. Jam.* 205. *Itin. II.* 169. *n. XXXII. t.* 228. ubi vero femina tantum delineantur, ceterum floris quoque descriptio omittitur. *conf. Rai. III. Dendr. p.* 78. *n.* 1. 3) Zuursak *Merian. Insect. Sur. t. XIV.* cuius floris descriptio & icon parum recedit a n. 1. & in exemplari nostro picto totus dilute luteus apparet, fructus vero magis differt ab illius figura & descriptione, quam MARGGRAVIVS praecipue dedit, qui in exemplari picto obsolete viridis est. 4) Anona fructu viridi laevi pyri inversi forma *Catesb. T. II. t.* 67. quae cum icone Meriana modo citata etiam valde convenit, differt tamen flore minori, calycis colore viridi, petalis candidis & fructus superficie saturate viridi & penitus glabra, quae in Meriana spinosa est. 5) Cum hac floris compage & figura exacte quoque conveniunt PLVMERII figurae *Pl. Amer. Gen. tab.* 10. Ordo II. e contrario manifestat calycis folia tria, pariter quidem triangularia, sed tam exigua, ut cum trium petalorum magnitudine vix comparari queant, utpote quae sunt angusta quidem, sed satis longa, coriacea, triquetra & obtuse mucronata. Ita eadem non solum repraesentat tabula nostra *fig. a. a. b. b. c.* verum etiam 6) Guanabani ex FEVILLEE citati descriptio satis exacta, licet eius icon, quam nostrae tab. fig. k. repraesentat, absque cura facta sit. 7) Attamaram *H. Malab. P. III. p.* 21. *t.* 29. ubi floris partes satis apte describuntur & delineantur. Est haec Anona indica pomo viridi Par. Bat. *Commel. Fl. Mal. p.* 5. *a.* & Pomifera indica fructu conoide squamoso viridi *Rai Hist. II. p.* 1650. *n.* 1. *T. III. Dendrol. p.* 77. *n.* 1. ibique tanquam synonymum additur Anona foliis odoratis minoribus, fructu conoide squamoso parvo dulci *Sloan. Cat. p.* 205. *Itin. p.* 168. *n. XXXI. t.* 227. ubi floris icon nulla, descriptio vero sufficiens. Estque Anona tuberosa *Rumph. Herb. Amboin. P. I. p.* 138. *t.* 46. ubi floris analysis iisdem H. Mal. figuris sistitur. Est etiam Annona foliis oblongis, fructibus obtuse subsquamatis *Linn. Sp. pl.* 537. *n.* 2. 8) Anona maram *H. Mal. T. III. p.* 23. *t.* 30. 31. ubi iterum t. 30. floris partes, & quidem adhuc curatius, delineantur, in descriptione vero, eas a priori vix differre, tantum annotatur. Habetur haec pro Anona Indica fructu parvo violaceo *Herm. Cat. app.* 645. *Commel. Fl. Malab. p.* 5. *a.* & *Rai. H. II. p.* 1650. *n.* 2. *III. Dendr. p.* 77. *n.* 2. cum qua tamen definitione nullatenus conveniunt fructus figurae nec etiam descriptio H. Malabarici. RAIO *Dendr. l. c.* synonymum eius est Anona maxima, foliis oblongis angustis, fructu maximo luteo conoide, cortice glabro in areolas distincto *Sloan. Cat. p.* 204. cui etiam subscribit ipse SLOANE *Itin. II. p.* 167. *n. XXX. t.* 226. nihilominus tamen figura propius quam descriptio cum H. Mal. figuris convenit, minime vero HERMANNI definitioni respondet: floris descriptio imperfecta est. 9) Anona *Rumph. H. Amb. p.* 136. *t.* 45. cuius floris descriptio & delineatio, licet manca, huc referenda est. In observatione a BVRMANNO p. 138. subiuncta declaratur pro specie secunda H. Malab. sed nec floris, nec fructus, neque etiam foliorum imagini respondet. 10) Anona maxima, foliis oblongis angustis, fructu maximo luteo conoide, cortice glabro in areolas angulares distincto *Catesb. T. II. p.* & *t.* 86. cuius flos exiguus in nostro exemplari totus viridis pingitur. Est haec Anona foliis lanceolatis, fructibus ovatis reticulato-areolatis *Linn. sp. pl.* 537. *n.* 3. Quod ad interiores seu essentiales floris partes i. e. stamina & pistillum attinet, horum structuram pauci attigerunt. MARGGRAVIVS *l. c.* & ex hoc RAIVS *II. p.* 1651. *n.* 5. describit stamen globosum magnitudine avellanae luteum & in stamine apicem parvulum rotundum, additque, utrumque praeditum esse tuberculis exiguis luteis, eaque videri ut poros in cute hominis algentis. SLOANE mentionem tantum facit capituli rotundi villosi (*rough*) in descriptione Anonae XXIX. p. 167. & XXXI. p. 168. HENR. van REEDE, H. Malab. Auctor, in descriptione utriusque speciei has partes quidem praeterit, tab. vero 30. quatuor figuris delineat: quum vero nullam explicationem addidit, neque etiam ullum staminum vestigium expressit, sed duos tantum orbiculos, minorem maiori impositum, repraesentavit, tam perspicuum haud est, quaenam singula sigillatim significent: inferior maior orbiculus ubique aequalis, videtur ovarium, superior minor vero undique punctatus, eius capitulum staminibus forte brevissimis circumdatum. Ex PLVMERII descriptione *p.* 42. & tab. 10. figura a. cum d. collata certiora cognosci nequeunt: apparet fig. d. idem orbiculus maior eadem sub facie, minor vero coronam refert ex aliquot staminibus erectis quasi compositam, ex quibus unum cum filamento satis longo & anthera globosa separatim, plurima vero in globum collecta fig. a. apparent. CATESBY t. 67. pingit capitulum rotundum quasi fungosum aurantii coloris & circa hoc corollam seu circulum largum luteum, quibus in descriptione addit, stamina esse lutea papposa. Solus LINNAEVS *Gen. Pl. ed. II. n.* 547. *Edit. V. n.* 613. *conf. H. Cliff. p.* 222. certiora adstruxit, dum in staminum definitione annotat *filamenta vix ulla, antheras numerosissimas, germinis* (seu ovarii) *lateri insidentes*, & in pistilli definitione *germen receptaculo subrotundo insidens, subrotundum, stylos nullos, stigmata obtusa.* Vtinam EHRETVS in nostra figura haec omnia clarius indicasset! Interea ex fig. *b.* hoc elucescit, stamina copiosissima circa ovarii capitulum collecta esse brevissima atque ex antheris solummodo structa, ipsum capitulum vero, multis poris instructum, esse triangulare, quod deinde forsan in rotundum mutatur, quemadmodum ex H. Malab. figuris citatis una superiorem orbiculum pariter angulosum repraesentat: nonne LINNÆVS *Gen. Pl. Ed. I. n.* 446. hanc triangularem figuram iam observavit, dum stylos tres breves annotavit? Quæ denique fructus structuram declarant, ex auctorum descriptionibus & magis adhuc ex eorum figuris satis cognosci possunt. Plura semina illum continere hinc inde dispersa, omnes consentiunt; haec singula utriculis inclusa esse, monet H. Malab. p. 21; eadem vero a centro ad circum-

ferentiam fructus locari, addit SLOANE p. 169. n. XXXII. eaque porro circum circa centrum copiosa reperiri, clarius adhuc docet fructus transverse dissectus PLVMERII figura f. H. Malab. t. 29. & 31. RVMPHII tab. 46. GE. MEISTERS *Oriental. Indianischer Kunst-und Lust-Gärtner p.* 85. quam dispositionem nostra quoque figura g. manifestat, ut ut secundum fructum adhuc imperfectum facta. Hos autem loculos non simplici sed multiplici serie seu ordine per totam fructus longitudinem occurrere, apparet ex fructu per longitudinem dissecto MARGGRAVII p. 93. H. Malab. t. 31. MERIANAE t. III. & XIV. nec non CATESBY t. 67. ubi ad minimum 5. vel 7. eiusmodi ordines distinguuntur. Ex his probe ponderatis satis nunc liquet, ad Anonae characterem genericum pertinere calycis folia tria totidemque petala & fructum multilocularem, loculos scilicet plures circa centrum radiatim transverse collectos & aliquot seriebus per fructus longitudinem locatos. Num plures ANONAE seu Guanabani species hucusque recensitae, praeter illas decem, quas annotavimus, ut & Anona 4. (quam imperfecte depingit & describit CATESBY II. t. 64.) 6. 7. *Linn. Sp. pl. p.* 537. ad hoc genus pertineant, ex earum descriptione, quae, quantum scimus, nondum prostat, demum iudicari poterit. Hoc autem vel ex floris vel ex fructus descriptione aut delineatione sufficienti certo iam compertum est, quod huc neutiquam referri possit 1) ob unicum fructus osiculum Anona fructu squamoso pyriformi monopyreno *Rai. II.* 1653. *n.* 8. seu Baly insulae fructus aspero cortice *Clus. exot. L. II. c.* 4. *p.* 25. *seq.* & *I. B. Hist. I. L. III. c.* 209. *p.* 401. cui per omnia similis est Guyanae fructus forma trochi, quemadmodum orbiculari Clus. & I. B. figurae ibid. additae, Guyanae fructus squamosus rotundus BAS. BESLERI *Fascic. rarior. &c. a.* 1616. *in* 4. *obl. editor.* postea a IO. HENR. LOCHNERO *commentario illustrator. & ab eius parente* MICH. FRID. LOCHNERO *a.* 1716. *in fol. edito tab. I. p.* 4. 5. ubi Anonae speciebus etiam adscribuntur. 2) ob semina tantum duo Araticu do mato *Marggr. p.* 94. *Pis. p.* 142. *Rai. II.* 1653. *n.* 9. 3) Anona foliis subtus ferrugineis, fructu rotundo maiori laevi purpureo, semine nigro partim rugoso partim glabro *Sloan. Cat. p.* 206. *Itin. II. p.* 170. *n. XXXIV. t.* 229. *Rai III. Dendr. p.* 78. *n.* 2. quae est Chrysophyllum *Linn. Sp. pl. p.* 192. Chrysophyllum foliis ovatis superne glabris parallele striatis subtus tomentosis nitidis *Eiusd. H. Cliff. p.* 491. 4) ob calycem hexophyllum, corollam monopetalam rotundam campaniformem &c. Anona foliis laurinis glabris viridi fuscis, fructu minori rotundo viridi flavo scabro, seminibus fuscis splendentibus fissura alba notatis *Sloan. Cat. p.* 206. *Itin. II. p.* 171. *n. XXXV. t.* 230. *Rai. III. Dendr. p.* 78. *n.* 3. 5) ob fructificationis partes similes Anona maxima foliis laurinis glabris viridi fuscis, fructu minimo rotundo viridi flavo, seminibus fuscis splendentibus fissura alba notatis *Sloan. Cat p.* 206. *Itin. II. p.* 172. *n. XXXVI. t.* 169. *f.* 2. *Rai. III. Dendr. p.* 79. *n.* 4. 6) ob petala sex crassa cum stylo in medio nigricante, calycem hexaphyllum & fructum mespilum referentem Anona Curassavica fructu dulci &c. *P. Bat. Pr.* 312. *Rai. III. Dendr. p.* 79. *n.* 6. 7) ob calycem tetraphyllum & corollam tetrapetalam, vel corollam tetrapetalam duplicis ordinis, stamina plurima longissima Anona trifolia, flore stamineo, fructu sphærico ferrugineo scabro minore, Allii odore *Sloan. Cat. p.* 205. *Itin. II. p.* 169. *n. XXXIII. Rai. III. Dendr. p.* 79. *n.* 7. Tapia *Marggr. p.* 98. *Pis.* 140. *Plum. Pl. Am. p.* 22. *t.* 21. Nürvala *H. Mal. T. III. p.* 49. *t.* 42. Arbor Americana tryphylla &c. *Pluk. Phytogr. t. CXLVII. f.* 6. ubi figurae. 8) Anona foliis laurinis in summitate incisis, fructu compresso scabro fusco, in medio acumine longo *Catesb. II. p. & t.* 87. quae est Sloanea foliis oblongis integerrimis emarginatis *Linn. Sp. pl. p.* 512. *n.* 2. Praeterea excludenda etiam est. 9) Annona foliis lanceolatis fructibus trifidis *Linn. Sp. Pl. p.* 537. *n.* 5. quae est Anona fructu lutescente lævi, scrotum arietis referente *Catesb. II. p. & t.* 85. ut & *nostrae t. V.* ad cuius speciei ductum Anonae characterem composuisse videtur LINNÆVS, qui calycem triphyllum, petala sex, quorum tria, alterna, interiora minora, & fructum unilocularem definit. Ipse CATESBY *p.* 85. hanc, mancam tamen, suppeditat descriptionem, quoad huc pertinet, latine redditam: „ singuli flores „ consistunt ex sex petalis ex viridi albentibus, fructus crescunt „ copulati tres & quandoque quatuor, quorum pulpae medium „ continet duobus ordinibus duodecim semina, singula tenui „ membrana divisa „ . Si autem floris icon addita accurate examinatur, adpingitur quidem non solum calyx exiguus triphyllus, verum etiam ordo petalorum exterior nonnisi ex tribus maioribus constat, sed interior ordo minora eorum plura, non tamen sufficiente accuratione distincta, repraesentat. Si cum hac figura nostra tab. V. confertur, praeter calycem triphyllum in exteriori petalorum ordine iam quinque, in interiori vero ad minimum sex, inaequalis tamen magnitudinis distinguuntur. Fructus interiorem structuram & seminum ordinem nostra figura addita accuratius declarat, quæ omnino duos seminum ordines, utrumque ex sex seminibus secundum longitudinem dispositis compositum repraesentat. Si denique ea conferantur, quae in explicatione huius tabulae ex EHRETI relatione *p.* 1. *b.* subiunximus, facile patet, floris delineationem debita accuratione repraesentari haud potuisse. Hoc tamen utraque icon satis declarare videtur, hanc stirpem floris fructusque charactere ab illo reliquarum Anonae specierum nimium differre, adeoque sub uno eodemque genere comprehendi haud posse. Et quum reliquis antiquum Anonae nomen merito conservatur, haec recens inventa species, alio nomine, forte Guanabani vel Cherimoliae iam usitato, distinguenda erit. Ceterum, cum huius & illius familia nil plane commune habere Guanabanum Iavensem BONTII & Africanum seu Guineensem PISONIS *Bontii hist. nat. & med. ind. oriental. p.* 155. & 156. (cuius posterioris figuram eandem nomine Guanabani folio ficulneo etiam sistit MVNTING. *Feschr. der Aardgevv. p.* 129. *Phytogr. t.* 24.) probatione haud indiget. Stirpem nostrae tabulae XLIX. ad genuinas Anonae species referendam esse, omni dubio caret; num vero iam descripta vel depicta, an nova sit, ex sequentibus patebit. Accepimus hanc effigiem hoc subscripto nomine: Guanabanus Perseae folio, flore intus albo exterius virescente, fructu nigricante, squamato, vulgo Cherimolia *Fevillée Iournal des observat. phisiques, mathematiques & botaniques &c. a Paris* 1725. 4. *p.* 24. *t. XVII.* Reperimus etiam in MILLERI Dictionarii Vol. II. a. 1740. edito, tunc iam stirpem eodem nomine Londini coli, quare idem nomen tabulae nostrae adsculpendum curavimus; collata autem postea hac effigie cum illa Fevilliana, in foliorum figura & structura deprehendimus notabilem inter utramque differentiam, & quum fructus figura atque structura in nostra imagine defuit, petivimus ex celeberrimo MILLERO, ut in his quoque cognoscendis benevole nobis sucurrat. Huic ergo humanissimo Viro referenda habemus, quae huius stirpis sufficientem cognitionem nunc declarant. Misit namque paullo post ad nos non solum novam Dictionarii sui a. 1752. editionem, verum etiam fructum ipsum & in additis litteris omne solvit dubium. Citato Dictionarii loco hanc invenimus huius stirpis descriptionem latine redditam. *Copiose colitur in Peru fructus gratia, & inde in Angliam translata sunt semina, ex quibus aliquot soboles progerminarunt. Excrescit in patrio solo in amplam arborem ramisque satis instructa est, qui ornantur foliis viridis splendentis coloris, illisque omnium reliquarum specierum multo amplioribus. Fructus figura cordi similis, exterior superficies squamosa & matura obscure purpurea est, carnem alit mollem & dulcem multis seminibus brunis mixtam. Hunc fructum Peruviani accensent delicatissimis. Haec stirps in Anglia iam produxit florem, nondum vero fructum.* Haec in litteris d. 25. Ian. 1753. datis illustravit sequentibus. *Haec Guanabani species, cuius imaginem paravit EHRETVS, ante paucos annos in nostris hortis florem exclusit sed nusquam in Europa fructum produxit, nec hunc maturum unquam vidi. Mitto tibi exiguum inmaturum, cum paucis seminibus, differt autem haec species ab illa, cuius figura prostat in P. FEVILLEE libro. Nomen* Cherimoliae *Hispani referunt ad plurimas huius generis species.* Huius fructus accepti, ut ut imperfecti, & seminis maturi, imaginem manu GABLERI nostratis adpingendam curavimus *fig. e. f. g. h. i.* in magnitudine naturali. Vt autem huius & Fevillianeae stirpis differentia ii quoque, quibus huius auctoris liber ad manus non est, eo facilius cognoscere queant, iunximus simul tum fructum *fig. d.* tum folium a facie superiori & inferiori *fig. k.* ex eodem, magnitudine eadem, delineatum, & ex descriptione addimus, folia esse

ovalis

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

FICVS *foliis ovatis integerrimis obtusis, caule inferne radicato* Linn. H. Cliff. 471.

a. a. fructus a facie laterali; b. anteriori, c. c. umbilicus, d. facies ima cum eminentia, e. e. e. petioli vices gerente et tribus foliolis cincta, f. compages interna, g. semen cum petiolo suo.

ovalis figurae apice obtuſo (*emouſſée*) in utroque extremo, eaque mediae magnitudinis eſſe 5½. pollicis longa & 3½. lata, brevius petiolata 4. vel 5. linearum &c; floris deſcriptio cum noſtro in omnibus convenit, exceptis unguibus purpureis, quorum nulla fit mentio; fructus pariter cordiformis, (cuius maturi magnitudo non indicatur) dicitur ſquamoſus, ſed cum depreſſionibus, (*enfoncemens*), unde potius tuberculorum idea oritur, qualia noſtrae figurae *e.f.g.* manifeſtant; ſemina 8. lin. longa, 4. lata & 2. craſſa, coloris Coffeæ ſimilis iterum a noſtris non differunt; maior ergo differentia inter utramque ſpeciem derivanda eſt ex figura, quam ex deſcriptione. Ceterum cum noſtræ ſtirpis foliorum magnitudine & figura conferri poſſunt Merian. t. III. Catesby. t. 64. Denique monemus, Anonam, nomen barbarum, a LINNÆO *H.Cliff.p.*222. mutatum eſſe in latinum Annonam alius & ampliſſimæ ſignificationis: idem non obſervavit ille in generum definitione, iterum tamen in ſpeciebus & Vta generum editione.

TAB. L.

FICVS foliis ovatis integerrimis obtuſis, caule inferne radicato *Linn. H. Cliff.* 471. *n.* 4. *Amœn. Acad. I.* 29. *n.* 10. *Spec. plant.* 1059. *n.* 4. *van Roy. Prodr. Fl. Leyd.* 212. *n.* 4.

Ficus arboreſcens Bengalenſis folio ſubrotundo, fructu orbiculato, Pipal Bengalenſibus *Cat. H. Beaumont.* 17. *Io. Commel. H. Amſt. I.* 119. *t.* 62. *Raii Hiſt. III. Dendrol.* 15. *n.* 2. *Boerh. Ind. alt. H. Lugd.Bat.P.II.*258. *n.*8. The roundiſh-leaved Bengal Fig whit orbicular fruit *Hill Hiſtory of Plants* 134. *n.* 4. *ſine deſcriptione & icone.*

Ficus Americana latiori folio venoſo ex Curacao, an Ficus Barbadenſium Ligonis 69. Tſjakela (forte) H. Malab. III. 87. t. 64. *Plukenet Phytogr. t. CLXXVIII. f.* 1. Peralu (forte) H. Malab. I. 49. f. 28. *Eiusd. Almageſt.* 144. *Miller Gard. Dict. edit. III. n.* 17. *edit. VI. n.* 22. ubi etiam vocatur the broad leav'd American Fig. & in deſcriptione the Banyan-tree ut & the bearded Fig-tree.

Ficus Malabarienſis folio craſſiuſculo maiori, fructu gemino intenſe rubente *Syen in notis ad H. Malab. I.* 50. *Caſp. Commel. Flor. Malab.* 28. b.

Per-Alu *Reed H. Malab. I.* 49. *t.* 28.

Expoſ. a.a. fructus a facie laterali; *b.* anteriori; *c.* umbilicus; *d.* facies ima cum eminentia *e.* pediculi vices gerente & tribus foliolis cincta; *f.* compages interna; *g.* ſemen cum petiolo ſuo.

Nota. Eodem nomine, quo ſtirpem hanc inſignivit IO. COMMELINVS, accepimus a. 1745. a D. EHRETO hanc effigiem, quæ Commelinianæ quoad folia ſecundum delineationem, & quoad fructum (cuius delineatio ibi deficit) ſecundum deſcriptionem, exacte reſpondet. Synonyma ex LINNÆO locis cit. collegimus, quorum tamen tria ultima ipſe dubius adiecit. In PLVKENETI figura folia apicem verſus omnino ſunt paullo anguſtiora, atque illis, quæ Tſjakela habet, ſimiliora; ſed quum hæc ſtirps fructus proferat perexiguos & plures coagmentatos, eadem cum noſtra eſſe nequit; fructus autem a PLVKENETO nec deſcribuntur, nec delineantur. Per-Alu e contrario a noſtra ſtirpe non differt, niſi foliorum coſta non ſimplici, ſed triplici, quæ nota procul dubio variat, quemadmodum id quoque oſtendit figura Commeliniana; fructus vero notæ, diſpoſitio ſcilicet plerumque gemina raro ſimplex, magnitudo, figura globoſa, color intenſe rubeſcens ſeu incarnatus ſaturus, & foliola baſi ſubſtrata, noſtræ imagini optime reſpondent. RVMPHIVS *Herbar. Amboinenſ. P. III.* 145. *ſeqq.* deſcribit & *t. XCIII.* delineat Caprificum Amboinenſem, quam BVRMANNVS in nota p. 148. declarat pro eadem a LINNÆO definita & ſupra indicata ficus ſpecie; ſed quum illius non ſolum folia in mucronem abeant multo acutiorem, verum etiam fructus copioſi (in figura ab una facie 17. numerari poſſunt) petiolo communi, racemi inſtar, adhæreant; inſignis hæc differentia ſpecifica primo ſtatim intuitu manifeſta eſt. Ceterum auctores nondum conſentiunt, an, & quousque, hæc ſtirps differat ab illa, quam ſuperiori ſæculo Ficus indicæ nomine & deſcripſerunt & delinearunt botanici, quos collegit LINNÆVS *Amœnit. Ac. I. p.* 27. *n.* 6. & ſecundum hos ſequentia huic ſtirpi tribuit ſynonyma: Ficus indica *I. B. I. p.* 145. *Aldr. dendr.* 434. *Ionſt. dendr.* 48. *Cluſ. exot. I. p.* 1. *fig. p.* 2. *Dalech. hiſt. Lugd. II.* 1853. Ficus indica Theophraſti *Dal. pharm.* 312. *Comm. Mal.* 28. *Tabern. hiſt.* 1370. Ficus indica arcuata *Park. theatr.* 1499. Ficus indica, Arbor radicum Indiæ *Chabr. ſciagr.* 9. Ficus Indica, foliis mali cotoneæ ſimilibus, fructu ficubus ſimili in Goa *C. B. pin. p.* 457. *n. VIII. Tournef. inſt.* 663. The arched Indian Fig-tree, Arbor ex Goa ſeu indica *Ger. hiſt.* 1331. *emac.* 1514. Katou-Alou *Rheed. Mal. III. p.* 73. *t.* 57. *Rai hiſt.* 1437. quibus addenda Ficus indica *Bod. a Stapel. comment. in Theophr. Ereſ. hiſt. plant. p.* 350. *b.* Ficus Indica folio mali Cotoneæ, fructu ficubus ſimili *Zanon. rar. ſtirp. hiſt. p.* 111. Fico dell' Indie Orientali *Id. ibid. t.* 77. Indiaanſche Vygeboom *Nieuhof P. alt. p.* 141. *fig. ibid.* Ficus Malabarenſis, folio cuſpidato, fructu rotundo parvo gemino D. Syen *Pluk. Almag. p.* 144. *n.* 8. *Mill. Gard. dict.* ubi etiam the Malabar. Fig-or Indian God-tree (i. e. arbor deorum indica) appellatur. CLVSIVS *l. c.* eam primus deſcripſit & delineavit, verum non ex propria obſervatione, ſed ex relatione, quam a FABRICIO MORDENTE, Salernitano, accepit, ad quam etiam ipſa figura tantum efficta eſt. Secundum hanc deſcriptionem arbor evadit altiſſima, & truncum adquirit craſſiſſimum, quem trium virorum ulnæ vix apprehendere poſſent; ramos circumquaque expandit, fibras quasdam tenues deorſum mittentes, quæ, ubi terram attingunt, firmantur & veluti in novos arborum caudices tranſeunt, pari modo & quaſi in infinitum ſe ita propagantes, ut unica arbor interdum mille paſſus in ambitu occupet denſiſſimamque ſilvam efficiat, ſub qua incolæ, reſciſſis nonnullis truncis tenuioribus, concamerationes & umbracula facere ſolent, quorum umbram 800. aut 1000. viros texiſſe, auctor relationis ipſe vidit, immo terna etiam hominum millia ſub tali arbore latere poſſe adfirmavit. Folia, ſuperne viridia inferne candicantia & lanugine pubeſcentia, comparantur illis mali Cotoneæ (quibus etiam ſubrotundis & ad apicem mucronatis ſecundum delineationem reſpondet figura & magnitudo) & fructus dicuntur extremi pollicis articuli magnitudine, colore foris & intus ſanguineo, granisque pleni, uti vulgares ficus, dulces quidem & edules, minus tamen grati ſaporis, qui naſcuntur in novellis ramis, qua parte illis adhærent folia, quemadmodum vulgares ficus. CLVSIVS porro ibidem ſollicite inquiſivit, num hæc ſtirps ſit illa ipſa, cuius Q. CVRTIVS, PLINIVS, STRABO & THEOPHRASTVS mentionem fecerunt, de quo non dubitat; ſed PLINIVS annotat, foliorum latitudinem peltæ Macedonicæ effigiem habere & fructum rarum eſſe, nec fabæ magnitudinem excedere; STRABO itemque affirmat, folia eſſe clypeo non minora, & ſecundum THEOPHRASTVM folium pelta non minus eſt, fructus vero valde parvus magnitudine ciceris, ficui ſimilis, ceterum rarus; CVRTIVS vero nullum alium characterem indicat, quam caudicum multiplicationem, id quod etiam de FERD. LOPEZ Magiu & PHIL. PIGAFETA Enzanda a CLVSIO pariter citatis notandum eſt; ex quibus facile cognoſci poteſt, in conciliatione horum auctorum magna adhuc ſupereſſe dubia, licet vegetandi modo omnino inter ſe conveniant. Quæ IO. BAVHINVS profert, iis a CLVSIO prolatis reſpondent, cum aliqua tamen eius cenſura. Hic figuram ex alio quidem auctore deſumſit, ſed a Cluſiana parum vel nihil differentem. IO. BODDÆVS a STAPEL primo occupatus fuit in THEOPHRASTI, PLINII, STRABONIS &c. deſcriptione rite interpretanda, deinde diſputavit contra eos, qui aſſerunt, hanc ficum fuiſſe arborem illam primis noſtris parentibus vetitam, denique CLVSII deſcriptionem & iconem, ceterum vero nil notatu dignum addit. IONSTON, DALECHAMPIVS, TABERNÆMONTANVS, GERARDVS, PARKINSON & CHABRÆUS tum quoad figuram, tum quoad deſcriptionem, CLVSIVM tantum ſequuti ſunt, ſi excipias ultimum, qui ex THEOPHRASTO fructus magnitudinem cum cicere comparat, & folia ampliſſima clypeo non minora ſecundum STRABONEM deſcribit. ALDROVANDVS quidem THEOPHRASTI deſcriptionem adfert, ſed Opuntiæ ſeu Tunæ (quæ pariter Ficus indica vulgo appellatur) ſpeciei maioris iconem addit, monens, huic deſcriptionem THEOPHRASTI non convenire. A DALE *l. c. edit. Lugd. Bat.* 1739. 4. *n.* 3. vocatur Ficus indica Offic. cui omnia fere ſynonyma, quæ LINNÆVS indicavit, tribuit. C. COMMELINO *Flor. Malab. p. cit.* eſt Ficus indica Cluſii,

 cui,

cui, præter Ficum Indicam *Io. & Casp. Bauh.* ut & Katou Alou *H. Mal.* synonymon facit Ficum ind. Nieuh. & Arborem de Raiz Linschoti (de quibus mox plura) & dubius addit, an sit Ficus arbor americana arbuti foliis non serrata, fructu pisi magnitudine, funiculis e ramis ad terram demissis prolifera *Pluk. Phytogr. t.* 178. *n.* 4. sed non solum huius figura monstrat folia a basi ad mucronem acutum usque æqualis ferme expansionis & figuris hactenus citatis angustiora, verum etiam descriptio in *Almagest. p.* 144. *n.* 6. addit, ea omnino esse glabra, inferne quidem albicantia, non lanuginosa; ob fructum porro piso haud maiorem potius cum Tsjakela (de qua supra iam egimus, quæque est Ficus Malabarica semel anno fructifera, fructu minimo, Tsjakela dicta *Rai. H. II.* 1435. *n.* 4. *C. Commel. Fl. Mal.* 29. *a. Linn. Amœn. I.* 30. *n.* 13.) quam cum Katou-Alou (de qua mox plura) coniungendam esse statuit. Nomen a CASP. BAVHINO propositum procul dubio ad CLVSII (quem ut & reliquos auctores ab hoc allegatos citat) descriptionem formatum est, & TOVRNEFORTIVS alia non addit, quam quod PLVMERIVS ipsi adfirmaverit, eam ficus esse speciem veram. Katou-Alou & Per-Alou *H. Mal.* secundum figuram parum ab invicem differunt: in utraque namque fructus plerumque bini sine petiolis coniugati crescunt, & figura magnitudineque sibi & omnino articulo pollicis extremo pares sunt, foliola tamen tria fructui huius substrata in illa deficiunt, & folia prioris ovata in mucronem productiorem & acutiorem abeunt, quæ secundum descriptionem superne glabra, atro-viridia, splendentia, inferne albicantia & lanuginosa &c. sunt, quum in posteriori utraque superficies tomentosa lanugine, aversa tamen densiori, obducta sit. RAIVS in Katou-Alou descriptione van REEDE sequutus est, in synonymis colligendis a LINNÆO non differt. Ficus Indica tiliæ folio, subtus albo & villoso polyrhizos seu filamentis e summis ramis ad terram missis radicosa, a Plinio Theophrasto & Strabone descripta *Pluck. Phytogr. t.* 178. *f.* 3. *Almag. p.* 144. *n.* 5. huc etiam referenda esset (reliqua enim synonyma CLVSII & C.B. illi tribuit) nisi *Mantiss. p.* 74. se ipsum correxerit & figuram citatam ad malvacearum plantarum classem amandaverit, quibus tamen non obstantibus, eandem cum Ficu foliis cordatis subrotundis integerrimis conferendam esse, indicat LINNÆVS *Spec. p.* 1059. *n.* 2. Quæ apud ZANONVM in altera eius posthuma editione (quam CAIET. MONTIVS digessit, latine reddidit supplevitque) reperitur Ficus Indica, eius & complurium aliarum exoticarum stirpium descriptionem & iconem cum ZANONO communicavit MATTHÆVS a S. IOSEPHO, ille ipse, quem egregie laudat van REEDE *in præfatione ad H. Mal. T. III.* Cuius descriptio brevis hæc est: „ Bare *seu* Kivil *arbor procera, maxima colitur veneratione* „ *a gentilibus idolorum cultoribus. Hæc in ramis radices ad instar* „ *comæ fert utrinque, quæ, ubi terram tetigere, eam penetrant, &* „ *ex pluribus radicibus veluti in unam collectis plantam novo caudice* „ *ditant. Rami quandoque maiores sunt in medio, quam in extremi-* „ *tate aut initio. Vbi folia erumpunt, fructus etiam exortum trahunt* „ Malul *dicti: figura sunt similes malis minoribus, folia vero satis* „ *pinguiora sunt, quam in Lauro regia, & in parte inferiori lanugine* „ *vestiuntur, quod etiam fructibus accidit: interior tamen pars ficui* „ *persimilis, colorisque flavi, sectoque folio lac emanat.* „ cui descriptioni etiam respondet figura, ubi vero 2. 4. & 5. fructus coagmentati conspiciuntur. Commentator dubius quidem est, an sit eadem CLVSII & THEOPHRASTI ficus; addit tamen, Katou-Alou *Malab.* satis congruere Clusianæ descriptioni & eandem videri, quam laudatus MATTHÆVS descripsit. NIEVHOF *Gezantschap aan den Grooten Tartarischen Cham &c.* descriptionem suam a CLVSIO mutuavit, neque figura, quæ quidem alia est, quam hactenus citatæ, ad naturam, sed ad descriptionem facta videtur, nec debita accuratione, quam negligentiam plerumque peregrinatores botanica scientia haud instructi committere solent. Ne autem in his compilandis nimium prolixi simus, hæc sufficiant, quæ satis iam docent, plures ficus species distinctas auctores confudisse ob solam illam per ramorum plurimos stolones mirificam propagationem multiplicationemque, quum tamen hæc qualitas permultis communis sit, atque hinc neutiquam sufficiat ad designandas plures varietates unius speciei, quam tamen sententiam fovere quoque videtur LINNÆVS *Spec. Pl. p.* 1060. *n.* 5. *α. β.* Probat autem hunc communem crescendi modum præprimis van REEDE variis exemplis, nempe *H. Malab. T. I. p.* 45. *t.* 26. de Itty-Alu, *p.* 49. *t.* 28. de Per-Alu (quæ est Ficus nostra Bengalensis) & *T. III. p.* 69. *t.* 55. de Itti-Arealou, *p.* 71. *t.* 56. de Tsjerou-Meer-Alou, *p.* 73. *t.* 57. de Katou-Alou (quæ a IO. COMMELINO in nota addita pro ficu indica Clusii declaratur, & a LINNÆO *Spec. p.* 1060. *n.* 5. Ficus foliis lanceolatis petiolatis, pedunculis aggregatis, ramis radicantibus appellatur) & *p.* 75. *t.* 58. de Atti-Meer-Alou. Addimus, laudatum COMMELINVM in notis ad Itti-Arealou monuisse, reliquas quoque Alou species, nempe T. I. p. 43. t. 25. Atty-Alu (quæ est Ficus foliis ovatis acutis integerrimis, caule arboreo, fructu racemoso *Linn. Amœn. Ac. I.* 39. *n.* 17.) & p. 47. t. 27. Arealou (quam pagani deo VISTVM sacratam adorant, Christiani vero arborem diaboli appellant, quæque est Ficus foliis cordatis integerrimis acuminatis *Linn. H. Cliff.* 471. *Fl. Zeyl.* 177. ubi etiam eadem dicitur Boghas, Budughaha, Budughas & Arbor Zeylanica religiosa, foliis perpetuo mobilibus *Herm. Mus. Zeyl.* 42. *Burm. Thes. Zeyl.* 29.) eodem modo e ramis undique diffusis tenuia quædam filamenta deorsum mittere & veluti in novos arborum caudices transire, id vero SYEN in commentario ad hunc tomum non notasse. Eorundem funiculorum ex ramis progeniem testatur etiam PLVCKENET de sua Ficu Arbuti folio (quæ supra iam citata est) & SLOANE de Ficu Indica maxima, cortice nigricante, folio oblongo funiculis e summis ramis demissis & radices agentibus se propagante, fructu caprifico *Itiner. II. p.* 138. *n.* 1. *Rai. III. Dendr. p.* 15. *n.* 3. *Linn. Amœn. I. p.* 29. *n.* 8. & de Ficu Indica maxima folio oblongo, funiculis e summis ramis demissis, radices agentibus, se propagante, fructu minori sphærico sanguineo *Sloane l. c. p.* 140. *n.* 3. *Rai. l. c. p.* 16. *n.* 5. *Linn. l. c. p.* 28. *n.* 7. quæ est Ficus foliis lanceolatis integerrimis *Linn. Spec. p.* 1060. *n.* 5. *β.* & secundum eundem Ficus americana arbuti foliis &c. *Pluck.* iamiam citata, Ficus citri folio fructu parvo purpureo *Catesb. Carolin. App. p.* & *t.* 18. Tsiela *Rheed. H. Mal. III. p.* 85. *t.* 63; sed in figura Catesbyana non solum folia ad basin valde angusta &, ratione longitudinis, supra medium præcipue multo latiora, verum etiam fructus tres quatuorve coniuncti, petiolis satis longis instructi, maiores & perfecte piriformes sunt, quum Tsiela exiguos, pisiformes, sessiles & solitarios, raro binos, per ramos disperses monstret. Neque etiam de hac utraque legitur, quod ex ramis filamenta demittant; quum vero CATESBY suam speciem & illam Theophrasti, Strabonis &c. pro una habeat, hoc facere haud potuisset, nisi ad notissimum illum multiplicationis modum peculiarem respexisset. Ceterum, quamvis van REEDE non de singulis supra indicatis speciebus, sed de sola Itti-Arealou annotaverit, quod fibræ ex ramis demissæ novos caudices & hinc unica arbor vastam silvam forment, & de Tsjerou-Meer-Alou, itemque de Katou-Alou, tantum notet, quod eodem modo, ac Itti-Areolou crescant, de reliquis vero copiosas tantum fibras ex ramis descendentes describat: vix tamen ullum superest dubium, quin hæc demum in novos caudices pariter transformentur: FABRICIVS certe apud CLVSIVM affirmat (quod supra indicavimus) caudices hos omnes multiplicatos originem suam trahere ex fibris eiusmodi tenuibus ramorum ad terram descendentibus; has vero fibras non prius, quam postquam arbor 40. vel 50. annos vixit, prodire, monuit idem van REEDE occasione Itti-Areolou: hinc facile contingere potest, ut unum observatorum effugiant, quæ alter annotavit, vel aliis observanda reliquit. De Per-Alu, seu Ficu nostra Bengalensi, MILLERVS idem refert, quod CLVSIVS de sua specie & van REEDE de Itti-Arealou, de Tsjerou-Meer-Alou & de Katou-Alou annotavit. A LINNÆO *Amœn. p.* 28. *n.* 6. producitur Ficus Malabarica fructu rotundo rubro, quam sub hoc nomine delineat HERMANNVS *M. s. s. Zeylanico* & ita describit: „ *est* „ *arbor prægrandis, lacte plena, ramosa, ligno spongioso, cortice vi-* „ *renti. Folia rotunda, crassa, viridia, glabra, aversa parte ex*

„ *viridi*

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

BROMELLA *foliis aculeatis, caule racemo laxo terminatrici* Linn. H. Cliff. p. 129.

a. flos integer cum foliolo b. ovarium c. involvente, d. calyx trifolius, e. corolla tripetala, f. stamina a corolla et g. a calyce separata, h. calyce separatus, i. petalum, k. stamen, l. stylus cum stigmate trigono, m. stigma transverse sectum, n. fructus maturus siccus, o. idem ex maceratione tumidior, p. eius transverse secti amplitudo cum seminum triplici ordine, q. semina matura, r. in magnitudine aucta.

„ *viridi cineraſcentia, ad tactum mollia ſ. lanuginoſa, nervoſa, petio-*
„ *lis uncialibus. Fructus immediate ex ramis, ut in vulgari ſpecie,*
„ *rotundi, ceraſi maioris magnitudine, rubicundi, ſummo circumſerrati*
„ *umbilicati, ſeminibus parvis referti. Truncus arboris ſpatio bra-*
„ *chiorum duorum hominum vix poteſt includi, videturque ex innumeris*
„ *radicibus ſatis craſſis conflatus, demittit etiam ex ſuis ramis alias*
„ *radices ſ. ramos ſine foliis & intra craſſos recta terræ fundum peten-*
„ *tes. Hæc arbor latiſſime ramos ſuos diſpergit, ut ſub eius umbra*
„ *plura hominum millia poſſint tegi. Vidi ſæpe ſub hac arbore gentiles*
„ *macella celebrare, ibique omnium generum fructus vendere & eme-*
„ *re.* „ His LINNÆVS addit: *ſed figura eſt perfecte ſpeciei* 10. (quæ eſt Ficus Bengalenſis) *an itaque hæ binæ diſtinctæ?* Nos ex his id tantum colligimus: ſi eadem eſt, confirmat hæc deſcriptio illam MILLERI, quatenus hic Bengalenſi ficui eandem truncorum multiplicationem tribuit; ſin alia, novum exemplum præbet huius vegetationis modi pluribus ſpeciebus communis. HVGHES tandem *natural biſtory of Barbados p.* 174. the bearded Fig-tree (i. e. ficus barbata a plurimis filis ex ramis deſcendentibus ita dicta) ficum Bengalenſem deſcribens, ab initio ſtatim monet, varios auctores in deſcriptione huius ſtirpis erraſſe. Secundum ſuam deſcriptionem truncus veteranus ex multis ſibi invicem coniunctis potius compoſitus, quam ſimplex & individuus eſt, rami inæquali diſtantia emittunt plura filamenta chordis panduræ maioris ſubſtantia, forma & craſſitudine paria, quæ perpendiculari ſitu ad terram deſcendunt, &, quando aliquot pedum longitudinem adepta ſunt, pars ramo proxima in ſolidum lignum abit, dum interea inferior vaga, funiculorum ſeu filamentorum laxe contortorum inſtar, deorſum pendet &, quando terram attingit, radices agit ſolidumque in lignum pariter mutatur, brevique tempore in molem creſcit inſignem ſuisque cum ſociis ramo, ex quo provenit, magnum incrementum affert, unde hic amplior redditur & alios ulterius tum lateraliter progredientes tum ſurſum erectos ramos excludit, qui, præſertim laterales, ſuis filamentis deſcendentibus novos truncos formant, & ſic porro ordine ſucceſſivo. Quando filamenta hæc ex ramis prope truncum proveniunt & in parva diſtantia ab eo radices agunt, aliqua eorum in ſuo incremento vegeto ſe coniungunt cum illo nunc ex parte, nunc ex toto, & ſic enormem truncum formant irregularem. Folia dicuntur polita & virore ſplendentia, quinque circiter pollices longa & duos lata, margine æquali & apice valde acuto. Fructui adſcribitur brevis petiolus & magnitudo parvorum ceraſorum. Vtinam auctor figuram addidiſſet accuratam, quæ ſæpius in hoc opere, ubi præ multis aliis inſertis maxime utiles eſſent, deſiderantur. Nihilominus ex hac deſcriptione fuſiori ſatis patet, & fructus & folia cum illis ficus Bengalenſis non convenire, & quum præterea huius ſpeciei truncus primarius ex collectione plurium coagmentatus deſcribitur, propius hæc ſpecies convenit cum illa, quam LINSCHOTVS *Itinerario p.* 82. & *Orientaliſch Indien P. IV. c. IV. p.* 34. nomine Arvore de rays i. e. Wortelboom, deſcribit & delineat, cuius etiam fructus, qui in deſcriptione olivis ſimiles dicuntur, horumque petioli & folia Hugheſianæ deſcriptioni, quantum ex figura colligi poteſt, ſatis conformia ſunt: an Atti-Meer-Alou *van Reede H. Malab. III. p.* 75. *t.* 58? quæ in deſcriptione pariter Arvore de rajis ladranô a Luſitanis, & Woortel-vygh a Belgis, a RAIO vero *Hiſt. II.* 1438. Ficus Indica fibris ex ipſo trunco exeuntibus eique accreſcentibus augeſcens, appellatur, atque etiam foliorum & fructuum horumque petiolorum figura & magnitudine, ſecundum iconem, & trunci compoſitione ſecundum deſcriptionem his ſatis reſpondet. Quoniam vero HERMANNVS in ſua deſcriptione ſupra ex LINNÆO allata de caudicis compoſitione eadem refert, quum tamen illa ſtirps, foliorum & fructuum immediate ex ramis provenientium ratione longe aliam ſpeciem declaret: probabile videtur, caudicis ſtructuram tum regularem ex ſimplici trunco enatam, tum irregularem ex pluribus truncis compoſitam, cauſſis accidentalibus tantum adſcribendam eſſe proptereaque pro nota ſpecifica haberi haud poſſe. Aliam præterea variationem indicat IO. COMMELINVS in nota ad Handir-Alou *H. Malab. III. p.* 77. *t.* 59. dum affirmat, hanc ſpeciem filamenta non e ramis, ſed e caudice, deorſum mittere, quæ ipſi caudici adhærentia craſſiſſimum eum reddunt; num vero hæc fibrarum origo in aliis quoque ſpeciebus occurrat, annotatum haud legimus. Ex his fuſius hactenus expoſitis ſatis, opinamur, patet, quam plurima adhuc ſupereſſe obſcura pro ſpeciebus his perfecte diſtinguendis dilucidanda, atque hoc tantum a plurimis extra dubium poſitum eſſe, multas, ſi non omnes, ſpecies recenſitas peculiarem hunc per fibras ſeu funiculos ſe multiplicandi modum inter ſe habere communem. Neque tamen illum huic tantum ſtirpium generi proprium eſſe, docent alia exempla: Mangle enim arboris vegetandi modus, quem ex OVIEDO deſcribit CLVSIVS *loco ſæpius citato*, idem eſt, quæ tamen ſiliquas fert & proinde iam a IO. BAVHINO *l. c. p.* 147. *a.* recte ab hoc genere ſeparata & *ibid. L. XII. p.* 415. ad Caſſiæ genus relata eſt. Uviferam arborem Americanam per funiculos a ſummis ramis ad terram usque demiſſis proliferam *Pluk. Phytogr. t.* 237. *f.* 5. *Almag. p.* 394. ad aliud quam ficus genus referendam eſſe, ex figura quidem ſuſpicari liceret, & ex ſynonymis citatis omnino probari poſſet; quum vero hæc ſynonyma dubitanter tantum addita ſint, atque eorum auctores hunc vegetandi modum taceant, eius genus incertum adhuc manet, uti etiam illius arboris, cuius IO. de LAET *Deſcr. Ind. Occid. L. XVII. p.* 664. mentionem facit, eiusque folii fructusque iconem addit, & in deſcriptione refert, e ramis eius pariter deſcendere certa filamenta, quæ, poſtquam terram attigerint, radices agunt & ramos veluti ſuſtentant. Sed, ne ulterior diſquiſitio tædium pariat, hic filum abrumpimus.

TAB. LI.

BROMELIA foliis aculeatis, racemo laxo terminatrici *Linn. H. Cliff. p.* 129. *Roy.* 25.

Bromelia foliis ciliato-ſpinoſis mucronatis, racemo terminali *Linn. Sp. Pl. p.* 285. *n.* 2.

Pinguin *Dill. H. Elth. p.* 320. *t. CCXL. fig.* 311.

Karatas foliis altiſſimis, anguſtiſſimis & aculeatis Plum. Nov. Gen. *Mill. Gard. Dict. Vol. II. a.* 1740. *& noviſſ. edit.* 1752. *Houſt. MSt.*

Karatas foliis altiſſimis, anguſtioribus & aculeatis *Rand. H. Chelſ. p.* 106. *n.* 387.

Expoſ. a. flos integer cum foliolo *b.* ovarium *c.* involvente; *d.* calyx trifolius non deciduus; *e.* corolla tripetala tubulatam mentiens; *f.* ſtamina tubi longitudine, a corolla & *g.* a calyce ſeparata; *h.* calycis ſegmenta ſeu folia tria ab ovarii vertice abſciſſa & a reliquis partibus ſeparata; *i.* petalum ad ovarii verticem ſeu receptaculum abſciſſum; *k.* ſtamen ſeu filamentum ſubulatum & anthera erecta ſagittata filamento longior; *l.* ſtylus brevis cum capitulo maiori trigono ſeu tribus ſtigmatibus; *m.* capitulum transverſe ſectum; *n.* fructus maturus ſiccus; *o.* idem ex maceratione tumidior; *p.* eius transverſe ſecti amplitudo, ubi corticis craſſitudo & pulpa trifariam diviſa; *q.* ſemina matura, *r.* in magnitudine aucta.

Nota. Auctores citatos diverſis his nominibus indicare unam eandemque plantam, dubio caret, quia alia ſpecies Londini hucusque non culta eſt, & plusquam probabile videtur, LINNÆVM ſuum characterem ad DILLENII ductum formaſſe. Nomine a LINNÆO *H. Cliff.* huic ſtirpi adſcripto accepimus noſtram imaginem. Dilleniana imago differt a noſtra ſcapo in ramos iam explicato, itemque floribus clauſis ſeu minus explicatis, ſtaminibus paullo minoribus & antheris albidis. Ille porro annotat, folia eſſe 2. 3. pedes & amplius longa, 1. 1½. vel 2. uncias lata, (MILLERVS folia 3. vel 4. pedes longa deorſum flexa definit) & ſumma coloris obſcure rubri; petala non cadere, ſtamina petalis inferius connaſci. Fructum (qui manu BAVRENFEINDII noſtratis adpictus eſt & non ad hanc, ſed aliam ſpeciem pertinet) celeberrimus COLLINSONVS benevole nobiscum communicavit hac informatione: *aliam Pinguin producere fructum conicum multo minorem & breviorem* (qualem DILLENII figura repræſentat) *aliam maiorem & longiorem*, cuius patriam vero non addidit. Apud PLVMERIVM Karatas & Bromelia duo diſtincta conſtituunt genera. Priori *p.* 10. adſcribitur flos monopetalus infundibiliformis & trifidus, qualis etiam ab illo *tab.* 33. *fig. a. a.* pingitur, calyci inſidens, qui *fig. b.* methodo Tournefortiana ovarium repræſentat cum vertice vix diviſo, in fructu vero maturo *fig. c.* ſatis conſpicuus & ad baſin usque ter ſectus & perſiſtens delineatur; fructus dicitur conicus carnoſus in tria veluti loculamenta diviſus & talis etiam *fig. c. e.* pingitur, ut & *fig. f.* ſemen oblongum. Additur denique, fructum contectum eſſe membrana in quatuor partes ſeſſili (forte fiſſili) qualem *fig. d.* ſed ſimul fructus figuram nullo modo cum *fig. c. e.* comparandam repræſentat. Staminum & ſtyli conformatio in deſcriptione & figuris omittitur. Poſteriori, ſeu Bromeliæ, *p.* 46. tribuitur flos roſaceus ex tribus pe-

petalis constans in orbem positis, quorum totidem, sed erecta, *tab.* 8. *fig. a. a.* & unicum *fig. b.* separatum sistit, calyci insidens, qui *fig. a. a.* repræsentat ovarium tribus coronatum foliolis, quæ secundum *fig. d.* totum fructus ambitum quasi investiunt; fructum describit ovatum, in tria loculamenta divisum, cui vero descriptioni *fig. e. e.* minime respondet, semina potius longiuscula & fere cylindracea, uti describuntur & *fig. e. e. f.* delineantur, circa axin densissime in orbem collecta & neque per longitudinem neque per latitudinem fructus ullo modo divisa repræsentat; stylum simplicem erectum, corollæ ferme longitudinis, cum stigmate globoso delineat *fig. c.* Ex his facile patet, quam difficulter huius utriusque generis characteres & inter se & cum nostra stirpe comparari possunt, nisi Bromeliæ fructus & Karatæ floris structura vitiose delineata sit. Eadem procul dubio moverunt MILLERVM atque HOVSTONVM (secundum huius autographum, quod a MILLERO accepit, & transscriptum ad nos misit EHRETVS) ut eam opinionem alant, PLVMERIVM Caraguatæ suæ florem eadem tabula, qua Karatas depingitur, delineatum, huius flori substituisse & vice versa; sed posito hoc, hic Caraguatæ flos, ob ovarium intra corollam & calycem reconditum, & stylum longissimis staminibus adhuc longiorem, minus adhuc similis est illi nostræ stirpis. Ceterum, quod ex eodem HOVSTONI MSto rescivimus, huic auctori synonyma sunt Karatas foliis altissimis angustissimis & aculeatis *Plum.* Caraguata acango *Pis.* & Aloe americana fructu dulci & acido pruno simili *Moris.* DILLENIVS indefessus stirpium indagator, suam plantam cum tribus Bromeliæ speciebus a PLVMERIO delineatis conferens, in nulla earum similitudinem invenit, quam in illa, quæ ab ipso vocatur Bromelia pyramidata, aculeis nigris; sed simul monet, quibus notis insignibus e contrario differat: neque etiam in Karatæ eiusdem (cuius figura, quod simul notat, inter eius delineationes desideratur) foliorum definitione & floris fructusque charactere eandem plane conformationem invenire potuit, tandemque addit, hoc tantum sibi constare, suam plantam & Ananam Americanam sylvestrem alteram minorem, Barbados & insulæ Iamaicæ nostratibus colonis Pinguin dictam *Pluk. Almag. p.* 29. *Phytogr. t. CCLVIII. f.* 4. esse eandem, hanc vero ad iuniorem plantam minore quantitate & sine floribus factam esse, nec se meminisse, eius aliam vel cum vel sine floribus iconem prostare. Id nobis etiam contigit auctores varios evolventibus. 1.) Mexocotl seu Maguei Prunorum *Hernand. L. VIII. c. XV. p.* 275, secundum descriptionem & iconem inter se collatas, habet super caule tereti seu rotundo, brevi & crasso folia Ananasæ similia fulva ac veluti marcida, non admodum longa, satis tamen lata & repanda; eorum medium occupant numerosi fructus in amplum corymbum, quasi hemisphæricum, densissime collecti, singuli prunis vel glandibus similes, oblongi utroque extremo angusto & superiori bifido vel trifido, ex candido pallescentes, dulces & acidi, edules & succo pleni grati saporis; semina sunt principio candida, postea nigra obrotunda & duriuscula; radix fibrata crassaque est. Eadem descriptio prostat apud RAIVM *Hist. T. II. p.* 1200. *n.* 3. & NIEREMBERGIVM *Hist. naturæ p.* 301. *c. XV.* sed figura omissa est: eandem descriptionem repetit quoque de LAET ex Fr. XIMENE in annotationibus ad MARGGRAVII *Hist. Bras. p.* 88. ut & MORISO *H. O. II. p.* 418. *n.* 8. & *S. IV. t.* 22. *f.* 7. ubi nil novum, præter nomen; male autem ab ipso nominatur Aloe America fructu dulci & acido multiplici prunis simili. 2.) Karouata de LAET *nov. orb. seu descr. Ind. occid. L. XVI. c. XII. p.* 614. folia habet ulnam fere longa & duos pollices transversos lata, Ananasæ crassiora, & scapum e medio erumpentem, cui circiter 2. palmas supra solum confertim adnascuntur 50. & interdum longe plures fructus digitalis longitudinis, pyramidis triangularis in modum, intus atque extus flavescentes, quorum satis recentium ex insula Tabago acceptorum unum integrum, alterum per longitudinis medium (sed non transverse) sectum, pingendum curavit, (qui descriptioni respondet) cuius interior substantia dicitur spongiosa pluribus seminibus minutis plena, optimi saporis & palato grati. Floris & fructus interioris conformationis nulla fit mentio. 3.) Caraguata *eiusdem L. XV. c. X. p.* 565. dicitur carduorum species, fructum ferens flavum, qui digitum longus est & crudus ori obiectus labia excoriat. 4.) Caraguata acanga PISONIS *Hist. Bras. p.* 111. folia habet in speciem gladii mucronata prælonga, utrimque serrata aculeisque atrocibus munita; fructus intimo gremio occultat digitum longitudine & crassitudine adæquantes, coloris intus & extus albi ad flavum inclinantis, semina rotunda & nigricantia in carne spongiosa succulenta aciduli saporis foventes &, si uberius sumuntur, fauces excoriantes. Figura, quæ additur, est vilis copulam tantum exhibens foliorum, quæ, ratione magnitudinis imminutæ, satis longa & angusta sunt. Additur fructus integri & dissecti, naturalis magnitudinis, figura, quæ illa ipsa est de LAET n. 2. qui notas in hunc librum addidit. Huius plantæ eandem descriptionem easdemque figuras exhibet PISO *de Ind. utriusque re med. & nat. p.* 191. ubi vero addit, proxime ad terram provenire multos flores iuxta se in orbem positos, ex cæruleo purpureos & in medio alba stamina habentes, quemlibetque florem, digitum longum, constare tribus foliis. Hac cum descriptione convenit quoque Caraguata acanga MARGGRAVII *ibid. p.* 88. & RAII *Hist. II. p.* 1200. *n.* 12. ubi folia dicuntur 7. aut 9. pedes longa, sesquidigitum lata & fructus 5. digitos longus. Eandem recenset porro SLOANE *Cat. p.* 118. *Itin. I. p.* 248. ubi nullam descriptionem iungit, sed, addito nomine Penguins, tantum monet, se aliorum descriptioni nil notabile addere potuisse. Ceterum PISONIS figuram malam declarat pariter ac illam HERNANDESII, si eadem est, quam ille intelligit, ut putat de LAET, quibus subiungit, descriptionem in omnibus convenire, excepta caulis brevitate. Ab eodem *Itin. T. II. p.* 379. huic, ut synonymum, additur Karatas foliis altissimis, angustissimis & aculeatis *Plum. p.* 10. Eiusdem PISONIS figuræ foliorum (omissa illa fructus) in *Mus. Wormian. p.* 193. male iungitur Caraguatæ descriptio, quæ cum Aloes Americanæ mucronato folio propius convenit, & nihilominus *ibid. p.* 205. *seq.* declaratur pro Karouata de LAET superius n. 2. indicata, cuius auctoris vero nomen tacet, licet hoc loco, iisdem verbis eius descriptionem, a priori plane alienam, transscripserit. 5.) Pengvvyn, Latinis Karatas HVGHES *nat. history of Barbados p.* 232. foliis gaudet 9. pedes longis & 2. pollices latis instructisque ad latera acutis & uncinatis spinis sesqui pollicem distantibus. Hæc densissime prope terram collecta ambiunt coronam circularem ad pedis diametrum amplam; inde excrescit corymbus fructuum arctissime coniunctorum, qui singuli 4. circiter digitos longi & 1. lati, utroque extremo acuti, in medio quadrangulæ figuræ & exterius ex albido luteoque virescentes sunt; semina continent innumerabilia parva plana, & pulpæ albæ sapor acris est. Floris nulla fit mentio & figura, uti in plerisque aliis stirpibus descriptis, ubi utilissimæ fuissent, desideratur. 6.) Superest alia Caraguata MARGGRAVII *p.* 86. quæ eâdem foliorum figurâ PISONIS supra n. 4. citatâ repræsentatur, licet alia plane descriptio ei iungatur, secundum quam caulis 2. circiter pedes longus est, ad quem bina & bina capitula posita sunt, in summitate autem plerumque quinque, figurâ ut Cinaræ, magnitudine nucis iuglandis, ex crassis atque aculeatis foliolis constantia, elegantis coloris incarnati, quæ iisdem verbis leguntur apud RAIVM *Hist. II. p.* 1199. *n.* 10. Eadem describi videtur a PISONE *Hist. Bras. p.* 112. conf. *idem ibid. p.* 88. ut & *Hist. Ind. p.* 196. ubique sine figuris. Sed hæc stirps, ob fructus singularem & plane aliam conformationem, hic prorsus excludenda est, & convenire videtur cum illa, quæ ab aliis vocatur Ananas sylvestris, de qua conf. PISO *l. c. sub finem cap. XXXVII. p.* 196. Caraguatæ altera species de LAET *p.* 565. Nana brava MARGGR. *p.* 33. Anana sylvestris *Park. Th.* 1626. Ananas sylvestris *Munt. Phyt. p.* 28. *t.* 135. Ananas sylvestris Acostæ *Hist. Lugd. II.* 1871. Ananas sylvestris folio Aloes, fructu cupressino *I. B.* 111. 96. *Rai. II.* 1333. Ananas sylvestris Brasiliana Kerbita vulgo P. B. P. *Pluk. Alm.* 29. *Phytogr. t. CCLVIII. f.* 3. Kaidà *H. Mal. T. II. t.* 1. *Rai. II.* 1442. His omnibus hactenus citatis, utut debita accuratione haud descriptis vel delineatis, rite ponderatis, salva aliorum sententia concludimus sequentia: 1.) Si Plumerianæ Bromeliæ fructus delineatio secundum eius descriptionem interpretanda vel emendanda est (quod omnino verosimile videtur) Dilleniana & nostra planta est huius species, sed alia, quam quas PLVMERII delineationes a DILLENIO examinatæ exhibent; nihilominus tamen LINNÆI specifico nomine indicato recte salutatur. 2.) Si Plumerianæ Karatæ flos monopetalus (qualis etiam in nostra figura *e.* primo intuitu apparet ob

tubi

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

IXIA *foliis ensiformibus, floribus remotis* Linn. H. Vps. 16. Spec. 36. n. 2.

*a. spathæ; b. flos a facie interiori s. superiori; c. tria petala interiora; d. flos a facie exteriori s. inferiori; e. tria petala exteriora; f. ovarium, g. transverse dissectum; h. vestigia petalorum; i. tria stamina; k. stamen separatum a facie interiori, l. exteriori, m. n. eadem in magnitudine aucta; o. anthera transverse secta; p. q. stylus, r. ejus stigmata tria; s. eadem in magnitudine aucta; t. stigmata a facie superiori recta; u. pericarpium cum seminibus, x. idem transverse sectum, y. idem maturum, z. axis seminum, *. semen separatum.*

tubi ſegmentorum arctiſſimam unionem) non eſt, ſed tripetalus: haec & Bromelia, docente LINNÆO, unum idemque genus omnino conſtituunt, nec dubium movet huius fructus figura *d.* cum quatuor tegumenti partibus repraeſentata, quia, ut ſupra iam monuimus, haec figura ſuſpecta eſt & reliquis *c. e.* minime reſpondet. 3.) Quia non ſolum Caraguatae acangae ſupra n. 4. citatae flos deſcribitur tripetalus, verum etiam huius & Karouatae (n. 2.) fructus delineatio, eiusque ſecundum longitudinem, craſſitudinem figuramque deſcriptio (in quibus etiam reſpondet fructus Pen-gvvyn n. 5. ſi excipias figuram quadrangulam forte non ſatis accurate obſervatam) cum noſtro fructu *fig. n. o.* depicto penitus convenit, adeoque hic pro uno eodemque cenſendus venit; huius autem pulpa trifariam *fig. p.* diviſa eſt, hae ſtirpes ad Bromeliae genus referendae ſunt. 4.) Quia harum ſtirpium n. 4. 5. fructus plurimi ad caudicis ſummitatem in foliorum gremio, ſine ſcapo notabili, corymbi hemiſphaerici ampli in modum arctiſſime inter ſe colliguntur: oritur inde nota ſpecifica, quae eas a noſtra ſtirpe diſtinguit. 5.) Quia Mexocotl n. 1. hac nota quidem convenit, ſed fructu & foliis multo brevioribus latioribusque differt: haec iterum ut alia ſpecies, vel ſaltem ut antecedentis varietas, diſtinguenda videtur. Ceterum num hucusque ſic dictae Karatae ſpecies omnes floribus indeque prognatis fructibus in corymbum collectis ſpecifice ſe diſtinguant ab illis Bromeliae, aliis, quibus occaſio favet, diſquirendum commendamus, & hoc unicum adhuc monemus, Plumerianae Karatae foliis altiſſimis & anguſtiſſimis optime reſpondere Caraguatam n. 4. & Pen-gvvyn n. 5. foliis 7. vel 9. pedes longis & 1. vel 2. pollices latis; valde vero differre fructus figura, quae in his propter longitudinem & utrumque extremum anguſtum quaſi fuſiformis eſt, quum illa, propter longitudinem minorem & extremum inferius anguſtum ſuperius vero amplum rotundumque, conica recte dicitur.

Mantiſſa. Hactenus deſcriptio atque Hiſtoria haec calamo exarata & typis excuſa iam eſt, quum a. 1751. decuria quinta in publicum prodiit, id quod philyra antecedens p. 22. monſtrat: nunc adhuc iungimus haec pauca. 1) DILLENIVS in ſua huius plantae deſcriptione affirmat „ eam & illam, quae a PLVKNETIO vocatur „ Ananas americana „ ſilveſtris altera minor Barbados, & inſulae Iamaicae „ noſtratibus colonis Pinguin dicitur *Almag. bot. p.* 29. eſſe „ eandem; eius figuram vero *Phytogr. tab.* 258. *f.* 4. ad „ iuniorem plantam minore quantitate factam eſſe ſine floribus, „ nec aliam eius vel cum vel ſine floribus iconem proſtare „ ſe meminiſſe. „ 2) Anno 1756. prodiit cel. BVRMANNI Plantarum Americanarum faſciculus tertius, continens plantas, quas olim CAR. PLVMIERIVS detexit eruitque, atque in inſulis Antillis ipſe delineavit, ubi tab. LXII. LXIII. LXIV. tres Bromeliae figurae ſiſtuntur, ex quibus nulla omnino (ut DILLENIVS ex Architypi inſpectione iam monuit) cum noſtra figura convenit, neque etiam in reliquis tabulis Karatae eiusdem icon occurrit. 3) A. 1759. evulgata eſt cl. MILLERI Dictionarii hortulanorum ſeptima editio, ubi, ut antea, Bromelia & Karatas tanquam genera diſtinguuntur, & huius unica, illius vero duae ſpecies recenſentur, ex quibus nulla noſtrae reſpondet. Coepit quidem laudatus vir, memoratum dictionarium ſuum deſcriptionibus atque figuris plantarum ad illud pertinentium (titulo: *Deſcription of the figures of Plants adapted to the Gardeners Dictionary*) egregie illuſtrare; ſed inter illas, quae ad noſtras hucusque pervenerunt manus, plantae, de quibus nobis ſermo eſt, non occurrunt.

Atque haec ſufficiant ad declarandum, quam difficile ſit, imperfectas deſcriptiones aeque ac figuras citatas inter ſe comparare.

Ceterum monemus, nos quidem aliquot huius collectionis plantas paullo fuſius expoſuiſſe otio & animi alacritate gaudentes; poſtquam autem officiorum publicorum functiones in dies ſe cumularunt & aetas ingraveſcere coepit, occupationes has ſucciſivas per VII. Annos mittere coacti ſumus, licet decuriae ſextae tabulae omnes iam pridem paratae fuerint. Vt autem earum continuationem deſiderantibus noſtram propenſionem declaremus, iisdem nunc denuo nos accingimus, ea tamen differentia, ut tabularum ſequentium expoſitiones maximam partem ea ratione, quam primum obſervavimus, proſequamur, cumprimis quia comperimus, nec illam reſtrictam expoſitionem diſplicuiſſe illis, qui hoc opus ſibi compararunt. Eadem ratione nunc pergentibus nobis ſpes inſuper affulget, reliquas decurias, Deo iuvante, citius abſolvi poſſe, usque dum harum plantarum ſelectarum Centuria completa ſit, quarum tantus numerus iam paratus ad manus eſt.

TAB. LII.

IXIA foliis enſiformibus, floribus remotis *Linn. H. Vpſal.* 16. *ſpec.* 36. *n.* 2. *Ph. Mill. diction. edit. VII.*

Ixia Chinenſis (nomen triviale Linn. ſpec. l. c.) *Io. Gotthilf Mülleri ſpec. plantar. t.* 3.

Bermudiana iridis folio maiori, flore croceo eleganter punctato *Krauſ. Ind. plantar. p.* 25. *cum icone Eiusd. Catal. arbor. frut. & herbar. p.* 7. *n.* 134.

Balemcanda-Schularmandi *Rheed. H. Malab. XI. p.* 73. *t.* 37.

Gladioli affinis Malabarica, flore flavo, maculis rubris interſperſo *Commel. in not. ad H. Malab. l. c. p.* 74. *Eiusd. Flor. Malabar. p.* 33. *b.*

Expoſ. *a. a. a. N. I.* ſpathæ, *b. b. I. II.* flos apertus a facie interiore ſeu ſuperiore, *c. c. c. I. II.* tria petala interiora, exterioribus paullo longiora, latiora & teneriora (uti in omnibus ſic dictis floribus liliaceis, quod iam in *Commercio litter. Norimb. a* 1743. *p.* 286. indicavimus & ill. HALLERVS in ſuo tractatu *de Allii genere naturali p.* 5. & 17. nota *a*, confirmavit) cum maculis ſaturate purpureis ad unguem latioribus, *d. II.* flos apertus a facie exteriore ſeu inferiore, *e. e. e. I. II.* tria petala exteriora, interne ſimilibus maculis, externe vero nervo herbaceo notata, *f. I. II.* ovarium ſeu germen trigonum, *g.* idem transverſe ſectum, *h. I. II.* veſtigia petalorum abſciſſorum, *i. i. I. II.* tria ſtamina, *k. II.* ſtamen ſeparatum, nempe filamentum ſubulare cum anthera biloculari lateraliter dehiſcente a facie interiore, *l. II.* a facie exteriore, *m. n. II.* eadem in magnitudine aucta, *o. I. II.* anthera transverſe diſſecta, ut bini eius loculi filamento adhaerentes compareant, *p. I. II.* ſtylus cum tribus ſtaminibus ovario inſidens, *q. II.* idem in magnitudine aucta, *r. I.* ſtyli ſtigmata quatuor, *r. II.* ſtyli cornicula tria, *s. II.* eadem in magnitudine aucta, *t. II.* eadem a facie ſuperiore recta, *u. II.* pericarpium trigonum maturitati proximum cum reliquiis floris marcidi, *x. II.* idem transverſe ſectum eiusque tria loculamenta cum ſeminibus nondum maturis, *y. y. y. I. II.* pericarpium maturum trifariam dehiſcens, *z. II.* axis, cui ſemina adhaerent, * *II.* ſemen ſeparatum cum filamento axi adhaerente.

Nota. Hanc picturam Dn. EHRETVS a. 1743. ad nos miſit & nominavit Siſyrinchium africanum Iridis folio flore aurantio maculis purpureis adſperſo petalis aequalibus *Miller.* Sed MILLERVS in ſexta ſui dictionarii editione recenſet quidem Siſyringii quinque ſpecies, noſtra vero inter illas non occurrit, & in ſeptima editione ſolummodo noſtram ſpeciem Linnaeano Ixiae nomine adducit, a Siſyringio diſtinguit & utrique generi peculiarem characterem tribuit; addit quidem, hanc Ixiam eſſe Siſyrinchium *Comm. Hort. Amſt.*; ſed IO. COMMELINVS in prima citati horti parte tres quidem deſcripſit & delineavit Siſyrinchii ſpecies, quarum vero nulla cum Ixia noſtra convenit: CASP. COMMELINVS autem neque in altera huius horti parte, neque in ſuis Praeludiis botanicis, neque etiam in horti medici Amſtel. plant. rarior. & exot. Siſyringii ullam mentionem facit.

Quum poſt obtentam EHRETI picturam *N. I.* occaſio nobis data eſt, hanc ipſam plantam colendi, nonnullas obſervavimus differentias, quas figuris *N. II.* addidimus; ſtyli namque ſtigmatum quatuor *r. I* loco, cornicula tria *r. II*; floris colorem multo rubicundiorem, qui flavus in H. Malabarico deſcribitur, & in imagine Ehretiana pingitur; itemque ſeminum colorem non pallidum ſed plane ex atro ſplendentem. An hæc indicent differentiam conſtantem? an maiorem vel minorem maturitatem? an varietatem ex climate aut cultura mutabilem? experientia confirmandum eſt.

Haec ipſa planta egregie iam delineata & deſcripta eſt in H. Malabarico, ſed ſecundum deſcriptionem magnitudine (quæ hominis ad altitudinem, procul dubio ex climatis benignitate, aſcendens dicitur) noſtram multum ſuperat, flores etiam in delineatione, probabiliter ſecundum omnes ſtirpis partes imminuta, maiores apparent: ceterum in omnibus convenit cum noſtra. Praecipue autem laudanda eſt figura nativis coloribus

ribus illuſtrata, quam P. G. MVLLERVS in ſua *plantarum Decade prima*, (num plures atque etiam huius Decadis deſcriptiones acceſſerint, nos haud comperimus) *Berolini* 1757. *in fol. reg. edita*, exhibuit, quaeque noſtris obſervationibus ratione floris ſeminumque coloris & ſtigmatum numero diviſioneque reſpondet. Neque KRAVSII icon a natura recedit, etſi pro libri norma multo imminuta ſit: in qua pariter tria tantum ſtigmata diviſa delineantur, ut ideo vero ſimile ſit, hanc partem exemplaris Ehretiani monſtroſe conformatam fuiſſe.

TAB. LIII.

INDIGOFERA ſcapo recto, foliorum pinnis oblongis, ad apicem obſcure acutis incanis, florum ſpicis erectis, floribus confertis, leguminibus teretibus erectis glabris.

Expoſ. *a.* flos in magnitudine naturali a facie anteriore, *b.* poſteriore, *c. d.* in magnitudine aucta, *e.* calyx, *f.* vexillum, *g. g.* alae, *h.* carina, *i.* ſtamen ſolitarium, *k.* reliquorum ſtaminum diadelphiorum vagina communis, ex qua eorum antherae prominent, *l.* ſtylus brevis, ſeu germinis apex cum ſuo ſtigmate, *m.* legumen rectum, *n.* aliud paullulum incurvum, *o.* legumen ablata valva altera cum ſeminibus in ſitu ſuo, *p.* ſemen exemtum, *q.* valva ſeparata a facie interiore.

TAB. LIV.

INDIGOFERA ſcapo recto, foliorum pinnis ovatis, ad apicem obtuſis glabris laete virentibus, florum ſpicis erectis, floribus ſparſis, leguminibus teretibus pendulis incurvis ſubhirſutis.

Expoſ. *a.* flos a facie anteriore, *b.* vexillum, *c. c.* alae, *d.* carina, *e.* calyx cum ſtamine ſolitario & reliquis diadelphiis, *f.* germen cum ſtylo brevi & ſtigmate obtuſo, *g. g. g.* legumen pendulum, *h.* idem ablata valva altera cum ſeminibus denudatis, *i.* valva ſeparata a facie interiore, *k. k.* ſemina ſeparata.

TAB. LV.

INDIGOFERA ſcapo infirmo, pinnis oblongis pallide virentibus glabris, pedunculis ſpicae longiſſimis, floribus laxe diſpoſitis, leguminibus compreſſis brevibus gibboſis ſubaſperis diſpermis.

Expoſ. *a.* flos a facie anteriore, *b.* vexillum, *c. c.* alae, *d.* carina, *e. f.* ſtamina diadelphia & ſolitarium, *g. g. g. g.* legumen compreſſum gibboſum, *h.* idem altera valva ablata cum binis ſeminibus denudatis, *i.* altera valva ſeparata a facie interiore, *k. k. k.* ſemina exemta.

Nota. Harum trium tabularum LIII. LIV. & LV. picturas iam a. 1748. a Dn. EHRETO obtinuimus, ſed ſine leguminum figuris. Primae LIII. ſubſcripſit nomen Providence Indigo, foliis argentei coloris, cui hoc peculiare phoenomenon addidit, quod in floribus maturis, ſi alarum vel carinae extremitates tanguntur, hae illico a ſe invicem diſſiliant ſtaminumque vagina ſimul ſe erigat, quod iucundum ſpectaculum ipſe ſaepius repetiit. Secundam picturam LIV. ſignavit Quatimalo Indigo foliis ſaturate viridibus. Tertiam LV. Indigo Carolinienſe ſilveſtre perenne. Legumina deinde nobiscum benevole communicavit Dn. MILLERVS, quae ſingulis his tabulis adpingenda curavimus, ſed tantum coniecturantes, quia eadem alio nomine ſpecifico ſignata erant. Primum ſcilicet inſcribebatur Indigofera caule fruticoſo perenni, foliolis ovato acutis incanis, floribus ſpicatis, leguminibus teretibus erectis; ſecundum Indigofera caule fruticoſo, foliis ovatis incanis, pedunculis multifloris, leguminibus pendulis incurvis falcatis; tertium Indigofera radice reſtibili, caule ramoſo, pedunculis multifloris, foliolis ſubrotundis glabris, leguminibus articulatis. Ex primae ſpeciei ſeminibus ſatis prodiit planta toto habitu tabulae LIII. reſpondens, ſed ad ſiliquas producendas non perveniens: reliquarum ſemina non germinarunt.

Laudatus MILLERVS in ſexta Dictionarii ſui editione tres indicavit ſpecies, 1) Anil ſive Indigo Americana, ſiliquis in falculae modum contortis *Marchant. Mem. Ac. Reg. Sc.* 1718. the true Indigo &c. cuius figura colorata eodem nomine occurrit inter figuras ſuas publicatas (quarum titulum generalem vid. ſupra in Mantiſſa notae ad tab. LI.) ubi pro ſynonymo eius iungitur Emerus americanus ſiliqua incurva *Tourn. I. R. H p.* 650. *t.* 418. 2) Anil ſive Indigo americana fruticoſa argentea, floribus e viridi purpureis, ſiliquis falcatis. The vvild Indigo, or Guatimalo Indigo. Coluteae affinis fruticoſa, argentea floribus ſpicatis e viridi purpureis ſiliquis falcatis *Sloane Cat. Iam. p.* 142. *Itinerar. II. p.* 37. *t.* 176. *f.* 2. ubi inter ſynonyma quaeritur: an Colinil *H. Mal. I.* 103? & an Indigo folio rotundo, ſive Indigofera rotundifolia *Munt. Aardgew. p.* 228. *Phytogr. p.* 13. *t.* 58? 3) Anil ſive Indigo ſiliquis latis aliquantulum incurvis. Emerus indicus ſiliqua aliquantulum incurva, ex quo Indigo *Breyn.* (hoc nomen neque in prodromis, neque in centuria, neque etiam inter icones plantarum rariorum inveni:) in prodr. II. vero occurrit Sesban aniliferum Indicum, Coronillae foliis, vel Indigo indica nobis, cui ut ſynonyma iunguntur Colutea indica herbacea, ex qua Indigo *Herm. Cat. hort.* & Nil, Anil ſive Indigo Indica *Moriſ. Hiſt. Ox. P.* 2. Idem MILLERVS in ſeptima operis citati editione quinque recenſet ſpecies his nominibus: 1) Anil leguminibus arcuatis incanis, racemis folio brevioribus, caule fruticoſo perenni, the Iamaica vvild Indigo, quae ipſi eſt Coluteae affinis fruticoſa argentea, floribus ſpicatis e viridi purpureis, ſiliquis falcatis *Sloane Cat. Iamaic.* 142. *Itinerar. II. p.* 37. *t.* 176. *fig.* 3. 2) Anil leguminibus ſeſſilibus arcuatis glabris foliis impari-pinnatis, foliolis ovatis obtuſis, the Guatimala-Indigo, quae ipſi eſt Indigo americana ſiliquis in falculae modum contortis *Marchant. l. c.* 3. Anil leguminibus teretibus brevibus, foliis pinnatis quinisve, ſpicis florum longiſſimis laxis, radice perenni, the Carolina vvild Indigo. 4) Anil leguminibus pendulis lanatis compreſſis, foliis pinnatis. 5) Anil leguminibus horizontalibus teretibus, foliis pinnatis ternisque. A LINNAEO *Amoenit. Acad. I. p.* 408. & *ſpec. II. p.* 751. tres indicantur ſpecies: 1) Indigofera leguminibus arcuatis incanis, racemis folio brevioribus. Coluteae affinis fruticoſa, floribus ſpicatis, purpuraſcentibus, ſiliquis incurvis, e cuius tinctura Indigo conficitur *Sloan. Flor.* (*Catal. Iamaic.*) 142. *Itiner. II. p.* 34. *n. VIII. t.* 179. *fig.* 2.) Anil ſeu Nil Indorum Color *Bauh. Hiſt.* 2. *p.* 945. Ameri *Rheed. Mal. I. p.* 101. *t.* 54. 2) Indigofera leguminibus pendulis lanatis tetragonis. Aſtragalus ſpicatus, ſiliquis pendulis, hirſutis, foliis ſericeis *Burm. Zeyl.* 37. *t.* 45. Katu tagera *Rheed. Mal. IX. p.* 55. *t.* 30. 3) Indigofera leguminibus horizontalibus teretibus, foliis pinnatis ternatisque. Colutea ſiliquoſa glabra, ternis quinisve foliis madraſpatana, ſemine rubello. *Pluck. Almag.* 110. *t.* 166. *f.* 1. Nir-pullari *Rheed. Mal. IX. p.* 67. *t.* 36. mala.

Has recenſitas Indigoferae ſpecies ab auctoribus cum earum ſynonymis annotatas indicaſſe, ſufficiat; omnium vero ut & cuiusvis ſynonymorum (quae ſubinde variant) inter ſe comparationem aliis relinquimus & figurarum citatarum tantum cum noſtris tabulis convenientiam aut differentiam indicamus, ut eo facilius comparatio inſtitui, atque etiam perſpici queat, quaenam recte aut ſiniſtre ut ſynonyma producantur.

1. Figura

INDIGOFERA *scapo recto, foliorum pinnis oblongis ad apicem obscure acutis incanis; florum spicis erectis, floribus confertis, leguminibus teretibus erectis glabris.*

a. flos in magnitudine naturali a facie anteriori, b. posteriori, c. d. in magnitudine aucta; e. calyx; f. vexillu; g. alæ; h. carina; i. stamen solitarium; k. staminum diadelphorum vagina; l. apex styli; m. legumen rectum, n. pendulum incurvum; o. legumen, ablata valva altera, cum seminibus in situ suo; p. semen exemtum; q. valva ablata a facie interiori.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

a. flos a facie anteriori; b. vexillum; c. alæ; d. carina; e. stamina diadelphia cum stamine solitario; f. germen cum stylo brevi et stigmate obtuso; g. legumen; h. idem oblata valva altera cum seminibus denudatis; i. valva oblata a facie interiori, k. semina exemta.

INDIGOFERA *scapo recto, foliorum pinnis ovatis ad apicem obtusis læte virentibus, florum spicis erectis, floribus sparsis, leguminibus teretibus pendulis incurvis, subhirsutis.*

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

INDIGOFERA *ſcapo infirmo, foliorum piñis oblongis pallide virentibus glabris, pedunculis ſpicæ longiſsimis, floribus laxe diſpositis, leguminib⁹ compreſsis brevib⁹ gibboſis ſubaſperis diſpermis.*

a. flos à facie anteriori; b. vexillum; c. alæ; d. carina. e. stamina diadelphia et solitarium; g. legumen, h. idē altera valva ablata cum binis seminibus denudatis; i. valva ablata a facie interiori; K. semen.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PLANTAE SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT
NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA VI.

A.R.S. MDCCLX.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

1.) Figura colorata, quam MILLERVS Anil nomine exhibuit, toto habitu cum noſtra tabula LIII. convenit, ſi excipias florum colorem ſaturate ſanguineum) leguminis etiam) licet primis tantum lineis in latere additi; ſitus erectus definitioni noſtræ reſpondet. 2.) MARCHANTI figura pariter quidem non abſimilis eſt, ſed legumina delineat articulata & pendentia. Ceterum hic A. *l. c. Edit. Pariſ. p.* 92. *ſeqq.* omnium huius plantæ (quam ipſe coluit, & Indigotier nominavit) partium deſcriptionem dedit eiusque ab Emero *Tournefortii* differentiam genericam & ſpecificam fuſius expoſuit, minus tamen adcurate florem roſaceum ex quinque petalis conſtantem, & ſiliquam articulatam deſcripſit delineavitque. 3.) Emeri *Tournef. I. R. H. p.* 650. *t.* 418. legumen delineatur articulatum vel ſaltem ad ſingula ſeminum loculamenta toroſum hinc vel TOVRNEFORTIVS *l. c.* Coluteæ foliis Anil nominatum *I. B. H. I. t. XI. p.* 384. (cuius nec flores nec legumina delineantur) male ad Emeri ſui genus retulit & Emerum americanum ſiliqua incurva nominavit; vel, ſi Emeri ſpecies eſt, Indigoferæ ſpecies eſſe nequit. 4.) Coluteæ affinis argentea &c. *Sloan. Itin. II. t.* 176. f. 3. foliorum pinnæ & florum ſpicæ ſecundum delineationem & deſcriptionem ſatis etiam cum tabula noſtra LIII. conveniunt; ſed legumina (quæ non delineantur) deſcribuntur pariter deorſum pendentia, foliorum pinnæ quoque anguſtiores ſunt. 5.) Coluteæ affinis ſpeciei alterius *Sloan. Itin. II. p.* 34. *t.* 179. *f.* 2. (quæ a LINNEO in Amœnit. Acad. l. c. no. I. citatur) delineantur foliorum pinnæ adhuc anguſtiores, florum ſpicæ longiores ramoſæque, & legumina, quæ his adduntur, incurva ſeu falcata, nodoſa vel quaſi articulata, alia pendentia alia magis erecta. 6.) Anil ſeu Nil Indorum Color *Bauh. Hiſt. II. p.* 945. ubi figura iterum deficit. 7.) Colinil *H. Malab. I. fig.* 55. toto habitu equidem non multum quoque a tab. LIII. recedit; ſed deſcriptio atque inprimis leguminum delineatio non convenit, foliorum pinnæ etiam anguſtiores ſunt. 8.) Indigoferæ *Munt.* tres delineantur ſpecies in una tabula: prima vocatur Indigofera coluteoides, & Indigo folio cordato; ſecunda rotundifolia; tertia longifolia. Secundam foliis rotundioribus ac minoribus tantum a prima differre, additur; ſed neutra recte vocatur rotundifolia: ſunt enim folia potius pinnata ex folidis binis coniugatis cum impari in ſummitate compoſita, ſingulis oblongis & ad apicem bifidis, (unde ſine dubio illa ab A. cordata vocantur) qua nota, dummodo figuræ genuinæ ſunt, ab omnibus ſpeciebus, quas alii recenſent, adeoque etiam ab illis, quas KIGGELAIR in Phytogr. pro ſynonymis indicavit, differunt; Legumina nec deſcribuntur nec delineantur, & florum ſpica laxa ſecundæ tantum ſpeciei adpingitur, ſed tam imperfecte, ut nemo inde generis characterem cognoſcere poſſit. Tertia valde ſimilis ſi non eadem eſt cum Xiuh Quilitl Pizahac ſeu Anir tenuifolia *Rechi apud Hernand. plantar. Mexicanar. l. IV. p.* 108. 9.) Sesban *Breynii* figura quidem caret; in altera vero Prodr. II. editione a Filio adornata in nota ſubiecta non ſolum Anil *Marchantii* pro huius plantæ ſynonymo declaratur, verum etiam floris fructusque character ex propria obſervatione additus (ubi ille MARCHANTII recte corrigitur) ſatis declarat, eam eſſe genuinam Indigoferæ ſpeciem; quænam autem ſit, haud clare patet, licet eius differentia & convenientia cum illa, quam IO. BAVHINVS Hiſt. I. t. XI. p. 386. nomine Sesban foliis Hedyſari deſcripſit & delineavit (quæ figura vero typographico errore, in antecedente pagina nomini Taxocoquamoclit addita eſt) ſollicite indicetur, & ex quibus tantum adparet, Sesban Breynii folia eſſe breviora foliolorumque in coſta coniugationes pauciores; floſculos exiles admodum Meliloti ſimiles; ſiliquas multo breviores, membranis intergerinis tenuioribus & paucioribus ſed arctioribus diſtinctas; ſemina pauciora ex tereti quadrata vel apicibus magis compreſſis & quaſi abſciſſis 10.) Colutea Indica herbacea &c. *Herm. Cat.* (*Ind. plant. H. Acad. Lugd. Bat.*) figura pariter caret. 11.) Nil vel potius Nir (quod Arabibus color cæruleus eſt) Luſitanis Anir, Indigo ſive Indica *Moriſ. Hiſt. Ox. T. II. P. II. p.* 202. delineatur *Append. Sect. II. t.* 24. *f.* 1. quæ figura, more huic A. conſueto, parva eſt, & ſiſtit foliorum pinnas ovatas cum apice acuto & flores teretesque ſiliquas ex ſpica laxa pendentes paullulumque incurvas, adeoque noſtræ tab. LIV. quodammodo ſimiles. 12.) Ameri *H. Malab. I. f.* 54. foliorum pinnis ovatis & floribus in ſpicis ſparſis leguminibusque pendulis eiusdem tabulæ figuræ etiam accedit; ſtipitis vero altitudo unius hominis & craſſitudo ligneaque durities enormiter differt, legumina item recta, non falcata vel incurva, delineantur & deſcribuntur: his non obſtantibus hanc ſtirpem ad Indigoferæ ſpecies pertinere videtur, & ſuccum quoque Indigo dictum ex foliis parari additur. 13.) Aſtragalus *Burmanni Theſ. Zeyl. p.* 37. *t.* 45. ſeu Katu tagera *Hort. Mal. IX. fig.* 30. nulli noſtrarum tabularum ſimilis eſt ob legumina valde lanata & quadrata. 14.) Nir Pullari *H. Mal. IX. f.* 36. eſt planta trifoliata; flores delineantur in brevibus ſpicis ſparſi, legumina nec delineantur nec deſcribuntur. 15.) Ervum *Breynii Prodr. II. edit. II. p.* 61, cuius ſynonymum Burmanno (*Theſ. Zeyl. p.* 77. voce Coronillæ) eſt Colutea zeylanica argentea tota *H. L. B. p.* 169. *tab. p.* 171. ſecundum hanc iconem habet ſiliquas ſeu legumina articulata, ſeu intermediis toroſis prædita, & ut frutex deſcribitur humanæ altitudinis. 16.) Coluteæ ſiliquoſæ glabræ *Plucknetii t.* 166. figura 1. delineat folia inferiora ternata ſuperiora quinata, omnia ovata; legumina magis minusve erecta, longo petiolo nunc ſolitaria nunc bina brevi pediculo adhærentia; florum ſpicæ omiſſæ ſunt. 17.) Yztacpatli figura, quam hic A. ex *Rheccho apud Hernand p.* 451. *n. IX.* citat, foliorum omnium pinnas quinatas & flores, qui dicuntur ex viridi lutei, in ſpicis longis, longiores petiolos terminantibus, denſe congeſtos monſtrat, legumina vero omiſſa ſunt.

Merx illa, Indigo dicta, & hodienum celebris, priſtino ævo iam nota fuit, præſertim Arabibus, qui Nil (vel rectius Nir) & Anil illam vocarunt, eamque non ſolum ad uſum tinctorium, verum etiam medicum adhibuerunt (vid. e. gr. *RASIS Continens interprete SVRIANO Venet.* 1509. *fol. mai. L. ult. C.* 506. *p.* 71. *col. b.* & *AVICENNA interprete MONGIO & COSTAEO ibid.* 1564. *fol. C.* 513. *p.* 439.) qui uſus medicus etiam Malabaris (vid. *H. Malab. I. p.* 102. 104.) Brasilienſibus & omnibus pene Americæ populis (*Marggrav. hiſt. nat. Braſiliæ p.* 58. *Piſo de Indiæ utriusque re nat. & med. p.* 199. *Philoſ. Transact.* 1701. *n.* 276. *p.* 1056.) notus, immo a practicis Europæis probatus eſt (vid. *Ephem. N. C. Dec. II. A. I. p.* 282. *Moriſon H. Ox. II. p.* 202. *RAII Hiſt. I. p.* 927.) raro tamen adhibetur, quia nonnulli hoc pharmacum corroſivæ & nimium adſtringentis qualitatis arguunt (vid. *DALE Pharmacol.* 144. *BOECLERI Cynoſur. mat. med. Contin. II. p.* 504. & confer. auctores ab his citati) quam malignam qualitatem forſan contrahit ex vaſis cupreis, in quibus excoquitur, præcipue non debite purgatis. Arabum interpretes latini nomen Anil verterunt Indicum (conf. *MATTH. SYLVATICI Pandectæ Venet.* 1493. *fol. p.* 19. b. voce Anil, & *SIM. IANVENSIS Clavis ſanationis, voce Nil*) unde procul dubio Indigo, vox æque barbara, orta eſt. Pluribus priſci ævi ſcriptoribus non minus notam fuiſſe hanc mercem, fuſius expoſitum legitur in Diario illo batava lingua hoc titulo edito: *Kabinet der natuurlike Hiſtorien, Wetenſchappen, Konſten en Handvvercken*, 12mo *Amſtel.* 1722. *menſ. Febr. p.* 64. *ſeqq.* Vt ut autem planta, ex qua hæc merx paratur, veteribus notiſſima fuerit, eam tamen tam negligenter deſcripſerunt, ut hodie nondum certo demonſtratum ſit, quamnam intellexerint.

Maſſa tinctoria ſæpius memorata paratur quidem præcipue ex ſingulis Indigoferæ recenſitis ſpeciebus, quod auctores citati teſtantur; ex una tamen præ altera præſtantiorem produci, indicant iidem, quod non ſolum a diverſarum ſpecierum qualitatibus propriis differentibus, verum etiam a ſolo natali, cultura & parandi modo vario procul dubio derivandum eſt. Neque tamen huius generis ſpecies ſolæ eiusmodi ſucco tinctorio præditæ ſunt, aliorum quippe generum etiam plantæ ſunt detectæ ſimili qualitate gaudentes. HERNANDEZ iam l. c. L. IV. p. 108.

p. 108. ſeqq. duarum plantarum Mexicanarum (quæ Xiuh Quilitl Pizahac nominantur) mentionem facit, quarum ſuccus cæruleo tingit colore, figuræ vero ab Indigofera multum recedunt. MARGGRAVIVS & PISO l. l. c. c. duas pariter producunt plantas, ex quibus fit Anil, quæ ab utroque iisdem pene verbis deſcribuntur iisdemque figuris delineantur & a priore Herva d'Anir, a poſteriori Caachira nominantur. Primæ ſpeciei figuræ totus habitus Coronillæ noſtrati quidem ſimilis eſt (unde etiam a VOLKAMERO *Flor. Norimb.* vocatur Coronilla indica ex qua Anil) florum vero ſpicis differt & ob caules infirmos humique proſtratos ad figuram tabulæ noſtræ LV. magis accedit, eius flores vero in deſcriptione male comparantur cum caſſide aperta, ut in Hedera terreſtri vel Vrtica mortua: altera ſpecies foliis ſimplicibus, lanceolatis, ex adverſo binis, penitus differt & propius convenit cum Xiuh Quilitl Pizahac I. *Hernand.* (alterius ſpeciei iconem hic non addidit) eſtque forſan Iſatis indica folio Rorismarini, Glaſto affinis, *C. B. pin.* 113. *n.* 111. Olim in America ex quadam Ononidis ſpecie præparatam eſſe eiusmodi maſſam tinctoriam, annotat MILLERVS in explicatione tab. XXXIV. iconum ſuarum ſuperius citatarum. De illa ſtirpe, cuius imaginem ſequens tabula LIX. exhibet, BROWNE non dubitat, quin ex eius foliis pariter ſimilis maſſa parari poſſit. In Decade VII. D. V. ſequutura producemus Cytiſi ſpeciem, ex qua Barbadenſes pariter Anil excoquunt.

Ex his liquet, plures plantas, potiſſimum flores ſic dictos papilionaceos producentes, ad eandem mercem, licet non eiusdem præſtantiæ, præparandam idoneas eſſe. Præ reliquis autem ſilentio non prætereunda eſt notiſſima illa planta Europæa, quæ Iſatis & Glaſtum vocatur, quam ob decantatam inde dudum paratam maſſam, (Paſtel vocatam) cum Anil plures veterum confuderunt, & de qua D. D. DAN. GOTTFR. SCHREBER peculiarem tractatum edidit hoc titulo: *Hiſtoriſche, phyſiſche und oeconomiſche Beſchreibung des Waidtes, &c. Halle* 1752. 4*to* cum accuratiſſimis plantæ eiusque characteris iconibus, ubi p. 98. comparatio illius maſſæ, quæ inde paratur, cum illa, quæ Indigo vocatur, inſtituitur, immo ſub finem præfationis alii excitantur, ad experiundum, numne ex Iſatide melius adhuc pigmentum vel tinctura parari poſſet, quam ex ipſo Anil, dummodo debita cura adhibeatur.

Modum, quo pigmentum Indigo dictum ex Indigofera ſeu Anil parandum ſit, omnes fere auctores hactenus citati docent, omnium vero accuratiſſime & prolixiſſime Pater LABAT (*Voyage aux Isles de l'Amerique Vol. I. à la Haye* 1724. 4*to p.* 90. *ſeqq.*) quam relationem in Anglicam linguam verſam ſuo Hortulanor. Dictionario Edit. VII. inſeruit multisque annotationibus illuſtravit MILLERVS.

Qui plura de huius mercis præparatione & bonitatis ſignis, eiusque plantæ cum Iſatide ſeu Glaſto comparatione confuſioneque, differentia, loco natali, cultura &c. ſcire deſiderat, evolvat, præter auctores iam citatos, IO. EVSEB. NIEREMBERGII *hiſtoriam naturæ &c. p.* 339. *C. XI.* PARKINSON *Theatrum bot. p.* 600. IO. BAVHINI *Hiſt. pl. II.* 945. DOMIN. CHABRÆI *ſtirpium icones* 82. *b.* Du TERTRE *Hiſtoire generale des Antilles T. II.* 107. De ROCHEFORT *Hiſtoire naturelle des Isles Antilles de l'Amerique T. I.* 237. Miſcellan. *ſeu* Ephem. N. C. *Dec. II. A. II. ex obſ. JO. HERB. de JÆGER p.* 5. Philoſophical Transaction *Vol. XXII. A.* 1700. 1701. *n.* 267. *p.* 103. *& n.* 276. *p.* 1016. PIERRE POMET *Hiſtoire gen. des Drogues P. I. L. V. p.* 151. Memoires de Trevoux 1732. *p.* 1278. Die heutige Hiſtorie oder der gegenvværtige Staat von Indoſtan und Ceilon &c. nach dem Engl. und Hollændiſchen SALMONS und van GOCH p. 199. Dictionaire univerſ. de Commerce par JAQ. SAVARY p. 878. The Gentleman's Magazyne &c. *Vol. XXV. a.* 1755. *p.* 201. quæ relatio germanice reddita & annotationibus aucta exſtat in collectione: Oeconomiſch phyſicaliſche Abhandlungen *IX. Theil p.* 171. *ſeqq.* & conferat SCHRERI tractatum ſuperius citatum.

TAB. LVI.

ARVM venis albis Italicum maximum *H. R. P.* 24. *Tournef. I. R. H.* 158. *Tilli H. Piſ.* 16. *Rand. H. Chelſ.* 23.

An Arum venis albis *C. B. pin.* 195. *n.* 1. *Phytopin.* 365. *n.* 1. *Raj. II.* 1209. *Segu. pl. Veron. I.* 252.

Arum acaule, foliis haſtatis integerrimis, ſpadice clavato, varietas *β & ξ Linn. H. Cliff.* 435.

Expoſ. *a.* ſpadix clavatus integer, *b.* longitudinaliter diſſectus, *c.* nectaria ſeu cirrhi aut filamenta primi ordinis, *d.* ſecundi ordinis, *e.* antheræ ſeſſiles duplici ordini cirrhorum interiectæ, *f.* ovula.

Nota. Num Arum hoc maximum illudque venis albis C. B. non niſi vario atque mutabili, an perpetuo & conſtanti charactere inter ſe differant, ex utriusque hiſtoria non ſatis liquet. Si prius a poſteriori, ſive ut ſpecies ſive ut varietas, diſtinguendum eſt, eius deſcriptionem & figuram nemo, quantum ſcimus, adhuc publicavit. Vnum ab altero diſtinguit Auctor H. R. P. & TOVRNEFORTIVS nec non LINNEVS, attamen hic tantum ut varietatem; neque TILLI, prius recenſens, poſterioris mentionem facit, neque SEGVIERIVS prioris nomen poſteriori adiungit. Vtrumque nomen ut ſynonyma coniungit MORISONVS ſeu potius BOBARTVS *Hiſt. Ox. III.* 143., cui MILLERVS *Gard. dict.* ut & ipſe BAVHINVS in *Phytopin.* reſpondere videntur. Qui poſterioris deſcriptiones apud auctores hic & a C. B. citatos evolvit, inveniet, huic quoque folia maiora, quam vulgari, adſcribi; ſed inveniet etiam, eorum paucos venarum, plures macularum tantum albentium mentionem facere: unde novum oritur dubium, num ſcilicet hæc ſpecies ab illa, quæ vocatur Arum maculatum, maculis candidis vel nigris *C. B. pin.* 195. *n.* 11. ulterius diſtinguenda ſit, quam ſola magnitudine, numque hæc differentia conſtans ſit, an clima aut ſolum varium illam producere valeat. Haud inanis, licet difficilis, labor eſſet, ſi omnes notæ peculiares (præter illas in fructificationis partibus pro generico charactere conſtituendo obvias) ita ſimul obſerventur & annotentur, ut compertum ſit, quæ ex ſe ipſo, vel ſaltem culturæ aut climatis ope, mutabiles, quæve ſemper conſtantes ſunt; unde demum certo concludere liceret, quæ ex his vel ſpecierum vel varietatum, harumque vel conſtantium vel mutabilium, notis adſcribenda eſſent. Hucusque ſcilicet nondum ſatis declaratum eſt, quæ notæ ad ſpecies quæve ad varietates definiendas perpetuo vel admittendæ vel excludendæ ſint.

TAB. LVII.

VERBASCVM foliis lanatis radicalibus, ſcapo nudo *Linn. ſpec.* 179. *n.* 9.

Verbascum humile Alpinum, villoſum, Borraginis flore & folio, *Tournef. I. R. H.* 147. *n.* 14. *Ind. plant. H. L. Bat.* 619. *Boerh. Ind. Alt. I.* 228. *n.* 10.

Auricula Urſi Myconi *Dalech. Hiſt. Lugd. I.* 837. *cum fig.*

Auricula Urſi Myconi villoſa cærulea *I. B. III. app.* 869. *cum eadem figura.*

Auricula Urſi Myconi Lugd. Cortuſa Matth. Cluſ. Hiſt. *Moriſ. H. O. II. Sect. V. t.* 24. *f.* 5. *cum falſa icone.*

Auricula Urſi flore cæruleo folio Borraginis *Parck. Parad. terr. II.* 236. folio & flore Borraginis *Eiusd. ib. p.* 237. *f.* 3.

Auricula Urſi Borraginoides ſeu folio & flore Borraginis *Munt. Aardgew. p.* 382. *c. fig. Phythogr. p.* 23. *fig.* 113.

Auricula Urſi folio & flore Borraginis Myconi *R. Vallet Jardin du Roy &c. fol.* 14. *f.* 3. *Sweert. Florileg. P. II. t.* 4. *de Bry Anthol. t.* 38. *Merian. Floril. renov. & auct. t.* 38. *figuræ eædem.*

Sanicula

ARVM venis albis italicum maximum H. Reg. Paris. p. 24.

a. spadix clavatus integer, b. longitudinaliter dissectus, c.c. cirrhi seu filamenta primi ordinis, d.d. secundi ordinis, e.e. antheræ sessiles, f.f. ovula.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

VERBASCUM *foliis lanatis radicalibus, scapo nudo* Linn.

Spec. 179. n. 9.

a. calyx et corolla a facie posteriori, b. anteriori; c. corolla dissecta et explanata cum staminibus; d. stamen separatum a facie posteriori, e. laterali, f. in magnitudine aucta; g. calyx cum ovario et stylo; h. ovarium transverse dissectum; i. idem in magnitudine aucta; k. pericarpium duplex maturum a facie laterali cum calyce persistente; l. idem diductum a facie interiori, m. unum pericarpium a facie interna ubi dehiscit; n. a facie externa; o. idem transverse dissectum, p. in magnitudine aucta; q. r. semina in magnitudine naturali et aucta.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

UNIVERSIDAD DE SEVILLA · BIBLIOTECA

CORALLODENDRON *foliis ternatis, caule simplicissimo inermi, floribus clausis, leguminibus nodosis.*

a. Floris calyx, b. corolla clausa, c. eadem infimo in latere dehiscens, d. stamina ex hiatu prominentia, e. leguminis petiolus, f. legumen maturum, g. idem uno in latere dehiscens, h. semen excemtum, i. ejus hilum, k. semen transverse sectum, 1.1. floris alæ, 2.2. 3.3. carina, 4. stamina, 5. staminum vagina, 6. stylus, 7. germen.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA •
BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA •

SOPHORA *arborescens, foliis pinnatis, pinnis numerosissimis ovatis villosis, caule simplici, leguminum nodis valde distinctis.*

a. flos integer; b. calyx; c. vexillum; d. ambæ alæ; e. ambo carinæ segmenta; f. stamina et g. germen calyci b. adhuc inclusa; h. decem stamina et i. germen a calyce denudata; k. k. stamen longius breviusqꝫ separatum; l. germen cum stylo brevi et stigmate obtuso; m. legumen maturum; n. idem, valva altera ablata, cum seminibus denudatis; o. valva ablata a facie interna; p. semen.

Sanicula Alpina foliis Borraginis villosa *C. B. pin. p.* 243. *n. IX. H. R. Paris. Ic. plantar. Moris. H. O. II.* 558.

Expos. a. Calyx & corolla a facie posteriore; *b.* corolla, cum foramine pro styli transitu remotis staminibus & stylo, a facie anteriore, *c.* corolla dissecta & explanata cum adhærentibus staminibus, *d.* stamen separatum cum filamento & anthera a facie posteriore, *e* a facie laterali, ut filamenti insertio pateat, *f.* a facie posteriore in magnitudine aucta, *g.* calyx cum ovario & stylo, *h.* ovarium transverse dissectum cum binorum loculamentorum cavitatibus, *i.* idem eodem modo in magnitudine aucta, *k.* pericarpium maturum duplex seu in duo loculamenta a se invicem secedentia divisum a facie laterali cum calyce persistente & stylo horum loculamentorum uni adhærente & simul persistente, *l.* eiusdem pericarpii duo loculamenta diducta a facie interiore seu contigua, *m.* unum loculamentum a facie interiore, ubi dehiscit, *n.* a facie exteriore, *o.* idem transverse dissectum cum eius cavo semina, eius lateribus adhærentia, continente, *p.* idem in magnitudine aucta, *q.* semina in magnitudine naturali, *r.* aucta.

Nota. Huius plantæ mentionem iam fecimus in explicatione tab. XII. superiore, ubi eadem Meadiæ congener nobis visa est propterea, quia ex citatis figuris (quæ omnes viles sunt, si excipias illam Muntingii, Parkinsoni, Valleti & imprimis H. R. P. a NIC. ROBERTO & CHATILLON repræsentatam) nulla huius ipsius plantæ floris partium omnium, & multo minus pericarpii structuram delineavit, neque Dn. EHRETVS easdem imagini totius plantæ sigillatim tunc adposuit, plantæ habitus vero illi Meadiæ valde similis est & a Verbasci reliquis speciebus hac nota longissime recedit. Postquam autem laudatus EHRETVS rogatus singularum fructificationis partium figuras nobiscum communicavit, errorem facile cognovimus, & vi characteris earundem partium persuasi nunc sumus, hanc plantam, antea nobis nunquam visam, omnino Verbasci generi adscribendam esse.

TAB. LVIII.

CORALLODENDRON foliis ternatis caule simplicissimo inermi, floribus clausis, leguminibus nodosis.

Corallodendron humile, spica florum longissima, radice crassissima *Catesby Carol. p. & t.* 49.

Corallodendron Carolinianum floribus spicatis coccineis, radice crassissima *Miller. Gard. Dict. edit. VI.*

Coral Carolinienſis, hastato folio Petiverii (*Hort. sicc. n.* 82. qui prostat *in Raii Hist. Pl. T. III. append. p.* 241. *seqq.*) *Dill. H. Elth. p.* 107. *t.* 90. *f.* 106.

Erythrina foliis ternatis, caule simplicissimo inermi *Linn. H. Cliff.* 354. *Spec. p.* 706. *n.* 1. *Roy. Prodr. H. Lugd.* 373. *Miller. Gard. Dict. Edit. VII.*

Expos. a. Floris calyx monophyllus ad oras levissime dentatus, *b.* corolla penitus adhuc clausa, *c.* eadem in infimo latere dehiscens, *d.* stamina ex hiatu prominentia, *e.* leguminis petiolus, *f.* legumen maturum ad singula seminum loculamenta tumidum, *g.* idem uno in latere dehiscens & semina manifestans, *h.* semen exemtum, *i.* eius hilum, *k.* semen transverse sectum, ut substantia eius patescat.

Nota. Floris structuram internam eiusque partes separatas Dn. EHRETVS huic imagini non addidit, nec nos talem florem in natura obtinere potuimus ad hunc defectum supplendum; leguminis maturi vero exemplar laudatus Dn. MILLERVS pariter nobiscum communicavit. Si figuras citatas cum nostra conferimus, levis quædam differentia notanda venit. In nostra namque foliorum partes ovatæ in mucronem extenuatum abeunt; in Dilleniana & Catesbyana vero apicem versus, & in hac ad basin etiam, magis sinuata delineantur, adeoque hastæ omnino similes sunt: ceterum hæ figuræ inter se conveniunt. DILLENIVS suæ figuræ addidit floris partes internas singulas sigillatim delineatas, quas complementi gratia nostræ adsculpendas curavimus: 1. 1. indicant ambas alas, parvas ad vexilli basin reconditas, stylum atque stamina obvolventes, convolutas teneras, coloris purpurascentis, 2. 2. sunt carinæ partes duæ eiusdem coloris, stamina & pistillum pariter cingentes, tam ad basin quam in apice incisæ & facile a se invicem secedentes, 3. 3. eædem partes divisæ, 4. stamina decem, quinque longiora & totidem breviora, medium versus a summitate coeuntia &, vaginæ 5. instar, pistillum ambientia, apicibus seu antheris parvis oblongis flaventibus terminata, 6. pistilli stylus simplex oblongus acuminatus purpureus, medium versus crassior & virescens, qui deinde fit leguminis petiolus, 7. pistilli germen seu leguminis rudimentum stylo insidens. Quia A. citatus harum partium colorem tantum descripsit, nos easdem etiam tales, quales invenimus, exhibemus. Exteriores floris partes, nempe calyx & corolla tubulosa cum vexillo reflexo, litteris *a.* & *b.* iam indicatæ sunt. Dilleniana huius stirpis imago caret leguminis seminisque figura, Catesbianæ vero imagini illa addita est tum adhuc clausa, tum hians cum seminibus in situ suo, quæ ambæ figuræ a nostris non differunt; hæc præterea radicem integram napiformem coloris flavescentis, depingit, cuius caput cum plurium caulium ex eo provenientium primordiis Dilleniana quoque indicat. Ceterum fructificationis partium omnium characterem exhibet LINNÆVS *Gen. Plant. Edit. V. n.* 762, cum quo conferri potest ille a MILLERO l. c. designatus.

TAB. LIX.

SOPHORA arborescens, foliis pinnatis, pinnis numerosissimis ovatis pilosis, caule simplici, leguminum nodis valde distinctis.

Arbori Coral affinis non spinosa, fraxini folio rotundiore, foliis & ramulis pubescentibus *Sloan. Cat. Jamaic. p.* 144. *Itiner. s. Hist. Vol. II. p.* 40. *n. XIII. tab.* 187. *fig.* 3. *Raii Hist. Dendrol. p.* 108. *n.* 5.

Expos. a. Flos integer, *b* calyx, *c.* vexillum, *d.* ambæ alæ, *e.* ambo carinæ segmenta, *f.* stamina & *g.* germen calyci *h.* adhuc inclusa, *h.* decem stamina & *i.* germen a calyce denudata, *k. k.* stamen brevius longiusque separatum, *l.* germen cum stylo brevi & stigmate obtuso, *m.* legumen maturum, *n.* idem valva altera ablata cum seminibus denudatis, *o.* valva ablata a facie interiore, *p.* semen exemtum.

Nota. I. Figura, qua hanc arbusculam repræsentavit SLOANE, nostræ imagini per omnia similis est; sed floris analysis in partes & leguminis (quod A. ut ipse fatetur non vidit) figura deficit. Ipsius arboris brevem descriptionem, a RAIO l. c. latine redditam, SLOANE ita concinnavit: „ Huius arboris „ virgæ cortice lanuginoso albicante integuntur; ligno est molli, „ medulla ampla, folia surculos undique cingunt 7. 8ve uncias longa, pinnata, pinnis rhachi mediæ petiolo $\frac{1}{10}$ unciæ „ longo intercedente adnexis, rotundis seu ovatis, singulis in „ transversum seu diametraliter $\frac{1}{10}$ unciæ partem extensis, „ utrimque lanuginosis & albicantibus, impari costam terminante. Virgarum summitates ad 4. vel 5. dig. spatium in „ *florum papilionaceorum spicas exeunt, ut in aliis congenerib*us, quorum singuli calyce albo sustinentur. Semina eorumque receptacula non observavi, adeoque, quid de iis „ dicam, non habeo. In mediterraneis insulæ Iamaicæ observavi. „ II. Galega? fruticosa foliis subrotundis pinnatis, spicis simplicibus terminalibus *Browne civil and natural history of Jamaica p.* 289. *n.* 5. *t.* 31. *f.* 1. (qui A. idem SLOANE nomen pro synonymo agnoscit) folium tantum unicum separatum, floris autem partes singulas sigillatim delineat & siliquæ etiam figuram addit. Huius stirpis flos eiusque partes cum nostra figura satis conveniunt, ut & folii pinnæ, siliqua autem per totam longitudinem signata est fascia eminente, ad seminum loculamenta minus tumet, semina separata non globosa, oblonga potius, apparent: eorum florisque coloris nulla fit mentio in descriptione. Characterem huius stirpis hic A. his verbis definit: „ 1. Perianthium „ *campanulatum, levissime dentatum, fere truncatum;* 2. Corolla „ *quasi leguminosa, pentapetala irregularis; superius subovata,* „ *lateralia oblonga æqualia, unguibus tenuibus incidentia, infima ad* „ *apices agglutinata;* 3. stamina: *filamenta* decem, *basi levissime* „ *adnata, inde libera,* antheræ *cordatæ;* 4. Pistillum: „ sustentaculum *breve,* germen *oblongum,* stylus *brevis,* stigma „ *obtusiusculum;* 5. Pericarpium: legumen *longum torosum;* „ 6. Semina *plurima oblongo-ovata.* „ Ex staminibus liberis satis apparet, hanc stirpem non ad Galegæ (ut BROWNE interrogando suspicatus est) sed ad Sophoræ genus pertinere: Galega namque habet filamenta decem ultra medietatem coalita (vid. *Linn. Gen. pl. Ed. V. n.* 770. Sophora vero, ex obs. LINNÆI *l. c. n.* 41, in omnibus cum papilionaceis & diadelphiis convenit, præterquam quod filamentis distinctis & separatis gaudeat. Stirpis descriptio hæc est latine versa: Hæc fruticosa planta crescit præcipue in locis humilibus prope mare & ascendit plerumque ad 6. vel 7. pedum altitudinem. Coloris est profunde cinerei, profert plures siliquas longas

formæ

formæ rotundo - cylindricæ, ſed circa ſemina intumeſcentes. Suſpicor, annon folia huius plantæ præbeant bonæ notæ Indigo. Quum huius ſtirpis legumina ſeminaque (dummodo matura fuerint) pinnarum quoque color profunde cinereus a noſtris figuris haud leviter differunt; noſtra præterea ſtirps arbor eſt, hæc ut frutex deſcribitur: quæritur, an una eademque ſit ſpecies, an alia, an ſaltem varietas? III. Corallodendron folio Pſeudo-Acaciæ ſubtus tomentoſo flore luteo *Plum. Cat. ad calcem eiusd. Novor. Plantar. americanar. gener. p.* 21. Inter icones huius auctoris a BVRMANNO *Plantar. Americanar. (Plumerii) faſcic. V. p.* 91. *t.* 101. publicatas, lineis tantum periphericis, ut omnes, delineatur & a BVRMANNO recte vocatur Sophora foliis pinnatis, foliolis cordatis ſubtus tomentoſis, ſpica ſimplici. Hæc figura repræſentat pinnarum foliola ad apicem magis acuta & in baſi valde inciſa, adeoque omnino cordata; flores non ſatis diſtinctos nec eorum partes ſeparatas, & legumina ad ſeminum intercapedines minus contracta. Etſi ergo in reliquis noſtræ imagini ſatis ſimilis ſit, ipſique SLOANEI æque ac BROWNEI nomen ut ſynonymum iungatur; dubium tamen ſupereſt, annon pariter rectius, ſi non pro diſtincta ſpecie, pro varietate ſaltem agnoſcenda ſit. IV. Phaſeolo affinis arbor indica Coral dicta polyphyllos non ſpinoſa, foliis mollibus ſubhirſutis *Pluk. Almag. p.* 293. *Phytogr. t.* 104. *f.* 3. Hæc arbor BVRMANNO ſynonymum eſt ſuæ Sophoræ; ſed ipſe iam annotavit, folia quinque tantum monſtrare pinnas. Tota etiam figura eſt imperfecta: neque enim ex floribus vera eorum ſtructura cognoſci poteſt, neque leguminis figura addita eſt. V. Yztacpatli VIII. *Hern. p.* 451. (quod nomen ſuæ plantæ iungit PLVKNET) figura minus adhuc completa repræſentata eſt: caret namque & ſpica florigera & legumine; radice n vero napiformem & folia ſingula cum pinnis quinque delineat & deſcribit, unica inſuper pinna in latere, ut videtur in magnitudine naturali addita, vere cordata eſt.

Exemplar leguminis maturi, cuius figuram imagini Ehretianæ adpingendam curavimus, iterum benevolæ communicationi Dn. MILLERI debemus.

TAB. LX. & LXI.

CEDRVS foliis rigidis acutis perennantibus, conis ſubrotundis erectis.

Cedrus foliis rigidis acuminatis, non deciduis, conis ſubrotundis erectis *Plant. ſel. Tab. I.*

Expoſ. Tab. LX. *a.* iuli gemma, *b.* iulus cum calyce pronaſcens, *c.* idem per longitudinis medium diſſectus, *d.* in magnitudine aucta, *e.* iulus perfectus, *f.* eius calyx perſiſtens, *g.* calyx ſeparatus a facie interiore ſeu ſuperiore, *h.* iulus ſeparatus & per longitudinis medium diſſectus, *i.* eius axis, *k. k* ſtamina aliquot ſeparata, *l.* ſtamen in magnitudine aucta, cum filamento *m.* perbrevi, anthera *n.* magna, & *o.* eius extremitatis ſquama operculi loco inſerviente, *p.* anthera transverſe diſſecta, *q.* iulus aridus, *r.* huius ſtamen a facie ſuperiore, *s.* in magnitudine aucta, *t.* a facie laterali, *u.* inferiore, *x.* in magnitudine aucta, *y.* pars pollinis, quem continet, 1. conus iunior, 2. eius calyx, 3. calyx ſeparatus a facie externa ſeu laterali, 4. interna ſeu ſuperiore, 5. eiusmodi conus per longitudinis medium diſſectus, 6. eius axis, 7. coni pars inferior, 8. eius axis pars denudata; 9. ſquamula ſeparata a facie inferiore; 10. ſuperiore cum binis ſeminum rudimentis, 11. conus paullo adultior cum calyce reflexo adhuc perſiſtente, pedunculo cum ramo continuo & duobus foliorum faſciculis, 12. coni maturi pars inferior, cuius ſquamis ſingulis ſemina duo incumbunt, 13. eius axis a ſquamis denudatus, 14. ſquamarum una ſeparata cum binis ſeminibus, 15. bina unius ſquamæ ſemina ſeparata, 16. 16. ſeminis granum, 17. 17. eius ala ampliſſima.

Expoſ. Tab. LXI. *a.* foliorum faſciculus, thecæ communi incluſus, *b.* folium a theca ſeparatum, *c.* idem transverſe diſſectum, *d. e.* conus ex monte Libano per medium longitudinis diviſus a facie interna & externa, *f.* ſemina ſquamis interiecta, *g. g.* eius pedunculus ab arboris ramo avulſus, *h. i.* talis conus in Anglia natus, pari modo diviſus, ab utraque facie, *k. k.* ſemina, *l.* pedunculus,* baculus vertici alligatus, *m. n. o. p. q.* ſquamæ cum ſeminibus minus perfectis coni in Anglia nati.

Nota. Huius arboris celeberrimæ ramum, cum cono maturo & ramorum turionibus in magnitudine naturali in tabula I. iam repræſentavimus & in explicatione huius tabulæ aliquot ſynonyma indicavimus, quibus ſequentia adhuc iungi poſſunt:

Cedrus *Rauwolf. Itin. P. II. p.* 280. *f.* 33. *Bellon. obſerv. L. II. C. CX. cum fig. Matth. Comment. in Dioſc. edit. Ven.* 1570. *p.* 108. *cum fig. Epitom. p.* 44. *c. fig. Cammer. Epit.* 57. *c. fig. Tabern. Edit. Baſ.* 1664. *p.* 1352. *c. fig.* Cedrus Phœnicea *Renealm. Spec. Hiſt. Pl.* 27. Cedrus Phœnicia noſtra & Matthioli *Lugd.* 36. *c. fig.* Cedrus Libani *Ger.* 1352. *Camer. Herb. (Kreaterb.)* 336. *c. fig. Barrel. ic.* 499. *Edwart. Ornithol. (Nat. Hiſtory of Birds) P. IV. p. & t.* 188. Cedrus magna *Dod.* 867. *c. fig. Portæ Phytognom. L. IV. c. VII.* Cedrus magna conifera Libani *Park.* 1532. *c. fig.* Cedrus maior montis Libani *Matth. comment. in Dioſc. Edit. Venet.* 1565. *p.* 126. *c. fig.* Cedrus Libani & Paleſtinæ excelſa *Lob. obſ.* 630. *c. fig. Adverſ.* 448. *c. fig.* Cedrelate *Plin. H. N. Libr. III. c.* 58. & *Libr. XXIV. c.* 5. Cedre du Liban *de la Roque Voyage de Syrie & du mont Liban p.* 68. *ſeqq. c. fig.* Cedro dagli Hebrei & nelle ſacre Lettere *Anguill.* 43. Aeres S. Script. *Hilleri Hierophyt. P. I. C. XLI. p.* 377. *ſeqq. aliorumque.* Beroſch & Beroth S. Script. *Ol. Celſi Hierobot. p.* 74. *ſeqq.* Arz, Arzara Arabum *Sim. Januenſ. Clav. ſanat. Matth. Silvat. Pandect.* Scerbin *iidem ibid. Ol. Celſii Act. lit. & Sc. Sueciæ Vol. III. a.* 1733. *p.* 53. Scherbin. *id. ibid. & eiusd. Hierobot. p.* 74. Scerbin, Alſcerbin *Avic. Canon. I. Libr. II. tract. II. cap.* 164. Pinus foliis faſciolatis acutis *Linn. Spec. p.* 1001. *n.* 6. Larix foliis acutis perennantibus conis obtuſis *Mill. Gard. Dict. edit. VII.*

Omnes hi citati auctores, qui huius arboris figuram exhibuerunt, eius ramum tantum cum uno vel altero cono repræſentarunt, nemo vero totius arboris habitum, multo minus eas partes, quæ characterem declarant, deſcripſit vel delineavit. LOBELIVS quidem & de la ROQVE trunci partem addiderunt, ſed valde imperfecte, & plurimi conos pendentes ipſi adfinxerunt. Quum ergo compertum habuimus eandem arborem, primum ex ſeminibus ex ipſo Libano monte petitis educatam & nunc copioſe propagatam eſſe in Anglia, Dn. EHRETVM rogavimus, ut omnibus his noſtræ curioſitati ſatisfaciat, quibus, (iis ſcilicet, quas tabula LX. ſiſtit) obtentis, ad ductum harum figurarum hiſtoriam Cedrorum Libani compoſuimus, & *Novorum Actor. Acad. Cæſ. N. C. Tomo primo Obſ. C. I. p.* 409. *ſeqq.* inſeruimus, quam iisdem verbis & iconibus bibliopola ſeorſim excuſam ulterius evulgavit hoc titulo: *D. CHRISTOPH. IAC. TREW Cedrorum Libani hiſtoria earumque character botanicus cum illo Laricis, Abietis Pinique comparatus. Accedit brevis diſquiſitio, an hæc arbor ſit illa ipſa in ſacro Codice præ omnibus celebrata & vel* Aeres *vel* Beroſch *dicta: itemque an Græcis botanicis fuerit cognita. Cum tabb. æn. II. Norimb. impenſis Wolfg. Schwarzkopfii*, 1757. 4*to.* In hac hiſtoria ſimul contra celeber. OL. CELSIVM ſuſtinuimus, Cedrum Libani eſſe omnino Aeres S. S. Hic namque auctor multis argumentis *Actor. litt. & ſcient. Suec. l. c. p.* 50. & *Hierobot. p.* 106. demonſtrare conatus eſt, Aeres S. S. & Ers Arabum (quæ ipſi una eademque eſt Arbor) non poſſe eſſe Cedrum Libani, potiſſimum propterea, quia 1) teſtimonio omnium eorum, quibus eam obſervandi occaſio fuit, omnes in Libano hinc inde adhuc ſuperſtites caudicem tam brevem & ramos mox ſupra humum tam longos & craſſos oſtendant, ut earum trunci neque ad navium malos fabricandos, neque ad tanta ædificia (qualia, præter templum Hieroſolymitanum, palatia regia aliaque fuerunt) ſtruenda neutiquam idonei fuiſſent, ad quæ tamen, teſtantibus innumeris S. S. locis, Aeres inſerviit; 2) quia Ers Arabum eſt Pinus. Reliqua argumenta (quæ in noſtra Cedrorum Libani hiſtoria p. 18. ſeqq. recenſuimus) hic omittimus, quia hanc controverſiam hic repetendi & ulterius ventilandi nec animus nec locus eſt. Binis tamen argumentis memoratis, ſimulque Cenſuræ Gœttingenſi (*Gœttingiſche gelehrte Zeitung* 1757. *n.* 123. *p.* 1169. *ſeqq.*) quædam harum tabularum explicationi adponere non incongruum erit. Quod ad argumentum I. attinet, in hiſtoria noſtra iam aſſeruimus atque etiam ex auctoribus p. 15. ſeqq. citatis probavimus, Cedrum Libani tam brevem & a ramis tam enormibus mox ab humo difformem redditum caudicem ſua natura non obtinere, ſed eum pariter, ac in aliis arboribus coniferis, recta ac præcelſa meta aſcendere, niſi cauſæ accidentales id impediant, licet illæ quoque Cedri, quæ teſte MILLERI Dictionario a. 1683. tres tantum pedes altæ circa alveum horti Chelſeani hinc inde plantatæ (ex quibus unius maioris habitum, quo a. 1748. gaudebat, tab. LX. monſtrat) eandem monſtroſitatem exhibeant.

Noto

CEDRVS *foliis rigidis acuminatis non deciduis, conis subrotundis erectis* Plant. sel. tab. 1.

a. juli gema; b. julus cum calyce pronascens; c. idem per longitudinis medium dissectus, d. in magnitudine aucta; e. julus perfectus, f. ejus calyx persistens; g. calyx separatus a facie interiore; h. julus separatus et per longitudinis medium dissectus, i. ejus axis; k.k. stamina aliquot separata; l. stamen in magnitudine aucta cum filamento m per brevi, anthera n. magna et o. ejus extremitatis squama; p. anthera transverse dissecta; q. julus aridus; r. stamen a facie superiore, s. in magnitudine aucta, t. a facie laterali, u. inferiore, x. in magnitudine aucta, y. pars pollinis quem continet; 1. conus junior, 2. ejus calyx; 3. calyx separatus a facie externa, 4. interna; 5. ejusmodi conus per longitudinis medium dissectus, 6 ejus axis, 7. ejus pars inferior; 8. axis denudatus; 9. squamula separata a facie inferiore, 10. superiore; 11. conus paullo adultior; 12. coni maturi pars inferior, cujus squamis semina incumbunt; 13. ejus axis; 14. squamarum una separata cum binis seminibus; 15. bina unius squamae semina separata, 16.16. semen, 17.17. eius ala.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

CEDRVS *foliis rigidis acutis perennantibus, conis subrotundis erectis.*

*a. foliorum fasciculus thecae communi inclusus. b. folium a theca separatum. c. idem transverse dissectum. d. e. conus ex monte Libano per medium longitudinis divisus a facie externa et interna. f. f. Semina. g. g. Coni pedunculus, h. i. talis conus in Anglia natus, pari modo divisus ab utraque facie. k. k. Semina. l. pedunculus. * Baculus vertici alligatus. m. n. o. p. q. squamae cum seminibus coni in Anglia nati.*

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

Noto notius namque eſt, Pinum e. gr. noſtratem (quæ eſt Pinus ſilveſtris vulgaris Genevenſis *J. B. l. p.* 253. & *Tournef. l. R. H.* 586.) ſi in ſilvis denſis, noſtræ regionis frequentibus, ſeneſcit, caudice gaudere recto atque tam alto, ut Batavi ſæpius tales pro navium malis ædificiorumque ſudibus ſeu pedamentis inde petierint; eandem vero, ſi ſolitarie procreſcit, quales pariter apud nos ad vias & ſilvarum margines haud raro occurrunt, in caudicem irregularem, ramis craſſis & longis ab imo ad cacumen usque cinctum, abire Cedris monſtroſis, pari modo creſcentibus, omnino ſimilem. Ratio etiam eſt in promptu: ſi enim eiusmodi arbores confertim naſcuntur, denſitas illarum impedit, quo minus rami inferiores incrementum capere queant: in cauſſa potius eſt, ut hi rami ſponte ſua, teſte experientia, areſcant & omne ſtirpis nutrimentum in caudicis augmentum impendatur; neque vero idem contingit, ſi harum arborum ſolitariarum rami inferiores ſtudio amputentur, (quod MILLERVS de Cedris duabus Chelſeanis adducit, quæ poſt talem purgationem vix dimidiam magnitudinem reliquarum adeptæ ſunt), quia vulneratus caudex multum nutrimenti ſui perdit, potiſſimum vero ob cicatrices vulnerum in cortice (per quem ſolummodo augmentum arboris ſuccedit) ſucci nutritii progreſſus turbatur. Quis autem probare poterit CELSII *Hierobot. p.* 125. ſententiam, hodie Cedros in Libano non reperiri niſi paucas rarasque, ergo nec illas, a mundo condito pronatas, ante SALOMONIS tempora & Saracenorum devaſtationes ibidem creviſſe copioſiores denſiusque conſitas? Vt autem omne dubium tollatur, numne Cedrorum iuniorum caudex aliter iam diſpoſitus ſit, quam in Pinu; denuo rogavimus Dn. EHRETVM, ut nobiscum etiam communicet delineationes aliquot earum variæ ætatis, id quod pro humanitate ſua etiam a. 1759. præſtitit, ex quibus adultiorem tab. LXI. ſiſtit, cuius habitum ad ductum duarum Cedrorum 20. circiter pedes altarum (quas in prædio Bulsdrode Ducis Vindelis Portland invenit) repræſentavit. Qui ergo huius Cedri habitum absque præiudicio conſiderat, inveniet, eius caudicem ab illo Pini nullatenus differre, &, ſi mutatur, id ex cauſſis tantum accidentalibus indicatis, forſan etiam ex aliis in libero äere iniuriis, contingere poſſe. Quod ad alterum argumentum attinet, certum eſt, Aeres Hebræorum, & Ers Arabum ſignificare Pinum; non minus autem certum eſt, iisdem vocibus etiam indicari Cedrum, quia non ſolum Arabum interpretes barbari ſupra citati, SILVATICVS & JANVENSIS, Arz interpretati ſunt Cedrum, verum etiam P. a. S. T. (Pater a S. Trinitate *Orientaliſche Reiſebeſchreibung Francof.* 1671. 8vo *L. III. c.* 2. *p.* 168. ut & GABR. BREMOND (*Viaggi fatti nell' Egitto ſuperiore & inferiore &c. Opera del Sign. GABRIELLE BREMOND, Pariſieſe, da lui ſcritta in franceſe &c. in Bologna* 1680. 8vo min. lib. II. c. XXIII. p. 317.) teſtantur, incolas hodie adhuc Cedrum vocare Ars, id quod etiam de voce Aeres, iisdem incolis non ignota, teſtatur SCHVLZIVS in Hiſtoria noſtra p. 19. ſub finem citatus. Inſuper amicus quidam Dn. G. W. BAVRENFEIND, Norimbergenſis (ſocius itineris litterarii, quod MONARCHA DANIÆ munificentia vere regia in orientales regiones, ad inveſtigandas res quoque naturales, easque præcipue, quæ nonnullis S. S. locis dubiis lucem quandam afferre queant, inſtitui haud ita pridem juſſit) in litteris Cairo d. 8. Julii 1762. datis ex ore Dn. Profeſſoris FORSSCAAL laudati itineris pariter Socii & Botanici, nos certiores fecit, extra dubium poſitum eſſe, Ers vel Arz, quod ſecundum Arabes Auctores uni tantum arborum generi proprium eſt, veram eſſe Salomonis Cedrum, quia huius nomen Hebraicum idem eſt, & affinitas linguæ Hebraicæ atque Arabicæ probat, hanc affinitatem haud eſſe accidentalem. Ex his patet, vocem Ers & Ars vel Arz minime eſſe nomen ſpecificum ſed genericum plurium arborum reſiniferarum ſeu coniferarum; hinc etiam CELSIVS *Hierobot. p.* 107. concedit, τὸν Ers Arabibus eſſe nomen generale. Neque abſonum erit, ſi vocem Germanicam Hartz, & Hartzbaeume (quæ pariter plures arbores reſiniferas comprehendunt) ab eadem voce Arz deducamus, & forſan rectius, quam a voce Germanica Hart (quæ ſilvam altam ſignificat) vel Græca ὑλίνη, ut docet IO. LEONH. FRISCH *Teutſch - Latein. Wœrterbuch*, *Berolin.* 1741. 4to voce Hartz: notum namque eſt, ſeculo præcipue XIII. ſtirpium nomina arabica in Germania quoque facta fuſſei notiora. *

Variam vocis Aeres ſignificationem ipſe CELSIVS *Hierobot. p.* 126. docet, dum ex BVXTORFIO adducit, Rabinos 20, Talmudicos vero 10. duntaxat numeraſſe Araſin ſpecies, cum quo conferatur HILLERVS *l. c. p.* 379. ubi refert, Rabinos ſeptem earum fingere ſpecies, additque, eos illis Pinum, Piceam, Abietem & Cupreſſum adnumerare, qui præterea p. 378. nomen Hebraicum Aeres & Arabicum Araza, vel Azara aut Arzon ab uno eodemque etymo derivat & docet, hoc nomen quamlibet denotare arborem coniferam. Nemini hinc mirum videbitur, S. Codicis interpretes LXX. nomen τοῦ Aeres æque ac Beroſch, reddidiſſe nunc Cupreſſum, nunc Pinum, Abietem, Juniperum, nunc ſolummodo lignum Libani, quæ loca ſingula indicavimus in noſtra hiſtoria ſæpius citata p. 19.

In genere notamus, veteres omnium nationum in determinanda vocum, præcipue rerum naturalium, certa ſignificatione, maxime fuiſſe incurios, unde etiam l. c. p. 28. aſſeruimus: ſtirpium hiſtoriam ex veterum monumentis ad noſtra usque tempora conſervatis petendam tam ieiunam & denſiſſima caligine involutam eſſe, ut verus nominum uſus atque ſignificatus adhucdum incognitus ſit, ſi pauca illa excipias, quibus aliqua ſaltem vel ipſius ſtirpis vel eius conſtantis characteris deſcriptio addita eſt. Quare etiam l. c. p. 20. monuimus: „ ſi „ ullibi Aeres de alia arbore, quam de Libani Cedro, ex„ plicari poteſt, id certe de illa EZECH. c. XXXI. nequit. „ Ibi enim Propheta, Pharaonis majeſtatem adumbrans, eam „ arboris cuiusdam (quam Aeres montis Libani v. 3. 8. vocat) „ præ reliquis excellentis imagine repræſentat, quacum nulla „ alia arbor, certe ex coniferis hucusque cognitis, ramorum „ copia, craſſitudine & inprimis longitudine, ut & frondium „ denſitate pulchritudineque, nec non umbra amœniſſima æque „ ac ampliſſima convenit, quam Libani Cedrus, quæ omnibus „ illis attributis l. c. v. 3- 8. decantatis uberrime reſpondet, „ cuius habitus recenſitus tam peculiaris eſt, ut ab omnibus „ ſtirpibus, ipſisque aliis coniferis, & ſigillatim a Beroſch „ (cuius rami illis τοῦ Aeres haud comparari poſſe l. c. v. 8. „ expreſſis verbis additur) absque ulla hæſitatione diſtingui „ queat. „ Si quis producere poterit Abietem vel Pinum cum illa deſcriptione in omnibus convenientem, ſententiam noſtram mutabimus. Licet ergo AVICENNA aliique Arabes Cedrum vocarint Serbin vel Scerbin, hoc nomen conſiderandum tantum eſt ut ſpecificum, quo illam ab aliis τοῦ Ers vel Aeres ſpeciebus diſtinxerunt: illo enim ævo haud inſolitum fuit, tum diverſas ſpecies diverſo charactere præditas uno comprehendere nomine generico, tum veras ſpecies unius generis diverſis ſignare nominibus. Ipſe ABVL FADLI (cuius hiſtoriæ Pini CELSIVS totam ſuam ſententiam novam & omnibus contradicentem ſuperſtruxit) interprete CELSIO *Hierobot. p.* 107. *ſeqq.* non ſolum docet, Arſan eſſe arborem Zanavbar eiusque tres eſſe ſpecies, marem nempe & feminam maiorem minoremque (ex quibus, ſecundum CELSIVM, mas eſt Pinus vulgaris ſeu Genevenſis; femina maior Pinus ſativa ſeu Italica; & femina minor Cembro Italorum) verum etiam addit, feminam minorem vocari quoque Tannub; cur ergo per Sherbin & Seerbin non etiam intelligi poteſt alia τοῦ Arſon ſpecies? Neque Hebræi & Arabes tantum hoc vitio obſcuritatis laborabant, ut unum idemque genus diverſo nomine, verum etiam ſpecies unius generis diverſis nominibus genericis deſignaverint, ſed etiam alii populi, imo ex his pariter illi, qui ſtirpium recenſioni ex profeſſo, ut aiunt, operam dederunt. Qui de his certior fieri cupit, vel ſaltem conſulat CASP. BAVHINI Pinacem, ubi in omnibus

* Ceterum de cognatione plurium vocum diverſiſſimarum linguarum conferri meretur OLAVI RVDBECKII fil. *ſpecimen uſus linguæ Gothicæ in eruendis atque illuſtrandis obſcuriſſimis quibusdam S. S. locis, addita analogia linguæ Gothicæ cum Sinica, nec non Finnonicæ cum Vngarica. Vpſaliæ* 1717. *in* 4*to.*

nibus fere paginis huius assertionis exempla inveniet & sigillatim observabit, non solum p. 490. Cedro coniferæ seu Libani hoc nomen datum esse, sed etiam p. 488. Thuyæ seu Arbori vitæ, stirpi peculiaris plane generis, & p. 487. stirpibus bacciferis, quas alii Oxycedri, aliique rectius Juniperi nomine distinxerunt; sic etiam alia Pini species dicebatur Pinaster, alia Picea, alia Mugo, aliaque Taeda *ibid.* Vt species eiusdem nominis generici distinguerent, sæpe eas sine sufficiente ratione in mares & feminas diviserunt, frequentius autem notam a patria vel loco natali desumtam petierunt. Hinc Cedrus conifera appellebatur quoque Cedrus Libani, Palestinæ, Syriæ; Cedrus baccifera vero Phœnicea & Lycia, quo epitheto LOBELIVS Thuyam quoque salutavit. De Pinu l. c. p. 491. pariter constat, eius species distinctas fuisse in urbanam, sativam, domesticam, Italicam, silvestrem, Genevensem, montanam, maritimam, Idæam &c. unde patet, sæpius laudati SCHVLZII distinctionem nostræ Hist. p. 23. in Aeres simpliciter ita dictam & Aeres Libani satis superque fundatam esse: videturque ♃ XXIX. v. 5. idem indicare, dum ibi legitur: vox Domini confringit Cedros, immo Dominus confringit Cedros Libani. Nemo sane ante CONR. GESNERVM & ANDREAM CAESALPINVM (qui sæculo XVI. vixerunt) de certis atque naturalibus generum æque ac specierum notis propriis cogitavit, & ne hos quidem mox alii secuti sunt, immo hoc sæculo demum statutum est: quemadmodum non convenit, stirpes, iisdem characteribus gaudentes, diversis signare nominibus genericis, ita etiam non convenire, stirpes characteribus differentes uno comprehendere nomine generico, quibus addendum, pro nominibus species distinguentibus nunc etiam certas regulas præscriptas esse.

Ceterum in hac controversia haud quæritur, an Æres Libani vocari possit Abies vel Pinus, sed quænam ea sit huius vel illius species, illa ipsa arbor, quæ a SALOMONE ad templi aliorumque palatiorum constructionem ex Libano petita fuerit? Eam esse Cedrum vulgo sic dictam, absque ambagibus probari nobis saltem videtur ex eo, quod ἴδιον Æres Libani SALOMO e regione alius territorii petierit & magnis sumtibus e longinquo afferri curaverit, quum tamen ἴδιον Aeres simpliciter sic dictum, seu Pinum, e proprio territorio vel saltem longe propius reperire potuisset: teste namque ipso CELSIO l. c. p. 125. 126. 127. & 132. non solum ubique, verum etiam in ipsa Judæa p. 127. 133. prostant pineta. Ad hoc argumentum sententiam novam tenentes respondere quidem possent, in monte Libano vetustiores & hinc grandiores tunc temporis reperiundas fuisse, quam in aliis regionibus: sed an hoc probari & ad hanc controversiam tollendam sufficere possit, aliis diiudicandum relinquimus. Spes est, peregrinatores illos Danicæ societatis supra laudatæ, aliquando hanc quoque controversiam observationibus suis soluturos esse.

Considerato fructificationis partium charactere, nemo negabit, Cedrum & Pinum (ad quam LINNÆVS *Gen. Plant. edit. V. n.* 956. & *Syst. Nat. edit. X. p.* 1274. Laricem & Abietem quoque retulit) iulorum seu florum stamineorum charactere omnino inter se penitus convenire; sed negandum est, in reliquis partibus nullam patere differentiam. Vt enim taceamus, foliorum dispositionem & coni figuram esse plane aliam, coni quoque structura notabiliter differt: in Cedro & Larice coni squamæ sunt tenues, simplices & planæ vel saltem parum excavatæ; in Pinu equidem etiam sunt simplices, sed crassæ & angulares; in Abiete alba & rubra vero sunt eæ iterum quidem tenues & planæ vel leviter excavatæ, sed duplices, quas differentias in *Actis Ac. Cæs.* & *nostra Cedrorum historia* figuris illustravimus. Solum ergo modo Cedrus & Larix foliorum dispositione & coni figura atque structura eadem gaudet. Hinc TOVRNEFORTIVS Cedrum Laricis generi adscripsit, nos vero putamus; si coniungandæ sint, Laricem rectius vocandam esse Cedrum, quia nomen hoc antiquius & magis celebratum est.

Quæ ad probandam nostram sententiam allatis superaddere possemus, reservamus auctiori D. V. nostræ Cedrorum Libani historiæ editioni vel supplemento, ubi etiam assertum nostrum de Pini vulgaris, vel confertim vel solitarie crescentis, habitu vario, figuris iam paratis illustrabimus, simulque demonstrabimus, & pariter figuris ad ipsam naturam factis probabimus, DAPPERI relationem (*Syriæ descr. edit. Bat. lingu. Amstel.* 1678. *p.* 45. *b.* & *Germ. lingu. ibid.* 1681. *p.* 38. *b.*) de Cedri Libani radicibus debilibus per terræ superficiem dispersis & plerumque nudis, intelligendam esse tantum de radicibus summis & lateralibus, non autem de inferioribus in profundum descendentibus (quas observare haud potuit) eodem plane modo, ac in Pinu & Abiete formatis, unde illud quoque CELSII argumentum, quod ex comparatione radicum harum arborum p. 116. & p. 118. formavit, robur suum amittit.

TAB. LXII. & LXIII.

MAGNOLIA foliis ovato-oblongis, ad basin & apicem angustis, utrimque virentibus.

Magnolia amplissimo flore albo, fructu coccineo *Catesb. Car. II. p. & t.* 80.

Magnolia foliis ovato-lanceolatis *Linn. H. Cliff.* 22. *Spec.* 536. *varietas.* δ.

Magnolia foliis lanceolatis, petalis exterioribus dependentibus *Linn. Syst. edit. X. T. II. p.* 1082.

Expos. Tab. LXII. α. α. α. petala tria exteriora, β. β. β. plura interiora, γ. fructificationis partes in situ.

Expos. Tab. LXIII. 1. 1. 1. 2. 2. Gemmæ involucrum, 3. 3. post huius involucri casum se manifestantia duo puncta elevata seu glandulæ petioli folii, 4. his punctis adhuc adhærens gemmæ involucrum, a folii petiolo solutum, 5. idem involucrum a petiolo separatum, 6. gemma nondum aperta, 7. floris alabastrus denudatus, 8. 8. floris spatha, 9. spathæ adhæsionis vestigium, 10. 10. puncta alba pedunculi floris, 11. floris alabastrus expansioni proximus, 12. 12. 12. floris petala tria exteriora calycem mentientia, *a.* ovarium seu pericarpium ovatæ figuræ cum *b. b.* staminibus & *c. c.* pistillis, *d.* stamen separatum a facie externa, *e.* a facie interna cum duabus antheris *f.* lateraliter adhærentibus, *g.* ovarium verticaliter dissectum, *h.* pistillorum axis, *i. i.* puncta seu vestigia staminum delapsorum, *k. k.* duo pistilla separata, *l. l.* eorum styli, *m.* germen transverse, *n.* verticaliter dissectum, *o. p. q.* eædem partes, ut *k. l. m. n.* lente optica auctæ, *r.* feminum seu baccarum rudimenta, *s.* fructus seu strobilus maturus cum baccis. Huius tabulæ expositio conferenda est cum ipsius D. EHRETI descriptione notæ sequenti inserta, in qua tamen quædam, ad floris seu eius gemmæ involucrum pertinentia, nobis videntur obscura, quæ aliter exponere non ausi sumus.

Nota. Arborem hanc, quæ speciosissimo flore superbit, floresque suos in Anglia d. 31. Maji 1760. primum curiosorum spectaculo exhibuit, Dn. EHRETVS invenit in Dn. IAC. GORDON, hortulani curiosissimi, horto in Mile End haud procul a Londino sito, cuius descriptionem cum floris fructusque partium expositione nobiscum communicavit hisce verbis latine redditis: Hæc arbor habitu suo ovatam figuram referens, inter 7. 8ve pedes alta, in immo 6. circiter digitos circumferentiæ crassa, totaque ab humo ad cacumen usque ramis instructa est, quorum 13. florigeri erant. Primus ramus, ad pedem supra humum egressus, unum proferebat florem, secundus septem, tertius tres, quartus iterum tres, quintus quatuor, sextus, septimus, octavus, nonus, decimus & undecimus, singuli unum, duodecimus duos, decimus tertius seu ultimus, ex latere cacuminis ortus, iterum unum, in summa 27. flores, omnes ramum terminantes. Rami vestiti sunt cortice ex bruno ruffescente, hinc inde albis punctis conspurcato. Lignum in ramis abscissis aromaticum spirat odorem saporemque habet Myrto non absimilem, & medulla gaudet magna albaque. Folia, quæ hieme cadunt, omnia ex ramorum proveniunt extremitate, variæ magnitudinis; maximorum quorundam longitudo quindecim & latitudo septem ferme superabat digitos. Eorum figura ex oblongo ovalis & petiolum versus angustior est; medium percurrit costa insignis, ex qua multæ egrediuntur venæ laterales, quarum in uno latere a petiolo usque ad apicem viginti sex numeravi: omnia folia hieme cadunt. Vt floris omniumque eius partium characterem observare & accuratis sistere potuissem figuris, bis intravi hunc hortum. Prima vice die 27. Maii 1760, quo tempore florum globi tantum apparebant. Sciendi cupidus, quomodo hi globi membrana exteriori seu gemmæ involucro vestiti sint, omnia hæc gemmæ involucra iam delapsa inveni, unico globo excepto, cuius gemma hoc tegmine adhuc tecta erat, quem *fig.* 1. repræsentat. Omnes reliqui rami, nullis florum globis præditi, tales offerebant gemmas, quales

fig. 2.

MAGNOLIA foliis ovato oblongis ad basin et apicem angustis, utrinq; virentib.

a.a.a tria petala exteriora, b.b.b. petala interiora, c. ovarium.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

MAGNOLIA foliis ovato oblongis ad basin et apicem angustis, utrinque virentib9.

1.1.2. gemmæ involucrum, 3.3.3.3.3. duo puncta seu glandulæ, 4. gemmæ involucrum adhærens, 5. idem solutum et delapsum, 6. gemma nondum aperta, 7. alabastrus, 8. spatha, 9.9. ejs adhæsionis vestigium, 10.10. puncta alba pedunculi, 11. alabastrus expansioni proximus, 12.12.12. tria petala exteriora, a. ovarium, b.b.b.b. stamina, c.c.c.c. c.c. pistilla, d. stamen a facie externa, e. interna, f.f. antheræ, g. ovarium verticaliter dissectum, h.h. pistillorum axis, i.i. staminum vestigia, k.k. duo pistilla separata, l.l. eorum stylg. m.m. germina, n. germen transverse. o. verticaliter dissectum, p. seminum rudimenta, q.r.r.s.t.u.x. eadem partes in magnitudine aucta, y. flos, z. strobilus.

Hæc characteris explicatio conferenda est cum illa p. 31. col. a. et secundum hanc emendanda expositio p. 30. b.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PLANTAE SELECTAE

QVARVM IMAGINES

AD EXEMPLARIA NATVRALIA

LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA

MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET

GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT

NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT

ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV

MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT

ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID

PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *

* *

*

DECVRIA VII.

A.R.S. MDCCLXV

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

MONARDA *floribus capitatis et verticillatis, caule acute angulato, foliis lanceolatis serratis glabris* Buttn. enumer. plant. Hort. Gun. 226.

a.a. flos separatus, b.b. ejus calyx, c.c. corollæ tubus, d.d. limbus ringens, e.e. labium superius erectum, f.f.f.f. duo stamina, g.g. stylus, h.h. ejus stigma bifurcatum, i.i. labium inferius reflexum, k.k. labium superius separatum a facie interiore, l.l. labium inferius separatum trifidum a facie interiore, m.m. ambo stamina a tubo separata cum antheris in magnitudine naturali, n.n. aucta, o.o. stamen cum antheris in magnitudine naturali, p. aucta, q.q.q.q. cum antheris hiantibus, r. calyx separatus cum stylo, s. idem calyx verticaliter dissectus cum quinque denticulis, t. ovarium, v. stylus separatus, x. ovarium separatum, y. quatuor ovarii semina in magnitudine naturali, z. aucta, 1. transverse dissecta, 2. semen perfectum a facie exteriore, 3. interiore, 4. verticillus calycum persistentium, 5. ejusmodi calyx separatus.

fig. 2. oſtendit. Hæ, quando dehiſcunt, primum a petiolo tantum ſe ſeparant, & quando cadunt, in petiolo relinquunt duo puncta *fig.* 3. glandulis ferme ſimilia. *Figura* 4. repræſentat eiusmodi gemmam a petiolo ſolutam, ſed punctis adhuc adhærentem *Figura* 5. oſtendit delapſam & *fig.* 6. nondum apertam gemmam. Hac gemma delapſa demum adparet ipſe floris alabaſtrus *fig.* 7. quem ambit involucrum ſeu ſpatha, quæ oblongo-ovatum folium refert, alabaſtro tumente ſe ſolvit, cadit & ferme gemmæ formam habet, uti *fig.* 8. docet. Hoc involucro delapſo, eius veſtigium *fig.* 9. reliquum manet. Omnes florum pedunculi albis punctis *fig.* 10. denſe congeſtis obſiti ſunt. *Figura* 11. repræſentat floris alabaſtrum perfectum & paullulum iam explicatum. Hi alabaſtri tribus gaudent petalis externis, quæ tripartitum quaſi conſtituunt calycem coloris ex rubente viridique mixto amœni: hæc petala non, ut docet D. LINNAEVS *Pl. Gen. n.* 610. (quam notam vero in *Syſt. Nat. ed. X. p.* 1082. omiſit) cadunt. His meas abrumpebam obſervationes & diſquiſitiones ulteriores usque ad d. 31. Maii, quo tempore hanc arborem denuo adii & duodecim penitus explicatos flores ſimul reperi, quorum unius imaginem mitto. (*vid. tab. LXII.*) In his floribus novem - duodecim & plura numeravi petala, a quibus calyx colore facile diſtingui poteſt (*vid. tab. LXIII.* 12.) Diameter perfecte expanſi floris novem, immo in nonnullis decem & undecim digitis reſpondet. Propius adſtanti interdiu afflant hi flores odorem gratum, qui veſpere ſuperveniente pedetentim augetur ita, ut ad viginti pedum diſtantiam fortiter perſentiretur: tunc temporis aura erat tranquilla, alias ulterius adhuc percipi potuiſſet. Odor ſimilis eſt magnæ copiæ Liliorum alborum.

Vt plenum huius floris characterem examinare potuiſſem, Dn. GORDON ramum florigerum abſcindebat, quem lætus domum portabam & ſequentia obſervabam. *Tab. LXIII. a.* repræſentat ovarium ſeu pericarpium ovale, floris medium occupans (*conf. tab. LXII. c.*) in quo octoginta ſtamina *b.b.* & quinquaginta piſtilla ſeu capſularum ſeminalium germina *c.c.* numerabam. Duo ſtamina ſeparata, unum *d.* a facie externa, alterum *e.* a facie interna, oſtendunt, & in hoc, antherarum loco, duos longos tractus laterales *f. f.* qui farinam ſeu pollinem continent. Ovario ſeu pericarpio *g.* a vertice ad baſin diſciſſo, omnia confundebantur ita, ut nihil diſtincte obtulerint, quare ſingula piſtilla ſeparabam ab axe *h.* qui axis coniformis eſt, ſuperius paullulum acuminatus. Inferiori eius parti, punctis *i. i.* ſignatæ, inſerta erant ſtamina, quæ omnia flore accreſcente cadunt; *k. k.* ſunt duo capſularum rudimenta ſeu piſtilla cum ſuis ſtylis *l. l.* & germinibus *m. m.* ſeparata; unum horum germinum *n.* ſuperius ad capſulæ initium transverſe, unumque *o.* perpendiculariter diſſectum depingitur. Sunt hæc germina non carnoſa, ſed interius cava, ſeminumque primordia *p.* adhærent eius parti ſuperiori, quorum quatuor diſtincta reperi. Multas pari modo examinavi eiusmodi capſulas, ut de ſeminum numero certus fierem, & ſemper inveni eundem. Has ipſas partes lente optica auctas ſiſtunt *q. r. s. t. v. x.* quibus antea expoſitæ clarius repræſentantur, uti etiam ſtylus aſſurgens & lateraliter reflexus, multis punctis ſeu globulis ſplendentibus & cryſtalli quaſi in modum pellucidis obſitus. His iungo, quando hæ capſulæ ſeminiferæ in latere ſtyli per capſulæ dorſum *t.* leniter deorſum diſſecantur, tegumentum earum facile extendi poſſe & quatuor ſeminum rudimenta perſpicue adparere. Fructum maturum ſeu ſtrobilum obtinere haud potui; repræſentat autem illum Dn. CATESBY in ſua hiſtoria, cui titulus: *the natural Hiſtory of Carolina, Florida and the Bahama Islands Vol. II. t.* 80.. Hactenus Dn. EHRETVS.

Haud incongruum erit, ex citato Dni CATESBY opere iungere hiſtoriam eiusdem ſtirpis, quam in eius patria ſeu loco natali *p.* 80. annotavit his verbis latine redditis:

Hæc arbor (Anglice Umbella Tree nominata) altitudine aſcendit ad ſedecim vel viginti pedes, cuius truncus raro 5. digitos craſſitudinis ſuæ diametro excedit; cortex albus eſt, lignum molle & ſpongioſum, folia plerumque triginta digitos longitudine & quinque circiter digitos in latitudinis medio æquant, circuli in modum ita diſpoſita, ut umbellam quandam repræſentent. Ex medio eiusmodi foliorum circuli provenit flos, qui eſt albus ex decem vel undecim petalis compoſitus, ex quibus tria exteriora ſunt pallide viridia, &, antequam flos explicatur, reliqua petala includunt; flore autem penitus explicato dependent modo, hic (*tab. noſtræ LXIII. fig. y.*) repræſentato unde LINNAEVS huius ſpeciei nomen formavit. Structura ovarii, capſularum ſeminalium &c. adeo conveniunt cum iisdem partibus Magnoliæ altiſſimæ, (*vid. noſtram tabulam XXXIII.*) ut mihi videantur figuræ taliter, qualiter hic (*tab. noſtræ LXIII. fig. z.*) ſiſtuntur, ſine prolixiori deſcriptione ſufficere, ad ideam inde formandam. In Virginia nullibi vidi plures, quam duas vel tres harum arborum in uno loco creſcentes; in Carolina autem frequentiores reperiuntur, in ſolo pinguiori (*in rich Land*) provenientes: adpropinquante hieme folia deiiciunt.

Qui Dn. EHRETI & CATESBY deſcriptiones & figuras inter ſe confert, deprehendit notabiles differentias in corticis colore, foliorum magnitudine, & floris petalorum trium exteriorum colore ſituque.

Vt hæc magis perſpicua fiant, Ehretianæ tabulæ LXIII. addimus figuram Catesbianam tum floris, tum fructus maturi ſeu ſtrobili: illius *fig. y.*, huius *fig. z.* cum baccis partim cellulis adhuc incluſis, partim ab illis ſolutis & ex filis ſuis pendentibus, de quo conferatur noſtræ *tabulæ XXXV. fig.* 2. & deſcriptio *p.* 9. illius ſpeciei, quam CATESBY ſuperius citat in ſua hiſtoria. Ehretiana floris figura *tab. LXII.* multum recedit a Catesbyana, ſecundum quam hæc ſtirps a LINNÆO *Syſt. Nat. edit. X. p.* 182. *D.* vocatur Magnolia foliis ovato-lanceolatis, petalis exterioribus dependentibus, & nomine triviali tripetala, quo nomine eam iam antea *Plant. Spec. p.* 536. inter Magnoliæ foliis ovato-lanceolatis varietates ∂ recenſuit.

Tertia hæc eſt Magnoliæ folio ovato lanceolato ſecundum LINNÆVM varietas (*conf. tab. ſuper. IX. & XXXIII.*) dummodo ſtirpes conſtantis characteris ſpecifici appellare decet varietates. Huius præterea folia oblongo-ovata & in utroque extremo paullulum tantum acuta ſunt.

TAB. LXIV.

MONARDA floribus capitatis & verticillatis, caule acute angulato, foliis lanceolato-ſerratis, glabris

Büttn. Enumer. Plantar. Horti Cun. p. 226.

Monarda floribus capitatis ſubdidynamis caule acutangulo *Linn. ſpec. p.* 22. *n.* 2. *Mill. G. Dict. Ed. VII.*

Monarda caule acutangulo capitulis terminalibus *Linn. H. Cliff.* 495.

Expoſ. *a.* Flos ſeparatus, *b.* eius calyx, *c.* corollæ tubus, *d.* limbus ringens, *e.* labium ſuperius integrum, anguſtatum, erectum, ſtamina & ſtylum obtegens, *f.* duo ſtamina, æqualia, corollæ tubo longiora, *g.* ſtylus longitudine ſtamina ſuperans, *h.* eius ſtigma bifurcatum, *i.* labium inferius reflexum, *k.* labium ſuperius ſeparatum, a facie interiore, ob latera revoluta concavum, in apice emarginatum, *l.* labium inferius ſeparatum & explanatum a facie interiore, trifidum, lacinia media longiore, anguſtiore in apice emarginata, laciniis lateralibus brevioribus latioribus & obtuſis, cum binis ſtaminibus tubo adhærentibus, *m.* ambo ſtamina a tubo ſeparata, cum antheris ſubdidymis ſibi invicem contiguis in magnitudine naturali, *n.* aucta, *o.* unum ſtamen cum antheris ſubdidymis, *p.* in magnitudine aucta, *q.* cum antheris iam hiantibus & pulverem ſeu ſemen explodentibus, *r.* calyx ſeparatus cum ſtylo ovario adhuc inſiſtente, *s.* idem calyx verticaliter diſſectus & explanatus, cum quinque denticulis ſuis, uno ſuperiori maiori, quatuor lateralibus minoribus, *t.* ovarium fundo calycis adhærens, *v.* ſtylus ſeparatus ab ovario, *x.* ovarium a calyce ſeparatum, *y.* quatuor ovarii ſemina, duo perfecta totidemque abortiva in magnitudine naturali, *z.* aucta, 1. transverſe diſſecta, 2. ſemen perfectum & maturum a facie exteriore, 3. interiore, 4. verticillus calycum perſiſtentium, 5. eiusmodi calyx ſeparatus.

Nota. Elegantiſſima hæc planta Virginiæ ſeu Americæ ſeptentrionalis indigena eſt, ubi incolæ foliis (quæ trita gratum reficientemque ſpirant odorem) utuntur loco Theæ, quam Osvvego Tea appellant, quo nomine vero etiam ſalutantur folia alterius ſpeciei, Origani Canadenſis nomine nota. Radix eſt perennis caulis annuus, ut MILLERVS *l. c.* docet. Laudatus BUTTNERVS in Catalogo citato indicat, cl. GRONOVIVM hanc plantam, ex Penſilvania acceptam, Europæ alumnam reddidiſſe, eamque in eius horto 1739. primum floruiſſe: quibus addit eundem Auctorem illam aliasque plurimas, quas nondum vidit curioſa Europa, in nova Floræ ſuæ editione deſcripturum eſſe; ſed altera Floræ Virginianæ editio Lugd. Bat. 1762. in 4to recuſa, non continet memorata, immo ne quidem inter Monardas huius & prioris editionis a. 1743. in 8vo

excuſæ

excusæ occurrit nomen specificum nostræ conveniens. Post acceptam EHRETI picturam n. I. hanc ipsam plantam ex semine in libero äere educavimus, quæ autem floris colore insigniter differrebat, quare huius partem adpingendam, simulque fructificationis partium structuram addendam curavimus. Num color floris notabiliter distinctus climati an culturæ tantum adscribendus, an constantis varietatis character sit, aliis diiudicandum relinquimus. MILLERVS describit flores coloris intense rubri, BVTTNERVS vero plantam splendidissima sua purpura elegantem dicit, qui etiam Monardam flore albo, bracteis ex albo & viridi variis addit.

TAB. LXV.

SOPHORA foliis ternatis sessilibus: foliolis subrotundis glabris *Linn. spec.* 373. *n.* 5. *Mill. Gard. D. ed. VII. Gronov. Floræ Virg. edit. alt. p.* 64.

Cytisus foliis fere sessilibus, calycibus squamula triplici auctis *Linn. H. Cliff. p.* 355. *n.* 4. *Clayt. & Gronov. Fl. Virg. Edit. I. p.* 82. *Miller. Gard. Dict. Ed. VI. n.* 23.

Cytisus procumbens Americanus, flore luteo, ramosissimus, qui Anil suppeditat *Pluk. Almag.* 129. *Phytogr. t.* 86. *fig.* 2. *Ehret. tab. I. & III. fig.* 3.

Expos. a. Flos integer separatus cum calyce, *b.* vexillum, *c. c.* alæ, *d. d.* carinæ partes, *e.* calyx cum germine & staminibus sigillatim receptaculo insertis, *f.* stamen separatum, *g.* calyx cum germine aucto, ubi, uti in *fig. a.* & *e.* ad calycis fundum eius squamula triplex *b.* quodammodo indicatur.

Nota. Hæc est illa Cytisi seu rectius Sophoræ (conf. tab. LIX.) in explicatione species, cuius supra t. LV. p. 26. mentionem fecimus. Brevem eius descriptionem dat laudatus MILLERVS *l. c.* his verbis latine redditis: Huius plantæ natale solum est Virginia & Pensilvania: ex utraque hac regione accepi eius semina. Ex eadem planta aliisque olim in America pararunt mercis illius, Indigo dictæ, speciem vilem, antequam vera Indigofera planta ibidem introducta fuit. Radix est perennis, varios excludens caules pedem circiter altos, qui ramorum tenuium magnum numerum spargunt, quos investiunt folia ex tribus lobis ovalibus glabrisque composita, petiolo coniuncta, uti alia trifoliata, arcte ramis adhærentia. Flores mense Julio proveniunt in ramorum extremitatibus in brevi spica, (secundum EHRETI citatam & nostram figuram potius laxe seu sparsim dispositi) ex genere papilionaceorum lutei, quibus sæpe succedunt siliquæ breves tumidæ, quæ æstate fervida maturitatem adipiscuntur in Anglia: rami ad radicem usque pereunt autumno. Plantam hanc genuinam Sophoræ esse speciem, non solum testantur LINNÆVS atque MILLERVS itemque GRONOVIVS locis citatis, verum etiam nostræ tabulæ figura *e.* id probat, cui EHRETVS illustrationis gratia hæc subscripsit: „ distinguunt „ hanc plantam a congeneribus stamina, quæ omnia ad receptaculum libera sunt.„ De hoc charactere generico peculiari conf. explicatio t. LIX. p. supe. 27. LINNÆVS H. Cliff. l. c. hanc plantam inter Cytisi species recensens plura collegit & exhibuit eius synonyma, quæ hic repetita forent supervacanea, idque adhuc magis, quoniam A. ipse postea *Spec. p.* 739. *n.* 3. horum synonymorum plantas separavit & ad Cytisi species remisit, nostram vero *p.* 373. *n.* 5. Sophoræ speciebus adscripsit & nomina tantum ex PLVKNETIO, GRONOVIO atque EHRETO citata ut synonyma retinuit. His adhuc addimus, neminem ex his quoque citatis auctoribus describere vel delineare siliquam per intercapedines tumidam, seu ad semina nodosam, qualem tamen LINNÆVS *Gen. Plant. p.* 175. *n.* 456. inter Sophoræ characteres indicat & nostra quoque tabula *LIX. fig. m. n. o.* repræsentat. PLVKNET ipse siliquam, quam suæ figuræ iunxit, eadem figura & eadem tantum magnitudine delineat, quæ in nostra apparet: sed hoc fructus discrimen in systemate Linnæano, soli flori superstructo, genus non mutat. D. GRIFFIT HVGHES in sua historia naturali insulæ Barbadæ (*Natural History of Barbados Lond.* 1750. *fol.*) huius plantæ nullam facit mentionem, sed *p.* 203. tantum indicat the Indigo-Weed (Weed denotat Anglis plantam silvestrem & Zizaniam) quam vero non describit nec delineat, cuius rationem dat his propemodum verbis: in huius insulæ mercaturæ infantia merx indigo, ex hac herba parata, usu venibat; sed postquam sacchari mercatura reddebatur quæstuosior & vicini nostri Galli, mercem Indigo viliori pretio divendebant, hæc mercaturæ pars abolita fuit, quare e quadraginta circiter retro annis indigo hic locorum non amplius præparabatur, hinc necessum haud duxi, hanc plantam & mercis inde parandæ methodum describere. Hoc confirmat CLAYTON. *l. c.* hac nota: „ tentarunt, ex hac planta smegma Indigo dictum confice- „ re, verum successus minime respondebat. „ Addit præterea hoc synonymum: „ Spartio affinis trifoliata ramosa, „ foliis parvis subrotundis glaucis: flore flavo; „ caulibus glabris lentis flavescentibus, ad finem „ foliis destitutis; siliqua brevi tumida, duo vel „ tria semina reniformia continente; radice „ perenni, vere turiones Asparagi instar emit- „ tente. „

TAB. LXVI.

RHODODENDRVM foliis nitidis ovalibus, margine acuto reflexo *Linn. Spec.* 392. *n.* 3.

Ledum lauro-cerasi folio *Eiusd. Amœnit. Acad. II.* 200.

Chamærhododendron, Lauri folio, sempervirens, floribus bullatis corymbosis *Catesb. Car. III. p.* 17. *t.* 17. *f.* 2.

Expos. a. Perianthium quinquepartitum, quod in hac imagine non, nisi aliqua ex parte in alabastris seu floribus nondum apertis, in conspectum venit, sigillatim vero non repræsentatum est, *b.* floris corolla, penitus expansa, monopetala limbo patente, in quinque segmenta rotundata divisa, *c. c. c. c. c.* stamina decem corollæ segmentis breviora, ad singula corollæ segmenta bina, cum filamentis filiformibus lateraliter inflexis & antheris ovalibus filamentis insistentibus, *d.* pistilli germen orbiculatum retusum cum stylo filiformi, pariter inflexo, staminibus paullulum breviore & stigmate *e.* globoso obtuso, *f.* capsula seminalis ovata, subangulata cum stylo & perianthio persistentibus, *g.* eadem transverse secta, quinque locularis, *h.* semina numerosa minima.

Nota. Elegantem & ferme eandem huius stirpis florentis imaginem iam exhibuit CATESBY *l. c.* in nostra tamen omnes partes, præcipue capsulæ seminalis, maiori cura repræsentatæ sunt. Descriptionem huius stirpis ille addidit sequentibus verbis latine redditis: Arbor hæc ad sedecim circiter pedes ascendit, folia producens semper virentia, figura illis Lauro-cerasi similia profunde viridia atque splendentia. Flores proveniunt in corymbos seu fasciculos collecti, quorum nodi seu gemmæ, autumno comparentes, teguntur perianthio (potius involucro) squamoso-conico, materia repleto viscosa, quæ illud defendit contra severum hiemis frigus. Verno tempore ampliatæ hæ gemmæ dehiscunt & excludunt viginti pluresque flores monopetalos in quinque segmenta divisos, singulos pediculo dimidium pollicem longo insistentes. Hi flores explicati apparent albi, propius autem considerati pallide rubent, qui color in floribus cadentibus magis adhuc pallet. Vnum ex quinque his segmentis seu petalis longius & magis concavum est reliquis & ex maculis flaventibus, viridiscentibus & purpurascentibus mixtis varium, quæ maculæ formantur a materia quadam viscosa super extremitatibus tenuissimorum pilorum expansa. Convexa facies eorundem petalorum etiam mixta est colore ex viridi flavescente. Pistillum surgit ex floris centro, capitulo scarlatino ornatum & decem staminibus circumdatum, quorum tria longiora, septem breviora sunt, quorumque farina exit ex apertura parva rotunda in eorum summitate. Elegans hæc arbor ornamentum est regionum maxime occidentalium & a Pensilvania remotissimarum, & crescit in solo valde sterili, vel in declivitatibus rupium montiumque ut & ad rivorum littora, in locis maxime umbrosis. Plures eiusmodi arbores iuniores ex Pensilvania missæ sunt a D. BARTRAM, qui illas primus detexit; sed nulla earum flores produxit, &, licet ab aliquot iam annis plantatæ fuerint, exiguum tamen ceperunt augmentum, videntur que solæ ex stirpibus Americanis, quæ nostro solo climatique adsuescere recusant.

Hinc procul dubio MILLERVS hanc speciem in Dictionarii sui editione VII. penitus omisit. In sexta quidem n. 5. recenset Chamærhododendron Americanum semper virens,

SOPHORA foliis ternatis sessilibus: foliolis subrotūdis glabris Linn. Spec. 373. n. 5.

a. flos integer cū calyce, b. vexillum, c. c. alæ, d. d. carinæ partes, e. calyx cum germine et staminibus, f. stamen separatum, g. calyx cum germine aucto, h. h. calycis squamula triplex.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

RHODODENDRVM *foliis nitidis ovalibus, margine acuto re, flexo Linn. Spec. 392. n. 3.*

a. a. a. a. perianthium, b. b. floris corolla, c. c. c. c. c. stamina, d. d. pistilli germen cum stylo, e. e. styli stigma, f. capsula cum stylo et peri = anthio a. persistentibus, g. capsula transverse secta, h. semina.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PETIVERIA *Linn. H. Cliff. 141.*

a. flos perianthio adhuc inclusus, b. explicatus in magnitudine naturali, c. aucta a facie interiore, d. exteriore et laterali, e. e. perianthium, f. f. f. f. f. f. f. f. petala persistentia, g. g. g. stamina, h. petalum separatum cum duobus staminibus, i. pistillum, k. fructus immaturus. l. fructus a corolla separatus, m. n. idem paullo maturior in magnitudine naturali, o. aucta cum involucri cornibus hamatis, p. semen denudatum, q. ejus nucleus.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

LYCIVM *foliis oblongo-lanceolatis sine ordine, ramorum spinis rarioribus.*

a. a. corolla explicata, b. calyx bifidus, c. corolla a facie interna dissecta, d. d. corollæ tubus, e. e. corollæ segmenta, f. f. f. stamina, g. h. germen et stylus cum stigmate globoso, i. corolla a facie externa, k. stamen cum anthera didyma in magnitudine aucta, l. idem stamen cum anthera biloculari transverse secta, m. germen, n. stylus et o. stigma in magnitudine aucta, p. germen maturius transverse. q. longitudinaliter sectum, r. seminis rudimentum, singula in magnitudine aucta.

virens, floribus dilute carneis, purpureis maculis notatis: sed plura non addit, quam quod huius speciei aliquot plantæ nunc crescant in horto Ducis ARGYLL in *Whitton* prope *Hounslow*.

TAB. LXVII.

PETIVERIA *Linn. H. Cliff.* 141. *H. Vps.* 91. *Actor. Stockholm.* 1744. *p.* 287. *t.* 7. *Mill. G. D. Ed. VI. & VII. Burmann in expos. icon. Plumenianar. p.* 213. *Hill History of Plants p.* 393.

Petiveria foliis oblongo-ovatis, spicis longioribus terminalibus *Browne civil and natural History of Jamaica p.* 274.

Petiveria Solani foliis, loculis spinosis *Plum. gen.* 50. *Icon. a Burm. edit. p.* 213.

Verbenæ aut Scorodoniæ affinis anomala, flore albido, calyce aspero, Allii odore *Sloan. Cat. Jamaic.* 64. *Itiner. I. p.* 172. *Rai. Suppl.* 287.

Expos. a. Flos perianthio adhuc inclusus, *b.* explicatus, uterque in magnitudine naturali, *c.* in magnitudine aucta a facie interiore, *d.* exteriore & laterali *e. e. e.* calyx seu perianthium. *f. f. f. f. f. f. f. f.* petala non caduca sed persistentia, *g. g. g.* stamina sex cum suis antheris simplicibus, *h.* petalum separatum cum duobus staminibus adhærentibus, *i.* pistillum seu potius eius germen, *k.* fructus a corolla separatus in statu mox post floris explicationem, *l.* fructus maturior, *m. n.* maturus uterque in magnitudine naturali, *o.* aucta cum capsulæ seu involucri cornibus hamatis, *o.* fructus maturus, unicum continens semen, *p.* semen denudatum compressum in summitate emarginatum, *q.* seminis nucleus denudatus.

Nota. Planta hæc vilis, neque ob venustatem neque ob usum singularem commendata, locum in hac collectione tantum obtinuit ob raritatem suam & characterem peculiarem. In India occidentali quidem, præcipue in Iamaicæ & Barbatæ insularum regionibus, valde communis, immo zizaniæ instar molesta est; in Europa vero non, nisi in curiosorum botanophilorum hortis culta reperitur. Totius plantæ descriptionem dedit SLOANE *Hist. seu Itin. I. p.* 172. quam RAIVS latine redditam suæ *plantar. historiæ Supplemento* seu *tomo III.* inseruit, LINNAEVS vero hinc inde emendavit in Hort. Cliff. & Vpsal. item in Actis Stockh. de quibus Actis notamus, eadem ex Suecica lingua in Germanicam ab ABRAH. GOTTH. KAESTNERO versa prostare hoc titulo: *der Kœniglich. Schwedisch. Academie der Wissenschaften Handlungen &c.* ubi Vol. VI. p. 289. seqq. & t. IX. reperiuntur, quæ de hac planta agunt. Cum horum auctorum descriptione conferri possunt MILLERVS, BVRMANNVS, BROWNE, HILL. locis citatis. Docent hi, omnes huius plantæ partes validum & ingratum Allii odorem spirare, ipsam plantam perennare & semper virere, immo tempestatum siccitati adeo resistere, ut, quando aliæ plantæ a solis fervore comburuntur, hæc vegeta persistat, unde bestiæ, alio pabulo deficiente, ea vesci coguntur, quæ vero illarum carnes, & vaccarum lac, tam ingrato fœtenteque odore inficit, ut ad usum culinarem plane inservire nequeant. Hinc, quia eius qualitates ad intimas animantium partes penetrant, LINNAEVS suspicatur, ex hac planta parari posse remedium penetrantissimum; sed BROWNE observatio monet, cautissime eius usu procedendum esse: annotat enim l. c. omnium eius partium minimam particulam masticatam, os tanto ardore afficere, ut lingua inde nigra, arida asperaque reddatur eodem modo, quo in febribus malignis adparet. Figuram foliorum atque ramorum, tum florigerorum tum seminiferorum, publicavit BVRMANNVS inter icones Plumerianas tab. CCXIX. eædem vero partes maiori cura delineatæ sistuntur in *Actor. Stockh. tabula* IX. citata, nemo autem, quantum scimus, easdem vivis coloribus illustratas repræsentavit. Characterem primus notavit & nomen genericum adstruxit PLVMIER *novor. generum plantar. Americanar. p.* 50. *t.* 39. sed imperfecte; accuratius autem illum definivit LINNAEVS *Gen. pl. n.* 417. & emendatum *in Actis Stockh. l. c.* ubi etiam singulas partes, characterem formantes, exhibuit delineatas, ex quibus *figurar.* nostras *i. k. l. n. o.* mutuavimus, ab ipso EHRETO (ut in earum explicatione ibidem notatur) delineatas, in nostra vero imagine omissas: conferri meretur characteris definitio MILLERI, atque BVRMANNI. Characterem BROWNE l. c. his verbis (quæ, quum hoc opus non omnium versatur in manibus, transscribere haud supervacaneum duximus) indicavit: „ Perianthium: Perianthii sessilis vicem „ supplent squamæ tres, lineares, erectopatentes, laterales. „ Corolla: squamas inter & spicam emergit flos tetrapetalus, persistens: petalis lanceolatis, angustis, iuventute albidis, erecto-patentibus, senectute erectis, virentibus. „ Stamina: *filamenta* sex, quorum duo ceteris breviora sunt „ & opposita; *Antheræ* subrotundæ. Pistillum: *germen* „ subhirsutum, breve, obtusum; *styli* quatuor, tenues, setacei, „ reflexi, *stigmata* acutissima. Pericarpium: *capsula* coriacea, oblonga, obtusa, compressa, unilocularis, bicornis; „ singulis setis binis, rigidis, reflexis, munitis. Semen: „ unicum oblongum, ad apicem appendicula ligulata reflexa „ instructum. „ Ceterum nec harum partium, nec ipsius plantæ iconem addidit. Præter fructificationis partes depictas & descriptas citati auctores indicant quoque germinis stylos quatuor. LINNAEVS *Gen. pl.* l. c. describit illos subulatos, in linea recta positos, stigmatibus persistentibus præditos; & in *Syst. N. ed. X. n.* 417. recenset Petiveriam inter hexandrias tetragynias, semine uncio apice aculeis reflexis, & in *Act. Stockh. l. c.* ex propria observatione definit pistilli germen rotundum pilosum quatuor stylis instructum, & pericarpium appellat capsulam inferius angustiorem oblongam, ad latera bursæ pastoris instar compressam, intus cavam & in summitate quatuor uncos reflexos exhibentem; hi autem styli uncique, quoad differentiam & figuram accuratiore distinctione, descriptione delineationeque adhuc egent, (dicuntur namque apices, & perianthii & stylorum, reflexi, pilosi præterea germinis atque stylorum exiguorum delineatio in magnitudine aucta multum lucis adfusura esset) quod nos præstare haud possumus, quia floris vivi examinandi occasio nobis nondum contigit. JACQVIN in sua nuperrime edita *selectarum stirpium Americanar. historia p.* 101. his verbis indicat „ Petiveriam (octondram) floribus octandris: Planta fruticosa, tripedalis, odoris alliacei, Petiveriæ alliaceæ, nunc in „ hortis botanicis satis vulgari, adeo similis, ut nihil, quod addam, habeam; sinon, esse flores octandros omnes staminibus „ inæqualibus; & corpus penicilliforme, quod germini adsidet, „ in hac esse rubrum, in alia album. Habitat frequens in Martinica aliisque Caribæis. Floret fere integrum annum. „ Figuram non exhibuit.

TAB. LXVIII.

LYCIVM, foliis oblongo-lanceolatis, sine ordine, floribus solitariis petentibus alaribus ramorum spinis rarioribus.

Expos. a. a. a. corolla explicata patens, *b.* calyx bifidus separatus cum quinque denticulis, uno maiore, & quatuor lateralibus minoribus, cui inhæret stylus, *c.* corolla a calyce separata a facie interna longitudinaliter dissecta, *d. d. d.* corollæ tubus brevis, *e. e. e. e. e.* quinque corollæ segmenta, singula ungue albo notata, *f. f. f. f. f.* quinque stamina cum suis filamentis tubo adnatis atque antheris, *g.* germen in fundo tubi situm, *h.* stylus simplex corolla longior cum stigmate globoso, *i.* corolla a facie externa, *k.* stamen cum sua anthera didyma in magnitudine aucta, *l.* idem stamen cum anthera biloculari transverse dissecta, *m.* germen, *n.* stylus & *o.* stigma in magnitudine aucta, *p.* germen maturius transverse, *q.* longitudinaliter dissectum, *r.* seminis reniformis rudimentum, singula in magnitudine aucta.

Nota. Duas Lycii species iam tabula XXIV. superiore exposuimus, quarum character conferri potest. Huius speciei imagini EHRETVS subscripsit: Lycium. *Linn. Gen.* Iasminoides Sinense Halimi folio & facie *Act. Paris.* & sequentem iunxit descriptionem. Inveni apud DV HAMEL *Arb. p.* 306. figuram, quæ cum hac valde convenit, & Dn. MILLERVS describit etiam in septima sui Dictionarii editione quandam speciem, quam Lycium foliis ovato-lanceolatis, ramis diffusis, floribus solitariis patentibus alaribus, stylo longiore vocat. Descriptio sua de huius stirpis crescendi modo bona est: id tantum adnoto, hanc, quam ego sisto, in ramis hinc inde, rarius tamen, aculeis munitam & folia meæ speciei, in stirpe adhuc tenera, altero tanto maiora esse, quam ea, quæ mea imago repræsentat: folia namque tunc, quando rami flores producunt, minora evadunt. Flores huius stirpis amœnissimo colore purpureo superbiunt, & in eorum centro adparet stella candida pentagona; *fig. a. c*, a facie externa vero *fig. i.* corolla pallide rubet & splendet. Calyx monophyllus & bifidus est, ad oras in unum segmentum maius & duo minora divisus *vid. fig. b. Figura c.* monstrat corollam apertam & expansam, cum quinque staminibus tubi

late-

lateribus adcretis. Staminum filamenta omnia ad basin suam villis dense obsita sunt, *vid. fig.* k. *l. in magnitudine aucta.* Germen seu Pericarpium *fig. m. p. q.* in magnitudine aucta repræsentatum, subrotundum & biloculare *fig. p.* est, multaque continet semina reniformia *r.*

Recensetur a DV HAMEL l. c. (*Traité des arbres & arbustes Tome I. p.* 306. *n.* 3. Iasminoides Sinense Halimi folio & facie *Act. Acad. R. Paris.* & *n.* 4. Iasminoides Sinense Halimi folio longiore & angustiore, & *tab.* 121. utriusque addit figuram ligno excisam, quarum prior eadem est, quæ in Act. Paris. *l. c.* occurrit, floris fructusque vero partes delineatæ sunt a sinistris peculiaris tabulæ æneæ parvæ, fronti huius generis præfixæ, quas suo Lycio Sinensi n. 3. (ut explicatio huius tabulæ p. 305. docet) tribuit, cuius nomen in Actis Paris. citatis, ad annum usque 1757. evolutis, invenire haud potuimus. Num huius A. quartæ speciei nomen & icon alibi prostet, nos pariter latet: eius figura, quam citata t. 121. a sinistris eiusdemque floris & fructus partes in frontispicii tabula ænea a dextris sigillatim delineat, multum a priori differt, neque vero cum illis nostræ tabulæ convenit: folia namque multo angustiora & vere lanceolata sunt; corollæ limbus quidem patet, sed tubus multo longior est, præcipue autem calyx delineatur & describitur tantum bifidus, fructus itemque delineatur cylindrico - conicus & semina rotundiora. In Actis Paris. (*Histoire de l'Acad. Roy. des Sc.*) *année VIII. edit. Paris. p.* 318. indicatur Iasminoides Africanum Iasmini aculeati foliis & facie, quibus additur: an Rhamnus alter fol. salsis flore purpureo *C. B. Pin.* 477. Rhamni prioris altera species *Clus.* cuius figuram sistit tabula 12. cum omnibus floris fructusque partibus separatis & sigillatim repræsentatis in magnitudine maiori, quarum explicatio reperitur p. 317. Hæ icones omnes ab illis nostræ tabulæ multum differunt & similiores sunt istis, quas nostra tabula *XXIV. fig.* 2. repræsentat, si excipias baccam, quæ in nostris tabulis simplex, in Actis citatis gemina adparet. Eam Lycii speciem, supra ex MILLERI Dictionario citatam, laudatus A. Ed. VII. n. s. indicat & his describit verbis latine redditis: hæc species sponte sua crescit in China, unde eius semina haud pridem in Angliam venerunt, plantæ vero ex illis educatæ nunc in variis hortis coluntur, quas nonnulli agnoverunt pro Thea. Crescit ad magnam altitudinem infirmis, irregularibus, diffusisque ramis, qui fulcimento opus habent, sine quo super humo repunt: mensuravi aliquot horum ramorum, qui uno anno ad duodecim circiter pedes longitudine pervenerunt. Infima folia longitudine quatuor digitos superant & in medio tres digitos lata sunt, læte viridia & teneræ consistentiæ, situata sine ordine ubique in ramis; dum surculi longitudine augentur, magnitudo foliorum diminuitur & superiorem partem versus unum digitum longitudine & quartam eius partem latitudine non excedunt, ramisque ubique arcte adhærent. Flores proveniunt solitarii ex omnibus iuncturis in superioribus ramorum partibus, exilibus brevibusque pedunculis insistentes; sunt coloris saturate purpurei & brevi gaudent tubo, limbus patens latius se expandit, quam in omnibus antecedentibus (scilicet quas A. recenset) speciebus, & stylus multo longior est floris tubo. Floret hæc species mense Augusto, Septembri & Octobri. Durabilis est hæc stirps & folia sua retinet usque in mensem Novembrem. Facile propagatur radicibus suis serpentibus, quæ in magna distantia spargunt turiones & resectæ stirpis partes sub terra tam facile emittunt radices, quam illæ Salicis. In hac descriptione spinarum seu aculeorum nulla fit mentio.

Ex his inter se collatis liquet, nostram plantam, si non pro specie, peculiari pro varietate tamen agnoscendam esse: nam a Milleriana differt spinis, & a Parisina foliis, quæ in illa secundum Actor. Gallic. & du HAMEL figuram sunt valde angusta, qualia pariter se sistunt in utraque figura nostræ tabulæ XXIV. Ceterum, quum nullam descriptionem iconemve cum hac nostra stirpe accurate convenientem invenimus, synonyma addere haud potuimus.

TAB. LXIX. & LXX.

LAVRVS foliis integris trilobisque *Linn. H. Cliff.* 154. *n.* 1. *Mat. med.* 65. *n.* 193. *Spec. I.* 371. *n.* 10. *Syst. N. ed. X. p.* 1010. *n.* 10. *Gron. Fl. Virg.* 46. *Ed. II.* 62. *Roy. Lugd. B.* 227. *n.* 6. *Wachend.* 259. *n.* 7. *Colden. Noveb. seu Act. Vpsal.* 1743. *p.* 119. *n.* 94. *Mill. Gard. Dict. ed. VI. n.* 11. *ed. VII. n.* 10. *du Hamel Arb. I.* 350.

Laurus flore a fructu remoto in eadem planta, foliis integris & trilobis *Kram.* 141.

Cornus odorata folio trifido, margine plano, Sassafras dicta *Pluk. Almag.* 120. *Catesb. Car. I. p. & t.* 55. *Mill. G. Dict. ed. III -- V.*

Sassafras *Monard. simpl. med. p. m.* 355. *Rai. Hist. II.* 1568. *Ger.* 1525. *Park.* 1607. *Cæsalp. p.* 59. *Herm. H. L. B.* 537.

Sassafras arbor Monardi *Dalech. H. Lugd.* 178. *b. Pluk. Phytogr. t.* 222. *fig.* 6.

Sassafras arbor ex Florida ficulneo folio *Bauh. Pin.* 431. *b. Munt. Aardgew. p.* 110. *fig.* 110.

Sassafras sive *lignum Pavanum Bauh. Hist. I.* 483.

Sassafras, Sassepes & Sassifragia *Jonst. Dendr. p.* 218.

Saxafras *Pomet. Hist. gen. des drogu.* 110.

Xylomarathrum *Zorn. Botanolog. p.* 608.

Pavame Indorum Sassafras Gallorum *Monard. l. c.* 356. & Palameh Floridanorum *Collect. Itinerum edit. Germ. Vol. XV. p.* 21.

Palame Floridanorum *Charlevoix Hist. de la Nouv. France T. I. p.* 29.

Anhuypitanga & Anhuiba seu Sassafras maior *Pis.* 146. Winauk *C. B. pin.* 431. *b.* Winauk Virginiensibus *Jonst.* 218. & Winanke *Parkins.* 1606.

Expos. Tab. LXIX. repræsentat arbusculæ vel fruticis huius habitum omnem, & a latere in magnitudine naturali *a.* folium integrum *b.* bilobatum & *c.* trilobatum.

Tab. LXX. sistit in magnitudine naturali ramulum florentem, flores & fructus. *a. a. a.* est folium integrum a facie superiore, *b. b.* inferiore, *c. c. c.* folium trifidum a facie superiore, *d. d.* inferiore, *e. e. e. e.* squamæ seu stipulæ gemmæ floriferæ, *f. f. f.* foliolum lineare, *g.* flos masculinus seu stamineus cum sex petalis seu potius corollæ segmentis & novem staminibus, *h.* eiusmodi flos cum totidem segmentis atque staminibus & præterea cum stylo *i.* & stigmate vario sed sine germine, *k.* idem stylus (an potius stamen monstrosum) a flore separatus, *l.* novem stamina a corolla separata, *m.* duo stamina separata cum suis antheris ab utraque facie, *n. n. o.* glandulæ filamentis staminum adnatæ, *p.* ejusmodi glandula separata, *q.* alia glandula cum brevi filamento proprio, *r.* flos femininus seu pistillatus a tergo, cum pedunculo suo proprio, *s.* idem a facie anteriore cum quinque segmentis, totidem staminibus & pistillo perfecto, *t.* eiusmodi flos cum sex segmentis, totidem staminibus, glandulis & pistillo perfecto, *v.* pistillum separatum cum germine, stylo & stigmate, *x.* glandula separata cum brevi filamento proprio, *y.* racemus pedunculorum cum fructibus maturis recentibus, *z.* cum fructibus siccatis, 1. 1. bacca recens, 2. 2. eius calyx seu cupula, 3. cupula siccata, 4. talis a bacca separata a facie laterali, 5. a facie interna cava baccam excipiente, 6. bacca siccata separata, 7. eius nux, 8. nucis putamen dimidium a facie interna cum nucleo, 9. a nucleo liberatum, 10. nucleus separatus.

Nota. Observatio de arboribus Sassafras dictis Londini cultis earumque floris charactere, quam Dn. EHRETVS cum Academia Cæsarea N. C. communicavit, quamque hæc in Novor. Actor. suorum Tomo II. Nro LXXXII. p. 326. publicavit, occasionem nobis dedit, non solum in scholio ibid. p. 327. addito illa iungendi, quæ in siccis foliis novellis floribusque huius stirpis ex patria sua allatis ipsi notavimus, verum etiam conscribendi eiusdem stirpis præstantissimæ æque, ac in Europa rarissimæ, historiam generalem, ex observationibus plurimorum auctorum dispersis collectam, quæ eiusdem Tomi appendici p. 281 -- 317. eiusque epitome p. 318. insertæ sunt; ex quibus

LAVRVS *foliis integris trilobisque* Linn. H. Cliff. 154. n. 1.

a. folium integrum, b. bilobatum, c. trilobatum.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

LAVRVS foliis integris trilo„ bisque Linn. H. Cliff. 154. n. 1.

a. a. a. a. folium integrum a facie superiore, b. b. inferiore, c. c. c. folium tri„ fidum a facie superiore, d. d. inferiore, e. e. e. e. squamæ seu stipulæ gemmæ forigeræ, f. f. f. foliolum lineare, g. flos masculinus cum sex segmentis et no„ vem staminibus, h. ejusmodi flos cum stylo i. sine germine, k. idem stylus a flo„ re separatus, l. novem stamina a flore separata, m. m. duo stamina separata. n. n. n. o. glandulæ, p. glandula separata, q. alia cum brevi filamento proprio, r. flos femininus a tergo, s. idem a facie anteriore cum quinque segmentis, t. cū sex segmentis, v. pistillum separatum, x. glandula separata cum brevi filamento pro„ prio, y. fructus maturi recentes, z. siccati, 1. 1. bacca recens, 2. 2. ejus cupula. 3. cupula siccata, 4. talis separata a facie laterali, 5. a facie interna cava, 6. bacca siccata separata, 7. ejus nux, 8. hujus putamen a facie interna cū nucleo. 9. a nucleo liberata, * nucleus separatus.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA • SEVILLA

bus potiora iisdem pene verbis hic repetimus, & figuris coloratis illustramus; ceterum illos, qui plura scire desiderant, ad Acta citata ablegamus.

Stirps hæc indigena est plerarumque Americæ meridionalis æque ac septentrionalis regionum: e. gr. Floridæ, (ubi integræ eius silvæ) Brasiliæ, Canadæ, Carolinæ, Virginiæ, & valde copiose Novæ Franciæ, Luisianæ, Pensilvaniæ, Novæ Jersey, Novæ Georgiæ & Coldenhamiæ in provincia Novebaracensi. Crescit in locis maritimis & solum amat macrum sabulosumque, parum humidum.

Europæis illam primus circa annum 1569. notam fecit MONARDVS, Hispalensis medicus, cuius simplicium medicamentorum ex novo orbe delatorum, quorum in medicina usus est, historiam ex Hispanico sermone in latinum transtulit CAROLVS CLVSIVS, Antvverpiæ variis annis & formis editam (*vid. Act. cit. p.* 281. *sequ.*) MONARDVS etiam huius stirpis descriptionem & iconem, sed utramque imperfectam, publicavit & docuit, Floridæ Insulæ incolis antiquitus notum fuisse huius arboris ligni usum medicum, ab iisdem eundem etiam didicisse Gallos & postea ab his Hispanos, qui deinde idem lignum, ut mercem quæstuosam, in Europam transferre cœperunt. Curiositatis gratia hanc ipsam stirpem in Europa Grœningæ 1655. primus, quantum scimus, coluit sed mox iterum perdidit MVNTINGVS, nunc autem in variis hortis Angliæ ad floris usque perfectionem colitur, & quidem tam copiose, ut Dn. EHRETVS in solo horto Dn. GORDONI, hortulani curiosissimi doctique, ultra quinquaginta invenerit; nulla autem harum arborum in Anglia cultarum hucusque fructum perfecit.

Descriptionem & figuram, quam MONARDVS tradidit, solummodo repetierunt auctores, qui post eum huius arboris mentionem fecerunt, quare eius, per sesquisæculum ferme ob usus egregios iam celebratæ, historia parum emendata fuit, si excipias C. BAVHINVM, de LAET, PARKINSONVM, P. HERMANNVM, IONSTONVM & PLVKENETVM, qui singuli vel quædam de floris figura atque structura indicarunt, vel foliorum figuram accuratius delinearunt, quæ additamenta singula in Actis sæpius citatis app. p. 300. sigillatim indicavimus. Tandem a. 1737. Dn. HENR. CATESBY l. c. perfectiores omnium huius stirpis partium descriptiones & figuræ, vivis coloribus illustratæ, in publicum prodierunt.

In variam magnitudinem crescit hæc stirps, sine dubio pro climatis solique diversitate. Magna fit arbor in Florida, Virginia & Canada, unico trunco nudo Pini mediocris forma ascendens ramosque in cacumine expandens. Reperiuntur tamen in ipsa Florida etiam minores, ut MONARDVS ipse monuit, quid? quod MILLERVS affirmavit, eam fruticibus potius esse accensendam, quo pari modo EHRETI figura (*tab. LXIX.*) eam, & quidem duplici caudice atque præterea ab imo ad summitatem ferme ramis instructo, delineat, quorum uterque duodecim tantum pedes altus erat & crassior duodecim digitos circumferentia sua explebat (*vid. eius obs. cit. p.* 326.) Ne quis autem cogitet, hanc stirpem extra patriam tantum manere nanam, CHARLEVOIX (*Histoire de la nouvelle France T. II. P.* 2. *p.* 9.) asserit, hanc stirpem non valde altam esse, eamque nunquam supra radicem diametro pedem superare, fruticem potius tantum manere, seque ad littora fluvii S. Josephi vidisse plenos agros iisdem obsitos: addit tamen, easdem forte fuisse stolones arborum cæsarum. Radices longe lateque se extendunt & solum haud profunde penetrant. Sunt illæ pro stirpium magnitudine nunc tenues, nunc crassæ brachiatæque, paucis fibris donatæ, & permultos protrudunt stolones. Radix trunco præstantior est virtute medica, & cortex præstantior ligno. Folia semper virent, secundum nonnullos vero auctumno cadunt, suntque odora, præsertim sicca. Color illorum est viridis obscurior *tab. LXX. fig. a. c.* quem alii lucidum dicunt; inferior superficies albicat *fig. b. d.* Suffulta sunt petiolis longis & ordine alterno ramis adhærent. Novella sunt integra, ovalia, in extremitate obtuse mucronata seu elliptica *tab. LXIX. fig. a.* illa ligni veterioris bilobata *b.* & trilobata *c.* omnia glabra ad margines integerrima & tribus nervis seu costis plurimisque venis lateralibus instructa.

Ad ramorum extremitates verno tempore proveniunt florum gemmæ, quarum involucri partes seu stipulæ *fig. e. e. e.* cadunt, quod involucrum nonnulli commune floris involucrum tetraphyllum perperam appellant. Ex alis foliorum novellorum ut & infra illa oriuntur florum pedunculi longi ramosique, qui racemum constituunt. Cuilibet horum ramulorum adhæret foliolum lineare angustum fig. *f. f. f.* & ramulis insident flores parvi lutei exigui pentapetali nec raro hexapetali, vel potius monopetali quinquies vel sexies profunde fissi *g. h. r. s. t.* in fundo tamen integri, id quod non solum monstrat *fig. r.* verum etiam experientia probavit, dum in his floribus siccatis & in aqua maceratis segmenta nullatenus solvebantur, nec sine laceratione separari poterant.

De Plantarum genere, cui adscribenda sit hæc stirps, primus cogitavit PLVKENET, qui illam appellavit Cornum: sed LINNÆVS, floribus accuratius examinatis declaravit, eam Lauri speciebus adnumerandam esse, idque omni iure eum fecisse, nos demonstravimus *Act. cit. p.* 339. Vt autem minus aberremus, non solum, oblata occasione optata, Lauri vulgaris seu ita dictæ regiæ characteres omni accuratione possibili examinavimus & *Act. p.* 331--338. exposuimus figurisque illustravimus, verum etiam (quum, ut supra indicavimus, in Anglia fructus haud perficitur) a celeberr. COLLINSONO tales in stirpis huius patria collectos, expetivimus atque etiam obtinuimus, eosque in *tab. LXX. fig. t.* 3--9. * delineandos curavimus, & insuper, quia hi fructus exsiccatione quoad figuram & colorem valde mutati fuerunt, eorundem statum naturalem ex CATESBY opere *fig. y.* 1. 2. depictam addidimus, & denique *Act. app. p.* 344-406. recensuimus quindecim Lauri species genuinas, quas ab aliis indicatas invenimus. Lauri vulgaris stirpem esse diœciam (id est cuius individuum alterum flores tantum masculinos seu stamineos, alterum tantum femininos seu pistillatos, vel potius hermaphroditos i. e. pistillo & staminibus instructos, profert) alii quidem annotarunt, sed nostris observationibus & figuris id demonstravimus *Act. app. p.* 332 - 338. Quod autem Sassafras arbor pariter ad hanc stirpium classem pertineat, Dn. EHRETVS demum invenit, figurisque demonstravit *Act. citat. obs. p.* 326, atque MILLERVS *Dict. edit. VII.* confirmavit.

Eiusmodi Sassafras florem stamineum repræsentat Tab. LXX. *fig. g. h.* & pistillatum *r. s. t. v.* Vterque instructus est staminibus, quorum filamentis in fundo intersertæ iisque brevissimo filamento affixæ sunt glandulæ *n. o.* incerti numeri, quarum unam separatam sistit *fig. p.* & cum brevissimo filamento suo *q. x.* In masculinis stamina plerumque novem *fig. l.* (ubi a corolla separata) in femininis vero semper sex reperit Dn. EHRETVS (*vid. eius obs. cit. p.* 326. & 327.) & in femininis simul pistillum *fig. s. t.* quod separatum cum stylo, stigmate & germine ostendit *fig. v.* In masculinis equidem pariter invenit stylum, sed sine germine & cum stigmate vario *i. k*; qui vero stylus stamini monstroso similior nobis videtur.

Floribus marcescentibus foliola angusta *f. f.* cadunt & fructus seu baccæ succedunt. Tunc pedunculi horumque ramuli valde elongantur rubrumque seu miniatum colorem induunt *fig. y*, quorum extremitas, cum fundo floris concreta, ampliatur *fig.* 2. 3. & pro excipienda bacca excavatur *fig.* 5. adeoque cupulam format, simulque rubra fit *fig.* 2. Baccæ primum virides sunt, deinde vero cærulescunt *fig.* 1. & continent nucem simplicem ovato acuminatam & leviter compressam *fig.* 7. nucleo albo bilobato & amaro eiusdem figuræ *fig.* 8.* fœtam.

Sunt, qui aliquot Sassafras species vel varietates indicarunt, nempe 1. foliis crenatis seu potius dentatis, & in tres partes profunde ad petiolum usque divisis; 2.) foliis parvis angustis & tenuibus; 3.) folio Lauri seu minori; 4.) plures ratione saporis, odoris texturæque ligni tantum differentes, de quibus varietatibus videantur HERNANDVS (*Rerum medicar. Novæ Hispaniæ thesaurus p.* 58.) PISO (*de Medicina Brasiliensi tract. IV. p.* 98.) IO. BAVHINVS (*Hist. plantar. T. I. p.* 483.) MVNTINGIVS (*Waare Oefening der Planten p.* 21. *Beschr. der Aardgew. p.* 110. *Phythograph. fig.* 19. PAVL. HERMANNVS (*Cynos. mat. med. ed. Henning. p.* 105. *edit. Bœcler. p.* 222.) MICH. BERNH. VALENTINI (*Museum*

ſeum muſeor. p. 264.) PETIVER (*Gazophyl. nat. & artis Dec. V. p.* 95.) & conferantur, quæ ſuper iisdem annotavimus *Novor. Actor. citator. T. II. Append. p.* 323. Quum vero harum ſtirpium omnium deſcriptiones nimis imperfectæ & obſcuræ, nec illis figuræ, & præcipue nulli generis characteres additi ſunt, de illis plura commemorare ſuperſedemus. Præter has citatas ſtirpes a CATESBY T. II. t. & p. 28. deſcribitur & depingitur Cornus foliis Salicis Laureæ acuminatis, floribus albis, fructu Saſſafras, quæ ſtirps, ſi foliorum figuram & floris colorem excipias, non ſolum baccis earumque cupulis & petiolis, verum etiam floris figura penitus convenit cum Saſſafras. Floris ſexum non indicat A. procul dubio ipſi haud cognitum, & baccas deſcribit depingitque virides, forſan nondum maturas: ceterum ligni qualitates tacet & ſolummodo addit, hanc arborem ordinarie ultra 26. pedes non aſcendere, folia eſſe alterna, eorumque petiolos pollicem longos.

TAB. LXXI.

I. PVNICA foliis lineari-lanceolatis, caule arboreſcente, flore maiore *Mill. Gard. Dict.*

Punica *Linn. H. Cliff.* 184. *Vpſ.* 122. *Mat. med.* 37. *n.* 223. *Spec.* 472. *n.* 1. *Syſt. N.* 1056. *n.* 544. *Roy. Lgdb.* 267. *Hill. Hiſt.* 451.

Punica, quæ malum granatum fert, *Cæſalp.* 141. *Tournef. I. R. H.* 636. *Boerh. Ind. II.* 250. *Till. Hort. Piſ.* 140.

Punica ſylveſtris *Cord.* Hiſt. 184. a. *Carid. Pl. d'Aix.* 383. *Mich. Cat. Pl. H. Cæſ. Flor.* 77. *Segu. Plant. Veronenſ. II.* 310.

Punica ſive Granata malus flore ſimplici *Heiſt. Ind. II.* 24.

Punica mala *Blackwell Herbal. t.* 145.

Punica malus *Dalech. H. Lugd.* 303. & Punica mala *Cord. Hiſt.* 83. *b. Ruell.* 239.

Malus Punica *Gesn. Hort.* 267, *a. Matth.* 193. *Dod. Pempt.* 794. *Cam. Epit.* 130. 131. *I. B. Hiſt.* 76. *a. Magn. Char.* 325.

Malus Punica flore ſimplici *H. Eyſt. æſtiv. arb. & frut. Fol.* 7. *f.* 1.

Malus Punica ſativa *C. B. pin.* 438. *Parck. Th.* 1510. *Parad.* 428. *n. I. Magn. H. R. Monſp.* 130.

Malus Punica ſylveſtris *C. B. pin.* 438. *Gerard.* 1450. *Magn. Botan. Monſp.* 173.

Malus Punica ſpinoſior agreſtis *I. B. Hiſt. I.* 78. *b.*

Malus Punica ſive Granata *Park. Parad.* 428.

Malus Granata ſive Punica *Gerard.* 1450. *Tabern. ic.* 1033.

Malus Granata *Stapel in Theophr.* 393. *Parck. Th. p.* 1511.

Malus granatus *Dorſt.* 141. ſimplici flore *Parck. Parad.* p. 429. *fig.* 4.

Malum Granatum, Delima *Rumph. Amb. II.* 94. *t.* 24.

Malum Punicum *Lob. Hiſt.* 563. adverſ. 419. icon. 11. 130.

Granada *Heiſt. Syſt.* 15. *Rupp.* 165.

Granata, Punica mala *Blackwell Herbal. t.* 145.

Granatus flore ſimplici *Heuch. Ind.* 21.

II. PVNICA flore pleno maiore *Tournef. I. R. H.* 636. *Boerh. Ind. II.* 250. *Garidel Pl. d'Aix.* 383. *Mich. Cat. Pl. H. Cæſ. Flor. l. c. Linn. H. Cliff.* 184. *var. β. Hall. H. Goett.* 112. *Zinn. H. Goett.* 144.

Punica Balauſtifera *I. B. Hiſt. I.* 82. *a.*

Punica ſterilis, ſed peregrina in Italia *Cæſalp.* 141.

Punica ſive Granada malus flore pleno *Heiſt. Ind. H. A. Jul. I.* 26.

Malus Punica flore pleno *R. R. P. H. L. Bat.* 404.

Malus Punica ſylveſtris maior, ſive Balauſtium maius *Park. Th.* 1511. *Rai.* II. 1463.

Malus Punica ſylveſtris ac ſterilis, cuius flos Βαλαυστιον nominatur *Dod.* 794.

Balauſtia *Tabern. ic.* 1033. *H. Eyſt. Aeſtiv. arb. & frut. Fol.* 8. *f.* 1.

Balauſtia, ſive pleniflores Granati ſylveſtris *Ger.* 1450.

Balauſtia Hiſpanica *I. B. Hiſt. I.* 82.

Balauſtia flore pleno maiore *C. B. pin.* 438. *Bœrh. Ind. II.* 250.

Balauſtium *Lob. ic. II.* 130. *H. Eyſt. l. c. deſcript.*

Balauſtium maius ſive Cyprinum *Park. Parad.* 429. *fig.* 6.

Balauſtio orientale *Caſt. Dur. edit. Rom.* 1585. & *Ven.* 1617. *p.* 59. ibid. 1684. *p.* 60.

Granatus flore pleno *Heuch. Ind.* 21.

Granata, Punica mala *Blackw. Herbal. t.* 97.

III. PVNICA foliis linearibus, caule fruteſcente, flore minore *Mill. Gard. Dict. n.* 2.

Punica Americana, nana ſeu humillima Lign. *Tournef. I. R. H.* 636.

Expoſ. *a. a.* Cytinus ſeu flos adhuc clauſus, *b. b.* Perianthium ſeu calyx ſemiquinquefidus a facie externa, *c.* corolla a facie externa, *d.* a facie interna, *e. f.* calyx verticaliter diſſectus, *g. g.* corollæ petala quatuor calycis ſegmentis adhuc inſerta, a facie interna, *h.* petalum quintum ſeparatum a facie externa, *i.* eius dorſum elevatum, *k. k.* ſtaminum inæqualis longitudinis faſciculus extra calycem ex parte prominens, *l. l.* idem faſciculus parietibus calycis adnatus, *m.* ſtamen ſeparatum in magnitudine naturali, *n.* aucta, ubi filamentum & anthera didyma, *o.* ovarium, calycis ima parte comprehenſum, *p.* ſeminum ſeu granorum rudimenta *q.* ovarium verticaliter diſſectum, *r. r.* ovarii operculum orbiculare ſeu germinis vertex convexus, *s.* ſtylus brevis ſimplex cum ſtigmate capitato, *t. t.* ovarium calycis ſegmentis coronatum in fructum ſeu malum ſenſim ſenſimque magnitudine auctum excreſcens, *u. u.* duo tales fructus maiorem perfectionem conſequuti, *x.* malum perfectum ſeu fructus maturus, *y.* talis ex ſumma maturitate ſponte ſua crepatus, *z.* & ⊙ talis verticaliter diſſectus, ubi 1. calycis ſegmentorum ſeu coronæ facies interior cum ſtaminum reliquiis aridis, 2. 2. piſtilli ſtilus ſeu tuba perſiſtens, eius pars inferior ſeu germinis vertex, ovarii operculum orbiculare & ſuperius convexum formans, 4. 4. eiusdem piſtilli per fructus medium ad petiolum usque continuatio, quæ in varias lamellas ſeu pelliculas dividitur, 5. eiusmodi lamella ſemipellucida, ſuper granorum loculos expanſa, horum loculorum ſingulos inveſtiens ipſiſque granis ſe intergerens, 6. lateris oppoſiti loculi cum ſuis granis denudatis, ☽ talis fructus horizontaliter diſſectus, 7. 7. loculi novem vel decem & in ſingulis duplex granorum ſeries, ♂ iidem loculi evacuati, 8. ſeparatum granum involucro ſuo ſucci pleno adhuc involutum, 9. grani ſemen ſeu acinus denudatus, ☿ flos punicæ ſeu Balauſtiæ maioris plenus ſeu petalis multiplicatis, ♃ talis verticaliter diſſectus, 10. petala multiplicata ex ſtaminum transformatione orta, 11. Piſtillum cum ſtylo, ſtigmate & germine ſeu ovario, ♀ Punicæ nanæ flos a facie laterali & ſuperiore, uterque in magnitudine naturali.

Nota. Hanc imaginem Dn. EHRETVS pinxit, Monte Peſſulano, ubi uti in pluribus Galliæ Narbonenſis atque Italiæ regionibus hi frutices arboresve ad vias in ſepibus arvisque frequentes inveniuntur, id quod etiam PETR. MAGNOLVS *Bot. Monſpel. l. c.* (ubi de Punica ſylveſtri agit) teſtatur his verbis: „ recte I. B. Monſpelii in ſepibus provenire dicit; ea ſiquidem „ utimur etiam pro vinearum ſepimentis. „ & GARIDEL plantas regionis Aquarum Sextiarum recenſens, de Punica rariter ſylveſtri agens hæc addit latine reddita: „ reperitur „ ubique in via *Tholonet* verſus ad quartam milliaris partem „ ab urbe, ad arvorum margines, quos *Ribos* appellant, atque „ aliam infra arva *de Monte*, *au Devens*, *Molieres* pluribusque „ in aliis locis; plantatur etiam pro ſepibus ſtruendis ut & in hortis pariter ac prope prædia. SEGVIERIVS l. c. de eadem Punica refert: „ in ſepibus omnibus frequens eſt, cum „ in urbis viciniis, tum in aliis locis ab illa diſſitis „ & Mercator per Galliam Narbonenſem negotium gerens mihi affirmavit, easdem etiam ſatis frequentes eſſe *Budiſſæ* in Luſatia ſuperiore tum in hortis, tum horum ſepibus. Dum hanc ſimplici flore arborem in horto quodam noſtratium florentem inveni, floris partes ſigillatim delineandas curavi; &, ut fructus quoque ſtructura pateat, tales maturos a mercatore ſupra memorato procurandos petii & inter illos unum ſponte ſua iam hiantem, qua occaſione ab illo didici, eos ab arbore iam ſeparatos non amplius dehiſcere, ſed cum arbore adhuc iunctos ex ſumma maturitate indeque granorum ſucci turgeſcentia. Partes quædam floris fructusque olim propriis inſignitæ ſunt nominibus. Cytinum iam produxi, quo tum flores adhuc clauſi, tum eius calyces notabantur; flores Punicæ ſylveſtris a botanicis æque ac medicis vocabantur Balauſtia vel Balauſtiæ, quo

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

PLANT

SELECT